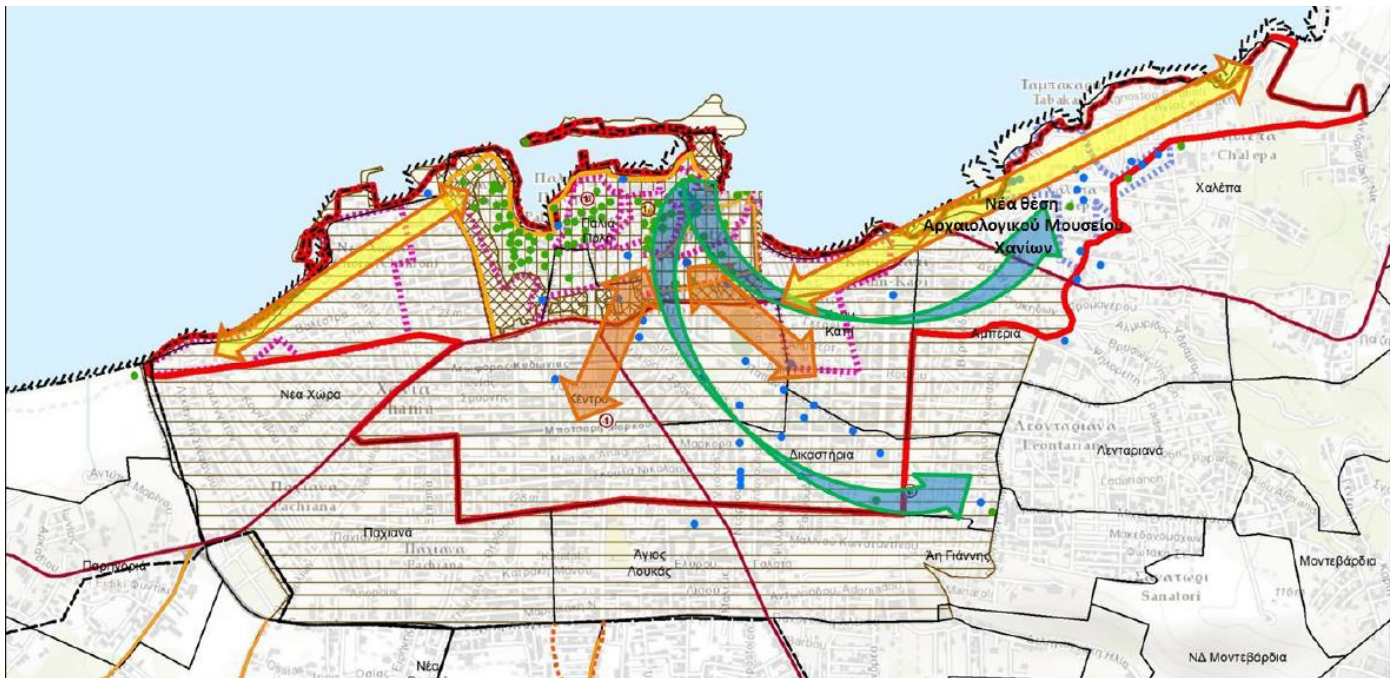

ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ
MUNICIPALITY OF
CHANIA • CRETE

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ 2021 - 2027

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1. ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΣΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ	6
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	8
2.1. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	8
2.1.1. Ακριβή όρια της Περιοχής Παρέμβασης	8
2.1.2. Χαρτογραφική αποτύπωση	9
2.1.3. Υφιστάμενη κατάσταση	11
α. Δημογραφικά χαρακτηριστικά	11
β. Οικονομικά χαρακτηριστικά	16
γ. Κοινωνικά χαρακτηριστικά / Κοινωνικές υπηρεσίες και υποδομές	26
δ. Φυσικό περιβάλλον – κλίμα και κλιματική αλλαγή	36
ε. Δομημένο και πολιτιστικό περιβάλλον / Βασικές υποδομές	43
ζ. Παρεμβάσεις – προγράμματα που υλοποιήθηκαν στην περιοχή παρέμβασης	78
2.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΣΧΕΔΙΑ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ	85
2.2.1. Ειδικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τον τουρισμό (ΦΕΚ 3155/Β/12-12-2013)	85
2.2.2. Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη βιομηχανία (2009)	86
2.2.3. Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) (2008)	87
2.2.4. Περιφερειακό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης Περιφέρειας Κρήτης (αναθεώρηση ΦΕΚ 260/ΑΑΠ/2017)	87
2.2.5. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου	95
2.2.6. Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου	98
2.2.7. Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ)	101
2.2.8. Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος Δήμου Χανίων (2018)	110
2.2.9. Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) Δήμου Χανίων	113
2.2.10. Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο) Δήμου Χανίων	114
2.2.11. Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.) Δήμου Χανίων	116
2.3. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	117
2.4. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ (SWOT)	126
2.5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ	130
2.5.1. Ανάγκες ως προς τις Οικονομικές προκλήσεις	130
2.5.2. Ανάγκες ως προς τις Κοινωνικές προκλήσεις	132

2.5.3.	Ανάγκες ως προς τις Περιβαλλοντικές προκλήσεις και τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής	134
2.5.4.	Ανάγκες ως προς τις προκλήσεις της Χωροταξικής – πολεοδομικής οργάνωσης, του δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των βασικών υποδομών	136
3.	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	139
3.1.	ΟΡΑΜΑ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	139
3.2.	ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	142
3.2.1.	Άξονες Στρατηγικής	142
3.2.2.	Συγκρότηση των Αξόνων Στρατηγικής σε Ειδικούς Στόχους και Δράσεις	143
3.2.3.	Ένταξη Αξόνων Στρατηγικής και Ειδικών Στόχων στο Πρόγραμμα «Κρήτη» 2021-2027 και σε λοιπά Προγράμματα/Πηγές Χρηματοδότησης	150
3.3.	ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ, ΑΛΛΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	151
4.	ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ / ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	170
4.1	ΑΝΑΛΥΣΗ / ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΑΑ ...	170
4.1.1	ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 1	174
4.1.2.	ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2	208
4.1.3.	ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 3	210
4.2	ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ / ΕΡΓΩΝ	219
5.	ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	221
6.	ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ / ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	229
6.1	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ	229
6.2	ΠΡΟΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	234
6.3	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	240
7.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	246
8.	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	257

Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας 1. Έκταση, Πληθυσμός, Πληθυσμιακή πυκνότητα (2001,2011).....	11
Πίνακας 2. Ηλικιακή διάρθρωση πληθυσμού (2001-2011)	13
Πίνακας 3. Εκπαιδευτικό επίπεδο πληθυσμού (2001-2011)	14
Πίνακας 4. Σχολική Διαρροή (2017-18/2019-20)	14
Πίνακας 5. Συνοπτική εικόνα δημογραφικών δεικτών	15
Πίνακας 6. Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός / Απασχολούμενοι (2001-2011)	17
Πίνακας 7. Απασχόληση στους βασικούς τομείς 2001-2011 (τουρισμός, εμπόριο, κατασκευές).....	18
Πίνακας 8. Ανεργία 2001-2011 στην ΠΠ	19
Πίνακας 9. Ανεργία 2018-2022 σε επίπεδο σε ΑΠ, Δήμου και Περιφέρειας.	20
Πίνακας 10. Χαρακτηριστικά ανέργων Περιφέρειας Κρήτης, 2022	20
Πίνακας 11. Διάρθρωση Επιχειρήσεων ανά κατηγορία δραστηριότητας.....	21
Πίνακας 12. Διάρθρωση Επιχειρήσεων ανά νομική μορφή.....	22
Πίνακας 13. Αριθμός επιχειρήσεων ανά ΚΑΔ (10 πρώτοι ΚΑΔ)	23
Πίνακας 14. Διαγραφές επιχειρήσεων κατά την πενταετία 2018-2022.....	24
Πίνακας 15. Εγγραφές επιχειρήσεων κατά την πενταετία 2018-2022.....	25
Πίνακας 17. Στοιχεία φορολογικών δηλώσεων και επιδομάτων 2019	29
Πίνακας 16. Φορολογικές δηλώσεις με δήλωση αναπηρίας.....	29
Πίνακας 18. Αιτήσεις / Δικαιούχοι ΕΕΕ 2018-2021, Δήμος Χανίων.....	30
Πίνακας 19. . Αιτήσεις / Δικαιούχοι αλλοδαποί ΕΕΕ 2018-2021, Δήμος Χανίων	30
Πίνακας 20. Ωφελούμενοι Επιδόματος Στέγασης 2019-2021, Δήμος Χανίων	31
Πίνακας 21. Δεδομένα του μετεωρολογικού σταθμού (ΕΜΥ) στη θέση «Κέντρο Χανίων».....	36
Πίνακας 22. Σημεία Πολιτιστικού Ενδιαφέροντος	48
Πίνακας 23. Στοιχεία Καταλυμάτων Βραχυχρόνιας Μίσθωσης στην Περιφέρεια Κρήτης.....	55
Πίνακας 24. Κύριες Κατηγορίες Οδών	59
Πίνακας 25. Πίνακας έργων ΣΒΑΑ 2014-2020 που υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται	79
Πίνακας 26. Χρηματοδοτικός πίνακας ΑΚΕ Χανίων	82
Πίνακας 27. Έργα που υλοποιήθηκαν/ υλοποιούνται στην περιοχή ΒΑΑ.	82
Πίνακας 28. Κέντρο ελέγχου και διαχείρισης κυκλοφορίας Δήμου Χανίων	109
Πίνακας 29. Προτεινόμενες δράσεις ΣΔΑΕΚ Δήμου Χανίων	111

Ευρετήριο Εικόνων

Εικ. 1. Προβλήματα που δημιουργήθηκαν στην περιοχή Κουμ Καπί από την τρικυμώδη θάλασσα (Ιαν. 2020)	42
Εικ. 2. Πλατεία 1866(δεξιά) και οδός Τζανακάκη (αριστερά)	45
Εικ. 3. Βίλα Σβαρτς (αριστερά) και Βίλα Πολογιώργη (δεξιά)	46
Εικ. 4. Ενδεικτικό Φωτογραφικό υλικό σημείων πολιτιστικού ενδιαφέροντος	48
Εικ. 5. Αρχαιολογικό Μουσείο Χαλέπα (αριστερά), Θέατρο Μίκης Θεοδωράκης, Ενετικό Λιμάνι Χανίων (δεξιά)	49
Εικ. 6. Δημοτική Αγορά Χανίων	50
Εικ. 7. Άποψη της Γαλλικής Σχολής στη Χαλέπα	50
Εικ. 8. Δημοτικός Κήπος Χανίων.....	57
Εικ. 9. Ενετικά τείχη (ενδεικτικό φωτογραφικό υλικό)	57
Εικ. 10. Ανάπλαση Δυτικής Τάφρου Ενετικών Οχυρώσεων Χανίων πριν (δεξιά) και μετά (αριστερά).....	58
Εικ. 11. Απόσπασμα του σχεδίου του έργου Διαμόρφωση πράσινης διαδρομής και ποδηλατοδρόμου στον άξονα των οδών Χατζημιγάλη Γιάνναρη, Σκαλίδη και Πειραιώς του Δήμου Χανίων.....	63
Εικ. 12. Ανοικτό κέντρο εμπορίου στην πλατεία 1866.....	63

Εικ. 13. Ενδεικτικό φωτογραφικό υλικό χώρων καταφυγής.....	65
Εικ. 14. Κατανάλωση ενέργειας στις υποδομές εκπαίδευσης της Π. Κρήτης	66
Εικ. 15. Πρόδος υλοποίησης ΣΒΑΑ Χανίων 2014-2020	78

Ευρετήριο Σχημάτων

Σχήμα 1. Πληθυσμός ανά Πολεοδομική Ενότητα (2001,2011)	12
Σχήμα 2. Μεταβολή πληθυσμού 2001-2011 ανά Πολεοδομική Ενότητα	12
Σχήμα 3. Δείκτης γήρανσης και εξάρτησης (2001-2011)	13
Σχήμα 4. Νομική Μορφή Επιχειρήσεων ΠΠ.....	22
Σχήμα 5. Διαγραφές επιχειρήσεων κατά την πενταετία 2018-2022 (ΠΠ) κατά τομέα	23
Σχήμα 6. Διαγραφές επιχειρήσεων κατά τα έτη 2018-2022	24
Σχήμα 7. Εγγραφές επιχειρήσεων κατά την πενταετία 2018-2022 (ΠΠ) κατά τομέα	25
Σχήμα 8. Ρυθμός μεταβολής εγγραφών νέων επιχειρήσεων την πενταετία 2018-2022	26
Σχήμα 9. Ομάδες Εξυπηρετούμενου Πληθυσμού στις Δομές Κοινωνικής Φροντίδας και Πρόνοιας του Δήμου	27
Σχήμα 10. Μέσες ημερήσιες θερμοκρασίες αστικών και αγροτικών τοποθεσιών, Χανιά	38
Σχήμα 11. Αριθμός Περιστατικών Καύσιων 1961-2000	40
Σχήμα 12. Διαχρονική εξέλιξη επισκεψιμότητας στα Μουσεία του Δ. Χανίων.....	49
Σχήμα 13. Διαδικτυακή αναζήτηση Google trends -επιλεγμένοι προορισμοί της Ελλάδας, Ιανουάριος 2016 – Δεκέμβριος 2020	51
Σχήμα 14. Διαχρονική Εξέλιξη διακίνησης επιβατών στο αεροδρόμιο Δασκαλογιάννης.....	53
Σχήμα 15. Διαχρονική εξέλιξη κίνησης επιβατών στο Λιμάνι της Σούδας	53
Σχήμα 16. Διαχρονική Εξέλιξη Κίνησης Κρουαζιεροπλοίων και Επιβατών στο λιμάνι της Σούδας, εκφρασμένα ως ποσοστό επί του συνόλου κίνησης στην Περιφέρεια Κρήτης (όλα τα λιμάνια).	54
Σχήμα 17. Σύνθεση Κυκλοφορίας στην Πόλη των Χανίων, τυπική περίοδος.....	60
Σχήμα 18. Κατανάλωση Ενέργειας Π.Ε Χανίων (2017).....	66
Σχήμα 19. Κατανάλωση Ενέργειας ανά χρήση Π.Ε Χανίων (2017).....	67

Ευρετήριο Χαρτών

Χάρτης 1. Χαρτογραφική αποτύπωση ηλικιακής διάρθρωσης (Μητροπολιτικό κέντρο Χανίων)	16
Χάρτης 2. . Χαρτογραφική αποτύπωση ανεργίας και μακροχρόνια ανεργία στην Μητροπολιτική Πόλη Χανίων.	21
Χάρτης 3. Κατανομή του δείκτη Πολλαπλής Αποστέρησης εντός της μητροπολιτικής περιοχής Χανίων	33
Χάρτης 4. Χάρτης Χανίων με απεικόνιση του δείκτη NDVI	38
Χάρτης 5. Απόσπασμα Χάρτη, Περιοχές υψηλού βαθμού επικινδυνότητας λόγω της διάβρωσης των ακτών (ΠΕΠΣΚΑ)	41
Χάρτης 6. Απόσπασμα χάρτη με προσδιορισμό των διατηρητέων μνημείων (μαύρο/ πορτοκαλί πολύγωνο), της αρχαιολογικής ζώνης προστασίας (γαλάζιο), τις αρχαιολογικές ζώνες Παλιάς Πόλης (κόκκινο), τους χώρους πολιτισμού (μωβ) και τα επιμέρους ενετικά οχυρά (κεραμιδί)	44
Χάρτης 7. Απόσπασμα χάρτη με το σύνολο των καταγεγραμμένων διατηρητέων μνημείων (www.gis.chania.gr)	47
Χάρτης 8. Πολιτιστικοί χώροι.....	47
Χάρτης 9. Κατανομή καταχωρήσεων AirBnb	55
Χάρτης 10. Κύριοι κοινόχρηστοι χώροι.....	56
Χάρτης 11. Ιεράρχηση Οδικού Δικτύου (ΣΒΑΚ Χανίων)	59
Χάρτης 12. Επίπεδο ροής πεζών στους πεζόδρομους (ΣΒΑΚ)	62
Χάρτης 13. Εκτεταμένο δίκτυο ποδηλατόδρομων (ΣΒΑΚ)	64
Χάρτης 14. Χώροι Καταφυγής (www.gis.chania.gr)	64
Χάρτης 15. Συνθήκες κατοίκησης ως προς τη Θέρμανση και ως προς τη Μόνωση, Χανιά, ΕΛΣΤΑΤ 2011	67
Χάρτης 16. Πλαίσιο προστασίας Παλιάς Πόλης Χανίων	69

Χάρτης 17. Το «πράσινο δίκτυο» (ΣΒΑΑ Χανίων 2014-2020).....	73
Χάρτης 18. Χρήσεις γης Δήμου Χανίων.....	74
Χάρτης 19. Χρήσεις γης αστικού ιστού της πόλης των Χανίων.....	77
Χάρτης 20. Χάρτης περιοχής παρέμβασης της Πράξης «Ανοικτό Κέντρο Εμπορίου Δήμου Χανίων»	80
Χάρτης 21. Γενική πρόταση ανάπλαση ΑΚΕ και πλατείας 1866.....	81
Χάρτης 22. Κατευθύνσεις Ανάπτυξης Δήμου Χανίων (ΠΠΧΣΑΑ Αναθεωρούμενο).....	88
Χάρτης 23. Απόσπασμα χάρτη 2α χωροταξικής οργάνωσης Περιφέρειας Κρήτης (Αναθεωρημένο ΠΠΧΣΑΑ Κρήτης, 2017)	91
Χάρτης 24. Απόσπασμα χάρτη- Περιβάλλον, πολιτιστική κληρονομιά & Τοπίο (πηγή: αναθεωρημένο ΠΠΧΣΑΑ Κρήτης, 2017)	92
Χάρτης 25. Απόσπασμα - Οικιστικό δίκτυο, διοικητικός & κοινωνικός εξοπλισμός, μεταφορές (πηγή: αναθεωρημένο ΠΠΧΣΑΑ Κρήτης, 2017).....	93
Χάρτης 26. Γενικός Πολεοδομικός Σχεδιασμός Δήμου Χανίων	97
Χάρτης 27. Νέο σύστημα ιεράρχησης οδών & κατευθύνσεις κίνησης.....	101
Χάρτης 28. Θέσεις και διαστάσεις προτεινόμενων ζωνών κατοικιών	102
Χάρτης 29. Προβλεπόμενες θέσεις για τη δημιουργία σταθμών park & ride	103
Χάρτης 30. Προτεινόμενο μελλοντικό δίκτυο λεωφορείων (επίπεδο 1)	104
Χάρτης 31. Προτεινόμενο μελλοντικό δίκτυο λεωφορείων (επίπεδο 2)	104
Χάρτης 32. Προτεινόμενο τροφοδοτικό δίκτυο (επίπεδο 3).....	105
Χάρτης 33. Ιεράρχηση επιλεγμένου δικτύου ποδηλάτου	106
Χάρτης 34. Δίκτυο και περιοχές προώθησης της κίνησης πεζών.....	107
Χάρτης 35. Υπό διερεύνηση χώροι στάθμευσης εντός περιοχής παρέμβασης ΣΒΑΚ Χανίων	108

1. ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΣΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

1.1. ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η Αναζωογόνηση του Αστικού Κέντρου των Χανίων με όρους Αειφορίας και Κοινωνικής Συνοχής-REvitalizing the Core for Development-RECODE

1.2. ΑΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Η Αστική Αρχή της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) είναι ο Δήμος Χανίων

1.3. ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η ΠΠ ΣΒΑΑ 2021 -2027 εκτείνεται από την Χαλέπα στα ανατολικά έως τη Νέα Χώρα στα δυτικά και περιλαμβάνει 7 Πολεοδομικές Ενότητες (ΠΕ), στο σύνολο της έκτασης τους ή κατά τμήμα τους. Ειδικότερα η ΠΠ περιλαμβάνει την Παλιά Πόλη Χανίων με τα 2 παράκτια μέτωπα στην ΠΕ Νέα Χώρα στα δυτικά της και τις ΠΕ Κουμ Καπί και Χαλέπα στα ανατολικά της, καθώς και την ΠΕ Κέντρο και τμήμα της ΠΕ Δικαστήρια και της ΠΕ Αμπεριάς.

1.4. ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Όνοματεπώνυμο:	Σημανδηράκης Παναγιώτης
Τίτλος / θέση στην αστική αρχή:	Δήμαρχος Χανίων
Τηλ. επικοινωνίας:	2821341601
e-mail επικοινωνίας:	mayor@chania.gr

1.5. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΒΑΑ

Όνοματεπώνυμο:	Καλογριδάκης Μιχαήλ
Τίτλος / θέση στην αστική αρχή:	Αντιδήμαρχος Χανίων
Τηλ. επικοινωνίας:	2821341614
e-mail επικοινωνίας:	mkalogridakis@chania.gr

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Χανίων 2021-2027

Σας υποβάλλουμε τη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) με τίτλο: **Η Αναζωογόνηση του Αστικού Κέντρου των Χανίων με όρους Αειφορίας και Κοινωνικής Συνοχής- REvitalizing the Core for Development-RECODE** για την Περιοχή Παρέμβασης ΣΒΑΑ 2021-2027 του Δήμου Χανίων στο πλαίσιο της με Α. Π.: οικ. 676/10.02.2023 (ΑΔΑ: 6ΞΛ07ΛΚ-ΖΑ0) πρόσκλησης της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» και βεβαιώνουμε για την ακρίβεια των στοιχείων που περιέχονται στην παρούσα.

Ημερ/νία 28/07/2023

Για την Αστική Αρχή Δήμου Χανίων

Ονοματεπώνυμο

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΗΜΑΝΔΗΡΑΚΗΣ

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Υπογραφή

Σφραγίδα

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2.1. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2.1.1. Ακριβή όρια της Περιοχής Παρέμβασης

Η Περιοχή Παρέμβασης (ΠΠ) της Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Χανίων 2021-2021 επιλέγεται να είναι ταυτόσημη με την ΠΠ της ΣΒΑΑ Χανίων 2014 -2020, στοχεύοντας:

- Στην ολοκλήρωση του αρχικού στρατηγικού σχεδιασμού για την ανάπτυξη και αναζωογόνηση του αστικού ιστού της πόλης.
- Στην διεύρυνση – συμπλήρωση των υποδομών που δημιουργήθηκαν κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο στο πλαίσιο υλοποίησης της ΣΒΑΑ 2014-2020 και της παράλληλης αξιοποίησης και άλλων χρηματοδοτικών μέσων, εστιάζοντας σε τομείς και υποπεριοχές όπου δεν καλυφθήκαν οι ανάγκες.
- Στην κάλυψη των νέων αναγκών-προκλήσεων που προκύπτουν από τις κοινωνικο-οικονομικές εξελίξεις και την ενσωμάτωση στο σχεδιασμό της ΣΒΑΑ τοπικών και εθνικών στρατηγικών σχεδιασμών σε τομείς όπως οι μεταφορές (ΣΒΑΚ), η προστασία της Βιοποικιλότητας, η Κλιματική Αλλαγή κ.α.

Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερόμενα, διατηρείται ίδια η περιοχή παρέμβασης της ΣΒΑΑ 2014 - 2020 και προστίθενται σε αυτήν δύο τμήματα μικρής έκτασης, ανατολικά της αστικής περιοχής, ώστε να ενταχθούν σε αυτή δύο (2) σημαντικά ιστορικά κτίρια των Χανίων η Βίλα ΣΒΑΡΤΣ και η Βίλα ΠΩΛΟΓΙΩΡΓΗ, η αποκατάσταση και επανάχρηση των οποίων αποτελεί προτεραιότητα για την αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος του Δήμου Χανίων.

Η ΠΠ ΣΒΑΑ 2021 -2027 εκτείνεται από την Χαλέπα στα ανατολικά έως τη Νέα Χώρα στα δυτικά και περιλαμβάνει 7 Πολεοδομικές Ενότητες (ΠΕ), στο σύνολο της έκτασης τους ή κατά τμήμα τους. Ειδικότερα η ΠΠ περιλαμβάνει την Παλιά Πόλη Χανίων με τα 2 παράκτια μέτωπα στην ΠΕ Νέα Χώρα στα δυτικά της και τις ΠΕ Κουμ Καπί και Χαλέπα στα ανατολικά της, καθώς και η ΠΕ Κέντρο και τμήμα της ΠΕ Δικαστήρια και της ΠΕ Αμπεριάς.

Η ΠΠ ΣΒΑΑ 2021 -2027 οριοθετείται από τις οδούς :

- Σελίνου
- Κισσάμου
- Μ. Μπότσαρη
- Μαργουνίου
- Εφ. Πολεμιστών
- Ηγ. Γαβριήλ
- Κ. Μάνου
- 8ης Δεκεμβρίου
- Κροκιδά
- Πρεβελάκη
- Ψηλορείτη
- Σαμαριάς
- Δαγκλή
- Δεβογά
- Κατσανεβάκη
- Χαιρέτη
- Μαυρογένηδων
- Γραμβούσης
- Χαλέπας
- Προφ. Ηλία
- Αγ. Κυριακής

Η έκταση που καταλαμβάνει η ΠΠ είναι 2,83 Km² και αποτελεί ποσοστό **26,45%** της αστικής περιοχής της πόλης των Χανίων και ποσοστό 0,82% του Δήμου Χανίων.

Ο πληθυσμός της ΠΠ, σύμφωνα με την Απογραφή Πληθυσμού 2011 είναι 23.064 άτομα και αποτελεί το 42,78% του πληθυσμού της αστικής περιοχής και 21,23 του πληθυσμού του συνόλου του Δήμου Χανίων.

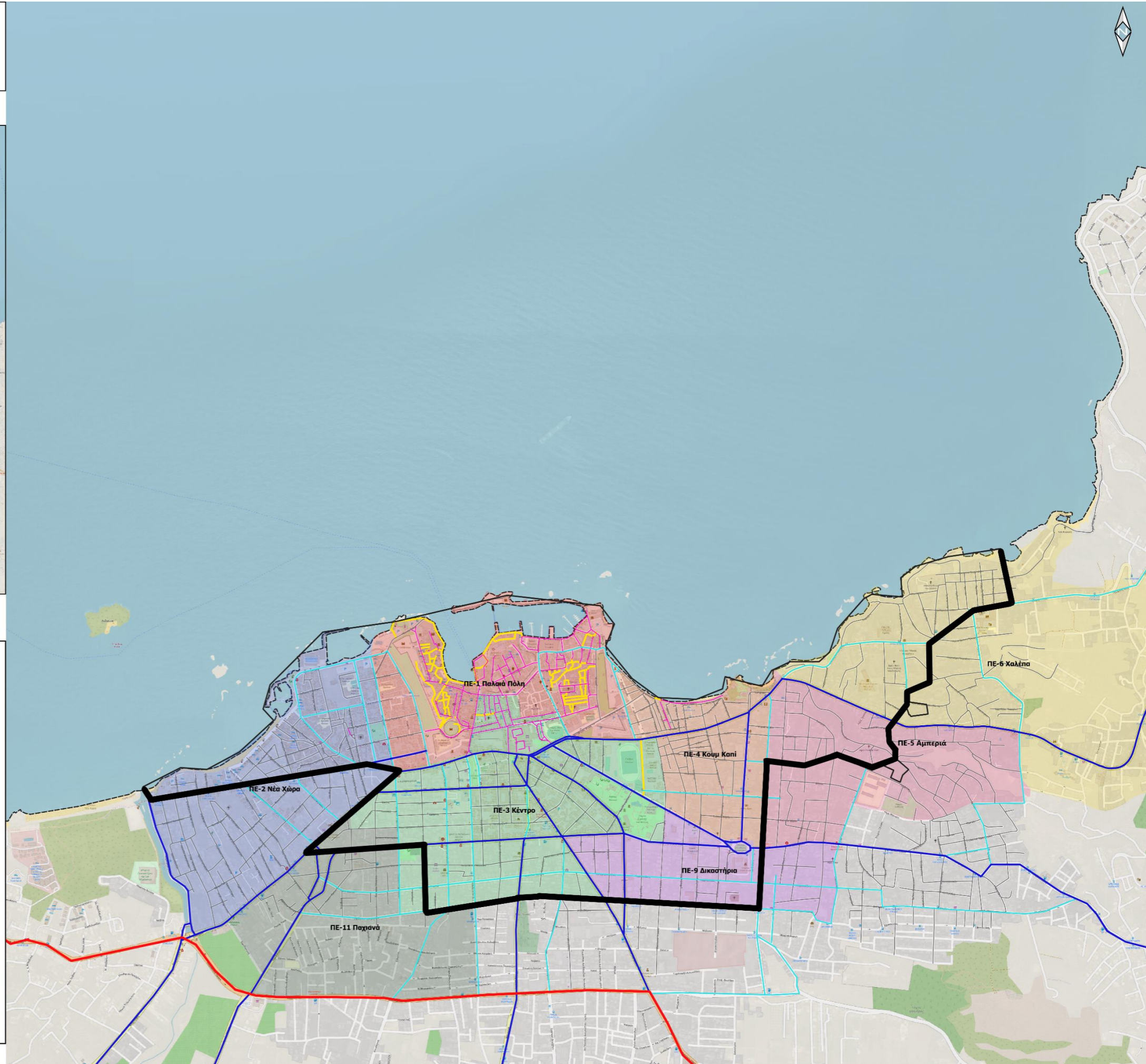
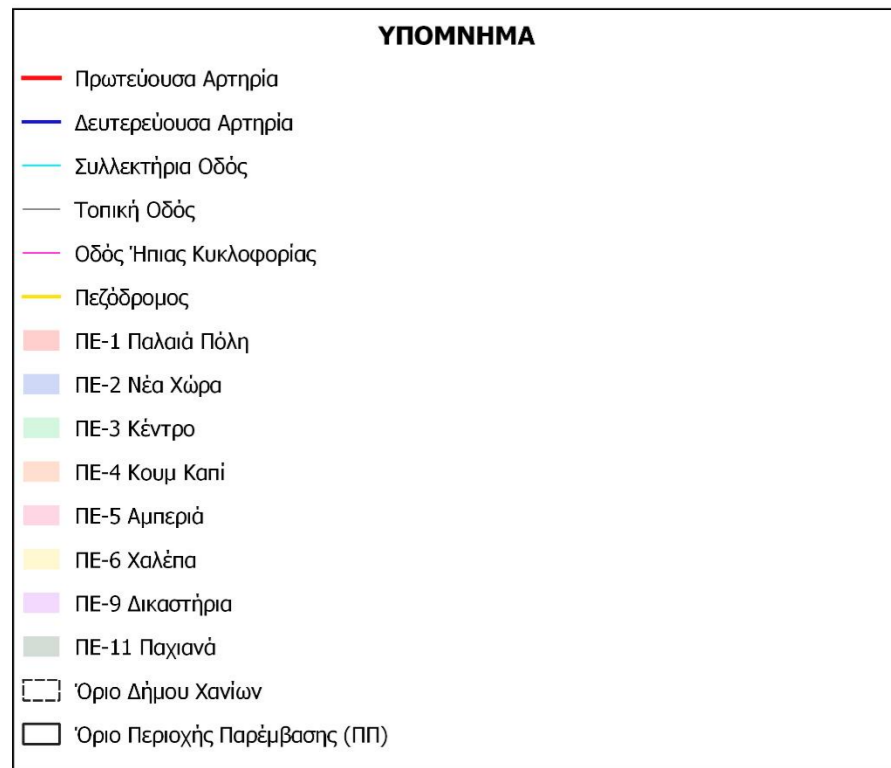
Η πληθυσμιακή πυκνότητα της ΠΠ είναι **8,33 κάτοικοι ανά στρέμμα**, έναντι 5,04 κάτοικοι ανά στρέμμα στην ευρύτερη αστική περιοχή ή ανά στρέμμα στο πολεοδομικό συγκρότημα και 0, 72 κάτοικοι ανά στρέμμα στο Δήμο Χανίων.

2.1.2 Χαρτογραφική αποτύπωση

Επισυνάπτεται Χάρτης της περιοχής παρέμβασης όπου αποτυπώνονται τα ακριβή όρια, οι διοικητικές ενότητες, οδικό δίκτυο, και οι Πολεοδομικές Ενότητες.

Περιοχή Παρέμβασης

Χανιά

2.1.3 Υφιστάμενη κατάσταση

α. Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Ο πληθυσμός της Περιοχής Παρέμβασης (ΠΠ) σύμφωνα με την Απογραφή Πληθυσμού 2011 είναι 23.064 άτομα, που αποτελούν το 42,78% του πληθυσμού της Αστικής Περιοχής (ΑΠ) η οποία συμπίπτει με την ΔΕ Χανίων. Η πληθυσμιακή πυκνότητα της ΠΠ είναι 8,15 κάτοικοι ανά στρέμμα (5,04 κάτοικοι ανά στρέμμα στην ΑΠ), καθώς η έκταση που καταλαμβάνει είναι 2,83 km² (26,45% της συνολικής έκτασης της ΑΠ). Ο πληθυσμός της περιοχής παρέμβασης μειώθηκε σημαντικά κατά τη δεκαετία 2001-2011 (-13,87%), σε αντιστοιχία με την αστική περιοχή, η οποία όμως παρουσιάζει αρκετά μικρότερη μείωση (-3,45%). Αντίθετα, ο πληθυσμός σε επίπεδο Δήμου Χανίων και Περιφέρειας Κρήτης παρουσιάζει αύξηση κατά την ίδια περίοδο (10,63% και 4,82% αντίστοιχα).

Πίνακας 1. Έκταση, Πληθυσμός, Πληθυσμιακή πυκνότητα (2001,2011)

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΕΚΤΑΣΗ (Κm ²):	ΠΛ. ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ	
	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ		2001	2011
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (ΠΠ)	26.779	23.064	-13,87%	2,83	9,46	8,15
Αμπεριά	2.400	1.682	-29,92%			
Δικαστήρια	2.400	1.852	-22,83%			
Κέντρο	6.588	6.632	0,67%			
Κουμ Κασί	5.082	4.260	-16,17%			
Νέα χώρα	4.282	3.824	-10,70%			
Παλιά πόλη	3.767	2.994	-20,52%			
Χαλέττα	2.260	1.820	-19,47%			
ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΑΠ)	55.838	53.910	-3,45%	10,70	5,22	5,04
ΔΗΜΟΣ	98.202	108.642	10,63%	350,82	0,28	0,31
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	594.368	623.025	4,82%	8.336,00	0,07	0,07
% ΠΠ σε ΑΠ	47,96%	42,78%	-	26,45%	-	-

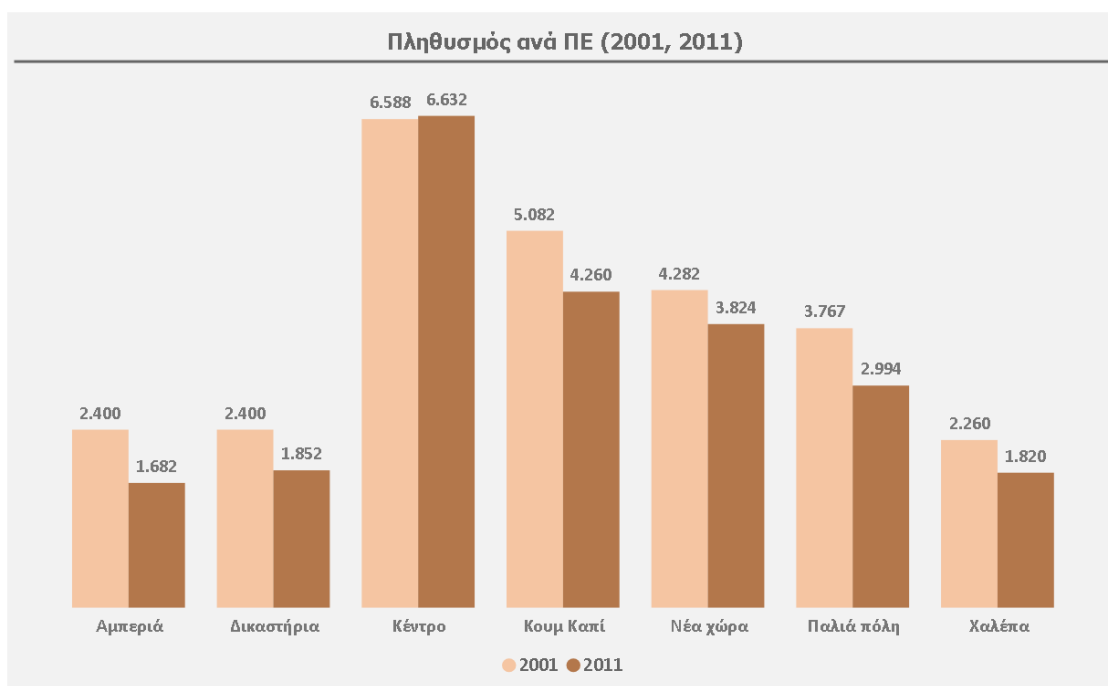
Αναφορικά με την εξέλιξη του πληθυσμού ανά πολεοδομική ενότητα, παρατηρείται μείωση πληθυσμού σε όλες τις Πολεοδομικές Ενότητες (ΠΕ), με εξαίρεση την ΠΕ Κέντρου, η οποία παρουσιάζει μικρή αύξηση πληθυσμού (0,67%), αρκετά μικρότερη όμως συγκριτικά με την αύξηση που σημειώθηκε σε επίπεδο Δήμου και Περιφέρειας Κρήτης.

Σημειώνεται ότι στοιχεία της απογραφής 2021 υπάρχουν μόνο σε επίπεδο Δήμου. Ενθαρρυντικά είναι τα αποτελέσματα της **απογραφής του 2021** για την ΔΕ Χανίων και το Δήμο Χανίων καθώς σημειώνουν

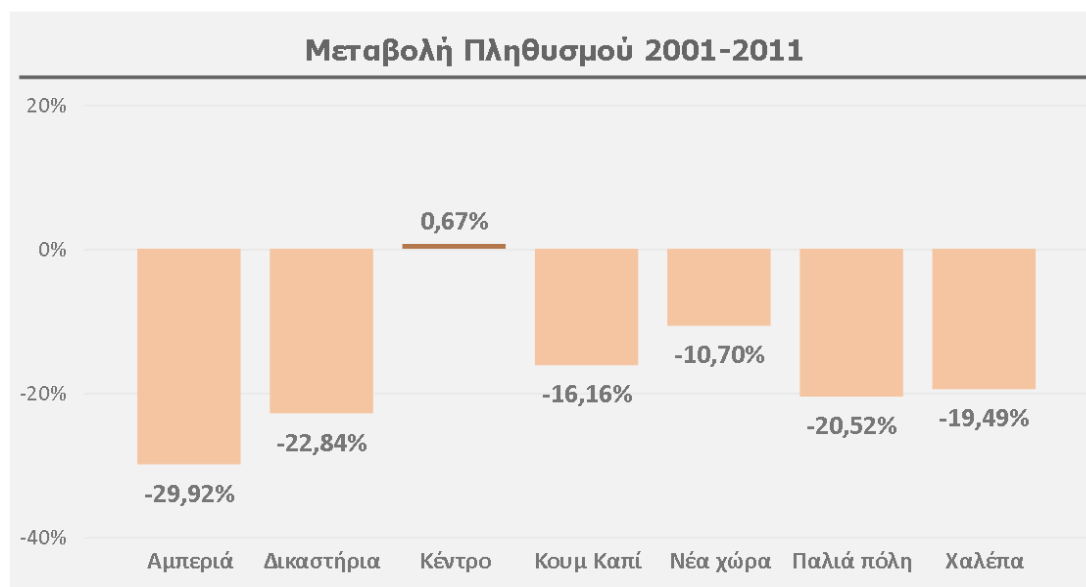
αύξηση πληθυσμού 0,12% και 2,52% αντίστοιχα. αποτελώντας έτσι μια από τις λίγες περιοχές της χώρας που παρουσίασε έστω και μικρή αύξηση.

(Ο πληθυσμός της ΔΕ Χανίων ανέρχεται το 2021 σε 54.559 άτομα σημειώνοντας αύξηση 0,12% σε σχέση με το 2011. Ο πληθυσμός του Δ. Χανίων ανέρχεται το 2021 σε 111.375 άτομα σημειώνοντας αύξηση 2,52% σε σχέση με το 2011.)

Σχήμα 1. Πληθυσμός ανά Πολεοδομική Ενότητα (2001,2011)

Σχήμα 2. Μεταβολή πληθυσμού 2001-2011 ανά Πολεοδομική Ενότητα

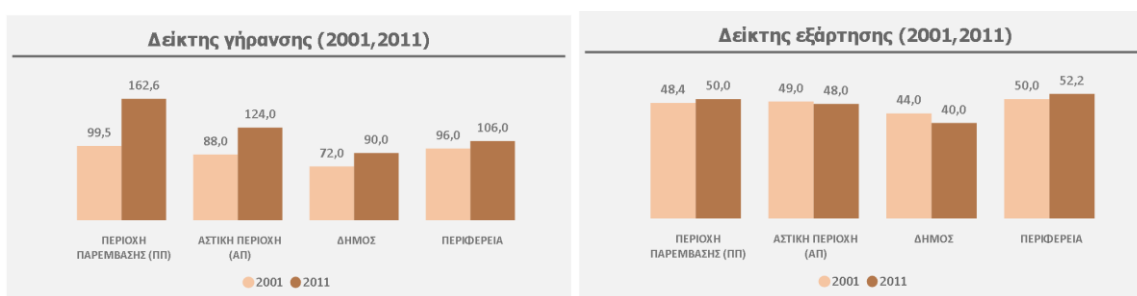
Σε ότι αφορά την ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού, η περιοχή παρέμβασης παρουσιάζει σημαντικά γηρασμένο πληθυσμό σε σύγκριση με την ΑΠ και τον Δήμο. Αναλυτικότερα ο δείκτης γήρανσης¹ το 2011 ανέρχεται σε 162,57 για την ΠΠ και 124 για την ΑΠ. Ο δείκτης για τον Δήμο Χανίων ανέρχεται σε 90 και είναι αρκετά χαμηλότερος από αυτόν της Περιφέρειας (106). Σε σχέση με το 2001 οι δείκτες αυξήθηκαν τόσο σε επίπεδο ΠΠ και ΑΠ, όσο και σε επίπεδο Δήμου και Περιφέρειας. Ωστόσο, η μεταβολή του δείκτη για την ΠΠ (63,47%) είναι αρκετά πιο υψηλή συγκριτικά με τα υπόλοιπα επίπεδα (40,91% για την ΑΠ, 25% για το Δήμο και 10,42% για την Περιφέρεια).

Ο δείκτης εξάρτησης² για την ΠΠ (50) είναι μεγαλύτερος από αυτόν της ΑΠ (48) και του Δήμου (40) αλλά μικρότερος από τον δείκτη σε επίπεδο Περιφέρειας (52,2). Σε σχέση με το 2001 ο δείκτης για την ΠΠ αυξάνεται κατά 3,31%, κατά αντιστοιχία με την μεταβολή του δείκτη σε επίπεδο Περιφέρειας (αύξηση 4,40%). Αντίθετα, σε επίπεδο ΑΠ και Δήμου, ο δείκτης εξάρτησης για την περίοδο 2001-2011 παρουσιάζει μείωση -2,04% και -9,09% αντίστοιχα.

Πίνακας 2. Ηλικιακή διάρθρωση πληθυσμού (2001-2011)

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ			ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ		
	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (ΠΠ)	99,45	162,57	63,47%	48,40	50,00	3,31%
ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΑΠ)	88,00	124,00	40,91%	49,00	48,00	-2,04%
ΔΗΜΟΣ	72,00	90,00	25,00%	44,00	40,00	-9,09%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	96,00	106,00	10,42%	50,00	52,20	4,40%

Σχήμα 3. Δείκτης γήρανσης και εξάρτησης (2001-2011)

Το ποσοστό αναλφάβητων στην ΠΠ ανέρχεται το 2011 σε 1,52% επί του συνολικού πληθυσμού και

¹ Δείκτης Γήρανσης: άτομα ηλικίας άνω των 65 / άτομα ηλικίας 0-14

² Δείκτης Εξάρτησης: (άτομα ηλικίας άνω των 65 + άτομα ηλικίας 0-14) / άτομα ηλικίας 15-64

είναι μεγαλύτερο συγκριτικά με αυτά της ΑΠ, του Δήμου και της Περιφέρειας. Επιπροσθέτως, η μεταβολή του ποσοστού του αναλφάβητου πληθυσμού στην περιοχή παρέμβασης την περίοδο 2001-2011 (15,15%) ήταν θετική, ενώ σε επίπεδο ΑΠ, Δήμου και Περιφέρειας το ποσοστό αυτό μειώθηκε σημαντικά (-19,41%, -28,5% και -36,47% αντίστοιχα). Σε επίπεδο Πολεοδομικής Ενότητας, για τις ΠΕ Αμπερία, Δικαστήρια, Κέντρο και Κουμ Καπί, παρατηρείται μείωση του ποσοστού των αναλφάβητων επί του συνολικού πληθυσμού, ενώ στις υπόλοιπες ΠΕ και ιδιαίτερα στην ΠΕ Παλιάς Πόλης παρατηρείται σημαντική αύξηση των αναλφάβητων .

Από την άλλη, τα άτομα με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση συγκεντρώνουν ποσοστό 21,03% για την ΠΠ, που είναι μεγαλύτερο της ΑΠ, του Δήμου και της Περιφέρειας (20,31%, 15,94% και 9,93% αντίστοιχα), ενώ σε σχέση με το 2001 παρατηρείται αύξηση για όλες τις υποπεριοχές της ΠΠ.

Πίνακας 3. Εκπαιδευτικό επίπεδο πληθυσμού (2001-2011)

ΠΕΡΙΟΧΗ	% ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΩΝ			% ΜΕ ΣΥΜΜ. ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ		
	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (ΠΠ)	1,32%	1,52%	15,15%	14,29%	21,03%	47,21%
Αμπεριά	1,70%	0,84%	-50,59%	17,00%	26,69%	57,03%
Δικαστήρια	2,13%	1,00%	-53,05%	16,21%	30,51%	88,22%
Κέντρο	1,49%	0,78%	-47,65%	13,33%	20,96%	57,26%
Κουμ Καπί	1,20%	1,18%	-1,67%	19,26%	22,04%	14,42%
Νέα χώρα	1,14%	2,05%	79,82%	11,91%	17,49%	46,89%
Παλιά πόλη	0,39%	3,44%	782,05%	6,85%	15,90%	132,13%
Χαλέπα	1,72%	1,85%	7,56%	17,88%	19,95%	11,57%
ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΑΠ)	1,47%	1,18%	-19,41%	15,94%	20,31%	27,43%
ΔΗΜΟΣ	1,54%	1,10%	-28,50%	13,73%	17,42%	26,88%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	2,89%	1,84%	-36,47%	9,93%	13,71%	38,03%

Επιπροσθέτως του υψηλού ποσοστού αναλφάβητων, στην ΠΠ είναι έντονο και το φαινόμενο της σχολικής διαρροής³ το οποίο είναι σημαντικά υψηλότερο από το ποσοστό σε επίπεδο Δήμου και παρουσιάζει αυξητικές τάσεις μεταξύ των σχολικών περιόδων 2017-2018 και 2019-2020.

Πίνακας 4. Σχολική Διαρροή (2017-18/2019-20)

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ		
	2017/2018	2019/2020	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (ΠΠ)	0,41%	4,41%	975,61%
ΔΗΜΟΣ	0,38%	0,30%	-21,05%

³ Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης, Δεδομένα Δήμου Χανίων, ίδια επεξεργασία.

Κατάσταση υποδομών εκπαίδευσης

Πρωτοβάθμια / Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Συνολικά στο Δ. Χανίων καταγράφονται 126 μονάδες πρωτοβάθμιας και 34 μονάδες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, εκ των οποίων οι 23 (που αφορούν μόνο την πρωτοβάθμια εκπαίδευση) είναι μισθωμένες. Η κατάσταση των υποδομών κρίνεται μη ικανοποιητική, καθώς το 51% αυτών είναι σε **μέτρια** (κατασκευή χωρίς στατικά προβλήματα αλλά με σοβαρές ή επικίνδυνες φθορές, ελλείψεις υγραμονώσεων, θερμομονώσεων, κατεστραμμένα κουφώματα ή οτιδήποτε άλλο που δυσχεραίνει σοβαρά τη λειτουργία του σχολείου) ή **κακή** (έχουν διαπιστωθεί στατικά προβλήματα) κατάσταση.

Συμπεράσματα

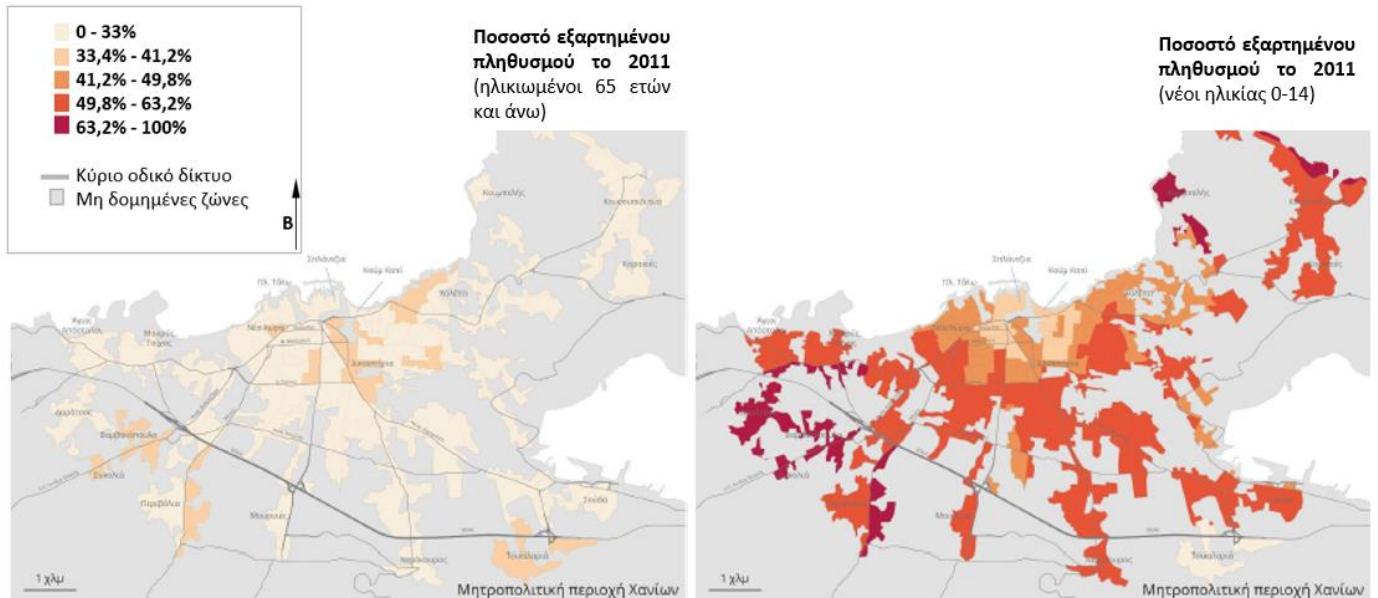
Η περιοχή παρέμβασης υστερεί σε όλους τους εξεταζόμενους δείκτες, με εξαίρεση το ποσοστό πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση όπου καταγράφεται η καλύτερη τιμή του δείκτη για το 2011. Στις αρνητικές τιμές συμβάλλει αφενός η γενικότερη τάση της μείωσης του πληθυσμού και αφετέρου η γήρανσή του. Στην ΠΠ και τα δύο φαινόμενα παρατηρούνται σε μεγάλο βαθμό και ειδικότερα αυτό της γήρανσης του πληθυσμού, δεδομένου ότι την περίοδο 2001-2011, μειώνονται οι ηλικίες 0 έως 14 ετών (από 16,35% επί του συνολικού πληθυσμού το 2001, σε 12,89% το 2011) και αυξάνουν οι ηλικίες άνω των 65 (από 16,26% επί του συνολικού πληθυσμού το 2001, σε 20,64% το 2011).

Πίνακας 5. Συνοπτική εικόνα δημογραφικών δεικτών

ΔΕΙΚΤΕΣ (2011)	ΠΠ	ΑΠ	ΔΗΜΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	23.064	53.910	108.642	623.025
Μεταβολή 2001/2011	-13,87%	-3,45%	10,63%	4,82%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ	163	124	90	106
Μεταβολή 2001/2011	63,47%	40,91%	25,00%	10,42%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ	50	48	40	52
Μεταβολή 2001/2011	3,31%	-2,04%	-9,09%	4,40%
% ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΩΝ	1,52%	1,18%	1,10%	1,84%
Μεταβολή 2001/2011	15,15%	-19,41%	-28,50%	-36,47%
% ΜΕ ΣΥΜΜ. ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ	21,03%	20,31%	17,42%	13,71%
Μεταβολή 2001/2011	47,21%	27,43%	26,88%	38,03%
% ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ	4,41%		0,30%	
Μεταβολή 2001/2011	975,61%	-	-21,05%	-

Χάρτης 1. Χαρτογραφική αποτύπωση ηλικιακής διάρθρωσης (Μητροπολιτικό κέντρο Χανίων)

Περαιτέρω, παρά τον υψηλό αριθμό των ατόμων με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το υψηλό ποσοστό αναλφαβητισμού στην ΠΠ, σε συνδυασμό με το αυξημένο ποσοστό σχολικής διαρροής τα τελευταία έτη, οδηγεί στην παραδοχή ότι ο πληθυσμός της περιοχής εμφανίζει χαμηλό μορφωτικό επίπεδο.

β. Οικονομικά χαρακτηριστικά

Απασχόληση / Ανεργία⁴

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην ΠΠ αποτελεί το 44,73% του συνολικού πληθυσμού της περιοχής με το 81,75% αυτών να είναι απασχολούμενοι. Το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της ΠΠ είναι ελαφρώς χαμηλότερο από αυτό της ΑΠ (45,60%) και του Δήμου (45,49%), μεγαλύτερο όμως από της Περιφέρειας (43,31%) και το ποσοστό των απασχολούμενων είναι μικρότερο συγκριτικά με όλα τα επίπεδα (82,82% για την ΑΠ, 83,8% για τον Δήμο και 83,64% για την Περιφέρεια). Σε σχέση με το 2001 ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της ΠΠ αυξήθηκε κατά 3,2%, όμως ο αριθμός των απασχολούμενων μειώθηκε κατά -8,39% γεγονός που συνεπάγεται την **αύξηση των ανέργων**. Αντίστοιχη είναι η μεταβολή και σε επίπεδο ΠΠ και Δήμου, ενώ σε επίπεδο Περιφέρειας παρατηρείται μείωση τόσο στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, όσο και στο ποσοστό των

⁴ ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή Πληθυσμού 2001, 2011

απασχολούμενων ως προς τους οικονομικά ενεργούς.

Πίνακας 6. Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός / Απασχολούμενοι (2001-2011)

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΟΙΚ. ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (% επί του συνολικού πληθυσμού)			ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ (% επί του οικ. ενεργού πληθυσμού)		
	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (ΠΠ)	43,34%	44,73%	3,20%	89,23%	81,75%	-8,39%
Αμπεριά	43,88%	41,70%	-4,95%	89,93%	84,45%	-6,10%
Δικαστήρια	44,58%	49,35%	10,70%	89,07%	86,76%	-2,59%
Κέντρο	42,77%	45,73%	6,92%	91,20%	82,36%	-9,69%
Κουμ Καπί	43,74%	43,14%	-1,39%	88,26%	82,43%	-6,61%
Νέα χώρα	44,02%	45,85%	4,16%	89,12%	80,66%	-9,50%
Παλιά πόλη	42,18%	45,32%	7,45%	86,78%	74,65%	-13,98%
Χαλέπα	42,83%	39,51%	-7,77%	89,36%	84,42%	-5,52%
ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΑΠ)	43,69%	45,60%	4,37%	89,61%	82,82%	-7,57%
ΔΗΜΟΣ	43,71%	45,49%	4,08%	88,87%	83,80%	-5,71%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	43,58%	43,31%	-0,62%	89,30%	83,64%	-6,34%

Εξετάζοντας την απασχόληση ανά πολεοδομική ενότητα το **μεγαλύτερα προβλήματα εντοπίζονται στις ΠΕ Κέντρου, Νέας Χώρας και Παλιά Πόλης**. Ειδικότερα, στις περιοχές αυτές, παρατηρείται σημαντική μείωση στην απασχόληση (μεγαλύτερο από το μέσο όρο της ΠΠ), παρά το γεγονός ότι ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός των ενότητων αυξήθηκε (και μάλιστα με μεγαλύτερη μεταβολή από το μέσο όρο της περιοχής), γεγονός που θα έπρεπε να έχει επηρεάσει θετικά την απασχόληση. Το φαινόμενο αυτό είναι πολύ έντονο στην ΠΕ Παλιάς Πόλης στην οποία ενώ σημειώνεται η δεύτερη μεγαλύτερη αύξηση (μετά τη ΠΕ Δικαστηρίων) στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό (7,45%) μεταξύ των 7 ΠΕ που βρίσκονται στην ΠΠ, ταυτόχρονα στην ίδια περιοχή σημειώνεται το μεγαλύτερο ποσοστό μείωσης των απασχολούμενων (-13,98%) μεταξύ των εξεταζόμενων ΠΕ. Οι υπόλοιπες ενότητες εμφανίζουν αντίστοιχη εικόνα με το μέσο όρο της ΠΠ, με εξαίρεση την ΠΕ Δικαστηρίων, η οποία εμφανίζει μια ιδιαίτερη δυναμική στον τομέα της απασχόλησης, καθώς αποτελεί την ενότητα που σημειώνει τη μεγαλύτερη αύξηση οικονομικά ενεργού πληθυσμού και τη μικρότερη μείωση στους απασχολούμενους.

Πίνακας 7. Απασχόληση στους βασικούς τομείς 2001-2011 (τουρισμός, εμπόριο, κατασκευές)

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗ (% επί του συνόλου των απασχολούμενων)			ΕΜΠΟΡΙΟ (% επί του συνόλου των απασχολούμενων)			ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ (% επί του συνόλου των απασχολούμενων)		
	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (ΠΠ)	10,78%	16,64%	54,40%	16,11%	18,19%	12,95%	13,04%	13,18%	1,07%
Αμπεριά	8,66%	11,82%	36,56%	15,21%	16,05%	5,53%	9,61%	8,61%	-10,35%
Δικαστήρια	7,45%	12,99%	74,34%	15,53%	15,64%	0,69%	10,28%	11,10%	7,91%
Κέντρο	10,16%	17,85%	75,81%	17,32%	18,17%	4,96%	12,76%	13,77%	7,90%
Κουμ Καπί	8,56%	13,47%	57,26%	16,06%	17,29%	7,72%	11,98%	14,13%	17,93%
Νέα χώρα	14,23%	18,74%	31,74%	16,90%	20,51%	21,32%	15,24%	13,86%	-9,03%
Παλιά πόλη	15,59%	24,48%	57,02%	13,85%	17,37%	25,44%	18,56%	16,78%	-9,60%
Χαλέπα	9,25%	11,04%	19,35%	16,30%	21,91%	34,42%	9,94%	7,91%	-20,46%
ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΑΠ)	10,33%	14,97%	44,83%	16,27%	18,94%	16,43%	12,65%	11,98%	-5,25%
ΔΗΜΟΣ	10,35%	13,48%	30,28%	15,97%	17,64%	10,43%	12,16%	8,48%	-30,27%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	13,10%	15,13%	15,50%	13,56%	15,98%	17,81%	9,54%	7,43%	-22,07%

Από το σύνολο των απασχολούμενων στην ΠΠ σχεδόν οι μισοί (48,01%) απασχολούνται στις δραστηριότητες του τουρισμού και συγκεκριμένα στην παροχή υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης (16,64%), του εμπορίου (18,19%) και των κατασκευών (13,18%). Τα ποσοστά που συγκεντρώνει η ΠΠ στους βασικούς αυτούς τομείς, είναι γενικά μεγαλύτερα από αυτά της ΑΠ, του Δήμου και της Περιφέρειας, με εξαίρεση τον τομέα του εμπορίου όπου μόνο η ΑΠ συγκεντρώνει ελαφρώς μεγαλύτερο ποσοστό από την ΠΠ (18,94%). Η δυναμική των εξεταζόμενων τομέων στην ΠΠ ενισχύεται περαιτέρω, αν εξετάσουμε τη μεταβολή των ποσοστών αυτών σε σχέση με το 2001. Ειδικότερα, το ποσοστό απασχολούμενων στον τομέα του τουρισμού (54,40%) στην ΠΠ αυξήθηκε την τελευταία δεκαετία (2001/2011) σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με αυτόν που αυξήθηκε στα υπόλοιπα επίπεδα (ΑΠ: 44,83%, Δήμος: 30,28%, Περιφέρεια: 15,50%). Το εμπόριο αυξήθηκε επίσης σημαντικά (12,95%) σημειώνοντας ποσοστό μεγαλύτερο από του Δήμου (10,43%), όχι όμως από της ΑΠ και της Περιφέρειας (16,43% και 17,81% αντίστοιχα). Τέλος, ο τομέας των κατασκευών παρουσιάζει ισχυρή δυναμική στην ΠΠ δεδομένου ότι σημείωσε αύξηση (1,07%), τη στιγμή που η ΑΠ, ο Δήμος και η Περιφέρεια σημείωσαν σημαντική μείωση (-5,25%, -30,27% και -22,07% αντίστοιχα).

Το ποσοστό ανεργίας στην ΠΠ το 2011 ανέρχεται σε 18,25% επί του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, ποσοστό μεγαλύτερο από αυτό της ΑΠ, του Δήμου και της Περιφέρειας, ενώ σε σχέση με το 2001 αυξήθηκε κατά 69,63%. Οι μεταβολές 2001-2011 σε επίπεδο ΑΠ, Δήμου και Περιφέρειας ήταν εξίσου υψηλές, σε μικρότερα επίπεδα όμως από την ΠΠ (65,29%, 45,60%, 52,96% αντίστοιχα).

Πίνακας 8. Ανεργία 2001-2011 στην ΠΠ

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΟΙΚ. ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (% επί του συνολικού πληθυσμού)			ΑΝΕΡΓΟΙ (% επί του οικ. ενεργού πληθυσμού)		
	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (ΠΠ)	43,34%	44,73%	3,20%	10,76%	18,25%	69,63%
Αμπεριά	43,88%	41,70%	-4,95%	10,07%	15,55%	54,47%
Δικαστήρια	44,58%	49,35%	10,70%	10,93%	13,24%	21,07%
Κέντρο	42,77%	45,73%	6,92%	8,77%	17,64%	101,25%
Κουμ Καπί	43,74%	43,14%	-1,39%	11,74%	17,57%	49,68%
Νέα χώρα	44,02%	45,85%	4,16%	10,88%	19,34%	77,82%
Παλιά πόλη	42,18%	45,32%	7,45%	13,22%	25,35%	91,82%
Χαλέπα	42,83%	39,51%	-7,77%	10,64%	15,58%	46,40%
ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΑΠ)	43,69%	45,60%	4,37%	10,39%	17,18%	65,29%
ΔΗΜΟΣ	43,71%	45,49%	4,08%	11,13%	16,20%	45,60%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	43,58%	43,31%	-0,62%	10,70%	16,36%	52,96%

Ειδικότερα σε επίπεδο πολεοδομικών ενοτήτων, η εικόνα για την ανεργία στην ΠΠ έρχεται να ενισχύσει τα προηγούμενα συμπεράσματα σχετικά με τον υψηλό αριθμό ανέργων στις ΠΕ Παλιάς Πόλης, Νέας Χώρας και Κέντρου, οι οποίες συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας (25,35%, 19,34% και 17,64%). Επιπλέον ενισχύεται και το συμπέρασμα για την δυναμική που παρουσιάζει η ΠΕ Δικαστηρίων στην απασχόληση η οποία σημειώνει τη μικρότερη αύξηση στην ανεργία (21,07%) σε σχέση με τις λοιπές περιοχές και παράλληλα απέχει σημαντικά από το μέσο όρο της ΠΠ (69,63%).

Επιπλέον, σύμφωνα με πιο πρόσφατα δεδομένα της ΔΥΠΑ σε επίπεδο ΑΠ, παρατηρείται μια διαχρονική αύξηση του αριθμού των ανέργων μεταξύ των ετών 2018-2021, ενώ τα δεδομένα για το έτος 2022 που διατίθενται σε επίπεδο Δήμου και Περιφέρειας δείχνουν μια σταθεροποίηση ως προς τον αριθμό των ανέργων την τελευταία διετία.

Πίνακας 9. Ανεργία 2018-2022 σε επίπεδο σε ΑΠ, Δήμου και Περιφέρειας.

ΠΕΡΙΟΧΗ	2018	2019	2020	2021	2022	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2018/2021
ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΑΠ)	2.606	2.731	2.860	3.218	-	23,48%
ΔΗΜΟΣ	11.906	12.063	12.550	13.614	13.612	14,35%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	49.054	75.062	82.606	81.574	81.934	66,29%

*συμπεριλαμβάνονται οι ΤΚ 73131-73136

Σημειώνεται επίσης, το 2022 σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης τα χαρακτηριστικά των ανέργων έχουν ως εξής:

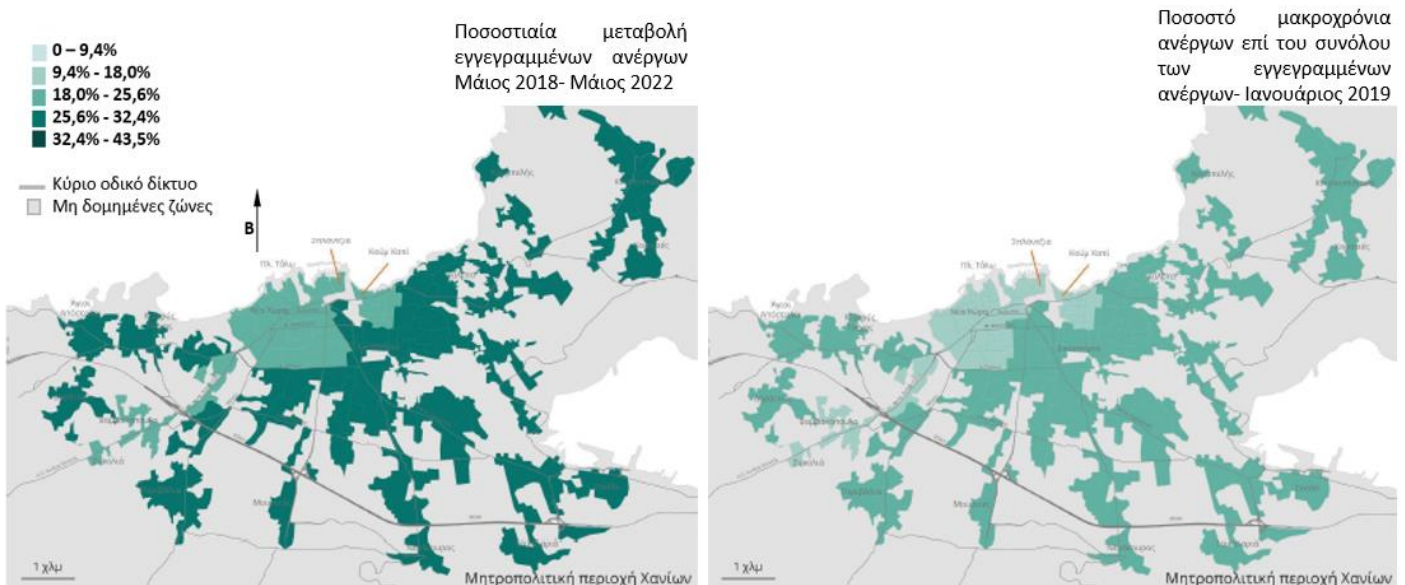
Πίνακας 10. Χαρακτηριστικά ανέργων Περιφέρειας Κρήτης, 2022

Κατηγορία ανέργων	% επι των ανέργων
Μακροχρόνια άνεργοι	26,20%
Γυναίκες	61,41%
Νέοι έως 29 ετών	20,47%
Εποχιακά άνεργοι (τουρισμός)	27,15%
Αλλοδαποί (ΕΕ και τρίτων χωρών)	18,92%
Χωρίς εκπαίδευση	7,16%
Με γ' βήθμια εκπαίδευση	14,56%

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη χαρτογράφηση του δείκτη αποστέρησης που σχετίζεται με την απασχόληση στην Μητροπολιτική Περιοχή των Χανίων που εκτόνησε το Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Κρήτης⁵ και ειδικότερα την κατανομή των εγγεγραμμένων ανέργων εντός της πόλης των Χανίων, προκύπτει ότι τα ποσοστά είναι χαμηλότερα, κάτω του 25,6% για όλη την μητροπολιτική περιοχή.

⁵ Εντοπισμός & Ανάλυση Θυλάκων Τοπικής Αποστέρησης & Φτώχειας Χωρικοί Θύλακες Αποστέρησης (Εργαλεία-Χαρτογράφηση)

Χάρτης 2. . Χαρτογραφική αποτύπωση ανεργίας και μακροχρόνια ανεργία στην Μητροπολιτική Πόλη Χανίων.

Επιχειρήσεις⁶

Στην ΠΠ δραστηριοποιούνται 4.332 επιχειρήσεις οι οποίες αποτελούν το 79,81% του συνόλου των επιχειρήσεων της ΑΠ και το 36,53% του Δήμου. Από τις επιχειρήσεις αυτές το μεγαλύτερο μέρος (44,09%, 1.910 επιχειρήσεις) δραστηριοποιείται στον κλάδο των υπηρεσιών. Σημαντική είναι η παρουσία των εμπορικών επιχειρήσεων (29,11%, 1.261 επιχειρήσεις) με συνεισφορά 84,52% στην ΑΠ και 46,43% στο Δήμο. Οι επιχειρήσεις των τομέων της μεταποίησης και του τουρισμού ακολουθούν με μικρότερο αριθμό με τον τουρισμό να αποτελεί το 88,16% στην ΑΠ και το 33,48% του Δήμου.

Πίνακας 11. Διάρθρωση Επιχειρήσεων ανά κατηγορία δραστηριότητας

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΜΠΟΡΙΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΓΡΑΦΗΜΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (ΠΠ)	1.261	707	454	1.910		4.332
ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΑΠ)	1.492	1.049	515	2.372		5.428
ΔΗΜΟΣ	2.716	2.582	1.356	5.204		11.858
% ΠΠ σε ΑΠ	84,52%	67,40%	88,16%	80,52%		79,81%
% ΠΠ σε Δήμο	46,43%	27,38%	33,48%	36,70%		36,53%

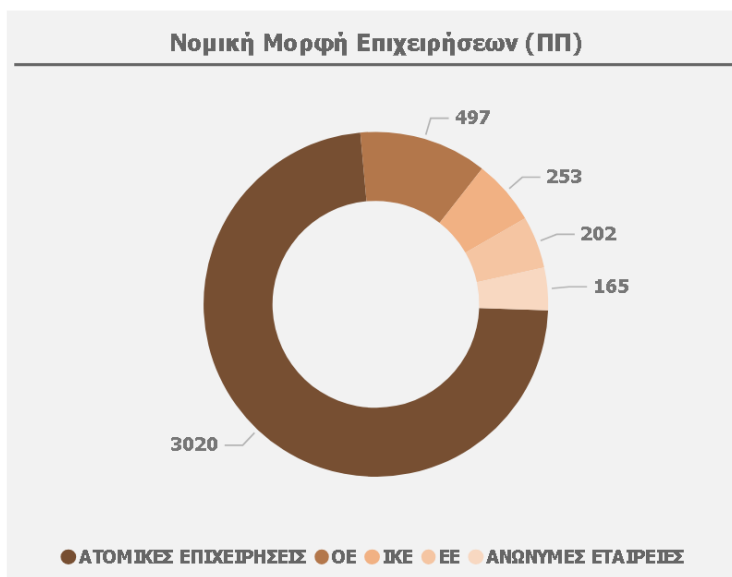
⁶ Κατάλογος επιχειρήσεων Επιμελητηρίου Χανίων, έτους 2022

Εξετάζοντας τη διάρθρωση των επιχειρήσεων σχετικά με την νομική τους μορφή, προκύπτει ότι η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων (69,71%) είναι ατομικές επιχειρήσεις αναδεικνύοντας έτσι τόσο το μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων, όσο και την έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας. Η εικόνα αυτή έρχεται σε αρμονία με την εικόνα της ΑΠ και του Δήμου.

Πίνακας 12. Διάρθρωση Επιχειρήσεων ανά νομική μορφή

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΤΟΜΙΚΕΣ	ΟΕ	ΙΚΕ	ΕΕ	ΑΝΩΝΥΜΕΣ	ΕΠΕ	ΛΟΙΠΕΣ	ΓΡΑΦΗΜΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (ΠΠ)	3.020	497	253	202	165	123	72		4.332
	69,71%	11,47%	5,84%	4,66%	3,81%	2,84%	1,66%		100%
ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΑΠ)	3.830	597	316	235	209	149	92		5.428
	70,56%	11,00%	5,82%	4,33%	3,85%	2,75%	1,69%		100%
ΔΗΜΟΣ	8.462	1.275	702	479	458	290	192		11.858
	71,36%	10,75%	5,92%	4,04%	3,86%	2,45%	1,62%		100%
% ΠΠ σε ΑΠ	78,85%	83,25%	80,06%	85,96%	78,95%	82,55%	78,26%		79,81%
% ΠΠ σε Δήμο	35,69%	38,98%	36,04%	42,17%	36,03%	42,41%	37,50%		36,53%

Σχήμα 4. Νομική Μορφή Επιχειρήσεων ΠΠ

Από την ανάλυση του αριθμού επιχειρήσεων ανά Κωδικό Άσκησης Δραστηριότητας (ΚΑΔ) προκύπτει ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις της ΠΠ δραστηριοποιούνται στους ΚΑΔ του λιανικού εμπορίου, των υπηρεσιών εστίασης και των κατασκευών. Δυναμικοί στην ΠΠ εμφανίζονται και οι κλάδοι του

χονδρικού εμπορίου, των καταλυμάτων και της παροχής προσωπικών υπηρεσιών. Ανάλογη είναι η εικόνα που παρουσιάζει η ΑΠ και ο Δήμος.

Σημειώνεται ότι οι επιχειρήσεις της ΠΠ που δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών εστίασης και του λιανικού εμπορίου αποτελούν το 91,43% και το 89,11% των συνολικών επιχειρήσεων των εν λόγω τομέων στην ΑΠ αντιστοίχως.

Πίνακας 13. Αριθμός επιχειρήσεων ανά ΚΑΔ (10 πρώτοι ΚΑΔ)

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΠ	ΑΠ	ΔΗΜΟΣ	% ΠΠ σε ΑΠ	% ΠΠ σε Δήμο
47. Λιανικό εμπόριο (εκτός μηχανοκίνητων)	1.137 38,52%	1.276 36,16%	2.084 27,71%	89,11%	54,56%
56. Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	587 19,88%	642 18,19%	1.439 19,13%	91,43%	40,79%
41. Κατασκευές κτιρίων	228 7,72%	315 8,93%	781 10,38%	72,38%	29,19%
46. Χονδρικό εμπόριο (εκτός μηχανοκίνητων)	206 6,98%	286 8,10%	720 9,57%	72,03%	28,61%
55. Καταλύματα	189 6,40%	224 6,35%	751 9,99%	84,38%	25,17%
96. Άλλες δραστηριότητες παροχής προσ. υπηρεσιών	180 6,10%	209 5,92%	349 4,64%	86,12%	51,58%
43. Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	124 4,20%	221 6,26%	717 9,53%	56,11%	17,29%
68. Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	109 3,69%	118 3,34%	225 2,99%	92,37%	48,44%
49. Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	103 3,49%	120 3,40%	238 3,16%	85,83%	43,28%
85. Εκπαίδευση	89 3,01%	118 3,34%	217 2,89%	75,42%	41,01%
ΠΕΡΙΟΧΗ	2.952 100%	3.529 100%	7.521 100%	83,65%	39,25%

Τέλος, κατά την τελευταία πενταετία 2018-2022 έχουν **διαγραφεί** 152 επιχειρήσεις της ΠΠ (3,51% του συνόλου των επιχειρήσεων στην ΠΠ) εκ των οποίων περισσότερες από τις μισές (52,63%) προέρχονται από τον κλάδο των υπηρεσιών, ενώ ένα σημαντικό ποσοστό (26,97%) προέρχεται από τον κλάδο του εμπορίου. Οι κλάδοι του τουρισμού και της μεταποίησης δείχνουν μεγαλύτερη σταθερότητα στο πέρασμα των χρόνων.

Σχήμα 5. Διαγραφές επιχειρήσεων κατά την πενταετία 2018-2022 (ΠΠ) κατά τομέα

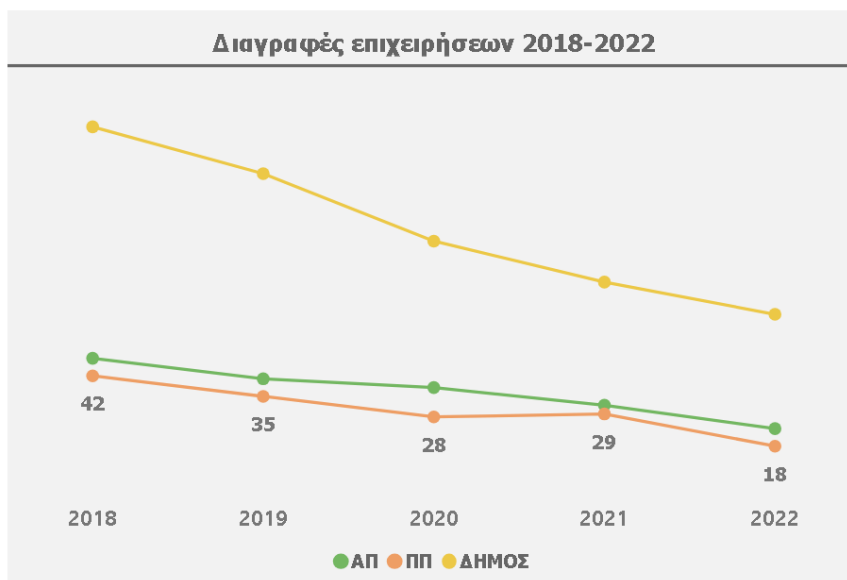

Το ποσοστό των διαγραφών σε σχέση με τις υπάρχουσες επιχειρήσεις για την ΑΠ ανέρχεται σε 3,37% ενώ για το Δήμο σε 3,90%. Συμπεραίνεται έτσι ότι ο ρυθμός διαγραφής επιχειρήσεων της ΠΠ είναι σχετικά μεγαλύτερος από το ρυθμό σε επίπεδο ΑΠ, αλλά μικρότερος από το ρυθμό σε επίπεδο Δήμου. Επίσης ο ρυθμός διαγραφής δείχνει να μειώνεται στην πορεία των ετών σύμφωνα με το διάγραμμα

Πίνακας 14. Διαγραφές επιχειρήσεων κατά την πενταετία 2018-2022

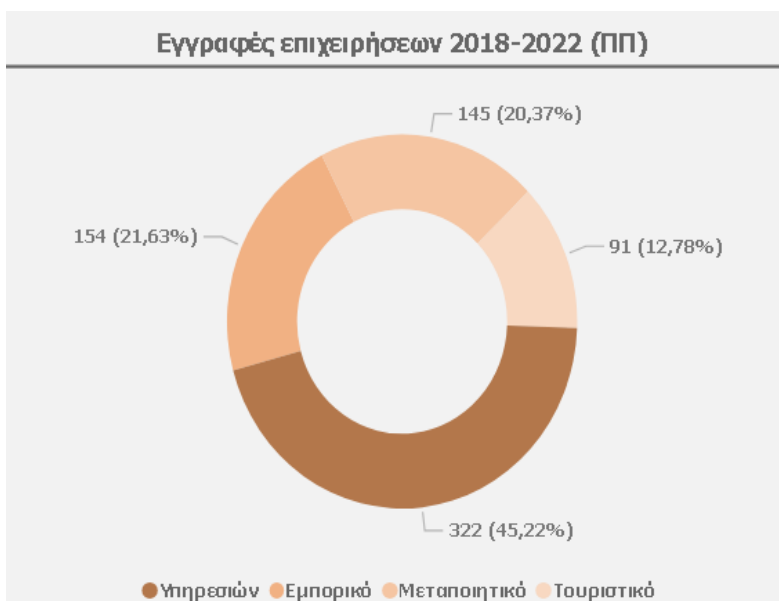
ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΜΠΟΡΙΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΓΡΑΦΗΜΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (ΠΠ)	41	20	11	80		152
ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΑΠ)	47	27	14	95		183
ΔΗΜΟΣ	126	61	54	222		463
% ΠΠ σε ΑΠ	87,23%	74,07%	78,57%	84,21%		83,06%
% ΠΠ σε Δήμο	32,54%	32,79%	20,37%	36,04%		32,83%

Σχήμα 6. Διαγραφές επιχειρήσεων κατά τα έτη 2018-2022

Αναφορικά με τις **εγγραφές επιχειρήσεων την περίοδο 2018-2022**, σημειώνεται ότι στην ΠΠ έχουν εγγραφεί 712 νέες επιχειρήσεις (16,44% του συνόλου των επιχειρήσεων στην ΠΠ), εκ των οποίων οι περισσότερες (45,22%) προέρχονται από τον κλάδο των υπηρεσιών, ενώ σημαντικά είναι τα ποσοστά των νέων επιχειρήσεων των κλάδων του εμπορίου και της μεταποίησης (21,63% και 20,37% αντίστοιχα). Οι επιχειρήσεις αυτές αποτελούν το 81% των νέων επιχειρήσεων σε επίπεδο ΑΠ και το 36,57% των νέων επιχειρήσεων σε επίπεδο Δήμου.

Σχήμα 7. Εγγραφές επιχειρήσεων κατά την πενταετία 2018-2022 (ΠΠ) κατά τομέα

Πίνακας 15. Εγγραφές επιχειρήσεων κατά την πενταετία 2018-2022

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΜΠΟΡΙΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΣ	ΓΡΑΦΗΜΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (ΠΠ)	154	145	91	322		712
ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΑΠ)	174	196	107	402		879
ΔΗΜΟΣ	334	473	276	864		1.947
% ΠΠ σε ΑΠ	88,51%	73,98%	85,05%	80,10%		81,00%
% ΠΠ σε Δήμο	46,11%	30,66%	32,97%	37,27%		36,57%

Ο ρυθμός εγγραφής νέων επιχειρήσεων στην ΠΠ κυμαίνεται αναλογικά με την ΑΠ και το Δήμο, ενώ παρατηρείται σημαντική πτώση εγγραφών το έτος 2020, η οποία αποδίδεται στις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στην οικονομία, αλλά και στα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπισή της, που μεταξύ άλλων περιλάμβαναν αναστολή των περισσότερων οικονομικών δραστηριοτήτων, κυρίως στον τομέα των υπηρεσιών και του τουρισμού.

Σχήμα 8. Ρυθμός μεταβολής εγγραφών νέων επιχειρήσεων την πενταετία 2018-2022

Συμπερασματικά, στην Π.Π κατά το διάστημα 2018-2019 για κάθε μία επιχείρηση που διαγράφεται, εγγράφονται περίπου 4 νέες (3,8). Η ένταση του φαινομένου ισχυροποιείται κατά τα έτη 2020 και 2021 όπου φτάνει τις 5 νέες επιχειρήσεις ενώ το 2022 εκτοξεύεται στις 9,5 νέες επιχειρήσεις για κάθε μία που διαγράφεται, αποδεικνύοντας ότι η Π.Π παρουσιάζει έντονο επιχειρηματικό ενδιαφέρον.

γ. Κοινωνικά χαρακτηριστικά / Κοινωνικές υπηρεσίες και υποδομές

Κοινωνικές Υποδομές / Ωφελούμενοι^{7,8}

Συνολικά στον Δήμο Χανίων καταγράφονται **150 Δομές Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας και Πρόνοιας**, οι οποίες απευθύνονται είτε σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (παιδιά, ηλικιωμένοι, ΑμεΑ, μετανάστες, κ.α) είτε στο γενικό πληθυσμό. Από αυτές, στην ΠΠ εντοπίζονται **55 δομές** (33,67%), εκ των οποίων οι 9 δραστηριοποιούνται στον **τομέα της υγείας** και αφορούν κυρίως σε τοπικές μονάδες υγείας (πχ ΤΟΜΥ) και μονάδες ψυχικής υγείας, ενώ οι υπόλοιπες δραστηριοποιούνται στον **τομέα της κοινωνικής φροντίδας και πρόνοιας** και αφορούν δομές για την προστασία και τη φροντίδα των παιδιών (βρεφικοί και παιδικοί σταθμοί, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ), Δομές

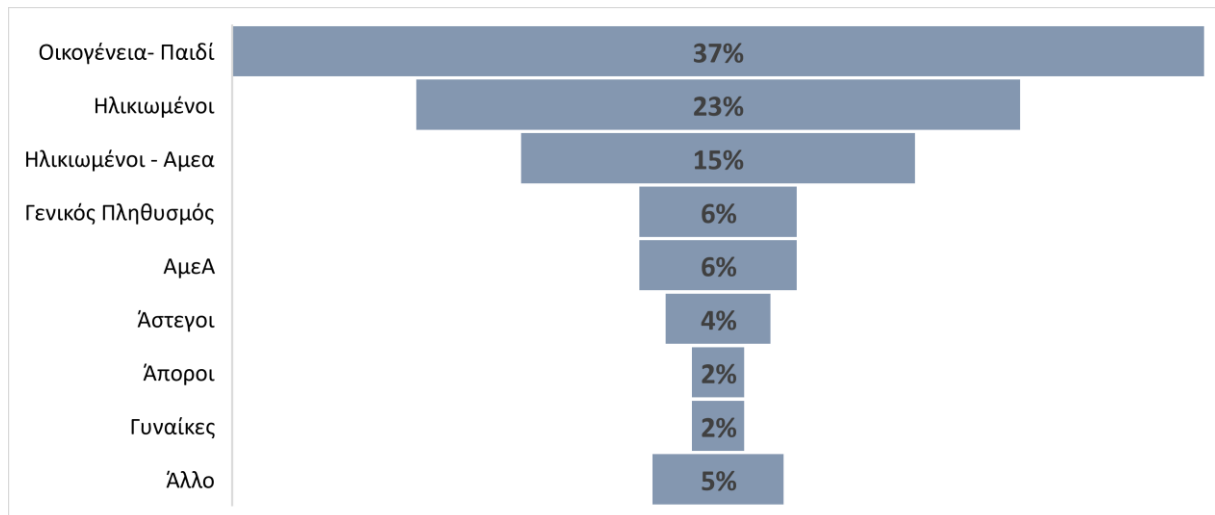
⁷ Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Κρήτης, Έκθεση κοινωνικών συνθηκών στην Κρήτη την περίοδο 2021-2022: Η δυναμική των κοινωνικών υπηρεσιών, Μάρτιος 2023 & Έκθεση κοινωνικών συνθηκών στην Κρήτη την περίοδο 2018-2020. Η δυναμική των κοινωνικών υπηρεσιών, Νοέμβριος 2021

⁸ Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Κρήτης, Στοιχεία για το Δήμο Χανίων 2019

Παιδικής Προστασίας, Οικοτροφεία κ.α), για τους ηλικιωμένους (Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΜΦΥ), Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)) αλλά για την εξυπηρέτηση του γενικού πληθυσμού (Κέντρα Κοινότητας, Υπηρεσίες Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Ξενώνες, Αντιμετώπιση εξαρτήσεων, Συμβουλευτική Υποστήριξη κ.α).⁹

Από την κατανομή των δομών (σε επίπεδο Δήμου) ως προς την εξυπηρέτηση των παραπάνω ομάδων, προκύπτει ότι το 37% των δομών εξυπηρετεί την κοινωνική ομάδα **Οικογένεια - Παιδί**, το 23% εξυπηρετεί τους **ηλικιωμένους** και το 15% τους **ηλικιωμένους Άτομα με Αναπηρία**, το 6% εξυπηρετεί **Άτομα με Αναπηρία**, ενώ ίδιο είναι το ποσοστό που εξυπηρετεί το **γενικό πληθυσμό**. Σημειώνεται ότι ελάχιστες είναι οι δομές που προσφέρουν υποστήριξη στις ειδικές ομάδες των γυναικών, των μεταναστών, των απόρων και των αστέγων.

Σχήμα 9. Ομάδες Εξυπηρετούμενου Πληθυσμού στις Δομές Κοινωνικής Φροντίδας και Πρόνοιας του Δήμου

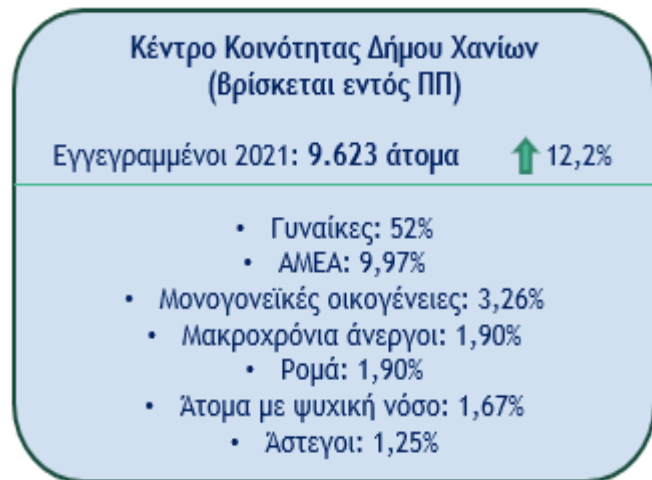

Κέντρα Κοινότητας

Ο αριθμός των **εγγεγραμμένων στο Κέντρο Κοινότητας** του Δήμου Χανίων το Δεκέμβριο 2021, ανέρχεται σε 9.613 άτομα, σημειώνοντας μεταβολή 12,18% σε σχέση με το Δεκέμβριο 2020 (8.569 άτομα). Από την ανάλυση των διαθέσιμων στοιχείων σχετικά με το προφίλ των ωφελούμενων στο ΚΚ Δ. Χανίων, προκύπτει ότι οι ωφελούμενοι είναι κυρίως γυναίκες (52%), ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα των 25-54 (59%) και είναι κυρίως ελληνικής εθνικότητας (67%). Από το σύνολο των εγγεγραμμένων, σχεδόν το 1/5 (19,95%) αφορά σε ειδικές κατηγορίες κοινωνικών ομάδων όπως **Άτομα με Αναπηρία** (958 ωφελούμενοι, 9,97% του συνόλου), **Μονογονεϊκές οικογένειες** (313 ωφελούμενοι, 3,26% του

⁹ Λίστα κοινωνικών υπηρεσιών, Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης

συνόλου), **Μακροχρόνια Άνεργοι** (183 ωφελούμενοι, 1,90% του συνόλου), **Ρομά** (183 ωφελούμενοι, 1,90% του συνόλου), **Άτομα με ψυχική νόσο** (161 ωφελούμενοι, 1,67% του συνόλου) και **Άστεγοι** (120 ωφελούμενοι, 1,25% του συνόλου). Σημειώνεται ότι το ΚΚ του Δ. Χανίων βρίσκεται εντός της ΠΠ, αλλά εξυπηρετεί γενικότερα όλο τον πληθυσμό της ευρύτερης περιοχής.

Δομές παιδικής φροντίδας¹⁰

Στο Δ. Χανίων καταγράφονται **36 βρεφικοί και παιδικοί σταθμοί** εκ των οποίων οι 15 είναι δημόσιοι

και οι 21 ιδιωτικοί. Οι υφιστάμενες δημόσιες δομές παιδικής φροντίδας δεν καλύπτουν τις διαπιστωμένες ανάγκες, δεδομένου ότι αν εξετάσουμε κατά πόσο καλύπτεται και εξυπηρετείται από τις δομές ο αριθμός των αιτουμένων, διαπιστώνουμε μια εξαιρετικά μεγάλη υστέρηση σε υποδομές φροντίδας βρεφών κάτω των 2,5 ετών με τις αιτήσεις να καλύπτονται σε ποσοστό 12,3%, αλλά και νηπίων άνω των 2,5 ετών με ποσοστό κάλυψης αιτήσεων 55,9% (συνολικό ποσοστό κάλυψης αναγκών 38,53%).

Κοινωνικό Φροντιστήριο, Παντοπωλείο, Βοήθεια στο Σπίτι

Σε επίπεδο ΠΕ Χανίων το 2020, οι αιτήσεις για το Κοινωνικό Φροντιστήριο ανήλθαν σε 0,2% των συνολικών αιτήσεων σε όλες τις δομές, για το Κοινωνικό Παντοπωλείο το ίδιο ποσοστό ανήλθε σε 13,2% και για το Βοήθεια στο Σπίτι σε 6%. Οι αιτήσεις παρουσιάζουν αύξηση μεταξύ των ετών 2019-

¹⁰ Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης, Στοιχεία Δήμου Χανίων, Ιδία Επεξεργασία

2020 (γεγονός που εν μέρει οφείλεται στην υπολειτουργία των δομών κατά την περίοδο της πανδημίας), όμως δεν φτάνουν στα επίπεδα του 2018 που οι αιτήσεις ήταν αρκετά περισσότερες.

Φτώχεια / Κοινωνικά Επιδόματα¹¹

Δείκτες φτώχειας

Σύμφωνα με στοιχεία του Παρατηρητηρίου για το έτος 2019 προκύπτει ότι για την ΑΠ το ποσοστό των **δηλώσεων κάτω των 5.000€** ως προς τις συνολικές δηλώσεις ανέρχεται σε 55,57% και το **μέσο φορολογητέο εισόδημα** σε 8.646,05, ενώ και οι δύο τιμές είναι δυσμενέστερες από αυτές που συγκεντρώνει ο Δήμος (53,38% και 9.307,82 αντίστοιχα). Το ίδιο ισχύει και για το ποσοστό των **αλλοδαπών που αιτούνται στεγαστικό επίδομα**, 3,02% (3,33% για το Δήμο), ενώ το ποσοστό των **αιτούντων επιδόματος ενοικίου** (1,45%) όπως και των **αιτούντων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος** (2,46%) συγκεντρώνουν μικρότερες τιμές από αυτές του Δήμου (3,47% αιτ. επιδόματος ενοικίου και 2,83% αιτ. ΕΕΕ).

Πίνακας 17. Στοιχεία φορολογικών δηλώσεων και επιδομάτων 2019

ΠΕΡΙΟΧΗ	Ποσοστό δηλώσεων κάτω των 5.000	Μέσο φορολογητέο εισόδημα	Ποσοστό αλλοδαπών για στεγαστικό επίδομα	Ποσοστό δικαιούχων (αιτούντων) για επίδομα ενοικίου	Ποσοστό δικαιούχων (αιτούντων) ΕΕΕ
ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΑΠ)*	55,57%	8.646,05	3,02%	1,45%	2,46%
ΔΗΜΟΣ	53,38%	9.307,82	3,33%	3,47%	2,83%

*συμπεριλαμβάνονται οι ΤΚ 73131-73136

*στοιχεία για το έτος 2019

Ακόμα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το 3,78% επί του συνολικού αριθμού δηλώσεων του έτους 2019 αφορούσε σε δηλώσεις με αναπηρία και έρχεται σε πλήρη αντιστοιχία με το ποσοστό σε επίπεδο Δήμου (3,77%).

Πίνακας 16. Φορολογικές δηλώσεις με δήλωση αναπηρίας

ΠΕΡΙΟΧΗ	Ποσοστό δηλώσεων με αναπηρία
ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΑΠ)*	3,78%
ΔΗΜΟΣ	3,77%

*συμπεριλαμβάνονται οι ΤΚ 73131-73136

*στοιχεία για το έτος 2019

¹¹ Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Κρήτης, Έκθεση κοινωνικών συνθηκών στην Κρήτη την περίοδο 2021-2022. Η δυναμική των κοινωνικών υπηρεσιών, Μάρτιος 2023 και Στοιχεία για το Δήμο Χανίων 2019, ίδια επεξεργασία

Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ)

Το **Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ)** είναι ένα προνομιακό πρόγραμμα για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και απευθύνεται σε νοικοκυριά που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας¹². Το 2021, σε επίπεδο Δήμου, οι αιτήσεις ανήλθαν σε 2.359 και οι δικαιούχοι σε 1.285 (2,12% και 1,15% του συνολικού πληθυσμού), συγκεντρώνοντας έτσι 54,47% ποσοστό κάλυψης των αιτούντων. Επιπλέον, αναφορικά με την εξέλιξη των αιτήσεων και των δικαιούχων κατά τα έτη 2018-2021, προκύπτει ότι κατά την τριετία 2018-2020 μειώθηκαν τόσο οι αιτήσεις όσο και ο αριθμός των δικαιούχων ΕΕΕ (-43,50% αιτήσεις και -34,09% δικαιούχοι), ενώ τη διετία 2020-2021 ο αριθμός των αιτήσεων και των δικαιούχων αυξήθηκαν σημαντικά (325,95% αύξηση αιτήσεων και 22,38% αύξηση δικαιούχων). Το **μέσο ποσοστό κάλυψης των αιτήσεων** κατά την περίοδο 2018/2021 είναι **53,53%**.

Πίνακας 18. Αιτήσεις / Δικαιούχοι ΕΕΕ 2018-2021, Δήμος Χανίων

ΕΤΟΣ	2018	2019	2020	2021	Μεταβολή 2018-2020	Μεταβολή 2020-2021
Αιτούντες ΕΕΕ	3.315	2.215	1.873	2.359	-43,50%	25,95%
Δικαιούχοι ΕΕΕ	1.593	1.230	1.050	1.285	-34,09%	22,38%
Ποσοστό κάλυψης αιτήσεων	48,05%	55,53%	56,06%	54,47%	Μέσο ποσοστό 2018-2021	53,53%
% αιτούντων 2021 / πληθυσμό*	-	-	-	2,12%		
% δικαιούχων 2021/ πληθυσμό*	-	-	-	1,15%		

*Μόνιμος πληθυσμός, Απογραφή Πληθυσμού 2021

Σχετικά με την εξέλιξη του ΕΕΕ στον πληθυσμό των αλλοδαπών, προκύπτει ότι το ποσοστό κάλυψης των αιτήσεων για το 2021 είναι 45,65% (506 αιτήσεις, 231 δικαιούχοι). Κατά την τριετία 2018-2020 οι αιτήσεις και οι δικαιούχοι μειώθηκαν περίπου στο μισό ενώ το 2021 υπήρξε σημαντική αύξηση στους αιτούντες (34,22%) και στους δικαιούχους (8,45%).

Πίνακας 19. . Αιτήσεις / Δικαιούχοι αλλοδαποί ΕΕΕ 2018-2021, Δήμος Χανίων

ΕΤΟΣ	2018	2019	2020	2021	Μεταβολή 2018-2020	Μεταβολή 2020-2021
Αιτούντες αλλοδαποί ΕΕΕ	860	467	377	506	-56,16%	34,22%
Δικαιούχοι αλλοδαποί ΕΕΕ	419	252	213	231	-49,16%	8,45%
Ποσοστό κάλυψης αιτήσεων	48,72%	53,96%	56,50%	45,65%	Μέσο ποσοστό 2018-2021	51,21%

¹² Σύμφωνα με τα κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα, το ατομικό εισόδημα ανά μέλος οικογένειας δεν μπορεί να ξεπερνά τα 200€/μήνα

Επίδομα στέγασης

Παράλληλα με το ΕΕΕ χορηγείται σε υψηλό αριθμό νοικοκυριών και το **επίδομα στέγασης**. Πρόκειται για είναι προνοιακό πρόγραμμα επιδότησης ενοικίου για τα νοικοκυριά που μισθώνουν την κύρια κατοικία τους. Για το Δήμο Χανίων, οι ωφελούμενοι με ελληνική υπηκοότητα ανήλθαν σε 7.276 μέλη νοικοκυριών και οι αλλοδαποί 2.743 μέλη σημειώνοντας αύξηση των ωφελούμενων και των δύο κατηγοριών κατά την τριετία 2019-2021. Το ποσοστό των μη αλλοδαπών ωφελούμενων για το 2021 επί του συνολικού πληθυσμού του Δήμου είναι 6,53%.

Πίνακας 20. Ωφελούμενοι Επιδόματος Στέγασης 2019-2021, Δήμος Χανίων

ΕΤΟΣ	2019	2020	2021	Μεταβολή 2018-2020
Ωφελούμενοι	5.276	6.482	7.276	37,91%
Αλλοδαποί Ωφελούμενοι	1.964	2.350	2.743	39,66%
% μη αλλοδαπών ωφελούμενων 2021 / πληθυσμό*			6,53%	

Αναφορικά με τους **άστεγους**, σημαντικό αναφοράς είναι ότι από τον Αύγουστο του 2022, υλοποιείται στην περιοχή το πρόγραμμα **«Στέγαση & εργασία για τους άστεγους στον Δήμο Χανίων»¹³** που αφορά σε **19 νοικοκυριά με 42 ωφελούμενους** και παρέχει υπηρεσίες στέγασης, ψυχοκοινωνικής στήριξης, ενεργοποίησης, κατάρτισης και επανένταξης στην εργασία σε αστέγους.

Κοινωνικό Παντοπωλείο

Το Κοινωνικό Παντοπωλείο λειτουργεί και υπάγεται ως Δομή του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμΕΑ και Ισότητας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού του Δήμου Χανίων. Η Δομή στεγάζεται στο Κέντρο της Πόλεως Χανίων σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο στην οδό Περίδου, στο ισόγειο, μετά τη σχετική δωρεάν παραχώρηση του χώρου από την Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Κυρία των Αγγέλων Γουβερνέτου και οι στόχοι του είναι

- Η στοιχειώδης κάλυψη των πρωταρχικών βιολογικών αναγκών των ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια.

¹³ Το πρόγραμμα υλοποιείται από το Δ. Χανίων σε συνεργασία με τη Σύμπραξη Φορέων Χανίων και χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με Αρχή Διαχείρισης τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.ΚΑ.)

- Η ενδυνάμωση και κοινωνική ενσωμάτωση των ευπαθών κοινωνικά ατόμων και ειδικότερα των ατόμων που αδυνατούν οικονομικά να ανταποκριθούν στην κάλυψη πρωτογενών αναγκών και απειλούνται από τον κοινωνικό αποκλεισμό.
- Η ψυχοκοινωνική υποστήριξη και πληροφόρηση των ωφελουμένων.
- Η ευαισθητοποίηση, κινητοποίηση και ενεργοποίηση της τοπικής κοινωνίας (φυσικών προσώπων, οργανισμών), προκειμένου να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του φαινομένου της Φτώχειας.

Δομή Παροχής Συσσιτίου

Η δομή πληροί τις κείμενες υγειονομικές διατάξεις, έχει συγκεκριμένη ελάχιστη δυναμικότητα παροχής γευμάτων σε περισσότερους από 150 ωφελούμενους ημερησίως και παράλληλα συνδέεται με τις τοπικές επιχειρήσεις, σχολεία και την τοπική κοινωνία για την σίτιση των ωφελούμενων.

Υπνωτήριο αστέγων

Το Νυχτερινό Καταφύγιο Αστέγων στεγάζεται στο κτήριο της Φιλαρμονικής Χανίων, στην περιοχή της Ρεγγίνας και έχει σκοπό τη φιλοξενία αστέγων που χρίζουν προσωρινής ή έκτακτης φιλοξενίας.

Υποστηρίζεται από το προσωπικό του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Δήμου Χανίων. Οι επαγγελματίες παρέχουν υπηρεσίες ψυχολογικής και κοινωνικής στήριξης για την αποτελεσματική επανένταξη των ατόμων στο κοινωνικό σύνολο με σκοπό να καταστούν ικανά να διαχειριστούν αυτοδύναμα τις ανάγκες τους. Επιπλέον, περιλαμβάνει υπηρεσίες δικτύωσης με φορείς κατάρτισης – εκπαίδευσης, με σκοπό την ένταξη στην αγορά εργασίας, καθώς και τη διασύνδεση με όποιες άλλες υπηρεσίες κρίνεται αναγκαίο.

Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας και των παιδιών τους.

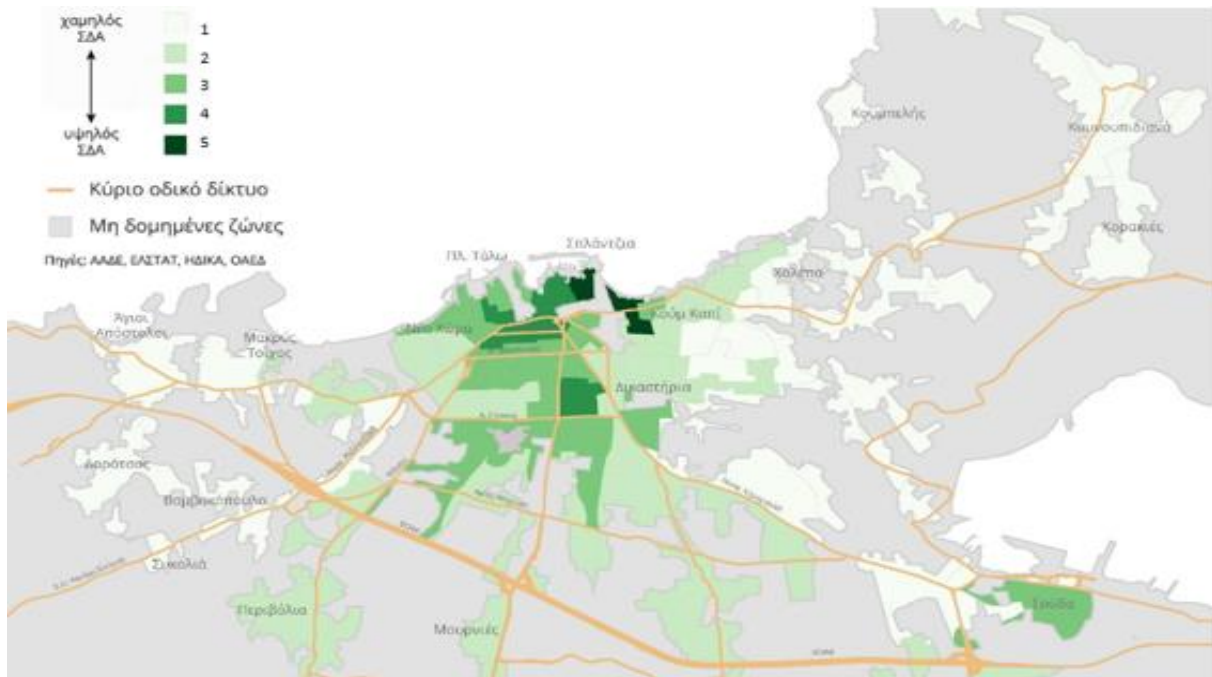
Ο Ξενώνας λειτουργεί με στόχο την αντιμετώπιση των φαινομένων της ενδοοικογενειακής βίας (χρηματοδότηση ΕΠ Κρήτη 2014-2020). Η Δομή παρέχει τη δυνατότητα για φιλοξενία, ασφαλή διαμονή με στέγη και διατροφή, ψυχοκοινωνική στήριξη, πρόσβαση σε υπηρεσίες που συνδέονται με την απασχόληση, εκπαίδευση, και τη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου. Ταυτόχρονα αναπτύσσεται συνεργασία και με άλλους φορείς για την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και για την συνδιοργάνωση δράσεων (Γενικό Νοσοκομείο Χανίων, Δικηγορικός Σύλλογος, Αστυνομική Διεύθυνση Χανίων κ.α)

Δείκτης Πολλαπλής Αποστέρησης.

Ο ΣΔΑ (συνολικός δείκτης αποστέρησης) ή δείκτης ΣΠΑ (συνολικής πολλαπλής αποστέρησης) δηλώνει πόσο αποστερημένη είναι μια περιοχή σε σχέση με τις υπόλοιπες. Στους πίνακες εμφανίζεται η ιεράρχηση της αποστέρησης με βάση τον ΣΔΑ, με τιμές από το 1 έως το 5. Η Τιμή 1 περιλαμβάνει τις λιγότερο αποστερημένες περιοχές και η τιμή 5 τις περισσότερο αποστερημένες περιοχές. Όπως φαίνεται στον χάρτη του ΣΔΑ, οι περιοχές με πιο σκούρο πράσινο (τιμή 5) είτε αποτελούν ζώνες αποστέρησης, εφόσον είναι όμορες και εκτεταμένες, είτε συνιστούν θυλάκες αποστέρησης, εφόσον είναι απομονωμένες ή διάσπαρτες μέσα σε ένα ευρύτερο σύνολο λιγότερο αποστερημένων περιοχών.

Η κατανομή του δείκτη Πολλαπλής Αποστέρησης εντός της μητροπολιτικής περιοχής Χανίων, παρουσιάζεται στον παρακάτω Χάρτη.¹⁴

Χάρτης 3. Κατανομή του δείκτη Πολλαπλής Αποστέρησης εντός της μητροπολιτικής περιοχής Χανίων

Εντός της Π.Π υπάρχουν περιοχές που χαρακτηρίζονται ως πλέον αποστερημένες (τιμή δείκτη ΣΠΑ =5) και αυτές είναι η **Σπλάντζια και το Κουμ Καπί**. Η τιμή του δείκτη για τις γειτονικές περιοχές είναι 4, επίσης υψηλή, σημαίνοντας τον κίνδυνο για τη δημιουργία μίας **ζώνης αποστέρησης σημαντικής έκτασης** εντός του κέντρου. Σημειώνεται ότι στην πλειοψηφία των περιοχών εντός της Π.Π εμφανίζεται μεσαίος ως υψηλός ο βαθμός αποστέρησης.

¹⁴ Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης.

Εγκληματικότητα / Παραβατικότητα¹⁵.

Εντός της Περιοχής Παρέμβασης ΒΑΑ, δεν εντοπίζονται περιοχές με ιδιαίτερο πρόβλημα, ενώ παρατηρείται αυξημένη συχνότητα περιστατικών μικρο-εγκληματικότητας όπως κλοπές, παραβίαση νομοθεσίας περί αλοδαπών και ναρκωτικών, επαιτεία και παραεμπόριο στην περιοχή κατά μήκος της οδού Σμύρνης (νότια των ΚΤΕΛ), στην πλατεία Μαρκοπούλου, στην πλατεία 1821 (Σπλάτζια) και περιμετρικά αυτής, καθώς και περιμετρικά του Ενετικού Λιμένα όπου και υφίσταται αυξημένη κίνηση ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών, ιδίως κατά την θερινή περίοδο.

Προβλήματα / Συμπεράσματα

Γενικότερα, διακρίνεται σημαντική αύξηση των κοινωνικών αναγκών, η οποία αποτυπώνεται τόσο στους αριθμούς των αιτήσεων όσο και στους αριθμούς των ωφελούμενων των κοινωνικών υπηρεσιών και επιδομάτων. Η αύξηση αυτή είναι μια ένδειξη ύπαρξης αυξημένων αναγκών που ωθεί όλο και περισσότερους πολίτες να ψάξουν τρόπους κάλυψης των αναγκών τους μέσω του δημοσίου, είτε αυτό αφορά παροχές υπηρεσιών, είτε επιδομάτων είτε ακόμα και υλικών αγαθών μέσω των Κοινωνικών Παντοπωλείων ή του ΤΕΒΑ ή άλλων δομών κοινωνικής αλληλεγγύης όπως τα κοινωνικά φροντιστήρια. Η αυξημένη ζήτηση ωστόσο δεν συνοδεύεται πάντα από αντίστοιχη προσφορά παροχής υπηρεσιών για την πλήρη ικανοποίηση αναγκών.

Στο πλαίσιο αυτό, αποδεικνύεται κρίσιμη η ανάπτυξη των κοινωνικών υπηρεσιών και η ανάπτυξη ενός δικτύου κοινωνικής προστασίας που να στοχεύει σε νοικοκυριά που αντιμετωπίζουν προβλήματα φτώχειας και αποστέρησης και όχι μόνο σε αυτά που αντιμετωπίζουν προβλήματα ακραίας φτώχειας. Σημαντική είναι η περαιτέρω ανάπτυξη υπηρεσιών που απευθύνονται σε ομάδες όπως γυναίκες, άπορους, άστεγους, μονογονεϊκές οικογένειες, τοξικομανείς και μετανάστες, καθώς υστερούν σημαντικά σε δυναμικότητα, παρά την επιτακτική ανάγκη που αναδεικνύεται τα τελευταία έτη για τις δομές αυτές, όπως η ανάγκη για ξενώνες γυναικών λόγω της έξαρσης του φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας τα τελευταία έτη¹⁶.

Η αυξημένη ζήτηση για τις κοινωνικές υποδομές, επιβαρύνει περαιτέρω την ήδη προβληματική κατάσταση σε ότι αφορά τις εγκαταστάσεις των διαθέσιμων υποδομών. Ειδικότερα, καταγράφονται

¹⁵ Πηγή: Υπ αρ. πρωτ 1016/49/52-β έγγραφο της Διεύθυνσης Αστυνομίας Χανίων

¹⁶ Ευρωβαρόμετρο, Οι γυναίκες τα χρόνια του COVID-19

ανάγκες που αφορούν στη συντήρηση και ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων ((το 53% των δομών παιδικής φροντίδας βρίσκεται σε μέτρια κατάσταση: κατασκευή χωρίς στατικά προβλήματα αλλά με φθορές, ελλείψεις υγραμονώσεων, θερμομονώσεων, κατεστραμμένα κουφώματα ή οτιδήποτε άλλο που δυσχεραίνει σοβαρά τη λειτουργία του σχολείου), στη διευκόλυνση προσβασιμότητας (67% των δομών παιδικής φροντίδας είναι προσβάσιμες σε ΑμεΑ), στη διαμόρφωση εσωτερικών και εξωτερικών χώρων (πχ στέγαστρα) και την αναβάθμιση τους σύμφωνα με τις προδιαγραφές που προβλέπονται για τη χρήση τους. Ακόμα εντοπίζονται ελλείψεις σε υλικοτεχνικό εξοπλισμό (Η/.Υ, περιφερειακές συσκευές, ψηφιακά οπτικοακουστικά μέσα, επίπλωση, εξασφάλιση ασφάλειας και υγιεινής κ.α.), όπως επίσης σε νέο προσωπικό (κυρίως βρεφονηπιοκόμων , καθαριστών, κοινωνικών λειτουργών, μαγείρων κ.α.) και στην κατάρτιση του υφιστάμενου (ψυχολογία, διοικητικές και τεχνικές ικανότητες, νέες τεχνολογίες κ.α.).¹⁷

---

¹⁷ Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Κρήτης, Έκθεση κοινωνικών συνθηκών στην Κρήτη την περίοδο 2021-2022. Η δυναμική των κοινωνικών υπηρεσιών, Μάρτιος 2023, ίδια επεξεργασία

δ. Φυσικό περιβάλλον – κλίμα και κλιματική αλλαγή

Το κλίμα στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Χανίων ανήκει **στο Μεσογειακό τύπο, με θερμό και ξηρό καλοκαίρι και βροχερό και ήπιο χειμώνα**. Βρίσκεται υπό την επίδραση του Κρητικού πελάγους (ιδιαίτερα ως προς τους ανέμους) και του Ιονίου Πελάγους (κυρίως ως προς τις βροχές). Εντός του Δήμου Χανίων υπάρχουν αρκετοί μετεωρολογικοί σταθμοί (Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας – ΕΜΥ, Πολυτεχνείου Κρήτης και ΑΤΕΙ Κρήτης – Παραρτήματος Χανίων, Δ/σης Εγγείων Βελτιώσεων & Υδατικών Πόρων, κλπ.), από όπου μπορούν να αντληθούν πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τις μετεωρολογικές και κλιματολογικές συνθήκες, που επικρατούν σε αυτόν. Οι σημαντικές γεωμορφολογικές αλλαγές όμως, που παρουσιάζει καθ' όλη σχεδόν την έκτασή του ο Δήμος Χανίων, προκαλούν εξίσου σημαντικές μεταβολές στα κλιματολογικά κατά τόπους χαρακτηριστικά του, καθιστώντας δύσκολη την εκτίμηση ενιαίων μέσων μεγεθών (π.χ. θερμοκρασίας) για το σύνολο του Δήμου Χανίων.

Για την προσέγγιση του κλίματος της Π.Π ακολουθούν τα δεδομένα του μετεωρολογικού σταθμού

Πίνακας 21. Δεδομένα του μετεωρολογικού σταθμού (ΕΜΥ) στη θέση «Κέντρο Χανίων»

Κέντρο Χανίων (υψόμετρο 7 m)						
Μήνας	Θερμοκρασίες			Υετός	Άνεμος	
	Μέση μέγιστη (οC)	Μέση ελάχιστη (οC)	Μέση (οC)	Μέγιστο ύψος βροχόπτωσης (mm)	Μέση ταχύτητα (km/h)	Κατεύθυνση
Ιανουάριος	15,2	7	11,1	16,4	6,6	Δ
Φεβρουάριος	17	8,2	12,9	14,6	7	Δ
Μάρτιος	15,1	7,3	11,4	102,8	7,2	Δ
Απρίλιος	22,4	12,2	17,4	1	6,3	Δ
Μάιος	24,8	14,5	20,1	1,8	5,5	ΒΑ
Ιούνιος	29,9	20,3	25,7	0	4,5	ΒΑ
Ιούλιος	30,8	21	26,5	0	4,8	ΒΑ
Αύγουστος	30,8	22,3	27	16,6	4,4	ΒΑ
Σεπτέμβριος	29	19,2	24,5	5,4	5,6	ΒΑ
Οκτώβριος	23,8	15,4	19,8	15	6,9	ΝΝΔ
Νοέμβριος	21,8	12,7	17,2	40	5,3	ΝΝΔ
Δεκέμβριος	19,9	11	15	7,6	4,2	ΝΝΔ

Σύμφωνα με τα στοιχεία του παραπάνω σταθμού, για το έτος 2022, προκύπτουν τα εξής:

- η μέση ετήσια θερμοκρασία είναι 19,1°C. Ο θερμότερος μήνας είναι ο Αύγουστος με μέση θερμοκρασία 27°C, ενώ ο ψυχρότερος είναι ο Ιανουάριος με μέση θερμοκρασία 11,1°C. Τη μεγαλύτερη μέση μέγιστη θερμοκρασία παρουσιάζουν οι μήνες Ιούλιος και Αύγουστος με

30,8°C ενώ τη μικρότερη μέση ελάχιστη θερμοκρασία παρουσιάζει ο μήνας Ιανουάριος με 7°C.

- η συνολική μέση ετήσια βροχόπτωση ανέρχεται σε 221,2 mm. Το μεγαλύτερο μέσο ύψος βροχόπτωσης καταγράφεται τον μήνα Μάρτιο με ύψος 102,8 mm. Το μικρότερο μέσο ύψος βροχόπτωσης παρουσιάζουν οι μήνες Ιούνιος & Ιούλιος με μηδενική τιμή.
- Οι άνεμοι έχουν επικρατούσα διεύθυνση Βορειοανατολική (ΒΑ) για τους περισσότερους μήνες του έτους. Το εύρος της μέσης μηνιαίας έντασης κυμαίνεται από 4,2 (χαμηλότερη τιμή το μήνα Δεκέμβριο) έως 7,2 (υψηλότερη τιμή το μήνα Μάρτιο). Η μέση ετήσια ένταση ανέμου είναι 5,7 κόμβοι.

Σχετικά με την σχετική υγρασία (relative humidity, RH), σύμφωνα με το σταθμό της Σούδας, το μέσο ετήσιο ποσοστό υγρασίας στην ευρύτερη περιοχή είναι 64%. Το μεγαλύτερο ποσοστό σχετικής υγρασίας σημειώνεται κατά το μήνα Ιανουάριο (73%), ενώ το αντίστοιχο ποσοστό σημειώνεται κατά το μήνα Ιούλιο (50%).

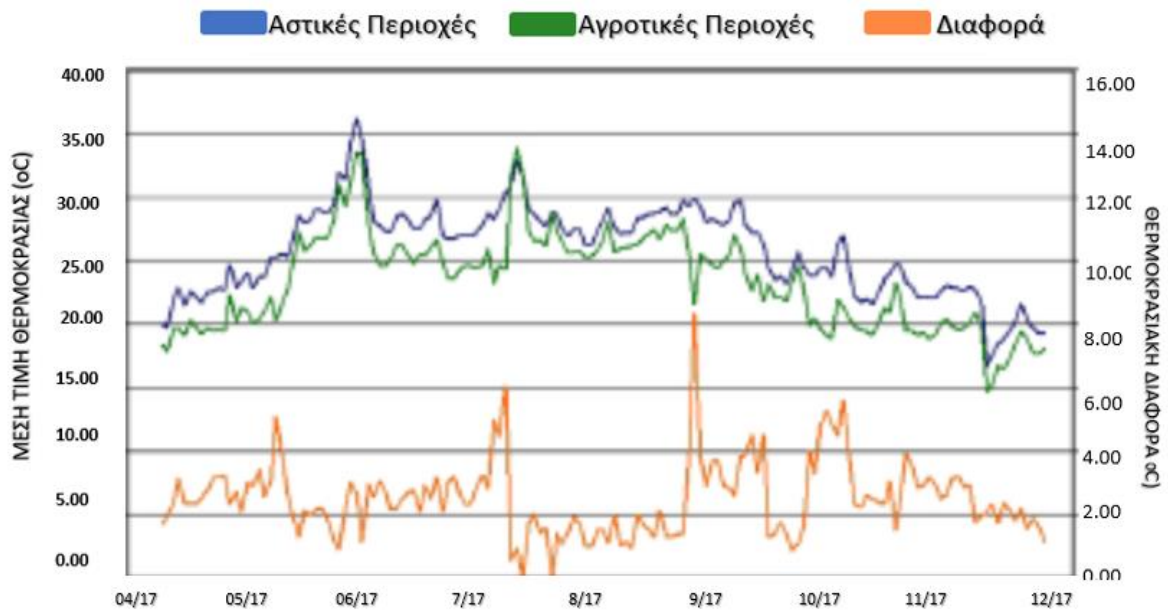
Αστική θερμική νησίδα¹⁸

Ως αστική θερμική νησίδα (ΑΘΝ) περιγράφεται το φαινόμενο κατά το οποίο η θερμοκρασία στο εσωτερικό των αστικών περιοχών είναι αυξημένη σε σχέση με αυτή των περι-αστικών/ αγροτικών περιοχών που την περιβάλλουν. Το φαινόμενο της ΑΘΝ κατά τους καλοκαιρινούς μήνες που η θερμοκρασία ανεβαίνει, προκαλεί αποπνικτική αίσθηση ζέστης. Η ΠΠ παρουσιάζει έντονα το φαινόμενο της αστικής θερμικής νησίδας, λόγω της έντονης αστικοποίησης που έχει υποστεί τα τελευταία χρόνια (πληθυσμιακή πυκνότητα 8,33 κάτοικοι ανά στρέμμα), αλλά και λόγω των κλιματικών συνθηκών που επικρατούν σε αυτήν, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου. Η Δημοτική Ενότητα Χανίων είναι η Τρίτη πιο πυκνοκατοικημένη περιοχή στην Ελλάδα μετά από Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου, όπου η θερμοκρασία είναι υψηλή, η ΑΘΝ παίρνει τη μέγιστη τιμή της, περίπου 8°C. Η μέση διαφορά για το σύνολο της περιόδου είναι σχεδόν 2.6°C. Η ένταση ΑΘΝ αυξάνεται μετά τον Ιούνιο και μειώνεται μετά τον Σεπτέμβριο. Πιο συγκεκριμένα, η διαφορά θερμοκρασίας μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών είναι λιγότερη από 1°C τον Ιούνιο, περίπου 3 °C μέσα σε Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο, και 2°C τον Οκτώβριο. Επιπλέον στην περιοχή των Χανίων οι επικρατούσες αντικυκλωνικές συνθήκες συμβάλλουν στην αύξηση της έντασης της αστικής θερμικής νησίδας στην πόλη την καλοκαιρινή περίοδο.

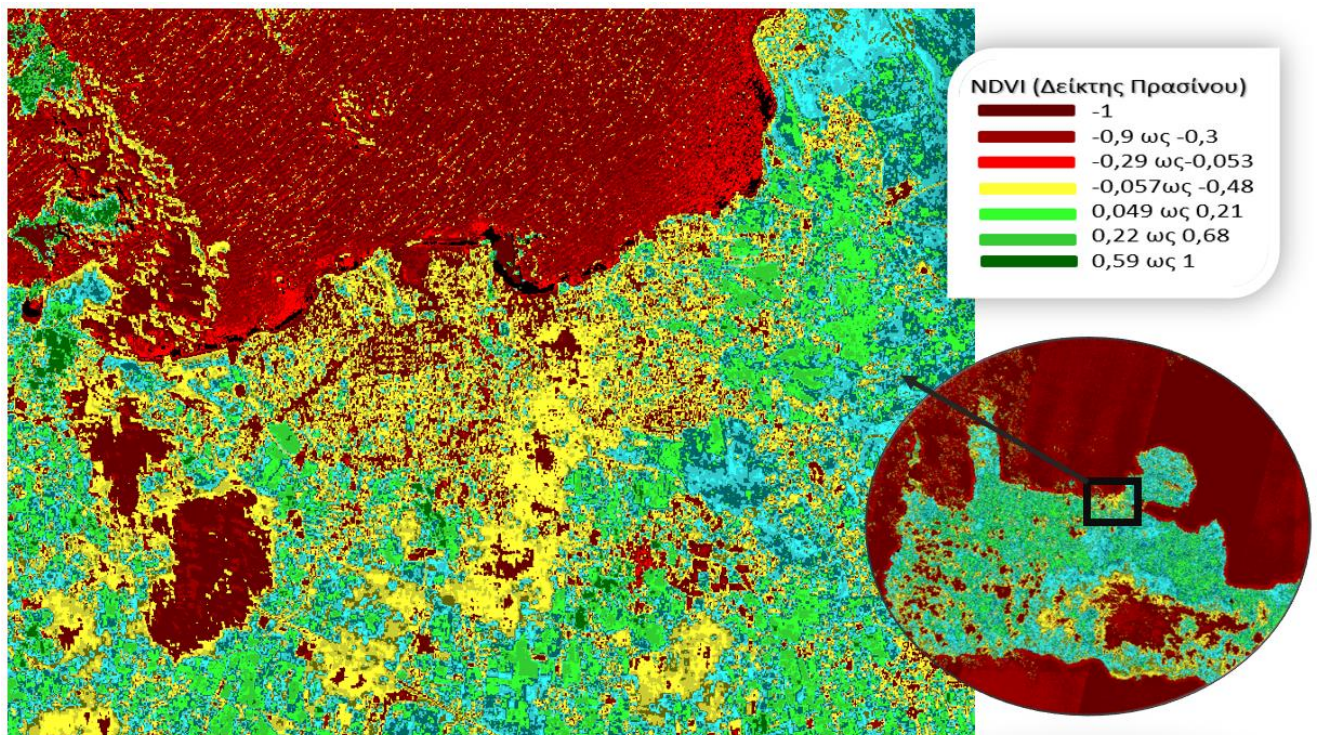
¹⁸ Μπουντάς Ν., Διερεύνηση της Αστικής Θερμικής Νησίδας των Ελληνικών Πόλεων, ΕΜΠ Αθήνα, Μάρτιος 2014

Σχήμα 10. Μέσες ημερήσιες θερμοκρασίες αστικών και αγροτικών τοποθεσιών, Χανιά

Τα χαμηλά επίπεδα βλάστησης και ύπαρξης αστικού πρασίνου, είναι ακόμα ένας παράγοντας που επηρεάζουν αρνητικά το φαινόμενο ΑΘΝ. Όπως φαίνεται και στον παρακάτω Χάρτη, τα Χανιά δεν είναι μία περιοχή με ιδιαίτερως αυξημένη βλάστηση.

Χάρτης 4. Χάρτης Χανίων με απεικόνιση του δείκτη NDVI¹⁹

¹⁹ <https://gis.crete.gov.gr/>

Στην πόλη των Χανίων, παρατηρείται μειωμένη τιμή του δείκτη NDV²⁰ καθώς οι πράσινες επιφάνειες δεν καταλαμβάνουν στο σύνολο τους μεγάλη έκταση. Σε γενικό πλαίσιο όπως φαίνεται και από τον παραπάνω χάρτη κατανομής του δείκτη NDV στην πόλη δεν παρουσιάζονται μεγάλες – συνδεδεμένες εκτάσεις περιοχών πρασίνου.

Εξετάζοντας τις προϋποθέσεις δημιουργίας και εξέλιξης του φαινομένου της Αστικής Θερμικής Νησίδα για την Περιοχή Παρέμβασης, προκύπτει ότι λόγω του κτιριακού αποθέματος, των πληθυσμιακών πιέσεων, της αστικής πυκνότητας, της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, του ύψους και των δομικών υλικών κατασκευής των κτιρίων, του ενεργειακού αποτυπώματός τους, του πλάτους-προσανατολισμού και υλικών επιστρώσεως των δρόμων, τους ελάχιστους υπάρχοντες κοινόχρηστους και πράσινους ελεύθερους χώρους, δηλαδή του ήδη διαμορφωμένου αστικού χώρου, το φαινόμενο αναμένεται να γίνει περισσότερο αισθητό.

Με βάση τα παραπάνω προκύπτει ότι, ως προς τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην θερμική άνεση του πληθυσμού, η ΠΠ ΒΑΑ, έχει ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη το ότι χαρακτηρίζεται σε μεγάλο τμήμα της ως περιοχή χαμηλών εισοδημάτων, ενώ ταυτόχρονα συγκεντρώνει πολύ μεγάλο αριθμό κτισμάτων μεγάλης ηλικίας ή και διατηρητέων που σε υψηλό ποσοστό δεν διαθέτουν καθόλου μόνωση και δεν επιτρέπουν σημαντικές παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης.

Κίνδυνοι που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή

Η κλιματική αλλαγή βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη και συνιστά μία από τις μεγαλύτερες παγκόσμιες προκλήσεις της εποχής μας, που απαιτεί άμεση δράση και συνεργασία μεταξύ τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών. Οι κυριότερες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής αφορούν τη διαθεσιμότητα νερού για ύδρευση και άρδευση, τη δυσφορία του πληθυσμού λόγω ακραίων θερμοκρασιών, τη ζήτηση ενέργειας για θέρμανση και ψύξη, την επικινδυνότητα των πλημμυρών, την υποβάθμιση των υποδομών, την αύξηση της στάθμης της θάλασσας, την ερημοποίηση των εδαφών και πολλά άλλα.

Σύμφωνα με το ΣΔΑΕΚ του Δήμου Χανίων, ως προς τη χρονική διακύμανση των κλιματικών παραμέτρων και την ανίχνευσης τάσεων αλλαγής, παρατηρείται πως η μέση θερμοκρασία παρουσιάζει αυξητική τάση σε όλες τις εποχές. Αυτό σημαίνει ότι η **μέση θερμοκρασία του**

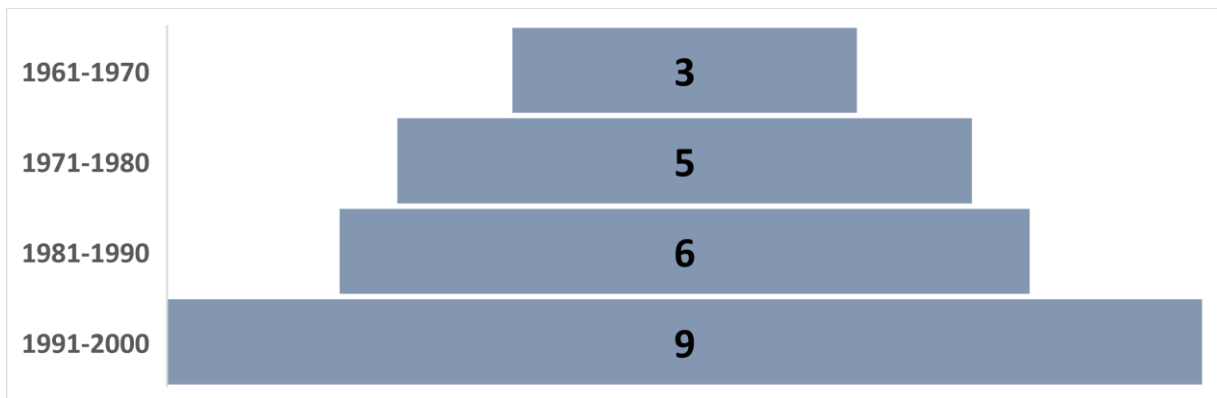
---

²⁰ Ο υπολογισμός του δείκτη NDVI γίνεται μεταξύ -1 και +1 ως ο λόγος της διαφοράς της ανάκλασης στο κοντινό υπέρυθρο και στο κόκκινο, προς το άθροισμα αυτών. Λαμβάνει τιμές από -1 (καθόλου βλάστηση) μέχρι +1 (πλούσια βλάστηση)

καλοκαιριού στην περιοχή του δήμου Χανίων έχει αυξηθεί περίπου κατά 1.5°C κατά τη διάρκεια της περιόδου 1959-2015 και σε +0.20°C/δεκαετία και +0.17°C/δεκαετία κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου και της άνοιξης αντίστοιχα. Σε αντίθεση η εποχιακή τάση της βροχόπτωσης για την περίοδο 1959-2004, παρουσιάζει γενικά πτωτική τάση σε όλες τις εποχές, με τις μεγαλύτερες αρνητικές τιμές να εμφανίζονται τον χειμώνα (-6mm/δεκαετία) και την άνοιξη (-2.5mm/δεκαετία). Τα **επεισόδια καύσιωνα** στον Δήμο Χανίων (χρονική περίοδος τριών συνεχόμενων ημερών με μέγιστη ημερήσια θερμοκρασία ανά ημέρα μεγαλύτερη των 35°C) παρουσιάζουν **έντονα αυξητική τάση**, όπου σχεδόν **τριπλασιάστηκαν** τη δεκαετία 1991-2000 σε σχέση με τη δεκαετία 1961-1970, όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα.

Σχήμα 11. Αριθμός Περιστατικών Καύσιωνα 1961-2000

Τα μοντέλα πρόβλεψης του κλίματος στο μέλλον, προβλέπουν πως η μέση θερμοκρασία του αέρα στην Κρήτη θα αυξηθεί κατά 1.4 °C ενώ ταυτόχρονα προβλέπουν περαιτέρω μειώσεις στη βροχόπτωση.

Κίνδυνος πλημμύρας²¹

Οι προβλεπόμενες πιθανές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής όπως η αύξηση των έντονων βροχοπτώσεων και της κυκλωνικής δραστηριότητας αναμένεται να έχει άμεση επιρροή στην αύξηση των πλημμυρών. Οι κίνδυνοι που προκαλούνται από την έντονη βροχόπτωση, όπως οι πλημμύρες, επηρεάζονται και από άλλους μη κλιματικούς παράγοντες όπως η πληθυσμιακή πυκνότητα, η οικιστική ανάπτυξη και οι αλλαγές χρήσης γης. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συγκέντρωση μεγάλων πληθυσμών σε αστικά κέντρα σε παραποτάμιες και παραλιακές περιοχές, η οποία συνδυαζόμενη με τη αξιοσημείωτη οικιστική πίεση και την ταχεία τουριστική ανάπτυξη συμβάλει συχνά στην παρεμπόδιση της ομαλής λειτουργίας των ποτάμιων συστημάτων. Η έκθεση του Δήμου ως προς τον

²¹ ΣΔΑΕΚ Δήμου Χανίων, 2018

κίνδυνο πλημμύρας, θεωρείται «Μέτρια προς Υψηλή» καθώς οι περιοχές με σημαντικό κίνδυνο πλημμύρας και ιδιαίτερα η ΔΕ Χανίων είναι πολύ πυκνοκατοικημένη με έντονη δραστηριότητα, επομένως πολλοί άνθρωποι θα είναι εκτεθειμένοι σε ένα πιθανό κίνδυνο πλημμύρας. Η τρωτότητα βαθμονομείται ως «Μέτρια» γιατί εντός του δήμου εντοπίζονται αρκετές περιοχές με κίνδυνο πλημμύρας με αποτέλεσμα η ευαισθησία να είναι «Μέτρια» και παράλληλα η ικανότητα προσαρμογής είναι «Μέτρια» καθώς τα υφιστάμενα αντιπλημμυρικά έργα θεωρείται ότι έχουν αυξήσει σε ένα βαθμό την ικανότητα προσαρμογής, και η ετοιμότητα/στελέχωση/οργάνωση των αρμόδιων υπηρεσιών προστασίας είναι μετρίως ικανοποιητική

Διάβρωση Ακτών.

Οι ακτογραμμές της Ελλάδας, και πιο συγκεκριμένα της Κρήτης, έχουν αρχίσει να διαβρώνονται με ανησυχητικά αυξανόμενο ρυθμό τις τελευταίες δύο δεκαετίες.

Οι παράκτιες περιοχές της Κρήτης και ειδικότερα αυτές που εντοπίζονται στο βόρειο τμήμα του νησιού, είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένες και ευαίσθητες σε κινδύνους που προέρχονται από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας (ΑΣΘ). Σύμφωνα με το **Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΠΣΚΑ)** στην επόμενη Εικόνα, εμφανίζονται οι περιοχές υψηλού βαθμού επικινδυνότητας λόγω της διάβρωσης των ακτών σε χρονικό ορίζοντα των 50 ετών.

Χάρτης 5. Απόσπασμα Χάρτη, Περιοχές υψηλού βαθμού επικινδυνότητας λόγω της διάβρωσης των ακτών (ΠΕΠΣΚΑ)

Παρατηρούμε πως το **σύνολο της Βόρειας Ακτογραμμής του Νομού Χανίων** είναι εκτεθειμένο σε **Υψηλό Κίνδυνο** λόγω της διάβρωσης των ακτών.

Σημαντικό ρόλο στην τρωτότητα μιας παράκτιας περιοχής έχουν η παράκτια μορφολογία και ο ρυθμός διάβρωσης, ο οποίος εκτός από φυσικούς παράγοντες όπως οι ιδιαίτερα ισχυροί άνεμοι και οι θυελλογενείς κυματισμοί επηρεάζεται και από τις ανθρωπογενείς παρεμβάσεις (παράκτια τεχνικά έργα, αστικοποίηση, έργα διευθέτησης ποταμών κλπ). Σύμφωνα με την μελέτη «Μεταβολές της στάθμης της θάλασσας και επιπτώσεις στις ακτές» (Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011), το παράκτιο μέτωπο της Περιοχής Παρέμβασης ΒΑΑ κινδυνεύει από διάβρωση κάτι το οποίο αποδίδεται στον σχετικά μεγάλο ρυθμό ανύψωσης της στάθμης της θάλασσας, 0,7 έως 4 χλστ./έτος που υπόκειται, ενώ σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ΣΔΑΕΚ του Δήμου Χανίων, επισημαίνεται ότι η άνοδος της στάθμης της θάλασσας πρόκειται να επηρεάσει τις ακτές και να επιδεινώσει το φαινόμενο της διάβρωσης, ωστόσο ως ακόμα σημαντικότερος παράγοντας αναδεικνύεται η ανθρωπογενής παρέμβαση.

Οι παράκτιες περιοχές του Δήμου φιλοξενούν σημαντικές δραστηριότητες, τόσο οικονομικής σημασίας όπως είναι ο τουρισμός όσο και κοινωνικής και πολιτιστικής σημασίας για τον πληθυσμό, οι οποίες καθιστούν την περιοχή **ευαίσθητη στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής**. Ο σύνθετος δείκτης τρωτότητας²² έχει λάβει την τιμή **μέτριος προς υψηλός**.

Η διάβρωση των ακτών εκτός από την πολύ σημαντική ακτογραμμή του Δήμου, επηρεάζει και όλο το παραλιακό αστικό μέτωπο. Ενδεικτικό του μεγέθους του προβλήματος είναι το παραλιακό μέτωπο του Κουμ Καπί, όπου η διάβρωση συνεχίζεται, προκαλώντας σημαντικές ζημιές, γεγονός που εύλογα προβληματίζει για την επόμενη μέρα της πολύπαθης περιοχής, η οποία εμφανίζει σημάδια παρακμής. Στις παρακάτω φωτογραφίες παρουσιάζονται τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν στην περιοχή κατά τον Ιανουάριο του 2020 από την τρικυμιώδη θάλασσα.

Εικ. 1. Προβλήματα που δημιουργήθηκαν στην περιοχή Κουμ Καπί από την τρικυμιώδη θάλασσα (Ιαν. 2020)

²² ΣΑΔΕΚ Δήμου Χανίων, 2018

ε. Δομημένο και πολιτιστικό περιβάλλον / Βασικές υποδομές

Κεντρικές λειτουργίες πόλης

Χαρακτηριστικό στοιχείο του αστικού ιστού του Δήμου Χανίων είναι το κεντρικό παραλιακό μέτωπο, όπου εντοπίζονται κυρίως χρήσεις προσανατολισμένες στον τουρισμό και στην αναψυχή και η Παλιά Πόλη Χανίων που αποτελεί προέκταση του κέντρου της πόλης. Οι κεντρικές λειτουργίες της πόλης αναπτύσσονται στο κέντρο της και γραμμικά κατά μήκος του κεντρικού οδικού δικτύου οι οποίες περιλαμβάνουν υπηρεσίες διοίκησης, εμπορικές χρήσεις και γραφεία – υπηρεσίες, οι οποίες σε συνδυασμό με τις χρήσεις τουρισμού – αναψυχής και τις τουριστικές εγκαταστάσεις συχνά λειτουργούν εις βάρος της κατοικίας.

Στους χώρους διοίκησης αναφέρονται κυρίως το Δημαρχείο, οι υπηρεσίες της Περιφερειακής Ενότητας, το Αστυνομικό Μέγαρο, η Πυροσβεστική, η ΔΟΥ Χανίων, τα Δικαστήρια, η ΔΕΗ, τα ΚΤΕΛ, τα ΚΕΠ και το Κτηματολογικό Γραφείο. Χώροι με μεγάλο εμπορικό ενδιαφέρον αποτελούν η Δημοτική Αγορά,, η Λαχαναγορά καθώς και κατά μήκος κύριων οδών του εξωαστικού οδικού δικτύου (απαντώνται διάσπαρτα τουριστικές εγκαταστάσεις και εμπορικές – επαγγελματικές – βιοτεχνικές χρήσεις).

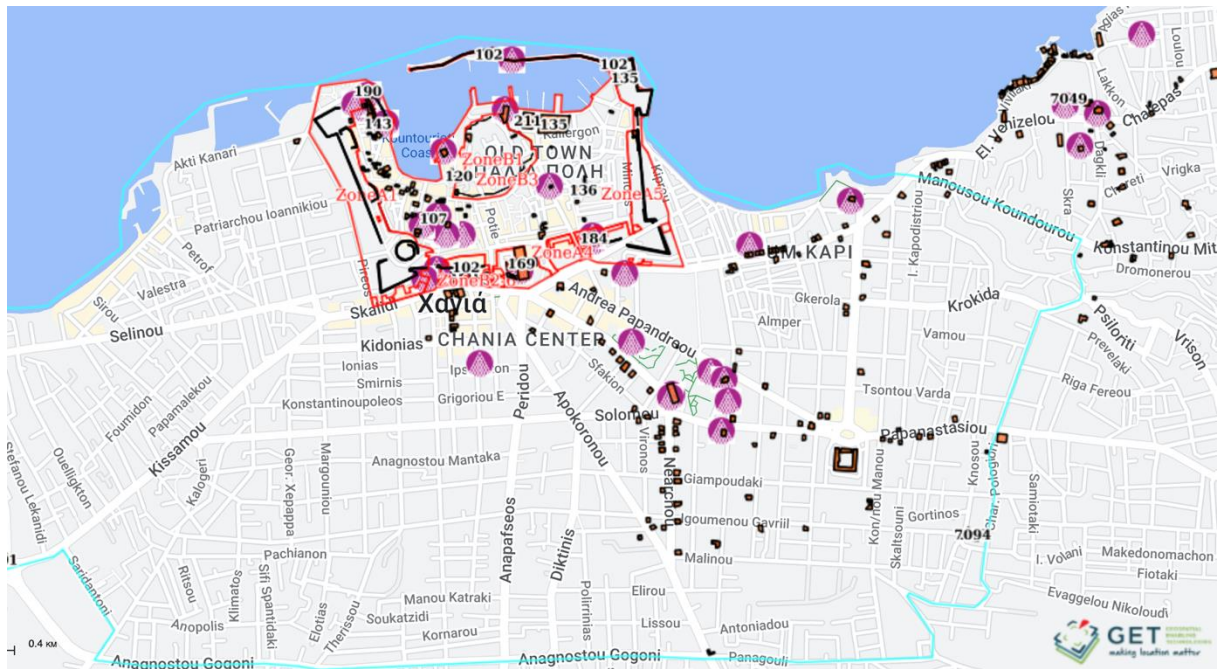
Δομημένο Περιβάλλον

Βασικό χαρακτηριστικό του δομημένου περιβάλλοντος της ΠΠ ΒΑΑ, είναι η **ευδιάκριτη διαφοροποίηση του πυρήνα της παλιάς πόλης και μιας περιβάλλουσας αστικής ζώνης**, προς νότια (ζώνη κεντρικών λειτουργιών) και στα 2 παράκτια μέτωπα στα ανατολικά και δυτικά του. Κύρια γνωρίσματα αυτών των διαφοροποιημένων ζωνών είναι οι μεγάλες πυκνότητες πληθυσμού, η υπερσυγκέντρωση δραστηριοτήτων, οι υψηλοί Συντελεστές Δόμησης και τα ύψη κτιρίων, σε συνδυασμό με τον πλούσιο αστικό ιστό, τη σύνθετη γεωμετρία και το μικρότερο συγκριτικά μέγεθος οικοδομικών τετραγώνων, κυρίως στην Παλιά Πόλη και το παράκτιο ανατολικό τμήμα καθώς και την αδυναμία θεσμοθέτησης πεζοδρόμων ή και κοινόχρηστων χώρων στην Παλιά Πόλη λόγω της αδυναμίας εφαρμογής του εγκεκριμένου Ρυμοτομικού Σχεδίου.

Ένα επίσης σημαντικό στοιχείο της ΠΠ είναι και τα χαρακτηριστικά του **ιστορικού – πολιτιστικού περιβάλλοντος**. Η περιοχή παρέμβασης συγκεντρώνει σημαντικό πολιτιστικό κεφάλαιο ιδιαίτερης αισθητικής, ιστορικής και πολιτιστικής αξίας το οποίο προσδιορίζεται από πληθώρα ενετικών, τουρκικών και νεοκλασικών μνημείων και κτισμάτων, πολλά από τα οποία (95 τον αριθμό) έχουν κηρυχθεί **διατηρητέα** από το ΥΠΟ και το ΥΠΕΝ. Επίσης με βάση καταγραφές του Δήμου και του ΤΕΕ/ΤΔΚ στην ΠΠ υπάρχουν **343 αξιόλογα κτίρια**. (βλ. κατωτέρω διατηρητέα – μέρος των αξιόλογων). Επισημαίνεται επίσης ότι στο σύνολό της η ΠΠ εμπίπτει στο εντός του ορίου του αρχαιολογικού

χώρου (γαλάζιο), που περιλαμβάνει την Παλιά Πόλη (κόκκινο) αλλά και σημαντικό μέρος του νεότερου τμήματος της πόλης.

Χάρτης 6. Απόσπασμα χάρτη με προσδιορισμό των διατηρητέων μνημείων (μαύρο/ πορτοκαλί πολύγωνο), της αρχαιολογικής ζώνης προστασίας (γαλάζιο), τις αρχαιολογικές ζώνες Παλιάς Πόλης (κόκκινο), τους χώρους πολιτισμού (μωβ) και τα επιμέρους ενετικά οχυρά (κεραμιδί)

Η αναγκαιότητα για κοινή **ανάδειξη των περιβαλλοντικών και πολιτιστικών, ιστορικών χαρακτηριστικών** προκύπτει και από την έρευνα «Εμπόριο και Τουρισμός στην Κρήτη», Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών (IN.EM.Y.) Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου & Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ) 2014, όπου αποτυπώνεται ότι οι βασικότεροι λόγοι για τους οποίους οι επισκέπτες επιλέγουν την Κρήτη, ως προορισμό διακοπών είναι : (α) «πολιτισμός / ιστορία» (56%) και (β) «Κλίμα» (45%).

Μια επιπλέον παράμετρος που σαφώς επηρεάζει τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του δημόσιου χώρου της ΠΠ ΒΑΑ, είναι και η **κυκλοφορία των οχημάτων**. Η διακίνηση επισκεπτών και κατοίκων προς την Παλιά Πόλη αλλά και την περιοχή κεντρικών λειτουργιών της ΠΠ ΒΑΑ, γίνεται με ένα πλέγμα δρόμων που συγκλίνουν στην καρδιά της ΠΠ ΒΑΑ. Το κυκλοφοριακό πρόβλημα στην ΠΠ ΒΑΑ είναι έντονο καθώς πολλές δευτερεύουσες αρτηρίες - δλδ πολλές σημαντικές κυκλοφοριακά αρτηρίες διέρχονται από την Π.Π. με αποτέλεσμα να έχουμε αυξημένη διαμπερή κυκλοφορία στην καρδιά της πόλης.

Παρακάτω ακολουθεί ο αναλυτικός προσδιορισμός των χαρακτηριστικών που συνθέτουν το δομημένο και πολιτιστικό περιβάλλον του Δήμου Χανίων.

Πυκνότητα κατοίκησης

Στην Περιοχή Παρέμβασης, οι πιο υψηλές πυκνότητες πληθυσμού καταγράφονται στον νεότερο τμήμα της πόλης. Στην Παλιά Πόλη οι πυκνότητες πληθυσμού, είναι μεν χαμηλότερες, πρέπει όμως να συνεκτιμηθεί ότι η Παλιά Πόλη διαθέτει πυκνό αστικό ιστό και ένα μίγμα δραστηριοτήτων: κατοικία, ξενώνες, εμπορικά καταστήματα, ψυχαγωγικές δραστηριότητες, αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς χώρους και μουσεία.

Κατάσταση όψεων κτιρίων

Στοιχεία υποβάθμισης των μετώπων (έλλειψη συντήρησης όψεων ή/και οπτική ρύπανση) εμφανίζονται κατά κύριο λόγο εκεί που καταγράφεται σημαντική συγκέντρωση καταστημάτων, ποικιλόμορφες πινακίδες και εξοπλισμός.

Ενδεικτικά πέριξ της πλατείας 1866, κατά μήκος της Ακτής Μιαούλη στο Κουμ Καπί, σε τμήματα της οδού Σελίνου, σε τμήματα της οδού Τζανακάκη

Εικ. 2. Πλατεία 1866(δεξιά) και οδός Τζανακάκη (αριστερά)

Διατηρητέα- αξιόλογα κτίρια

Όπως προαναφέρθηκε, η περιοχή παρέμβασης συγκεντρώνει σημαντικό πολιτιστικό κεφάλαιο ιδιαίτερης αισθητικής, ιστορικής και πολιτιστικής αξίας το οποίο προσδιορίζεται από πληθώρα ενετικών, τουρκικών και νεοκλασικών μνημείων και κτισμάτων (95 έχουν κηρυχθεί διατηρητέα από το ΥΠΟ και το ΥΠΕΝ) καθώς επίσης 343 αξιόλογα κτίρια βάση καταγραφών του Δήμου και του ΤΕΕ/ΤΔΚ. Η ΠΠ στο σύνολό της εμπίπτει **στο εντός του ορίου του αρχαιολογικού χώρου**, που περιλαμβάνει την Παλιά Πόλη αλλά και σημαντικό μέρος του νεότερου τμήματος της πόλης. Ο χαρακτηρισμός των κτιρίων ως διατηρητέα- αξιόλογα, δυσχεραίνει τις δυνατότητες παρεμβάσεων

βιοκλιματικού χαρακτήρα στα εν λόγω κτίρια από τα οποία απουσιάζουν κεντρικά συστήματα θέρμανσης²³. Ενδεικτικά αναφέρονται η βίλα Κούνδουρου στην Ηρώων Πολυτεχνείου (σήμερα στεγάζεται η Φιλαρμονική Δήμου Χανίων), και η οικία Μπιστολάκη στην Νεάρχου (σήμερα στεγάζεται το ΤΕΕ/ΤΔΚ).

Στην ΠΠ της συμπεριλαμβάνονται τα κτίρια, βίλα βαρόνης Σβαρτς και βίλα Χαρ. Πολογιώργη.

Εικ. 3. Βίλα Σβαρτς (αριστερά) και Βίλα Πολογιώργη (δεξιά)

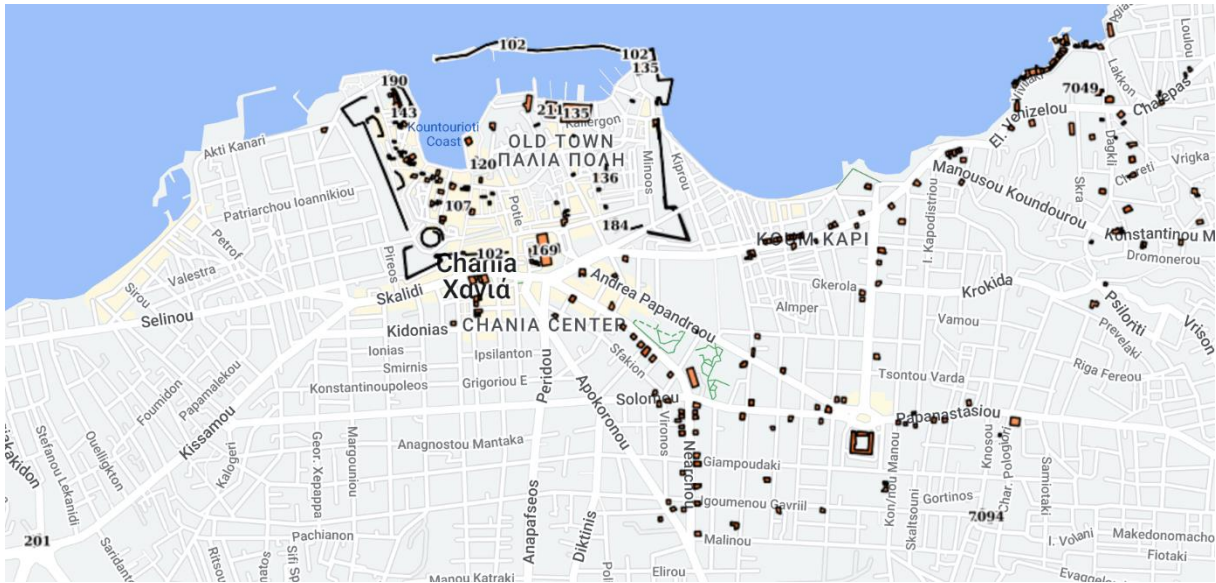

Τα δύο ιστορικά κτίρια, τα οποία είναι κηρυγμένα ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία βρίσκονται σε κατάσταση ερείπωσης και επικινδυνότητας. Είναι απαραίτητη η εκπόνηση των μελετών ωρίμανσης και η αποκατάστασή τους για την διάσωση τους κατά πρώτον ως σημαντικά αρχιτεκτονικά δημιουργήματα του παρελθόντος, αλλά και η δημιουργική επανάχρησή τους κατά δεύτερον προς όφελος της τοπικής κοινωνίας και για την προαγωγή του πολιτισμού. Η ένταξη των δύο παραπάνω κτιρίων στο ευρύτερο δίκτυο πολιτισμού του Δήμου, θα αναβαθμίσει και θα εμπλουτίσει το πολιτιστικό απόθεμα του Δήμου καθώς επίσης θα διευρύνει το πολιτιστικό δίκτυο συνεισφέροντας στην αποκέντρωσή του και την διάχυση της τουριστικής ροής.

Το σύνολο των διατηρητέων μνημείων (πολλά εκ των οποίων και κτίρια) εντός ΠΠ παρουσιάζεται στον κατωτέρω χάρτη.

²³ ΕΛΣΤΑΤ. Στοιχεία 2011

Χάρτης 7. Απόσπασμα χάρτη με το σύνολο των καταγεγραμμένων διατηρητέων μνημείων (www.gis.chania.gr)

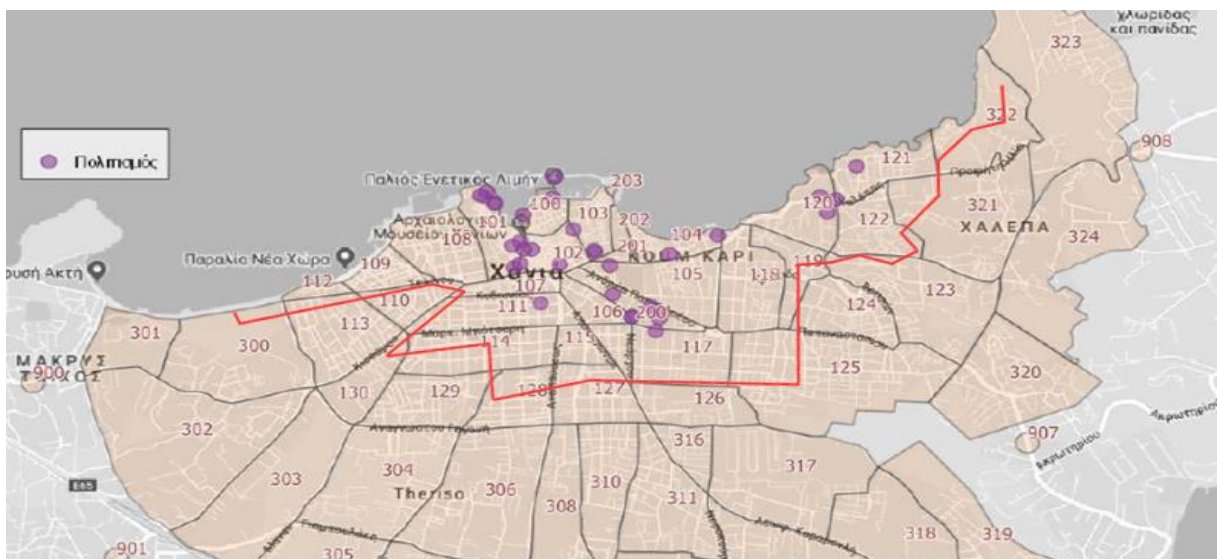

Κύριοι Χώροι Πολιτισμού

Στην Περιοχή Παρέμβασης, συγκεντρώνεται σχεδόν το σύνολο των πολιτιστικών υποδομών (εξαιρέση αποτελούν οι τάφοι των Βενιζέλων) που λειτουργούν και ως πόλοι έλξης επισκεπτών και είναι άμεση ανάγκη για ενίσχυση της μεταξύ τους λειτουργικής σύνδεσης. Η ανάγκη αυτή γίνεται επιτακτική μετά την μετακίνηση του Αρχαιολογικού Μουσείου από την Παλιά Πόλη στην Χαλέπα.

Σύμφωνα με το πρόσφατο ΣΒΑΚ Χανίων (2021), καταγράφονται 32 χώροι πολιτισμού, των οποίων η κατανομή απεικονίζεται στον παρακάτω χάρτη.

Χάρτης 8. Πολιτιστικοί χώροι

Ενδεικτικά αναφέρονται μερικά από τα **σημαντικά σημεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος εντός της ΠΠ**

Πίνακας 22. Σημεία Πολιτιστικού Ενδιαφέροντος

- Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων	- Ναυτικό Μουσείο Κρήτης	- Λαογραφικό Μουσείο "Κρητικό Σπίτι"
- Γιαλί Τζαμί	- Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου	- Βενιζέλιο Ωδείο
- Δημοτική Πινακοθήκη	- Δημοτική Αγορά-	- Άγιος Ρόκκος
- Φιλολογικός Σύλλογος "Χρυσόστομος"	- Δημοτική Παιδική-Εφηβική Βιβλιοθήκη Χανίων	- Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κρήτης
- Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Συλλογή Χανίων	- Καθεδρικός Ναός Εισοδίων της Θεοτόκου	- Πολύκεντρο Νεολαίας - Βίλα Κούνδουρου
- Ιστορικό Αρχείο Κρήτης	- Αγία Μαγδαληνή	- Πνευματικό Κέντρο Χανίων
- Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων	- Γαλλική Σχολή	- Φρούριο Φιρκά

Εικ. 4. Ενδεικτικό Φωτογραφικό υλικό σημείων πολιτιστικού ενδιαφέροντος

Μουσεία Χανίων.

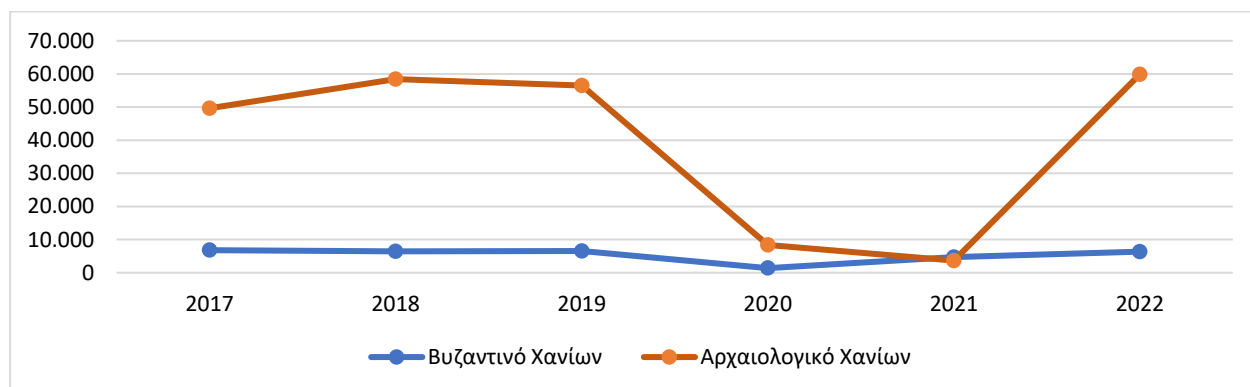
Τα Χανιά με την πλούσια και ποικίλη πολιτιστική παράδοση φιλοξενούν ένα μεγάλο αριθμό μουσείων, που ανάμεσά τους ξεχωρίζουν το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης, το Μουσείο Βυζαντινών Εικόνων Χανίων, το Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων και το Λαογραφικό Μουσείο Χανίων "Κρητικό Σπίτι", τα οποία συγκεντρώνουν μεγάλο πλήθος επισκεπτών.

Εικ. 5. Αρχαιολογικό Μουσείο Χαλέπα (αριστερά), Θέατρο Μίκης Θεοδωράκης, Ενετικό Λιμάνι Χανίων (δεξιά)

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων στη Χαλέπα υποδέχτηκε 59.897 επισκέπτες το έτος 2022 ενώ η Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή συλλογή τον ίδιο χρόνο υποδέχτηκε 6.308 επισκέπτες.

Σχήμα 12. Διαχρονική εξέλιξη επισκεψιμότητας στα Μουσεία του Δ. Χανίων

**Πηγή ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Ένα από τα σημαντικότερα τοπόσημα της πόλης το οποίο βρίσκεται εντός ΠΠ είναι **το κτίριο της Δημοτικής Αγοράς των Χανίων**. Από το 2021 έχει ξεκινήσει η διαδικασία της ανάπλασής της, η οποία βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη.

Εικ. 6. Δημοτική Αγορά Χανίων

Κενά- εγκαταλελειμμένα κτίρια

Εγκαταλελειμμένα επαγγελματικά κτίρια, καταγράφονται σε βασικούς εμπορικούς δρόμους, κυρίως λόγω της οικονομικής κρίσης. Κενά κελύφη κατοικιών εντοπίζονται κυρίως στα Παχιάνα και στη Νέα Χώρα, φαινόμενο αποδίδεται κατά κύριο λόγο στο φορολογικό καθεστώς των ακινήτων και στην πολυιδιοκτησία, το γεγονός δηλαδή ότι μπορεί σε ένα παλιό κτίριο να υπάρχει μεγάλος αριθμός συνδικαιούχων, ενώ στην παλιά πόλη, καταγράφονται ερειπωμένα και μη κατοικήσιμα κτίρια. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κτίρια που ανήκουν στο Πολυτεχνείο Κρήτης, ήτοι το Μέγαρο Παπαδοπέτρου στην οδό Τζανακάκη όπου έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες αποκατάστασής του, το κτίριο Πέμπτης Μεραρχίας εντός της παλιάς πόλης των Χανίων και το κτίριο της Γαλλικής Σχολής στην Χαλέπα (μέχρι το 2014 στέγαζε την Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πολυτεχνείου Κρήτης, πλέον παραμένει κενό), και τα οποία βρίσκονται σε διαδικασία αποκατάστασης και εξεύρεσης τρόπου επανάχρησης.

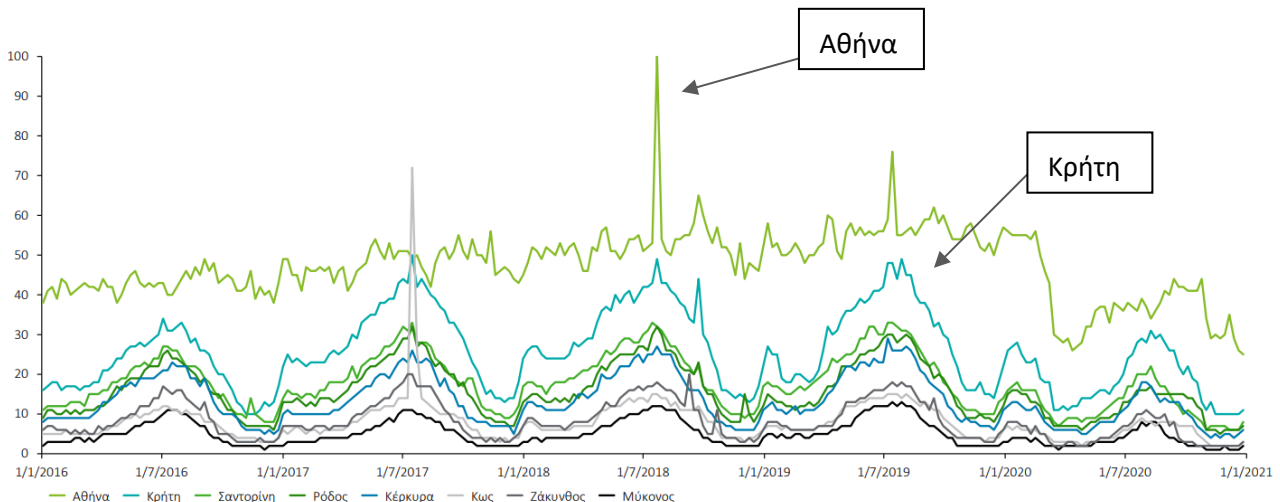
Εικ. 7. Άποψη της Γαλλικής Σχολής στη Χαλέπα

Τουρισμός

Η Κρήτη, η Σαντορίνη και η Ρόδος αποτελούν τα πιο δημοφιλή “brand names” μετά την Αθήνα μεταξύ των Ελληνικών προορισμών κατά την τελευταία πενταετία (Google trends).

Σχήμα 13. Διαδικτυακή αναζήτηση Google trends -επιλεγμένοι προορισμοί της Ελλάδας, Ιανουάριος 2016 – Δεκέμβριος 2020

Δεδομένης της συγκέντρωσης της τουριστικής ανάπτυξης και των μεγάλων αστικών κέντρων της Κρήτης στην βόρεια ακτή, το Τουριστικό Προϊόν του προορισμού «Χανιά» χαρακτηρίζεται ως εδραιωμένο / ιδιαίτερα ανεπτυγμένο ως προς το **μοντέλο ήλιος και θάλασσα**. Η Βόρεια Κρήτη γενικότερα, αποτελεί έναν από τους πιο εδραιωμένους, εμβληματικούς και δημοφιλείς νησιωτικούς και τουριστικά ανεπτυγμένους προορισμούς της χώρας με συγκριτικά πλεονεκτήματα το ήπιο κλίμα, την ηλιοφάνεια, την εκτεταμένη ακτογραμμή, την υψηλή συγκέντρωση παραλιών με Γαλάζια Σημαία, τις υποδομές διεθνούς αεροπορικής προσβασιμότητας και το ιδιαίτερα ανεπτυγμένο δυναμικό τουριστικών καταλυμάτων και υποδομών φιλοξενίας.

Υφίστανται ορισμένα ζητήματα που αφορούν βασικές υποδομές (οδικό δίκτυο, δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης, διαχείριση απορριμμάτων, καθαριότητα, έλλειψη πρασίνου) καθώς και το ίδιο το τουριστικό μοντέλο που χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα.

Επίσης ως εδραιωμένο / ιδιαίτερα ανεπτυγμένο, χαρακτηρίζεται και το μοντέλο **Πολιτιστικός και Θρησκευτικός Τουρισμός**, λόγω της μακραίωνης ιστορίας, του πλούσιου πολιτιστικού αποθέματος (αρχαιολογικοί χώροι, μουσεία, φρούρια, αρχιτεκτονική, παραδοσιακοί οικισμοί, πινακοθήκες και χώροι τέχνης κ.α.) αλλά και του θρησκευτικού αποθέματος και της ιδιαίτερης παράδοσης της περιοχής. Σύμφωνα με την Ιεράρχηση Στρατηγικών Δράσεων Δημοσίου Τομέα για τη Βόρεια Κρήτη,

όπως αποτυπώνεται στα «Σχέδια Δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα» της INSETE²⁴, αυξημένης σημασίας θεωρούνται οι δράσεις που αφορούν τον πολιτιστικό και θρησκευτικό τουρισμό όπως η **βελτίωση βασικών πολιτιστικών υποδομών και η προώθηση συνδεσιμότητας και ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος.**

Ως ιδιαίτερης δυναμικής μοντέλα τουρισμού για την περιοχή με μεγάλη δυνατότητα ανάπτυξης και ανάδειξης σε εδραιωμένο και ιδιαίτερα αναπτυγμένο προϊόν, αναγνωρίζονται

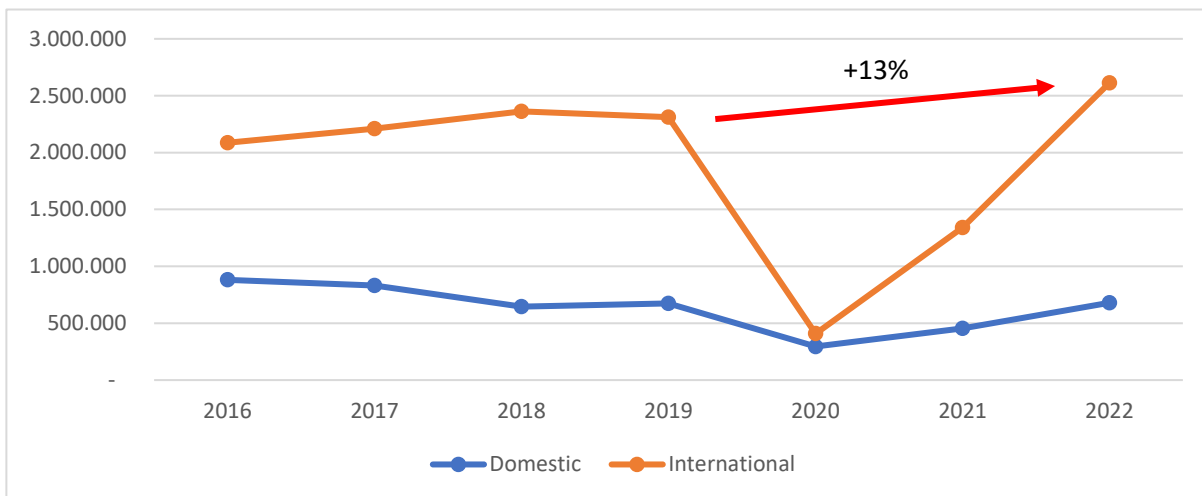
- Ο ναυτικός προορισμός (κρουαζιέρα) λόγω της έντονης αναπτυξιακής δυναμικής του προορισμού κατά την περίοδο 2014-2019, όπως αποτυπώνεται από την αύξηση των αφίξεων κρουαζιερόπλοιων κατά 84%, στο λιμάνι της Σούδας.
- Το μοντέλο city- break λόγω του αστικού κέντρου των Χανίων που διαθέτει υποδομές διεθνούς αεροπορικής συνδεσιμότητας, πλούσιους τουριστικούς πόρους όπως ηλιόλουστο και θερμό κλίμα, επαρκές και υψηλού επιπέδου ξενοδοχειακό δυναμικό, αστική κουλτούρα, μοναδικό χαρακτήρα και ατμόσφαιρα, εμπορικές αγορές, ιστορικό πλούτο, μνημεία και σημεία ενδιαφέροντος, γαστρονομία, φεστιβάλ, επιλογές διασκέδασης και αναψυχής, έντονη νυχτερινή ζωή.
- Ο συνεδριακός/ εκθεσιακός Τουρισμός (μοντέλο MICE -Meetings Incentives Conferences Exhibitions), λόγω των υποδομών αεροπορικής συνδεσιμότητας, των ιδιαίτερα ανεπτυγμένων υποδομών φιλοξενίας και των συνεδριακών υποδομών για μικρά και μεσαία συνέδρια, των τουριστικών πόρων και της διεθνούς φήμης και αναγνωρισιμότητας του προορισμού. Προς αυτή τη κατεύθυνση προτείνονται δράσεις αξιοποίησης χώρων για την ανάπτυξη συνεδριακών κέντρων.

Οι κύριες πύλες εισόδου της Τουριστικής ροής στην περιοχή είναι:

Αεροδρόμιο Χανίων «Ιωάννης Δασκαλογιάννης» σε απόσταση 14 χλμ. / 20' από τα Χανιά με αναβαθμισμένες υποδομές υπό τη διαχείριση της Fraport Greece με σημαντική διεθνή αεροπορική συνδεσιμότητα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες (άνω των 30 αεροπορικών εταιριών και σύνδεση με πάνω από 24 χώρες κατά την καλοκαιρινή περίοδο και 1,1 εκατ. διεθνείς αφίξεις το 2019, χωρίς όμως άμεση σύνδεση με τον ΒΟΑΚ.

²⁴ Πηγή: Παρατηρητήριο Τουρισμού Κρήτης

Σχήμα 14. Διαχρονική Εξέλιξη διακίνησης επιβατών στο αεροδρόμιο Δασκαλογιάννης.

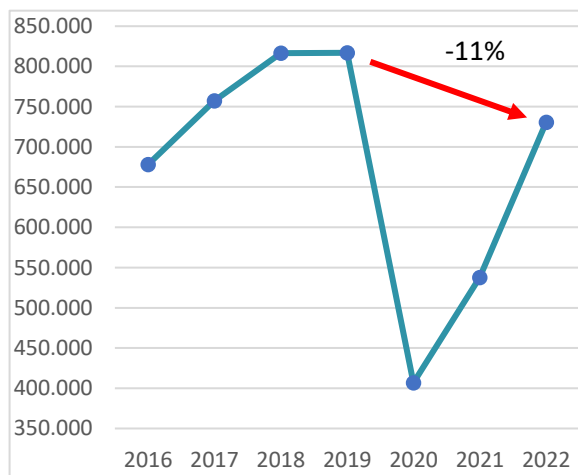

Κατά το έτος 2022 διακινήθηκαν από το αεροδρόμιο «**Ιωάννης Δασκαλογιάννης**», συνολικά 3.290.802 επιβάτες με τον υψηλότερο αριθμό διεθνών επιβατών να διακινούνται από τον αερολιμένα για το διάστημα 2016-2022 και αύξηση της κίνησης της τάξης του 13% σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη υψηλή τιμή του έτους 2019.

Λιμένες Σούδας.

Το λιμάνι της Σούδας βρίσκεται στον ομώνυμο όρμο και είναι το βασικό λιμάνι των Χανίων. Απέχει περίπου έξι χιλιόμετρα από το κέντρο της πόλης και συνδέεται με συχνά δρομολόγια των αστικών λεωφορείων. Τα Χανιά εξυπηρετούνται ακτοπλοϊκώς από το λιμάνι του Πειραιά με καθημερινά δρομολόγια πλοίων όλο το χρόνο προς το λιμάνι των Χανίων και έκτακτα δρομολόγια κατά τη διάρκεια των γιορτών και του καλοκαιριού.

Σχήμα 15. Διαχρονική εξέλιξη κίνησης επιβατών στο Λιμάνι της Σούδας

Κατά το έτος 2022 διακινήθηκαν 730.665 επιβάτες, περίπου 11% λιγότεροι σε σχέση με τη μέγιστη τιμή επιβατικής κίνησης του έτους 2019.

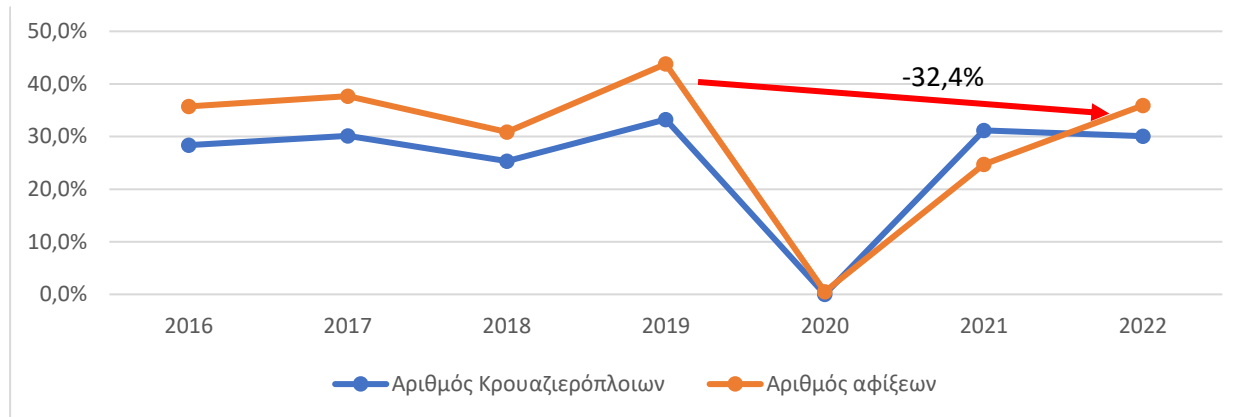
Κρουαζιέρα.

Ιδιαίτερα αξιόλογη κρίνεται η τουριστική ροή μέσω του Τουριστικού μοντέλου Κρουαζιέρας, το οποίο

κατά το 2019, έφερε στο λιμάνι της Σούδας 265.956 αφίξεις, η μέγιστη τιμή για την περίοδο αναφοράς. Κατά το έτος 2022 η πλήρης δυναμική της ροής δεν έχει αποκατασταθεί, με 32,4% λιγότερους επιβάτες να φτάνουν μέσω κρουαζιέρας στο Λιμάνι της Σούδας.

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη της κίνησης κρουαζιερόπλοιων που ελλιμενίζονται και του αριθμού αφίξεων, εκφρασμένα ως ποσοστό επί του συνόλου των πλοίων και επιβατών σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης (όλα τα λιμάνια). Παρατηρούμε πως το σχετικό ποσοστό αφίξεων είναι υψηλότερο του αντίστοιχου ποσοστού πλοίων, συμπεραίνοντας πως πρόκειται κατά κύριο λόγο για μεγάλα μεγέθους πλοία, με μεγάλο αριθμό επιβατών.

Σχήμα 16. Διαχρονική Εξέλιξη Κίνησης Κρουαζιερόπλοιων και Επιβατών στο λιμάνι της Σούδας, εκφρασμένα ως ποσοστό επί του συνόλου κίνησης στην Περιφέρεια Κρήτης (όλα τα λιμάνια).

AirBnB.

Τέλος, ενδεικτικό χαρακτηριστικό της αυξημένης ελκυστικότητας της πόλης των Χανίων, αποτελεί η μετατροπή κυρίων κατοικιών σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Στο Δήμο Χανίων εντοπίζονται **5.192 εγγραφές** καταλυμάτων στην πλατφόρμα καταχώρησης, εύρεσης και ενοικίασης καταλυμάτων AirBnB, το οποίο αποτελεί το **22,2% του συνόλου των καταχωρήσεων σε επίπεδο περιφέρειας Κρήτης**. Επισημαίνεται ότι η αμέσως επόμενη σημαντική συγκέντρωση καταχωρήσεων είναι στο Δήμο Ρεθύμνης ο οποίος συγκεντρώνει το 12% του συνόλου ενώ τα άλλα μεγάλα αστικά κέντρα της Κρήτης, Ηράκλειο και Άγιος Νικόλαος κατέχουν το 5,8% και 7% αντίστοιχα.

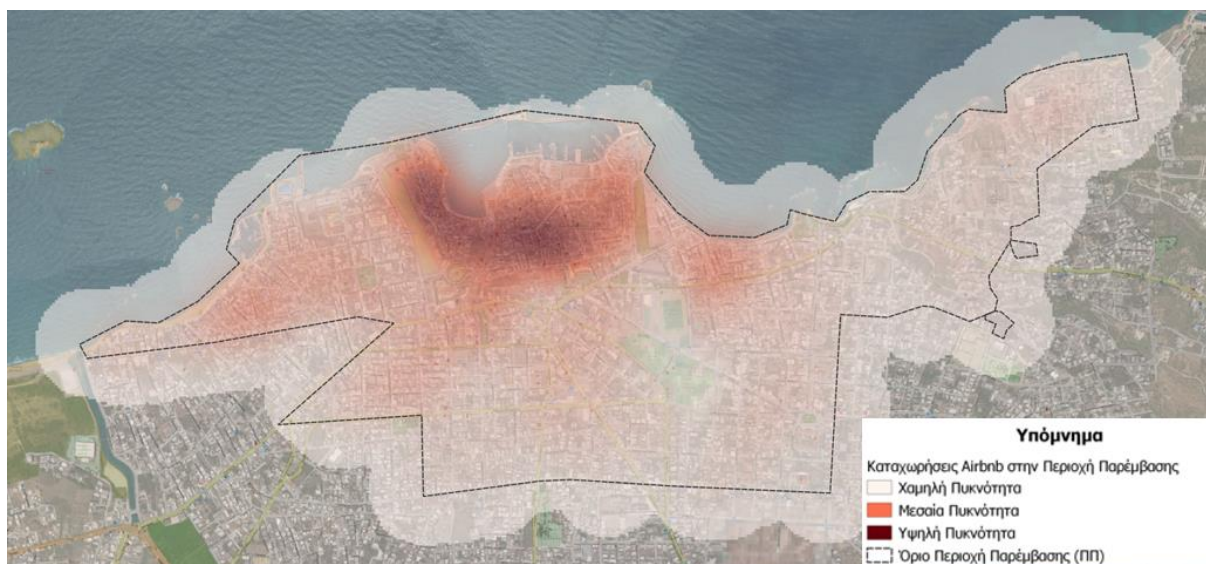
Πίνακας 23. Στοιχεία Καταλυμάτων Βραχυχρόνιας Μίσθωσης στην Περιφέρεια Κρήτης

	Δ. Χανίων	Δ. Αγίου Νικολάου	Δ. Ηρακλείου	Δ. Ρεθύμνης	Περιφέρεια Κρήτης
Καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης	5.192	1.352	1.633	2.806	23.372
Ολόκληρες κατοικίες/ διαμερίσματα	86,60%	87,50%	90,40%	84,10%	87,40%
Δωμάτια Ξενοδοχείων	2,20%	2,90%	0,90%	2,90%	1,70%
Μέσος όρος διανυκτερεύσεων ανά κατάλυμα	39	22	48	29	30
Μέσος όρος τιμής/ διανυκτέρευση	295,00 €	560,00 €	105,00 €	360,00 €	318,00 €
Εισόδημα ανά κατάλυμα	7.069,00 €	4.405,00 €	3.152,00 €	6.745,00 €	6.018,00 €
Αδειοδοτημένα καταλύματα	1,40%	8,60%	5,90%	5,50%	5,40%

Από αυτά, **μόλις το 2,2% αποτελούν δωμάτια ξενοδοχείων**, γεγονός που καταδεικνύει ότι η προσφορά κατοικίας στο Δήμο Χανίων ολοένα και μειώνεται γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές κοινωνικές ανισότητες.

Στον παρακάτω χάρτη παρουσιάζεται η διανομή των καταχωρήσεων AirBnb στην ΠΠ (Πρωτογενή δεδομένα Inside AirBnb)

Χάρτης 9. Κατανομή καταχωρήσεων AirBnb

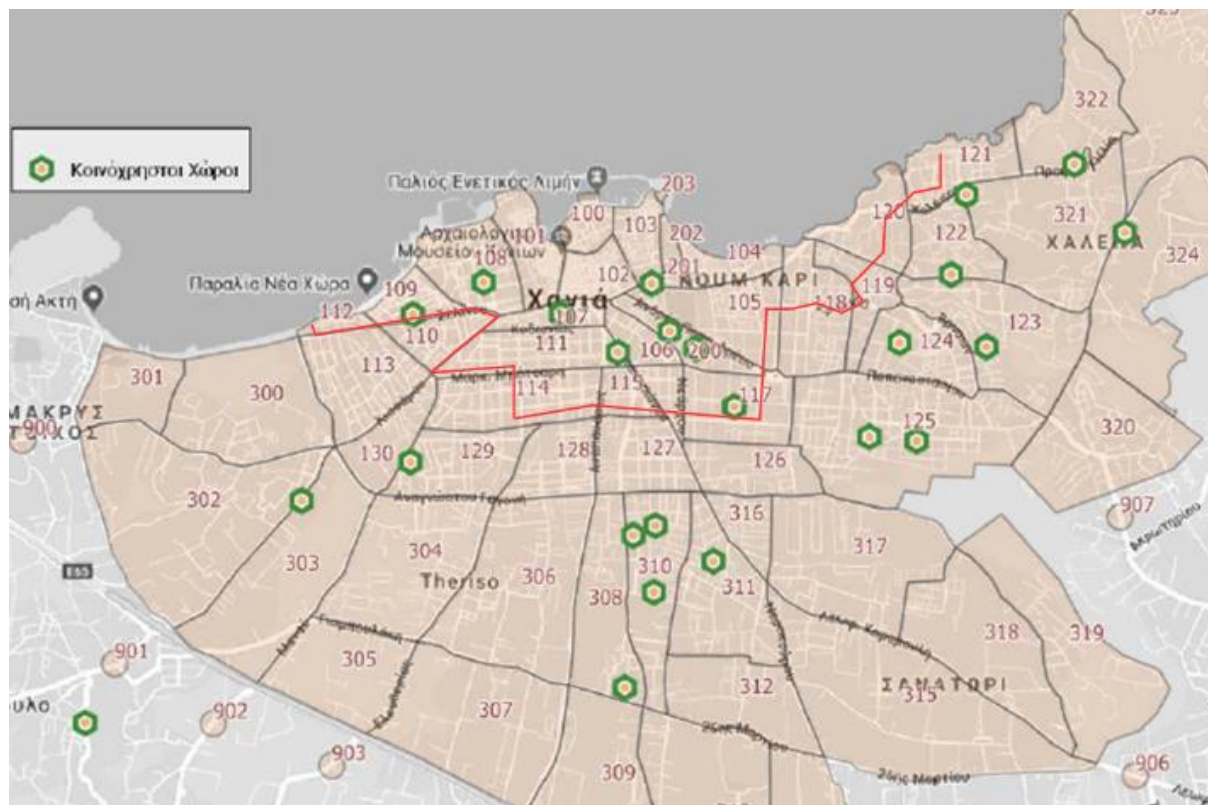

Κοινόχρηστοι χώροι/ χώροι πρασίνου

Οι κοινόχρηστοι χώροι (πλατείες, αστικό πράσινο – πάρκα), οι κυριότεροι των οποίων αποτυπώνονται στο απόσπασμα χάρτη που ακολουθεί, εμφανίζουν αξιόλογα στοιχεία και αποτελούν σημεία αναφοράς της πόλης (πάρκο Ειρήνης και Φιλίας και Δημοτικός Κήπος, πλατεία Συντριβανίου ή Ελευθερίου Βενιζέλου, πλατεία 1866, πλατεία Δημοτικής Αγοράς, πάρκο Φράγκικο, πάρκο Πολυχρόνη Πολυχρονίδη – Πευκάκια, πλατεία Ελευθερίας – Δικαστήρια, πλατεία Πατριάρχη Αθηναγόρα – Μητρόπολη κτλ.

Στην Παλιά Πόλη των Χανίων εντοπίζεται χαμηλότερο ποσοστό ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων πρασίνου, συγκριτικά με το νεότερο τμήμα της πόλης.

Χάρτης 10. Κύριοι κοινόχρηστοι χώροι.

Ένας σημαντικός πνεύμονας πρασίνου της πόλης είναι ο Δημοτικός Κήπος Χανίων. Το 2020 εκπονήθηκε από το Δήμο η μελέτη 7/2020 που αφορά την ανάπλασή του, στο πλαίσιο των Δράσεων Στρατηγικής ΒΑΑ Δήμου Χανίων 2014-2020. Τον Μάιο παραδόθηκε ένα τμήμα της ανάπλασής του, ενώ αναμένεται εντός του 2023 η πλήρης παράδοση του έργου.

Εικ. 8. Δημοτικός Κήπος Χανίων

Τα ενετικά τείχη της πόλης και η συνολική ζώνη της τάφρου αποτελούν ένα τμήμα αρκετά ευδιάκριτο το οποίο σηματοδοτεί και το όριο ανάμεσα σε παλιά και νέα πόλη. Η ζώνη αυτή, πέρα από κάποιες προσπάθειες ένταξης στον ιστό με κάποια δημόσια κτίρια, περιλαμβάνει κυρίως δευτερεύουσες χρήσεις. Χαρακτηριστική είναι η υποβαθμισμένη εικόνα που παρουσιάζει η ανατολική πλευρά των τειχών με τους αποκομμένους προμαχώνες, την εγκατάλειψη των αναχωμάτων και την κατάληψη των ελεύθερων χώρων από αυτοκίνητα.

Εικ. 9. Ενετικά τείχη (ενδεικτικό φωτογραφικό υλικό)

Για την ανάδειξη της περιοχής των τειχών ως στοιχείο μνήμης και αναπόσπαστο κομμάτι της ιστορίας

της πόλης των Χανίων από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα, κρίνεται αναγκαία η ενοποίηση των επιμέρους τμημάτων και η αντίληψη τους ως ένα ενιαίο σύνολο από τον περιπατητή ενώ προτεραιότητα αποτελεί η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση ζωνών των τειχών, με δημιουργία ελεύθερων χώρων πρασίνου στην Παλιά Πόλη, αλλά και η βιοκλιματική αναβάθμιση χώρων πρασίνου σε επιβαρυσμένες λειτουργικά Κεντρικές Περιοχές.

Σημαντικά τμήματα των δυτικών τειχών έχουν αποκατασταθεί και αναπλαστεί από την Εφορία Αρχαιοτήτων Χανίων, μέσω της υλοποίησης δύο σημαντικών έργων τα οποία εντάχθηκαν και χρηματοδοτήθηκαν από το Πρόγραμμα «Κρήτη» 2014-2020. Ειδικότερα στο πλαίσιο του έργου «Ανάπλαση Δυτικής Τάφρου Ενετικών Οχυρώσεων Χανίων - Α΄ Φάση», διαμορφώθηκε το βόρειο και μεγαλύτερο τμήμα της δυτικής τάφρου, δημιουργώντας ένα φυσικό περιβάλλον μέσα στον αστικό ιστό, προκειμένου να διατεθεί ένας δημόσιος χώρος περιπάτου σε πεζούς, ποδηλάτες και Α.Μ.Ε.Α. Επιπλέον, σημαντική συμβολή στην ανάπλαση των δυτικών τειχών είχε η ολοκλήρωση της Πράξης «Αποκατάσταση του Δυτικού Ευθύγραμμου Τμήματος (Cortina) των Ενετικών τειχών της Παλαιάς Πόλης των Χανίων» της ΣΒΑΑ Χανίων 2014-2020, για την στατική και μορφολογική αποκατάσταση του εξέχοντος τμήματος cordone, καθώς και του Parapeto, τα οποία αναπτύσσονται κατά μήκος των δυτικών οχυρώσεων της παλιάς πόλης από τον επιπρομαχώνα Priuli μέχρι το σημείο που συναντάμε την σύγχρονη οδό Μελετίου Πηγά.

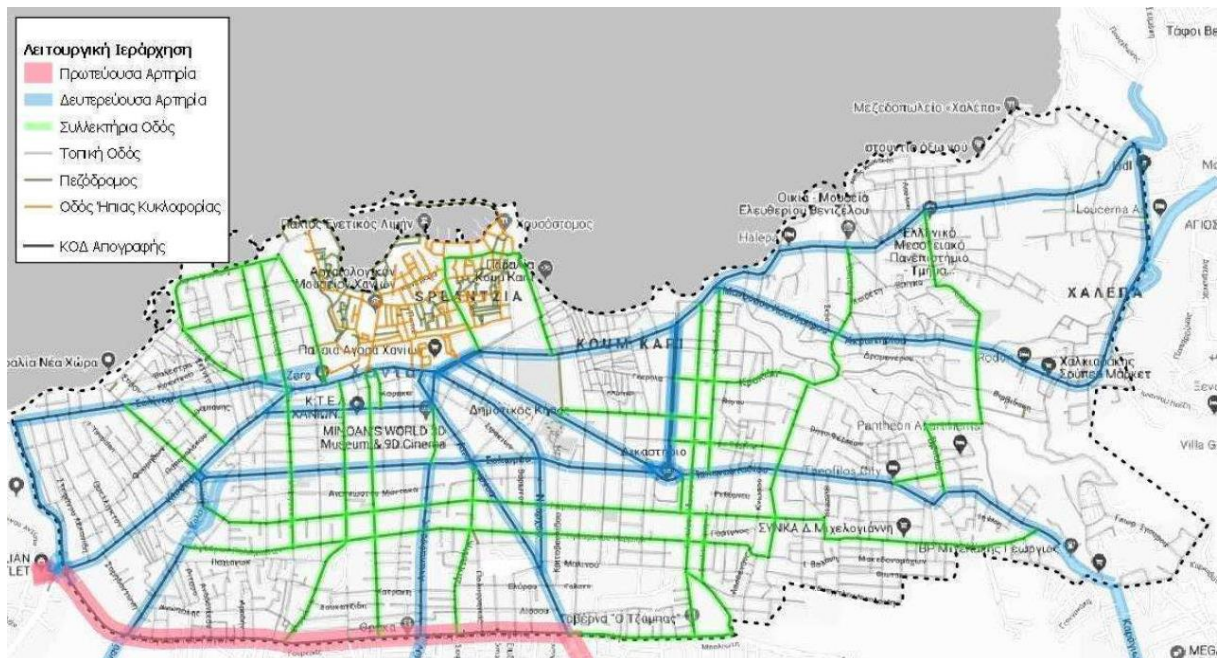
Εικ. 10. Ανάπλαση Δυτικής Τάφρου Ενετικών Οχυρώσεων Χανίων πριν (δεξιά) και μετά (αριστερά)

Οδικό Δίκτυο

Το οδικό δίκτυο αποτελεί σήμερα το βασικό μεταφορικό σύστημα για την εξυπηρέτηση των επιβατηγών και εμπορευματικών μεταφορών στον Δήμο Χανίων. Στον παρακάτω χάρτη παρουσιάζεται η ιεράρχηση του οδικού δικτύου σε Πρωτεύουσες Αρτηρίες (οδοί που εξυπηρετούν κυρίως μετακινήσεις μεγάλου μήκους και παρουσιάζουν συνήθως υψηλούς φόρτους κυκλοφορίας), Δευτερεύουσες Αρτηρίες (εξυπηρετούν συνήθως μετακινήσεις μεσαίου μήκους και παρουσιάζουν γενικώς χαμηλότερους φόρτους κυκλοφορίας) και σε συλλεκτήριες οδούς (οδοί με συνήθως δύο λωρίδες κυκλοφορίας (μία ανά κατεύθυνση) και εξυπηρετούν κυρίως μετακινήσεις μέσου μήκους και σχετικά χαμηλούς φόρτους κυκλοφορίας).

Χάρτης 11. Ιεράρχηση Οδικού Δικτύου (ΣΒΑΚ Χανίων)

Το συνολικό μήκος του οδικού δικτύου είναι 169 χλμ και το αρτηριακό δίκτυο αποτελεί το 14% περίπου του συνολικού οδικού δικτύου, ποσοστό που είναι ανάλογο άλλων ελληνικών πόλεων αντιστοίχου μεγέθους.

Πίνακας 24. Κύριες Κατηγορίες Οδών

Κύριες Κατηγορίες Οδών	Μήκος (χλμ.)	Ποσοστό (%)
Πρωτεύουσες Αρτηρίες (τμήμα του ΚΟΔ)	2	1,2
Δευτερεύουσες Αρτηρίες (τμήμα του ΚΟΔ)	21	12,4
Συλλεκτήριες οδοί (τμήμα του ΚΟΔ)	23	13,6
Υπόλοιπες οδοί	123	72,8
Σύνολο	169	100

- Οι υψηλότεροι κυκλοφοριακοί φόρτοι στην τυπική περίοδο καταγράφονται στις οδούς Κισσάμου, Ελ. Βενιζέλου, Ηρώων Πολυτεχνείου και Λεωφ. Καραμανλή. Πρόκειται για κύριες συλλεκτήριες οδούς που εξυπηρετούν καθημερινά σημαντικά υψηλό αριθμό μετακινήσεων. Αποτελούν πύλες εισόδου – εξόδου προς και από την κεντρική περιοχή των Χανίων.
- Στην θερινή περίοδο οι υψηλότεροι κυκλοφοριακοί φόρτοι καταγράφονται στις οδούς Κισσάμου, Ελ. Βενιζέλου, Παπαναστασίου, Αποκορώνου, Λ.Καραμανλή (Σούδας), ΠΕΟ Κισάμου – Χανίων και Κ. Μητσοτάκη. Οι οδοί αποτελούν κύριες συλλεκτήριες και εξυπηρετούν σε μεγάλο βαθμό μετακινήσεις από και προς την κεντρική περιοχή.
- Το Σαββατοκύριακο οι υψηλότεροι κυκλοφοριακοί φόρτοι, όπως και στην τυπική και θερινή περίοδο, καταγράφονται στις οδούς Κισσάμου, Ελ. Βενιζέλου, Αποκορώνου, ΠΕΟ Κισάμου – Χανίων και Κ. Μητσοτάκη

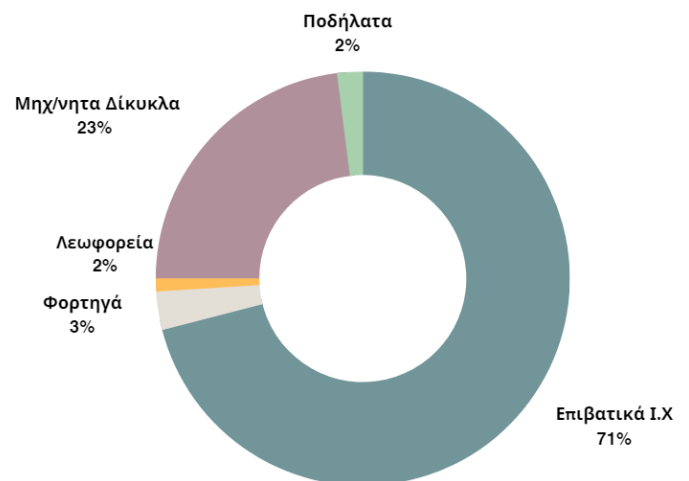
Από τη σύγκριση των μετρήσεων μεταξύ τυπικής και θερινής περιόδου προκύπτει μείωση κατά 5% τη θερινή περίοδο (μέση τιμή). Από τη σύγκριση φόρτων μεταξύ θερινής περιόδου και Σαββατοκύριακου προκύπτει ότι οι κυκλοφοριακοί φόρτοι το Σαββατοκύριακο είναι μειωμένοι κατά 23% (μέσος όρος). Ειδικότερα, η μεγαλύτερη μείωση των κυκλοφοριακών φόρτων παρατηρείται την Κυριακή, εξαιτίας κυρίως του περιορισμένου αριθμού μετακινήσεων από/προς εργασία.

Η μέση σύνθεση της κυκλοφορίας στην πόλη των Χανίων κατά την τυπική περίοδο στα κεντρικά σημεία είναι 71% επιβατικά Ι.Χ, 23% δίκυκλα, 2% ποδήλατα, 2% λεωφορεία και 3% φορτηγά.

Η χρήση του Ι.Χ. αυτοκινήτου αποτελεί βασική επιλογή στην καθημερινή μετακίνηση των χρηστών του δικτύου. Το ποσοστό χρήσης Ι.Χ είναι μικρότερο κατά τη διάρκεια τυπικής καθημερινής και αυξάνει το Σαββατοκύριακο. Παρόμοια εικόνα επικρατεί και κατά τη θερινή περίοδο.

Ιδιαίτερα **χαμηλή κρίνεται τόσο η χρήση των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς όσο και η χρήση των ποδηλάτων** για τις καθημερινές μετακινήσεις, που στο σύνολο της κυκλοφοριακής φόρτισης της περιοχής του κέντρου, βρίσκεται περί το 2%, ποσοστό που δεν αυξάνεται ούτε κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου.

Σχήμα 17. Σύνθεση Κυκλοφορίας στην Πόλη των Χανίων, τυπική περίοδος

Τέλος, σύμφωνα με το ΣΒΑΚ Χανίων, η κεντρική περιοχή της πόλης των Χανίων παρουσιάζει σημαντικό πρόβλημα οργάνωσης της στάθμευσης. Στην κεντρική περιοχή της πόλης αυτό αιτιολογείται από το συνδυασμό των περιορισμένων γεωμετρικών και λειτουργικών χαρακτηριστικών του οδικού δικτύου και χωροθετημένων χρήσεων γης (κεντρικές λειτουργίες πόλης) όπως εμπόριο, υπηρεσίες, διασκέδαση & αναψυχή που έλκουν καθημερινά σημαντικό αριθμό μετακινήσεων.

Το πρόβλημα στάθμευσης παρουσιάζεται σημαντικά οξυμένο σε κύριους οδικούς άξονες της κεντρικής περιοχής, όπως είναι οι οδοί Αποκορώνου, Χατζημιχάλη Γιάνναρη, Ηρώων Πολυτεχνείου, Κισσάμου, Μονής Γωνιάς, Πλατεία 1866, Ι.Σκαλίδη, Στρ. Τζανακάκη κ.α. Στις συγκεκριμένες οδούς η παράνομη στάθμευση έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της κυκλοφοριακής ικανότητας, τη δυσχερή κίνηση των ΜΜΜ και τη δημιουργία σημαντικών προβλημάτων στην κίνηση των πεζών καθώς και δημιουργεί σημαντικά προβλήματα πλησίον ειδικών χρήσεων γης, όπως πχ. είναι οι πεζόδρομοι, χώροι ιστορικού, πολιτιστικού ενδιαφέροντος και θρησκευτικοί χώροι.

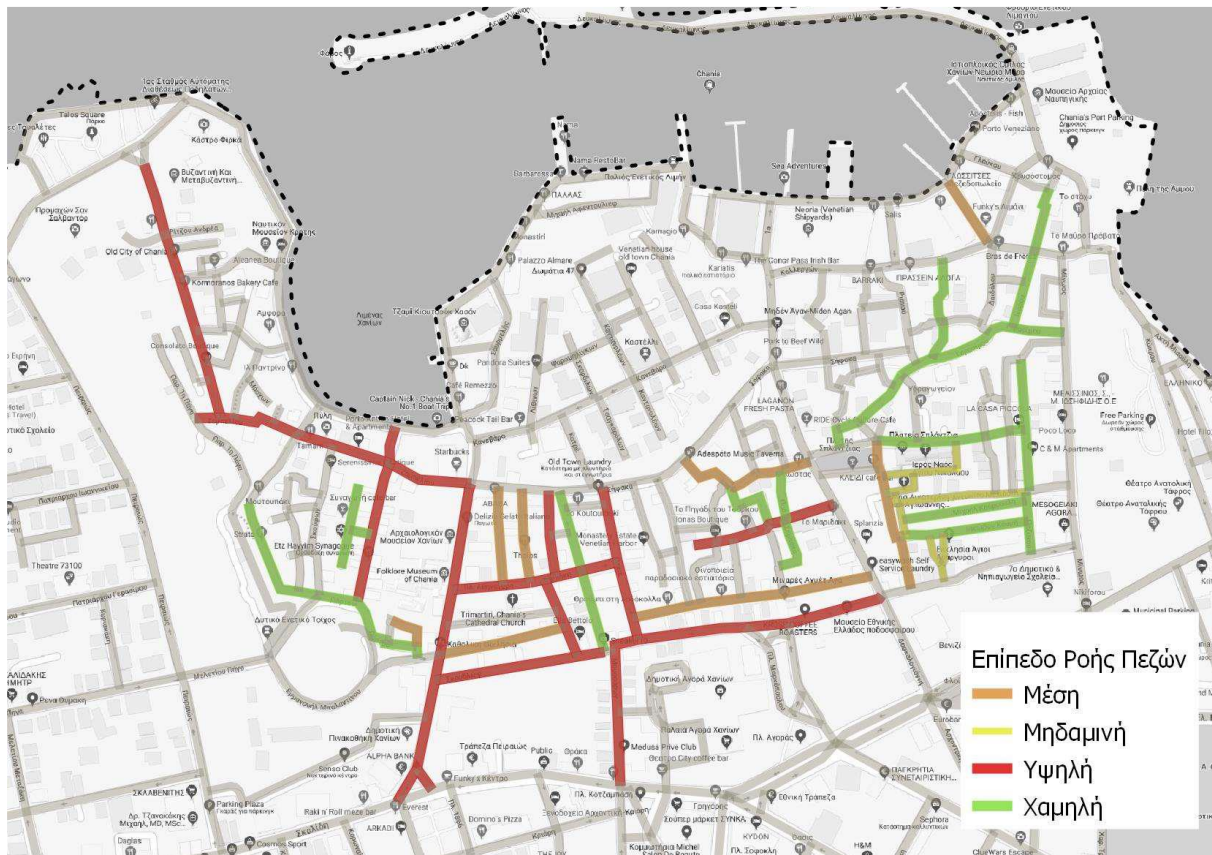
Σημειώνεται πως ο αστικός ιστός της κεντρικής και περικεντρικής περιοχής δεν χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό ακάλυπτων χώρων που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν ως χώροι στάθμευσης εκτός οδού. Τα λιγοστά στην υφιστάμενη κατάσταση ιδιωτικά οικόπεδα και οι αδιαμόρφωτοι χώροι όπου σταθμεύουν οχήματα χωρίς χρονικό περιορισμό, μειώνουν ως ένα βαθμό το πρόβλημα στάθμευσης αλλά μόνο σε τοπική κλίμακα. Το καθεστώς της μη οργανωμένης και άναρχης πολλές φορές στάθμευσης σε σημεία εκτός οδού προκαλεί πέραν προβλημάτων που προαναφέρθηκαν και έντονη περιβαλλοντική υποβάθμιση (πχ. οπτική όχληση).

Πεζόδρομοι/ ποδηλατόδρομοι

Παρά την κυρίαρχη χρήση των ιδιωτικών μέσων μεταφοράς για την πραγματοποίηση των μετακινήσεων του πληθυσμού, ένα σημαντικό ποσοστό των μετακινήσεων (περίπου 20%) πραγματοποιείται πεζή. Από το σύνολο των πεζοδρόμων, το 80,6% αυτών χαρακτηρίζεται ως ήπιας κυκλοφορίας ενώ μόνο το 19,4% αποτελούν αμιγείς πεζοδρόμους. Οι εν λόγω πεζόδρομοι στο μεγαλύτερο ποσοστό εξυπηρετούν χρήσεις γης που σχετίζονται με την αναψυχή, το εμπόριο, την κατοικία καθώς και τουριστικά καταλύματα.

Ένα σημαντικό ποσοστό της τάξης του 28,6% των πεζοδρόμων χρησιμοποιείται ελάχιστα από τους πεζούς, γεγονός που μπορεί να οφείλεται είτε στον λανθασμένο σχεδιασμό είτε στην λανθασμένη χωροθέτηση των συγκεκριμένων πεζοδρόμων με αποτέλεσμα να μην είναι ελκυστικοί για τους χρήστες. Με αυτόν τον τρόπο οι υφιστάμενοι πεζόδρομοι δεν ικανοποιούν σε απόλυτο βαθμό την πρόωθηση και την εξυπηρέτηση της πεζής μετακίνησης.

Χάρτης 12. Επίπεδο ροής πεζών στους πεζόδρομους (ΣΒΑΚ)

Γίνεται επομένως εμφανής η ανάγκη αναβάθμισης του υφιστάμενου μη συνδεδεμένου δικτύου πεζοδρόμων αλλά και η ανάγκη επέκτασης του εκτός της Παλιάς Πόλης, με έμφαση προς την περιοχή της Χαλέπας, όπου μετακινήθηκε πρόσφατα και το Αρχαιολογικό Μουσείο, σε ζώνη όπου είναι ήδη επισκέψιμη η Οικία - Μουσείο του Ελευθερίου Βενιζέλου.

Για το Δήμο Χανίων η αύξηση του ποσοστού μετακινήσεων με ποδήλατα και παρόμοια ήπια μέσα μικροκινητικότητας αποτελεί μεγάλο στοίχημα. Σε αυτό το πλαίσιο, υλοποιείται το έργο «Διαμόρφωση πράσινης διαδρομής και ποδηλατοδρόμου στον άξονα των οδών Χατζημιχάλη Γιάνναρη, Σκαλίδη και Πειραιώς του Δήμου Χανίων» συγχρηματοδοτούμενης Δ.Δ.: 2.703.085,76 €, το οποίο βρίσκεται σε φάση ολοκλήρωσης και αφορά σε κατασκευή προσβάσιμων πεζοδρομίων, πεζόδρομων και ποδηλατικών διαδρομών και βιοκλιματική αναβάθμιση της περιοχής με τη χρήση ψυχρών υλικών, αύξηση του πρασίνου και νέο οδοφωτισμό.

Οι δρόμοι που εντάσσονται στο έργο βρίσκονται εντός της εγκεκριμένης περιοχής ΒΑΑ του Δήμου Χανίων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, συνθέτοντας ένα συνεχές δίκτυο κίνησης το οποίο:

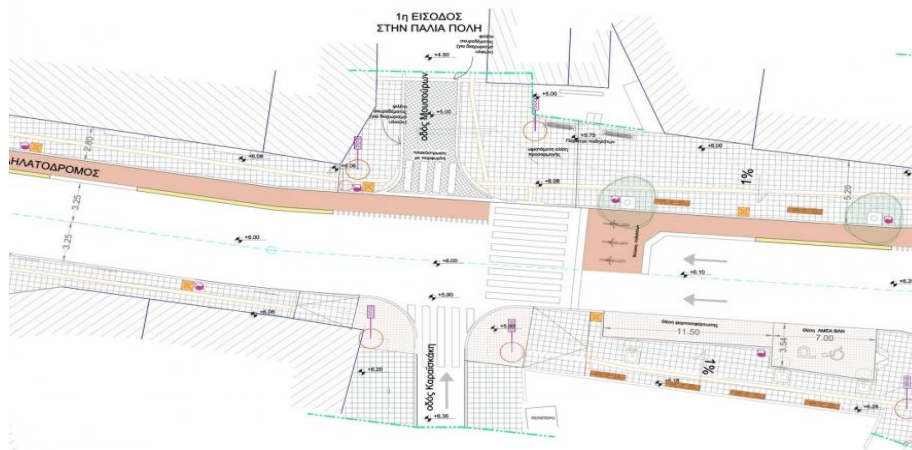
α) διασχίζει το εμπορικό κέντρο της πόλης,

β) συναντά τις βασικές εισόδους προς την Παλιά Πόλη (οδός Μουσούρων και οδός Χάληδων) και

γ) καταλήγει μέσω της οδού Πειραιώς στην δυτική παραλιακή είσοδο του Ενετικού Λιμανιού.

Στόχος είναι η πλήρη αναμόρφωση της περιοχής με βασικό μέλημα τον ριζικό μετασχηματισμό της συνολικής εικόνας και λειτουργίας του χώρου.

Εικ. 11. Απόσπασμα του σχεδίου του έργου Διαμόρφωση πράσινης διαδρομής και ποδηλατοδρόμου στον άξονα των οδών Χατζημιχάλη Γιάνναρη, Σκαλίδη και Πειραιώς του Δήμου Χανίων

Συμπληρωματικά θα λειτουργήσει και το έργο «Ανοιχτό Κέντρο Εμπορίου στην Πλατεία 1866» το οποίο ολοκληρώνεται σύντομα και έχει ως σκοπό την αντιμετώπιση των χρόνιων προβλημάτων κοινόχρηστου χώρου που αντιμετωπίζει η περιοχή αλλά και την απόδοση περισσότερου και ποιοτικότερου χώρου κίνησης και στάσης για οικογένειες, παιδιά, πεζούς και ποδηλάτες, ώστε να γίνει ένα Ανοιχτό Κέντρο Εμπορίου, θελκτικό, ασφαλές και προσβάσιμο.

Εικ. 12. Ανοιχτό κέντρο εμπορίου στην πλατεία 1866

Παράλληλα το ΣΒΑΚ προβλέπει ένα εκτεταμένο δίκτυο ποδηλατοδρόμων όπου θα καλύπτεται η πλειοψηφία των κύριων χρήσεων γης και των «ποιοτικών» διαδρομών της πόλης (κατά μήκος της παραλιακής ζώνης), όπως φαίνεται στον Χάρτη που ακολουθεί. και αναδιοργάνωση του συστήματος μετακίνησης με MMM.

Χάρτης 13. Εκτεταμένο δίκτυο ποδηλατόδρομων (ΣΒΑΚ)

Χώροι καταφυγής (χώροι έκτακτης ανάγκης)

Εντός της ΠΠ εντοπίζεται μεγάλος αριθμός χώρων καταφυγής όπως φαίνεται και στον παρακάτω χάρτη οι οποίοι είναι κατά κανόνα ανοικτοί κοινόχρηστοι / κοινοφελείς χώροι (πάρκα, πλατείες, άλση) που μπορούν να λειτουργήσουν ως χώροι συγκέντρωσης πληθυσμού σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

Χάρτης 14. Χώροι Καταφυγής (www.gis.chania.gr)

Στο πλαίσιο της ΣΒΑΑ της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, υλοποιήθηκε το έργο «Διαμόρφωση και Οργάνωση Χώρων Καταφυγής Πληθυσμού μετά από Σεισμό στην περιοχή Β.Α.Α. Δήμου Χανίων» και αφορά στην κατασκευή των απαραίτητων έργων υποδομής για την οργάνωση και λειτουργία των χώρων υποδοχής/ καταφυγής πληθυσμού μετά από σεισμό στην περιοχή παρέμβασης. Έχει ολοκληρωθεί η διαμόρφωση του χώρου με κωδικό CH05 (Πλατεία Κολοκοτρώνη). Ο χώρος CH05 (Πλατεία Κολοκοτρώνη) έχει συνολικό εμβαδό 642,84 τ.μ., ενεργή επιφάνεια 585,81 τ.μ. και μπορεί να εξυπηρετήσει 293 άτομα.

Οι χώροι καταφυγής είναι αυτοί που θα συγκεντρωθούν οι κάτοικοι μετά από σεισμό και μπορούν να παραμείνουν από λίγες ώρες μέχρι και για 2-3 ημέρες. Η διαμόρφωση των χώρων αφορά στον απαραίτητο σχεδιασμό και κατασκευή υποδομών και εγκαταστάσεων ώστε οι χώροι να πληρούν τα γενικά κριτήρια που θέτουν οι οδηγίες της Πολιτικής Προστασίας προκειμένου να μπορούν να λειτουργήσουν ως χώροι προσωρινής συνάθροισης κοινού μετά από σεισμό για τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής.

Εικ. 13. Ενδεικτικό φωτογραφικό υλικό χώρων καταφυγής

Τέλος, υλοποιείται και το έργο «Διαμόρφωση κέντρου ελέγχου και ενίσχυση κρίσιμων υποδομών για την αντιμετώπιση κινδύνων στο Δήμο Χανίων» που εντάχθηκε στο πρόγραμμα Α.ΤΡΙΤΣΗΣ, και έχει στόχο τη δημιουργία ενός σύγχρονου κέντρου ελέγχου έξυπνης πόλης (Smart City Control Center), καθώς και την ενίσχυση της επιχειρησιακής συνέχειας (business continuity) του Οργανισμού.

Τμήματα οδικού δικτύου όπου εντοπίζονται ανάγκες συμπλήρωσης ή αναβάθμισης των υποδομών ύδρευσης/ αποχέτευσης

Σε ότι αφορά τις υποδομές ύδρευσης, βασική επιδίωξη είναι η βελτίωση της ποιότητας του πόσιμου

νερού αλλά και η μείωση απωλειών των υδατικών πόρων. Με βάση τα στοιχεία της ΔΕΥΑΧ, επιδιώκεται έλεγχος των απωλειών των δικτύων που υπολογίζονται σε ποσοστό 50-60%. Επισημαίνεται ότι οι απώλειες λογίζονται ως κυβικά που αντλούνται μείον τα κυβικά που τιμολογούνται.

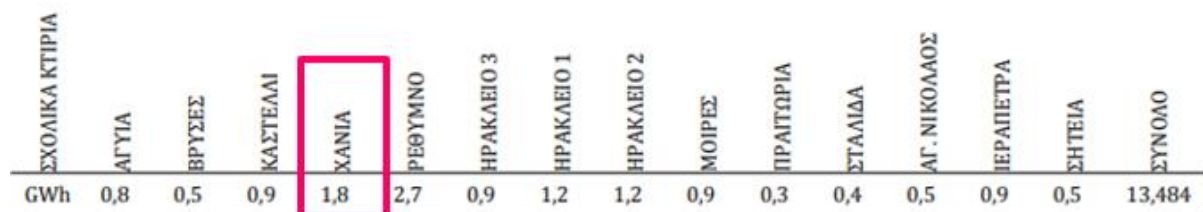
Κατανάλωση ενέργειας

Ο Δήμος έχει θέσει ως προτεραιότητα την μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης στα κτίρια του. Εντός της Περιοχής Παρέμβασης, έχει ήδη αναβαθμιστεί ενεργειακά το Δημαρχείο, το οποίο έχει ενταχθεί στο δίκτυο «Mayors Adapt» και έχει ήδη δρομολογηθεί Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια.

Στις προτεραιότητες του Επιχειρησιακού Σχεδίου του Δήμου, είναι η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας για τον δημόσιο φωτισμό καθώς και την ενέργεια που καταναλώνεται για την άρδευση των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου.

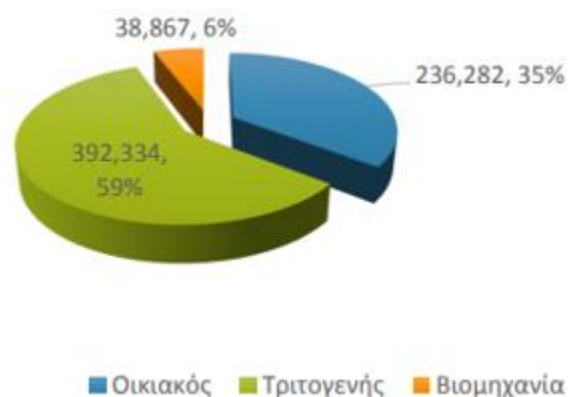
Σε σχέση με την κατανάλωση ενέργειας στα σχολικά κτίρια, τα Χανιά έχουν τη δεύτερη θέση σε επίπεδο κατανάλωσης.

Εικ. 14. Κατανάλωση ενέργειας στις υποδομές εκπαίδευσης της Π. Κρήτης

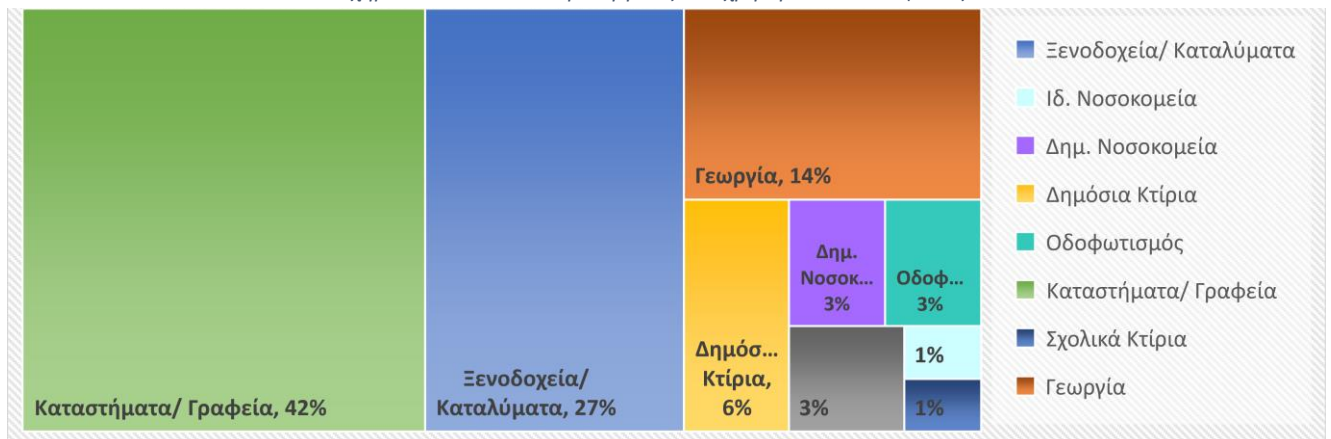

Σχήμα 18. Κατανάλωση Ενέργειας Π.Ε Χανίων (2017)

Στην Περιφερειακή ενότητα Χανίων, ο τριτογενής τομέας είναι αυτός που καταναλώνει το μεγαλύτερο ποσοστό ενέργειας (59%), ενώ από αυτό το ποσοστό το 42% αντιστοιχεί στην κατανάλωση από γραφεία/ Καταστήματα και 27% στην κατανάλωση από Ξενοδοχειακά καταλύματα.

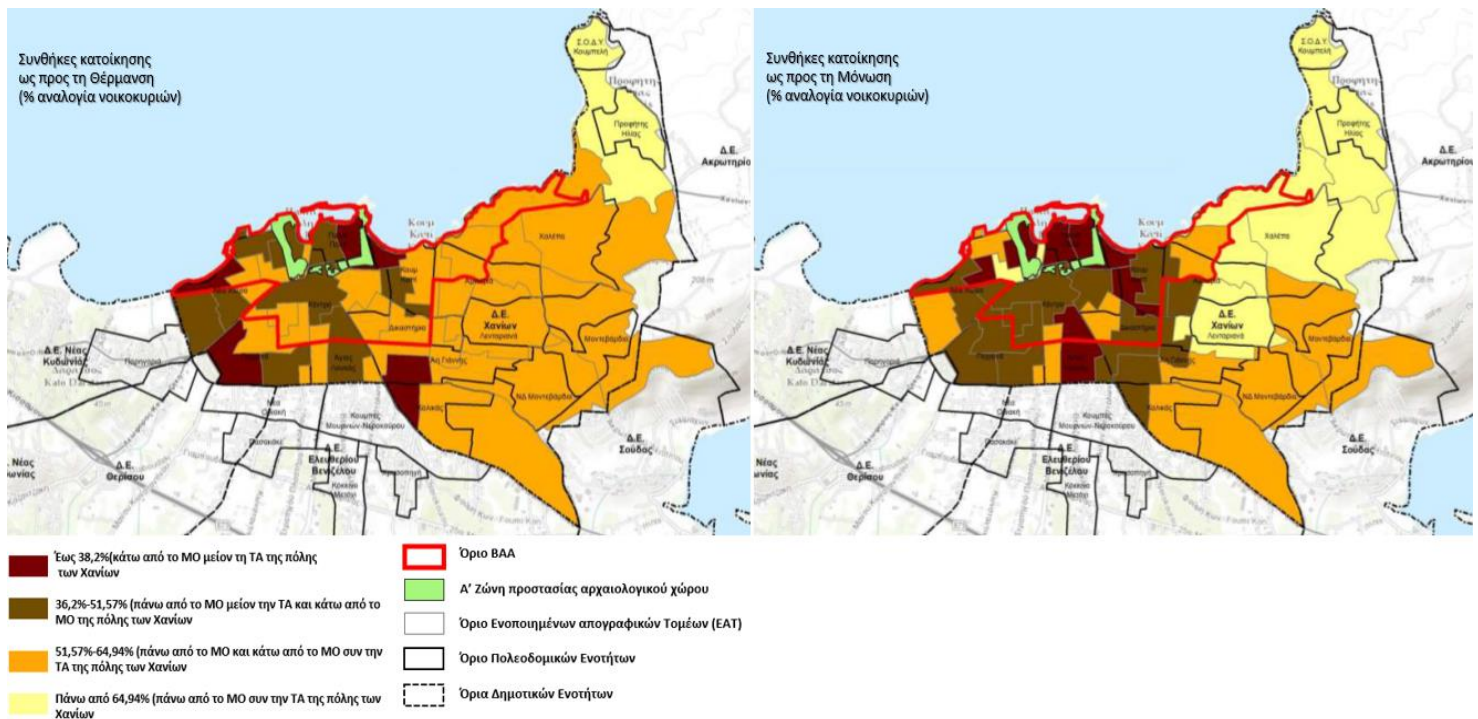

Σχήμα 19. Κατανάλωση Ενέργειας ανά χρήση Π.Ε Χανίων (2017)

Επίσης στα παλιά και διατηρητέα – αξιόλογα κτίρια, απουσιάζουν κεντρικά συστήματα θέρμανσης. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, για το 2011 αποτυπώνεται η χωρική κατανομή των νοικοκυριών που διαμένουν σε κατοικίες χωρίς θέρμανση και χωρίς καθόλου μόνωση. Με βάση τα προαναφερόμενα στοιχεία προκύπτει ότι επί του συνόλου των νοικοκυριών που διαμένουν σε κατοικίες χωρίς θέρμανση το 52,07% συγκεντρώνεται στην ΠΠ ΒΑΑ ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τα νοικοκυριά που διαμένουν σε κατοικίες χωρίς καθόλου μόνωση είναι 52,32%²⁵.

Χάρτης 15. Συνθήκες κατοίκησης ως προς τη Θέρμανση και ως προς τη Μόνωση, Χανιά, ΕΛΣΤΑΤ 2011

²⁵ Πηγή: ΣΒΑΑ Χανίων 2014-2020

στ. Χωροταξική - Πολεοδομική οργάνωση, χρήσεις γης

Ειδικό πλαίσιο προστασίας Παλιάς Πόλης

Η διαμόρφωση του ειδικού πλαισίου προστασίας της παλιάς πόλης των Χανίων ξεκινάει το **1965** με Υπουργική Απόφαση που δημοσιεύεται στο ΦΕΚ 523/Β/16.08. Το **2011** με το ΦΕΚ 241/ΑΑΠ/21.09.2011, κηρύσσεται και οριοθετείται ως αρχαιολογικός χώρος τμήμα της πόλης των Χανίων, για λόγους προστασίας, έρευνας και ανάδειξης σημαντικών αρχαιοτήτων – ορατών και μη – όλων των εποχών, από τα Προϊστορικά χρόνια έως και την Οθωμανική περίοδο που καταδεικνύουν τη συνεχή κατοίκηση της πόλης. Προβλέπεται δε ότι, εντός των παραπάνω ορίων ασκείται ο υποχρεωτικός αρχαιολογικός – ανασκαφικός έλεγχος, στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης εγκρίσεων για την έκδοση οικοδομικών αδειών για πάσης φύσεως δημόσια, ιδιωτικά και εκκλησιαστικά έργα.

Το **2012** με το ΦΕΚ 97/ΑΑΠ/28.03.2012, ανακαλείται η υπ' αριθμ. 6478/26-07-1965 Υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 523/Β'/16-8-65) «Περί κηρύξεως της εντός των τειχών πόλεως Χανίων ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου» και γίνεται η οριοθέτηση Ζωνών Α' και Β' προστασίας του αρχαιολογικού χώρου της πόλης των Χανίων (Χάρτης 1).

Ως Ζώνη Α' απολύτου προστασίας ορίζεται το ανατολικό και το δυτικό τμήμα της Ενετικής Οχύρωσης με τις τάφρους, καθώς και το νότιο τμήμα της Ενετικής Οχύρωσης με την τάφρο του, έως το τμήμα που οριοθετείται από την πίσω όψη υφιστάμενων νεότερων κτισμάτων. Εντός της Ζώνης Α' επιτρέπονται:

- Οι εργασίες αποκατάστασης του αρχικού επιπέδου των τάφρων, όπου αυτό έχει αλλοιωθεί.
- Η απομάκρυνση όλων των νεωτερικών κατασκευών.
- Οι φυτεύσεις και λοιπές εργασίες ανάδειξης των τάφρων και των οχυρώσεων.
- Η διέλευση υπογείων δικτύων Κοινής Ωφελείας.

Η Ζώνη Β' προστασίας διακρίνεται σε ζώνες Β1, Β2 και Β3:

- Η Ζώνη Β1 περιλαμβάνει το λόφο Καστέλι, στον οποίο αποκαλύπτονται σημαντικά κατάλοιπα της Μινωικής Κυδωνίας και περικλείεται από την ελληνιστική και βυζαντινή οχύρωση.
- Η Ζώνη Β2 περιλαμβάνει το αντιτείχισμα με υφιστάμενα νεότερα κτίσματα και τμήμα που καταλαμβάνει την τάφρο και αποτελείται από 16 επιμέρους τμήματα.
- Η Ζώνη Β3 περιλαμβάνει την εντός της ενετικής οχύρωσης Μεσαιωνική πόλη των Χανίων.

Χάρτης 16. Πλαίσιο προστασίας Παλιάς Πόλης Χανίων

Μελέτη προστασίας και ανάδειξης της Παλιάς Πόλης

Η μελέτη²⁶ αποτέλεσε το αρχικό πλαίσιο για τις παρεμβάσεις στην Παλιά Πόλη των Χανίων, με τέσσερις στόχους οι οποίοι είχαν ιεραρχηθεί με συντελεστές βαρύτητας, βάσει των ειδικών συνθηκών της περιοχής μελέτης:

- Σε πρώτη προτεραιότητα: Ο στόχος της πολεοδομικής προστασίας (ενδεικτική βαρύτητα 50%).
- Σε δεύτερη (και ίση): Ο στόχος της βελτίωσης των συνθηκών ζωής και ο στόχος ενεργοποίησης των πόρων ανάπτυξης (ενδεικτική βαρύτητα 20% + 20%).
- Σε τρίτη προτεραιότητα: Ο στόχος της προστασίας της υφιστάμενης κοινωνικής δομής (ενδεικτική βαρύτητα 10%).

²⁶ «Μελέτη προστασίας και ανάδειξης Παλιάς Πόλης Χανίων» 1977, Ρωμανού - Καλλιγά

Σύμφωνα με τη μελέτη, ιδιαίτερα σημαντική, για το ρόλο της Παλιάς Πόλης, είναι η διατήρηση του παλιού ιστού. Επισημαίνεται επίσης στο πλαίσιο της μελέτης ότι στην Παλιά Πόλη **θα πρέπει να παραμείνει ως βασική χρήση η κατοικία, με βελτίωση και αναβάθμιση των λειτουργικών χαρακτηριστικών, σε συνδυασμό με το εμπόριο, τον τουρισμό και τον πολιτισμό.** Τέλος, θα πρέπει να προβλεφθεί διάσπαρτη καθ' όλη την έκταση της παλιάς πόλης και κατά τρόπο που να εξασφαλίζει την ανάμειξή τους με τη χρήση κατοικίας μέσα στον αστικό χώρο. Τίθεται επίσης, η ανάγκη **αρμονικής λειτουργικής συσχέτισης της παλιάς πόλης με το σύγχρονο κέντρο υπερτοπικών λειτουργιών,** με βασικό κόμβο και σημείο αναφοράς το κτίριο της Δημοτικής Αγοράς, το οποία στην παρούσα φάση βρίσκεται υπό ανακατασκευή.

Τονίζεται η αναγκαιότητα αξιοποίησης αξιόλογων στοιχείων της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, με σύγχρονες λειτουργίες στον τομέα του τουρισμού – πολιτισμού, αναδεικνύοντας ως βασικές παραμέτρους τη συνεργασία του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα και την προτεραιότητα ανάπλασης περιοχών, έναντι της διατήρησης μεμονωμένων κτισμάτων.

Τέλος, τίθενται κάποιες βασικές αρχές σε ότι αφορά την βιώσιμη ανάπτυξη της παλιάς πόλης σε όρους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς, αλλά και βιώσιμης κινητικότητας, επισημαίνοντας την ανάγκη για στεγάνωση δωματίων και δημιουργία δικτύου πεζοδρόμων και κοινοχρήστων με παράλληλη βελτίωση των τεχνικών, περιβαλλοντικών υποδομών αλλά και αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών.

Τον Ιούνιο του 1995 υπογράφηκε Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ του ΥΠΠΟ, ΥΠΕΧΩΔΕ, Περιφέρειας Κρήτης, Νομαρχίας Χανίων, ΤΑΠΑ και Δήμου Χανίων, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 1416/84 (ΦΕΚ 18Α/21.02.1984), με την οποία καθορίζεται ένα 20ετές πλαίσιο συμφωνίας με δυνατότητα παράτασης, για την εκπόνηση και εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου Προγράμματος, το οποίο θα αποβλέπει στην εξειδικευμένη αντιμετώπιση των θεμάτων της Παλιάς Πόλης και τον ορθό προσανατολισμό της μελλοντικής της εξέλιξης.

Όπως προβλέπεται στον ΟΕΥ Δήμου Χανίων (ΦΕΚ 2812/Β/2011) η Προγραμματική Σύμβαση Παλιάς Πόλης, εντάχθηκε ως Τμήμα και αποτελεί πλέον οργανική μονάδα στην Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου (Τμήμα Προγραμματικής Σύμβασης Παλιάς Πόλης), με τις εξής αρμοδιότητες:

- Έχει την ευθύνη υλοποίησης του προγράμματος της Προγραμματικής Σύμβασης για την Παλιά Πόλη Χανίων όπως αυτό διατυπώνεται στην υπογραφείσα σχετική Σύμβαση .
- Τη γραμματειακή υποστήριξη και λειτουργία τόσο της Προγραμματικής Σύμβασης όσο και των Συνεδριάσεων της Ειδικής Επιστημονικής και της Κοινής Επιτροπής και την τήρηση του

σχετικού αρχείου.

- Τη συγκέντρωση των οικονομικών στοιχείων εσόδων – δαπανών, σύνταξη οικονομικού απολογισμού, σύνταξη σχεδίων οικονομικών προϋπολογισμών και των σχετικών εισηγήσεων και εν γένει συνεννοήσεων στα παραπάνω θέματα με τις υπηρεσίες των Συμβαλλομένων Φορέων.
- Τη σύνταξη ή ανάθεση των μελετών που αφορούν σε επεμβάσεις σε κτήρια και μνημεία ιδιοκτησίας του Δήμου ή του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα που βρίσκονται στην Παλιά Πόλη καθώς και σε κοινόχρηστους χώρους και οδούς αυτής που στο σύνολό της έχει κηρυχθεί Ιστορικό Διατηρητέο Μνημείο καθώς και την έκδοση των απαιτούμενων εγκρίσεων, θεωρήσεων και αδειών.
- Την εκπόνηση ή ανάθεση ειδικών επιστημονικών μελετών και ερευνών (ιστορικών, αρχαιολογικών, κοινωνιολογικών κ.λπ.) που αφορούν στην τεκμηρίωση της υπάρχουσας κατάστασης στην Παλιά Πόλη, την οργάνωση σχετικού αρχείου και την διάδοση και διάχυση των σχετικών πληροφοριών (μέσω εκδόσεων, δημοσιεύσεων, σεμιναρίων, ηλεκτρονικών μέσων κ.λπ..)
- Τη διάσωση, ανάδειξη και προβολή της κληρονομιάς των ιστορικών και αρχιτεκτονικών περιόδων της Παλιάς Πόλης και του πολιτιστικού της χαρακτήρα με τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία σχετικών πληροφοριών και στοιχείων.
- Την εισήγηση στα αρμόδια όργανα του Δήμου και τις Επιτροπές της Προγραμματικής Σύμβασης για τις επιμέρους δράσεις, ενέργειες και δραστηριότητες που πρέπει να αναληφθούν για την υλοποίηση των στόχων της Προγραμματικής Σύμβασης.
- Αναλαμβάνει κάθε άλλη δράση που συμβάλλει στην ευρύτερη ανάπτυξη και προβολή της Παλιάς Πόλης των Χανίων και επιπλέον έχει την αρμοδιότητα για την υλοποίηση ενός συνόλου ενεργειών και την ανάληψη δραστηριοτήτων που θα αποβλέπουν στην επίτευξη της ένταξης και διατήρησης της Παλιάς Πόλης των Χανίων σαν μνημείο στον Κατάλογο της της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Πρόταση για ένα πράσινο δίκτυο διασύνδεσης του πυρήνα της παλιάς πόλης με το νεότερο τμήμα της πόλης

Το 2013 διατυπώθηκε μία μελέτη - πρόταση²⁷, από μία ομάδα αρχιτεκτόνων μελών του ΤΕΕ–ΤΔΚ, για

²⁷ «Designing an interactive «green» network: a holistic urban strategy», 2013, E. Apostolaki, G. Kalligeris, A. Kalliterakis, S. Kamarianaki, G. Ktistakis, K.Ntouniadaki, A. Tsitonaki, E. Vlazaki (Technical Chamber of Greece, Department of West Crete)

μια εναλλακτική λύση στα αστικά προβλήματα των Χανίων. Προτείνεται η **δημιουργία ενός «πράσινου δικτύου» που συνδέει με ειδικές διαδρομές ελεύθερους, πράσινους και κοινόχρηστους – κοινωφελείς χώρους**. Μέσα από τη δημιουργία του δικτύου επιδιώκεται η ανάκτηση της ισορροπίας μεταξύ φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος καθώς και η ταυτόχρονη ανάπτυξη και σύνδεση αυτού του δικτύου με τα υπόλοιπα δίκτυα της πόλης, δηλαδή το εμπορικό, το κοινωνικό και το κυκλοφοριακό, που είναι και το πιο προβληματικό.

Η πρότασή για το «πράσινο δίκτυο» εφαρμόζεται στο δημόσιο χώρο μέσω της δημιουργίας κόμβων και συνδέσεων με διαφορετικά χαρακτηριστικά (σε όρους χρήσης, μορφολογίας, περιβάλλοντος κλπ.), είτε μέσω κατάργησης υπαρχόντων είτε μέσω δημιουργίας νέων. Για την εφαρμογή του λαμβάνονται υπόψη όλοι οι παράγοντες (όπως ο χρόνος, το κόστος, η εμπλοκή σημαντικών παραγόντων) και μέσω διακριτών σταδίων επιδιώκεται ένα μελλοντικό όραμα για βιώσιμη ανάπτυξη αλλά και άμεση βελτίωση της ποιότητας ζωής στα Χανιά.

Το πεδίο εφαρμογής της πρότασης είναι δύο ζώνες με διαφορετικό χαρακτήρα και ανάγκες προστασίας και ανάπτυξης, με βάση την υπάρχουσα κατάσταση (χρήσεις, πυκνότητα, ιστορία και ανάγκες). Η πρώτη ζώνη αφορά την παλιά πόλη και περιλαμβάνει της περιοχή εσωτερικά του Βενετικού τείχους και των αναχωμάτων τους. Η δεύτερη ζώνη αναφέρεται στην πρώτη επέκταση της πόλης, το παλιό σχέδιο πόλης των Χανίων καθώς και τις γειτονιές Νέα Χώρα και Κουμ Καπί και αντιμετωπίζεται σαν ζώνη εκτόνωσης μεταξύ της πόλης και του ιστορικού της κέντρου, με βασικό θέμα αιχμής το κυκλοφοριακό.

Στον παρακάτω Χάρτη απεικονίζεται η πρόταση για το «πράσινο δίκτυο» με διαφορετικό χρώμα ανά τύπο αστικού διαδρόμου (ρέματα, δρόμοι και ακτές) και με επιμέρους κόμβους σημεία – πόλους αναφοράς του αστικού χώρου (πάρκα, οικοδομικά τετράγωνα, κοιμητήρια, κενά οικοπέδα και σημεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος), που οργανώνεται στα διάφορα επίπεδα διαφοροποιημένων περιοχών των Χανίων (γειτονιές, εμπορικές περιοχές και παλιό κέντρο) και συνδέει όλα τα στοιχεία του αστικού τοπίου.

Χάρτης 17. Το «πράσινο δίκτυο» (ΣΒΑΑ Χανίων 2014-2020)

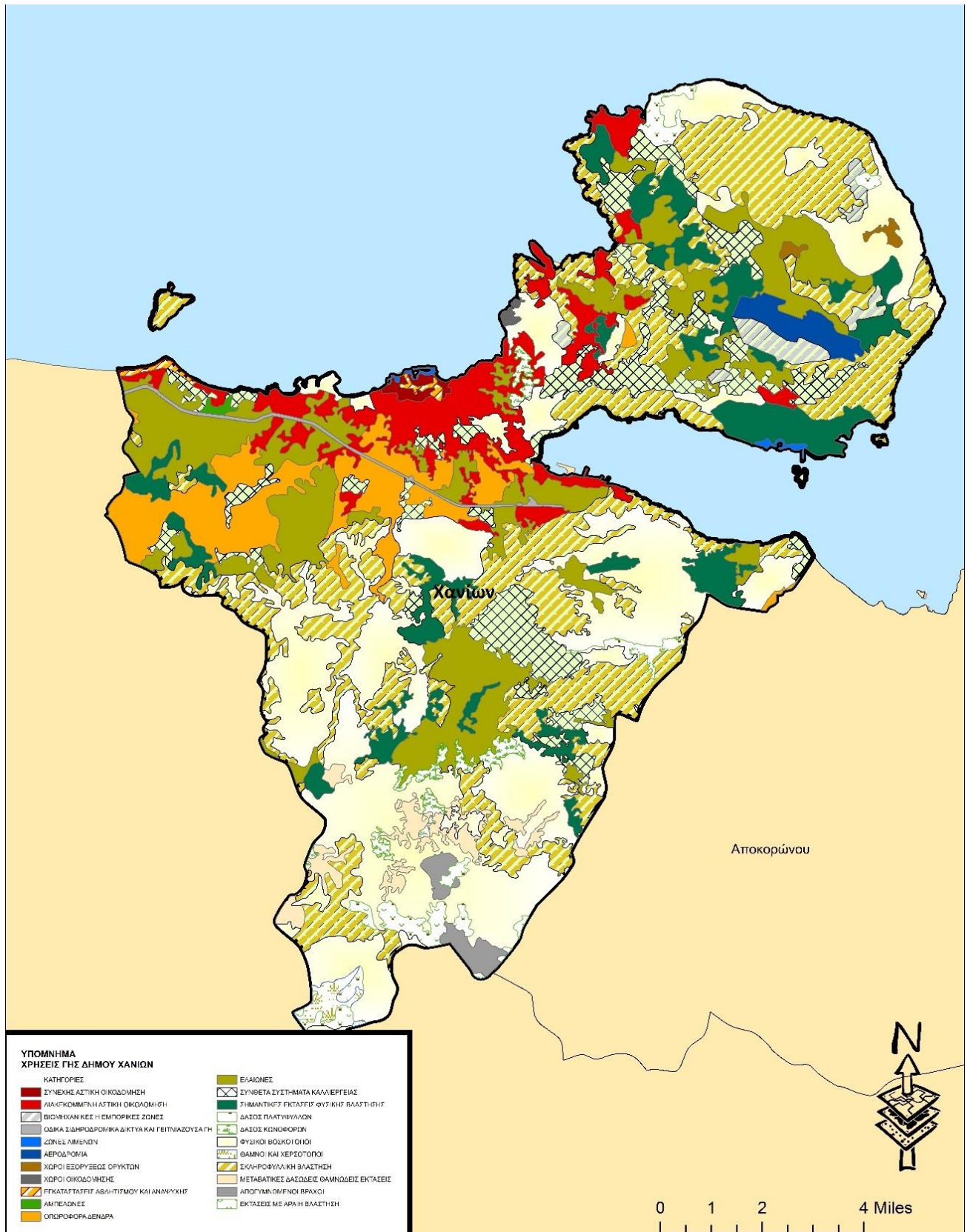
Υφιστάμενες χρήσεις γης²⁸

Η αστική οικοδόμηση καταλαμβάνει κυρίως το βόρειο τμήμα του Δήμου Χανίων, ενώ μεγάλο μέρος της έκτασής του κατέχουν οι ελαιώνες, οι φυσικοί βοσκότοποι (νότια και ΝΑ), και η σκληροφυλλική βλάστηση. Υπάρχουν και σημαντικές εκτάσεις φυσικής βλάστησης ως χρήσεις γης. Οι χρήσεις γης του Δήμου Χανίων απεικονίζονται στον χάρτη που ακολουθεί.

Σε όλη την έκταση της περιοχής επιρροής, καταγράφηκαν οι υφιστάμενες χρήσεις γης, εκτός της κατοικίας ώστε αυτές να αποτυπωθούν χωρικά και να εξεταστούν οι περιοχές ως προς τις επικρατέστερες χρήσεις και τον ρόλο τους στη λειτουργία της πόλης.

²⁸ ΣΒΑΑ Χανίων 2014-2020

Χάρτης 18. Χρήσεις γης Δήμου Χανίων

Στο αστικό κέντρο των Χανίων, η **εμπορική χρήση** αποτελεί μια από τις βασικότερες χρήσεις. Το εμπορικό της κέντρο περικλείεται από τις οδούς Σκαλίδη, Κυδωνίας, Ελευθερίου Βενιζέλου, Αποκορώνου έως τη συμβολή με την οδό Μάρκου Μπότσαρη. Η εμπορική δραστηριότητα αναπτύσσεται κατά μήκος των οδών Κισσάμου, Γογονή και Αναπαύσεως (έως το κοιμητήριο Αγ. Λουκά). Σημαντικό πόλο έλξης αποτελεί η **Δημοτική Αγορά** όπου ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να αγοράσει παραδοσιακά κρητικά προϊόντα και τουριστικά είδη. Το 2022 ξεκίνησαν οι εργασίες ανακατασκευής της Δημοτικής Αγοράς. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2024. **Συνολικά, το εμπόριο καταλαμβάνει το 13% των καταγεγραμμένων χρήσεων (εκτός κατοικίας).**

Οι κοινόχρηστοι χώροι και οι πλατείες εντός της πόλης των Χανίων, καταλαμβάνουν το 3% της συνολικής έκτασης της περιοχής των Χανίων. Σημαντικοί πνεύμονες πρασίνου για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στον αστικό ιστό αποτελούν ο **Δημοτικός Κήπος Χανίων** που περιλαμβάνει και άλλες χρήσεις εντός, όπως ο θερινός δημοτικός κινηματογράφος και το **Πάρκο Ειρήνης και Φιλίας**, δίπλα από το Δημοτικό Κήπο, το οποίο γειτνιάζει και με το Πνευματικό Κέντρο. Οι χώροι αυτοί, πέρα από ότι συμβάλλουν στην καλύτερη ποιότητας ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών, χρησιμοποιούνται ως χώροι συνάθροισης και εκδηλώσεων. Ευρέως γνωστή είναι η **πλατεία Ελ. Βενιζέλου (Συντριβάνι)** στο Ενετικό Λιμάνι των Χανίων, σημείο ορόσημο για τους ντόπιους και τους επισκέπτες της πόλης, καθώς αποτελεί διαδεδομένο σημείο συνάντησης και αναψυχής.

Ο πολιτισμός είναι ένας τομέας στενά συνδεδεμένος με το Δήμο Χανίων. Στην ευρύτερη περιοχή βρίσκεται πλήθος μουσείων ενώ διοργανώνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις όλο το χρόνο, με μεγαλύτερη συχνότητα κατά τη θερινή περίοδο. **Συνολικά, ο κλάδος του πολιτισμού καταλαμβάνει 3% των καταγραφέντων χρήσεων γης.** Λαμβάνοντας όμως υπόψη τις πολιτιστικές εκδηλώσεις και τα φεστιβάλ που διοργανώνονται κάθε χρόνο με στόχο τη διατήρηση και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, γίνεται αντιληπτό ότι αποτελεί έναν δυναμικό τομέα.

Αρχαιολογικοί χώροι εντοπίζονται κυρίως στη Παλιά Πόλη των Χανίων, η οποία αποτελούσε σημαντικό λιμάνι κατά την περίοδο των Ενετών ενώ ταυτόχρονα κατείχε στρατηγική θέση κατά την Οθωμανική περίοδο. Έτσι οι χώροι αυτοί αφορούν τα ανατολικά και δυτικά τείχη που έχουν απομείνει με την ακρόπολη, το Ενετικό φρούριο, το λόφο Καστέλλι, η Πύλη της Άμμου ενώ ευρήματα έχουν βρεθεί από Μινωικό ανάκτορο εντός του αστικού ιστού της πόλης. Ως προς την οθωμανική περίοδο, διασώζονται το Γιαλί Τζαμί που λειτουργεί ως χώρος εκθέσεων και δύο οθωμανικές κρήνες που

εντοπίζονται τόσο στο λιμάνι όσο και στη κεντρική πλατεία 1866. Οι χώροι αυτοί είναι εύκολα προσβάσιμοι στον επισκέπτη καθώς είναι πλήρως ενταγμένοι στον οικιστικό ιστό της πόλης.

Ο **τουρισμός** αποτελεί τον πιο δυναμικό κλάδο, καθώς έχουν καταγραφεί πολλές χρήσεις που συνδέονται άμεσα με αυτόν όπως η διαμονή, η αναψυχή-εστίαση και υπηρεσίες ενοικίασης αυτοκινήτων. **Ως προς τη διαμονή, συνολικά καταγράφηκαν 533 καταλύματα.** Η Παλιά Πόλη συγκεντρώνει το μεγαλύτερο πλήθος καταλυμάτων με ποσοστό 43% επί του συνολικού αριθμού καταλυμάτων που καταγράφηκαν.

Η **αναψυχή-εστίαση**, που αποτελεί το 27% των συνολικών χρήσεων που καταγράφηκαν, εκτείνεται σε όλη την έκταση της περιοχής με μεγαλύτερη ένταση στην Παλαιά Πόλη και στο Κέντρο. Παρόλα αυτά, συγκέντρωση εμφανίζεται στο παραλιακό μέτωπο της Νέας Χώρας και στο Κουμ-Καπί, στα Δικαστήρια και στον άξονα της οδού Γογονή και Κισσάμου.

Οι κοινωνικές υποδομές που φιλοξενούνται στην πόλη των Χανίων, αφορούν παιδικούς σταθμούς, ΚΑΠΗ, Κέντρο Αποκατάστασης ΑΜΕΑ το οποίο συνορεύει με ειδικό σχολείο για άτομα με ειδικές ανάγκες. Τα Χανιά κατέχουν σημαντικό ρόλο στη διοίκηση καθώς αποτελούν περιφερειακό κέντρο που συγκεντρώνει όλες τις υπηρεσίες. Έτσι, συνολικά καταγράφηκαν 33 δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες. Οι **δημόσιες υπηρεσίες** περιλαμβάνουν Δικαστήριο, Πρωτοδικείο, Δημαρχείο, Ταχυδρομείο, Πυροσβεστική, Αστυνομικό Μέγαρο και ΟΑΕΔ-ΔΥΠΑ.

Σε ό,τι αφορά τις **υποδομές υγείας**, η περιοχή εξυπηρετείται από το Νοσοκομείο «Άγιος Γεώργιος», στην περιοχή των Μουρνιών και την Τοπική Μονάδα Υγείας Χανίων (Ι. Καποδιστρίου & Δραγούμη). Επιπλέον εντοπίζονται τρεις κλινικές, μια ψυχιατρική κλινική, ένα κτηνιατρείο και ένα θεραπευτήριο. Ταυτόχρονα καταγράφηκαν 43 φαρμακεία τα οποία συγκεντρώνονται κυρίως στο κέντρο της πόλης.

Στην κατηγορία των **ιδιαίτερων χρήσεων** κατατάσσονται το νεκροταφείο στον Άγιο Λουκά, και το στρατόπεδο στον Άγιο Ιωάννη. Λόγω της τουριστικής ανάπτυξης της πόλης, οι ανάγκες για χώρους στάθμευσης έχουν αυξηθεί.

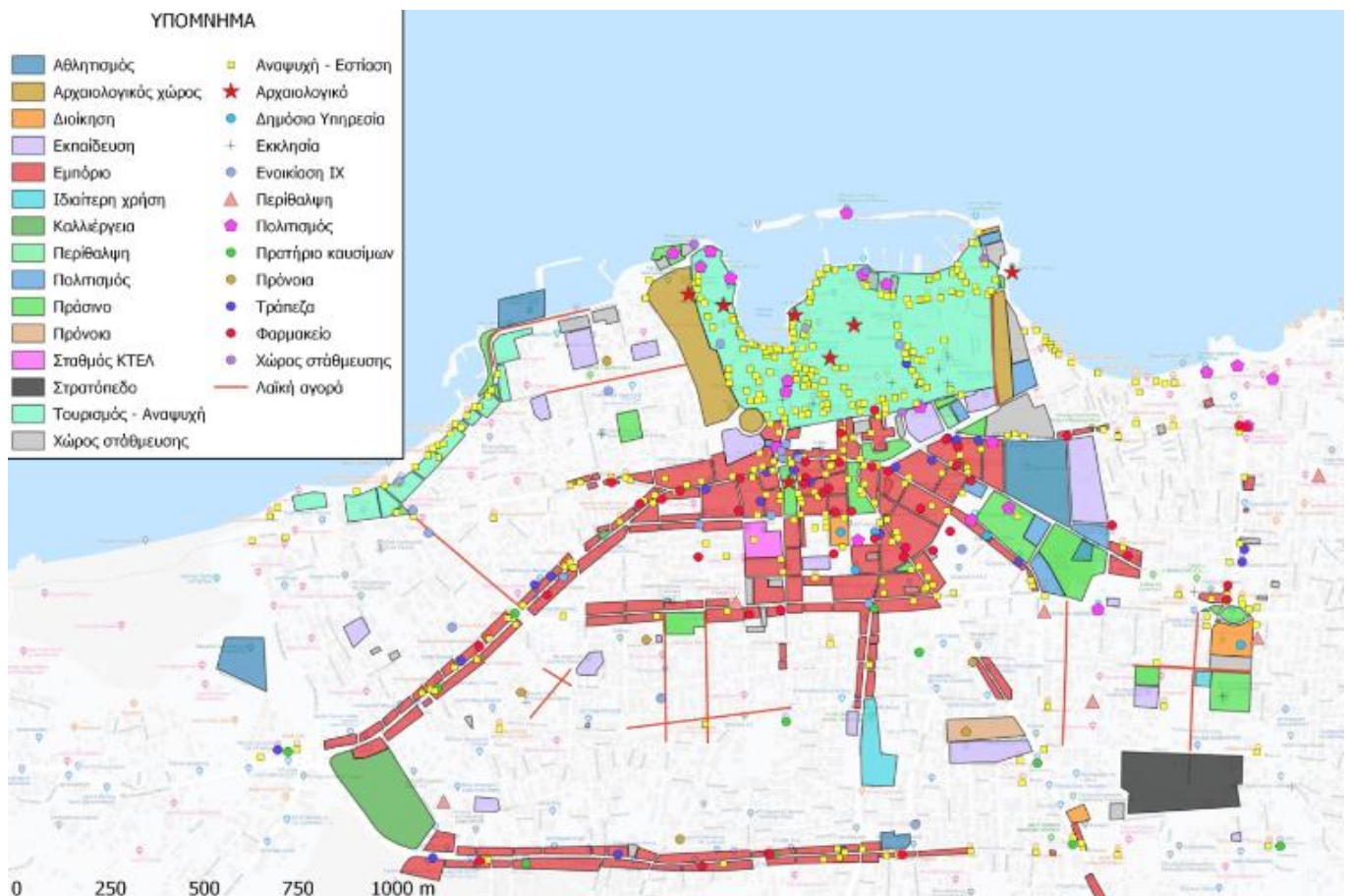
Αναφορικά με τις **υποδομές εκπαίδευσης**, η περιοχή μελέτης διαθέτει 40 δημόσιες εκπαιδευτικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες καλύπτουν όλη την έκτασή της. Η ευρύτερη περιοχή διαθέτει και υποδομές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς στον οικισμό της Χαλέπας βρίσκονται 2 τμήματα του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, και στην περιοχή του

Ακρωτηρίου, επί του οικισμού των Κουνουπιδιανών, βρίσκεται το campus του Πολυτεχνείου Κρήτης, έκτασης περίπου 3.000 στρεμμάτων.

Οι **αθλητικές εγκαταστάσεις** που εντοπίζονται στην ευρύτερη περιοχή είναι:

- Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο Παλιάς Ηλεκτρικής, το οποίο βρίσκεται επί της οδού Γογονή
- Εθνικό Στάδιο Χανίων, το οποίο εντοπίζεται επί της οδού Ανδρέα Παπανδρέου
- Κολυμβητήριο Χανίων στη Νέα Χώρα επί της οδού Ακτή Κανάρη
- Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο Κλαδισσού, το οποίο βρίσκεται εκατέρωθεν της οδού Γεωργιακάκηδων.

Χάρτης 19. Χρήσεις γης αστικού ιστού της πόλης των Χανίων

Οι οδοί στις οποίες χωροθετούνται **λαϊκές αγορές** στην περιοχή, σύμφωνα με την απόφαση 8/2023 του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Χανίων. Για το χρονικό διάστημα από 01/04/2022 έως 31/03/2024 η λαϊκή αγορά των Χανίων θα δραστηριοποιείται στους δρόμους που έχουν οριστεί με την υπ. αρ. 93/2022 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Χανίων.

ζ. Παρεμβάσεις – προγράμματα που υλοποιήθηκαν στην περιοχή παρέμβασης

Ακολουθεί σύνοψη των σημαντικότερων παρεμβάσεων - προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν (υλοποιούνται) κατά την περίοδο 2014-2020, ώστε να αναδειχθεί η συνέχεια του σχεδιασμού και να προσδιοριστεί το σημείο αφετηρίας για την Στρατηγική της περιόδου 2021-2027.

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Χανίων 2014-2020

Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) του Δήμου Χανίων εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. πρωτ. 1711/ 10.03.2017 Απόφαση Έγκρισης του Περιφερειάρχη Κρήτης, στο Πρόγραμμα «Κρήτη» 2014-2020 και τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. πρωτ. 140/ 18.01.2018 (1η Τροποποίηση) και 1042/04.03.2020 (2η Τροποποίηση) Αποφάσεις του Περιφερειάρχη Κρήτης.

Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης της Στρατηγικής ανέρχεται σε 10.883.445,00€ εκ των οποίων τα 10.619.445€ αντιστοιχούν στις δράσεις της στρατηγικής ΒΑΑ και τα 63.000 στην τεχνική βοήθεια υλοποίησης της στρατηγικής.

Στο παρακάτω σχεδιάγραμμα αποτυπώνεται η πρόοδος υλοποίησης ΣΒΑΑ Χανίων 2014-2020.

Εικ. 15. Πρόοδος υλοποίησης ΣΒΑΑ Χανίων 2014-2020

Στην ΣΒΑΑ Χανίων 2014-2020 εγκρίθηκαν **10.619.455,00€**, εκ των οποίων **9.744.455,00€** για δράσεις ΕΤΠΑ και **875.000,00€** για δράσεις ΕΚΤ

Πίνακας 25. Πίνακας έργων ΣΒΑΑ 2014-2020 που υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται

Α.Σ	Ειδικός Στόχος ΒΑΑ	Επενδ. Προτερ	ΠΠ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Π/Υ Ένταξης	Π/Υ ΝοΔΕ	
ΑΣ1 : Προστασία διασύνδεση και προβολή χαρακτηριστικών πολιτιστικού, ιστορικού και φυσικού περιβάλλοντος και ένταξη στο τουριστικό προϊόν Protect - Promote	3 Αύξηση των παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών από τον Δήμο στους τομείς πολιτισμού - τουρισμού και βιώσιμης κινητικότητας	2c	079	Ψηφιακές Υπηρεσίες Προβολής και Διαχείρισης Πολιτιστικών Χώρων και Δράσεων του Δήμου Χανίων.	140.888,80	134.031,60	
				Καινοτόμες Τεχνολογίες Εικονικής Περιήγησης και Προβολής για την Ανάδειξη Μνημείων Παλαιάς Πόλης του Δήμου Χανίων	132.890,80	132.890,80	
	4 Αύξηση ενεργειακής απόδοσης κτιρίων	4c	013	Ενεργειακή αναβάθμιση 2ου ΕΠΑΛ Χανίων- Εσπερινό ΕΠΑΛ Χανίων	1.010.000,00 €	430.409,32 €	
	5 Μείωση των επιπτώσεων στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές	5b	087	Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης κοινού σε θέματα περιβαλλοντικών κινδύνων και πολιτικής προστασίας στην περιοχή Β.Α.Α. Δήμου Χανίων	72.527,60 €	66.832,24 €	
				088	Διαμόρφωση και Οργάνωση Χώρων Καταφυγής Πληθυσμού μετά από Σεισμό στην περιοχή Β.Α.Α. Δήμου Χανίων	194.589,99 €	194.589,99 €
				Διαμόρφωση χώρων καταφυγής πληθυσμού στην πλατεία Κολοκοτρώνης (CH05) και στο πάρκο Σελίνου & Χάου (CH12)	633.000,00 €	421.154,54 €	
	6 Αύξηση ανακύκλωσης	6a	017	ΠΡΟΛΗΨΗ αλλά και ΠΡΟ(Σ)ΚΛΗΣΗ: Δράσεις πρόληψης δημιουργίας μη αξιοποιήσιμων αποβλήτων, ανακύκλωσης και πιλοτικές καινοτόμες εφαρμογές διαχείρισης απορριμμάτων στο πλαίσιο του Τ.Σ.Α.Δ.Α.Σ.Α. του Δήμου Χανίων	782.861,60 €	632.400,00	
				«Συμμετέχω!	131.970,00 €	126.032,00 €	
	1 Ενίσχυση επισκεψιμότητας (αύξηση αριθμού επισκεπτών σε όλη την διάρκεια του χρόνου)	6c	094	Αποκατάσταση Ρολογιού Δημοτικού Κήπου Χανίων	295.629,41 €	295.629,41 €	
				Ανάπλαση Δημοτικού Κήπου Χανίων	1.486.000,00 €	841.152,51 €	
				Αποκατάσταση του Δυτικού Ευθύγραμμου Τμήματος (Cortina) των Ενετικών τειχών της Παλαιάς Πόλης των Χανίων	200.000,00 €	200.000,00 €	
				Δράσεις Σήμανσης και Ανάδειξης θεματικών διαδρομών περιοχής ΒΑΑ του Δήμου Χανίων	166.432,80 €	154.962,80 €	
	2 Μείωση θορύβου, αερίων ρύπων	6e	013	Διαμόρφωση πράσινης διαδρομής και ποδηλατοδρόμου στον άξονα των οδών Χατζημιχάλη Γιάνναρη, Σκαλίδη και Πειραιώς του Δήμου Χανίων	2.788.085,76 €	1.755.225,16 €	
Ανάπλαση Περιοχής Ταμπακαριών				2.624.570,00 €	1.789.012,05 €		
16 Αύξηση εφαρμογών ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις	2 b	082	Αύξηση Εφαρμογών ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις στο Τουριστικό- Πολιτιστικό σύμπλεγμα & στο σύμπλεγμα της γνώσης για βιώσιμη επιχειρηματικότητα	260.000,00 €	260.000,00 €		
17 Αύξηση των επενδύσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας	3γ	066	Ενέργειες ενίσχυσης της εξωστρέφειας επιχειρήσεων σε κλάδους υψηλής προστιθέμενης αξίας στους Τομείς Εξειδίκευσης: Τουριστικό- Πολιτικό Σύμπλεγμα και Σύμπλεγμα της Γνώσης	800.000,00 €	800.000,00 €		
ΣΥΝΟΛΟ					11.719.446,76 €	7.601.922,42 €	

ΑΝΟΙΚΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Η Πράξη «Ανοικτό Κέντρο Εμπορίου Δήμου Χανίων» έχει ενταχθεί με την 4264/1426/A3/28.06.2019 (ΑΔΑ: ΡΨΜ2465ΧΙ8-Υ1Μ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης στον Άξονα Προτεραιότητας «Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες», του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020, με Δικαιούχο τον Δήμο Χανίων και Συνδικαιούχο το Επιμελητήριο Χανίων.

Περιοχή παρέμβασης της Πράξης αποτελεί η Πλατεία 1866 και το δίκτυο εμπορικών δρόμων περιμετρικά της πλατείας, γνωστό και με την ονομασία “Νέα Καταστήματα”. Η περιοχή αποτελεί ένα αστικό τμήμα της ΠΠ, με διακριτό χαρακτήρα, τόσο λόγω της πολεοδομικής του δομής, όσο και λόγω της αρχιτεκτονικής ιδιαιτερότητας των καταστημάτων. Παρόλα αυτά, παρουσιάζει βαθμιαία υποβάθμιση, μετά τη σταδιακή εγκατάλειψή της και την κατεδάφιση και την παραμέληση των ιστορικών κτιρίων

Χάρτης 20. Χάρτης περιοχής παρέμβασης της Πράξης «Ανοικτό Κέντρο Εμπορίου Δήμου Χανίων»

Στο πλαίσιο της εγκεκριμένης Πράξης, ο Δήμος Χανίων, ως Δικαιούχος, υλοποιεί ανάπλαση της περιοχής περίξ της πλατείας 1866. Οι παρεμβάσεις αφορούν στην βελτίωση της κίνησης και της στάσης των πεζών στην περιοχή του ΑΚΕ, ώστε να τους αποδοθεί περισσότερος ελεύθερος χώρος και να εξασφαλιστεί η προστασία τους από την μηχανοκίνητη κυκλοφορία. Περιλαμβάνουν πεζοδρομήσεις και ενοποίηση του οδικού χώρου μεταξύ των ρυμοτομικών γραμμών, αντικατάσταση της επίστρωσης των πεζοδρομίων και συμπλήρωσή τους με οδεύσεις τυφλών, ενώ στα τμήματα που θα κυκλοφορούν οχήματα προβλέπεται αντικατάσταση της ασφάλτινης επιφάνειας με κυβόλιθους. Επιπλέον των παραπάνω παρεμβάσεων που αφορούν την αναβάθμιση του δημόσιου χώρου, ο δικαιούχος θα υλοποιήσει δράσεις (υποέργα) που αφορούν συστήματα έξυπνης πόλης καθώς και συστήματα βιώσιμης κινητικότητας.

Χάρτης 21. Γενική πρόταση ανάπλαση ΑΚΕ και πλατείας 1866

ΠΗΓΗ: Αρχιτεκτονική μελέτη (αρ. 14/2021) ανάπλασης δημόσιου χώρου ΑΚΕ Χανίων

Το Επιμελητήριο Χανίων, ως Συνδικαιούχος, υλοποιεί κατάλληλες παρεμβάσεις αισθητικής βελτίωσης των όψεων των καταστημάτων, ώστε σε συνδυασμό με την αναβάθμιση της Πλατείας 1866 και του κοινόχρηστου χώρου των παρακείμενων δρόμων, η περιοχή να γίνει πιο ελκυστική και φιλική στον επισκέπτη και να συμβάλλει στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, αλλά και γενικότερα στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της.

Πίνακας 26. Χρηματοδοτικός πίνακας ΑΚΕ Χανίων

A/A	Έργο/υποέργο	Δικαιούχος / Συνδικαιούχος	Προϋπολογισμός
1	Αναβάθμιση Δημόσιου Χώρου	Δήμος Χανίων	2.277.630,91€
2	Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων έξυπνης πόλης (πλατφόρμα επιχειρηματικότητας - Wifi)	Δήμος Χανίων	73.780,80€
3	Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων βιώσιμης κινητικότητας - Έξυπνα συστήματα στάθμευσης	Δήμος Χανίων	52.700,00€
4	Προμήθεια και εγκατάσταση σταθμού διάθεσης κοινόχρηστων ποδηλάτων	Δήμος Χανίων	46.028,80€
5	Προετοιμασία και υποβολή φακέλου πρότασης	Δήμος Χανίων	24.000,00€
6	Ενέργειες ωρίμανσης	Δήμος Χανίων	10.498,21€
7	Συμβουλευτικές υπηρεσίες για την υλοποίηση της πράξης	Δήμος Χανίων	24.180,00€
8	Ανάδειξη ταυτότητας εμπορικής περιοχής	Επιμελητήριο Χανίων	197.656,00€
9	Πλατφόρμα ενίσχυσης τοπικής επιχειρηματικότητας	Επιμελητήριο Χανίων	36.270,00€
10	Δαπάνες για αμοιβές προσωπικού Συνδικαιούχου και έμμεσες δαπάνες	Επιμελητήριο Χανίων	35.420,00€
11	Έργο αισθητικής αναβάθμισης δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην Πλατεία 1866	Δήμος Χανίων	345.258,66€
ΣΥΝΟΛΟ:			3.123.423,38€

ΛΟΙΠΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ/ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΒΑΑ

Πίνακας 27. Έργα που υλοποιήθηκαν/ υλοποιούνται στην περιοχή ΒΑΑ.

α/α	Τίτλος Έργου	Φορέας Χρηματοδότησης	Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη
1	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ 3ου-4ου ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ- 3ου ΛΥΚΕΙΟΥ ΧΑΝΙΩΝ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΚΟΥΜΠΕ)	Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ»	1.760.000,00
2	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ 6ου ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ & ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ, 4ου ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΧΑΝΙΩΝ	Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ»	1.351.189,89

α/α	Τίτλος Έργου	Φορέας Χρηματοδότησης	Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη
	ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΑΜΠΕΡΙΑΣ)		
3	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΧΑΝΙΩΝ	Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ»	1.642.443,61
4	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΧΩΡΩΝ ΚΑΤΑΦΥΓΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΣΕΙΣΜΟ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ Β.Α.Α. ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ	Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ»	194.589,99
5	ΑΡΣΗ ΕΤΟΙΜΟΡΡΟΠΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΘΟΡΩΝ ΛΟΓΩ ΘΕΟΜΗΝΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΧΑΝΙΩΝ	ΠΠΑ ΚΡΗΤΗ 2021-2025	8.278.456,18
6	ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΔΕΥΑ ΧΑΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΣΕ ΕΝΙΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ (ΔΕΥΑ ΧΑΝΙΩΝ) (Τέως Κωδικός 2010ΜΠ00230000)	ΠΠΑ ΚΡΗΤΗ 2021-2025	92.182,68
7	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ - ΑΠΟΔΑΣΗΣ ΧΡΗΣΕΩΝ - ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΡΙΩΝ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ	ΠΠΑ ΚΡΗΤΗ 2021-2025	100.000,00
8	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ	4.000.000
9	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΞΥΠΝΗΣ ΠΟΛΗΣ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ	2.970.000,00
10	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΕΠ	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ	238.555,80
11	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ	14.477.140,68
12	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΟΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΧΑΝΙΩΝ	ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ	433.884,68 €
13	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΧΩΡΩΝ – Ε.Σ.Ε.Κ.Κ.	ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ	74.400
14	ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ (Σ.Α.Π.) ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΧΑΝΙΩΝ	ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ	124.000
15	ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΦΟΡΤΙΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (Σ.Φ.Η.Ο.) ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΧΑΝΙΩΝ	ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ	74.400,00
16	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΑΛΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ	ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ	180.000.00
17	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΔΟΥ ΜΟΝΗΣ ΓΩΝΙΑΣ	ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ	780.770
18	ΑΤ9 - ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ – ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΝΕΑΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ	ΕΙΔΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ»	620.000,00 €
19	ΑΤ12 - ΔΡΑΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΧΑΝΙΩΝ	ΕΙΔΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ»	4.104.276,00 €

α/α	Τίτλος Έργου	Φορέας Χρηματοδότησης	Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη
20	ΑΤ8 -ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΧΑΝΙΩΝ:	ΕΙΔΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ»	1.992.202,00 €
21	ΑΤ10 - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ	ΕΙΔΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ»	3.316.200,00 €
22	ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΤΕΓΟΥΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	400.000,00€
23	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ, ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ	ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ	600.000,00€
24	ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ	619.380,00€
25	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΡΑΜΠΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΑΜΕΑ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ	381.920,00€
26	VARCITIES	HORIZON 2020	490.000,00€
27	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΟΜΒΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΕΩΝ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΧΑΝΙΩΝ (ΔΕΥΑΧ)	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ ΔΕΥΑΧ	170.000,00€
28	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΔΕ ΧΑΝΙΩΝ (ΔΕΥΑΧ)	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ	5.800.000,00€
29	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΖΩΝΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΧΑΛΕΠΑ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ (ΔΕΥΑΧ)	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΠΑ) 2021-2025	1.100.000,00€
30	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΖΩΝΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΧΑΛΕΠΑ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ (ΔΕΥΑΧ)	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΠΑ) 2021-2025	900.000,00€
31	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΥΔΡΟΜΕΤΡΗΤΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΧΑΝΙΩΝ (ΔΕΥΑΧ)	ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020	8.995.704,00€
ΣΥΝΟΛΟ :			64.321.695,51€

2.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΣΧΕΔΙΑ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Περιφερειακό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης καθώς και άλλα στρατηγικά σχέδια και μελέτες που αφορούν στην περιοχή παρέμβασης.

2.2.1 Ειδικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τον τουρισμό (ΦΕΚ 3155/Β/12-12-2013)

Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού), εγκρίθηκε με το ΦΕΚ 1138 Β/11.06.09 και αναθεωρήθηκε με το ΦΕΚ 3155/ Β/12.12.2013. Η αναθεώρηση του ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού καταργήθηκε με απόφαση του ΣτΕ το 2015 και επανήλθε σε ισχύ το ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού του 2009, μέχρι την επανέγκριση της αναθεώρησης του. Στη λογική αυτή κωδικοποιούνται οι κατευθύνσεις τόσο του ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού του 2009 όσο και του 2013. **Η περιοχή παρέμβασης ΒΑΑ, εντάσσεται στις «αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές» από το ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού του 2009 και στις «αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές» από το ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού του 2013**, όπως φαίνεται στα αποσπάσματα χαρτών των αντίστοιχων ΦΕΚ έγκρισης.

Το ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό προβλέπει τις παρακάτω ειδικές μορφές τουρισμού που δύνανται να προωθηθούν στην περιοχή παρέμβασης ΣΒΑΑ Δήμου Χανίων και είναι:

- ✓ **Ο Συνεδριακός Τουρισμός** με τη δημιουργία συνεδριακού πόλου καθώς πληρείται το σύνολο των κριτηρίων (ύπαρξη ΑΕΙ, ύπαρξη διεθνούς φήμης και άλλων αξιόλογων στοιχείων του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, ιστορίας, πολιτιστικών εκδηλώσεων, κ.ά.). Για την ενίσχυση του συνεδριακού – εκθεσιακού τουρισμού απαιτούνται μέτρα για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των πόλεων, τον εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και τη δημιουργία νέων, καθώς και πρόσθετα κίνητρα για αποκατάσταση και επανάχρηση αξιόλογων παλαιών κελυφών, προώθηση δράσεων σύνδεσης του συνεδριακού με τον εκθεσιακό τουρισμό.
- ✓ **Ο Αστικός Τουρισμός και Πολιτισμικός Τουρισμός**, όπου αναφέρεται η πόλη των Χανίων στο ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό 2009 με δεδομένο ότι πληροί τις προϋποθέσεις ύπαρξης ιστορικών κέντρων, μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και λοιπών αξιόλογων στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντός.
- ✓ **Ο Τουρισμός Κρουαζιέρας και Θαλάσσιος Τουρισμός**, στο ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό 2009, το λιμάνι του Ηρακλείου σε συνδυασμό με τα Χανιά, καθορίζονται ως μια από τις 11 ενότητες της Χώρας για την ανάπτυξη θαλάσσιου τουρισμού και τουρισμού κρουαζιέρας, με γενικές

κατευθύνσεις δράσεων. Οι αναλυτικές δράσεις που παρουσιάζονται στον πίνακα εξειδικεύτηκαν στο πλαίσιο της αναθεώρησης του (ΦΕΚ 3155/Β/12-12-2013) που ακυρώθηκε. Η εξειδίκευση των δράσεων είναι απόλυτα συμβατή με τις γενικές κατευθύνσεις του ισχύοντος «βελτίωση υποδομών, ανάπτυξη πράσινων υποδομών, συστήματα ηλεκτρονικής ενημέρωσης, βελτίωση της εικόνας και της λειτουργικότητας του προορισμού, διαχείριση ροών επισκεπτών, εξωραϊσμός σημείων πρόσβασης και περιοχών ενδιαφέροντος»

Ειδικότερα για την περιοχή παρέμβασης, ΔΕΝ υπάρχει ειδικότερη πρόβλεψη από το Ειδικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τον τουρισμό.

2.2.2. Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη βιομηχανία (2009)

Το ειδικό αυτό πλαίσιο προσδιορίζει τις βασικές αρχές προώθησης της βιομηχανίας στη χώρα και περιλαμβάνει κατευθύνσεις που αφορούν στη μακρο-χωρική οργάνωσή της, καθώς και τη χωροθέτησή της σε τοπικό επίπεδο, δίδει κατευθύνσεις κλαδικού και ειδικού χαρακτήρα, ορίζει ζητήματα εξορθολογισμού υφιστάμενων συγκρουσιακών σχέσεων, προσδιορίζει ζώνες ανάπτυξης και όρους οργανωμένης χωροθέτησης, κατηγορίες επενδύσεων σε πόλους ανάπτυξης κ.α. Τα ανωτέρω εξειδικεύονται στα περιφερειακά χωροταξικά σχέδια και στον υποκείμενο πολεοδομικό σχεδιασμό.

Για το Νομό Χανίων, όσον αφορά τις κλαδικές προτεραιότητες, ισχύουν σε γενικές γραμμές οι περιφερειακές κατευθύνσεις, με κάποια έμφαση στις μονάδες υψηλής τεχνολογίας και προστιθέμενης αξίας. Η μεταποίηση στον Νομό συγκεντρώνεται στην ευρύτερη περιοχή των Χανίων. Περιθώρια γεωγραφικής διεύρυνσης της χωρικής βάσης της μεταποίησης, με βάση τα συγκριτικά πλεονεκτήματα δεν υπάρχουν. Μια πιο πολυκεντρική οργάνωση των κλάδων μεταποίησης αγροτικών προϊόντων είναι εφικτή, αλλά με χαμηλά μεγέθη. Λόγω του ότι η πόλη των Χανίων είναι μεγάλο αστικό κέντρο, επισημαίνεται η ανάγκη ενίσχυσης της οργανωμένης χωροθέτησης, στο πλαίσιο των περιφερειακών κατευθύνσεων. Η τουριστική δραστηριότητα αποτελεί βασική προτεραιότητα ανάπτυξης του Νομού Χανίων, με δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης στο βόρειο τμήμα του και επιτάχυνσης της ανάπτυξης στο νότιο τμήμα. Η βιομηχανία δεν προκαλεί, με βάση τα μεγέθη και το χαρακτήρα της, ιδιαίτερες συγκρούσεις χρήσεων γης, αλλά στο σύνολο σχεδόν του παράκτιου χώρου επιβάλλεται λεπτομερής σχεδιασμός χρήσεων γης. Σε ό,τι αφορά την πολιτική για τις περιοχές με ιδιαίτερα χαμηλή παρουσία βιομηχανικής δραστηριότητας, εντοπίζεται μείγμα πολιτικών τύπου 5 στην ευρύτερη περιοχή των Χανίων και τύπου 6 στις υπόλοιπες περιοχές. Τέλος, αναφορικά με την συσχέτιση της βιομηχανικής δραστηριότητας και της αγοράς εργασίας, αναμένονται σημαντικές

πιέσεις, οι οποίες αφορούν ένα μικρό κομμάτι της αγοράς. Αυτές οι πιέσεις μπορεί να αντισταθμιστούν από την απορροφητικότητα του τουρισμού.

Ειδικότερα για την περιοχή παρέμβασης ΔΕΝ υπάρχει ειδικότερη πρόβλεψη από το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη βιομηχανία

2.2.3 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) (2008)

Το ειδικό αυτό πλαίσιο προωθεί την ενίσχυση και ανάπτυξη των ΑΠΕ, προσδιορίζει κατηγορίες ΑΠΕ, ζητήματα χωροθέτησης, περιοχές αποκλεισμού και ζώνες ασυμβατότητας, κριτήρια χωροθέτησης αιολικών εγκαταστάσεων στον ηπειρωτικό, στο νησιωτικό, στο θαλάσσιο χώρο, κανόνες χωροθέτησης μικρών υδροηλεκτρικών έργων, ζητήματα εκτίμησης φέρουσας ικανότητας υποδοχέων Μ.ΥΗ.Ε., περιοχές αιολικής προτεραιότητας ενώ προσδιορίζει μεταξύ άλλων και το πρόγραμμα δράσης. Σύμφωνα με τη μελέτη της ΡΑΕΙ στην Κρήτη έχει προσδιοριστεί ως περιθώριο ισχύος των έργων ΑΠΕ τα 2.150 μεγαβάτ.

Ειδικότερα για την περιοχή παρέμβασης ΔΕΝ υπάρχει ειδικότερη πρόβλεψη από το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ).

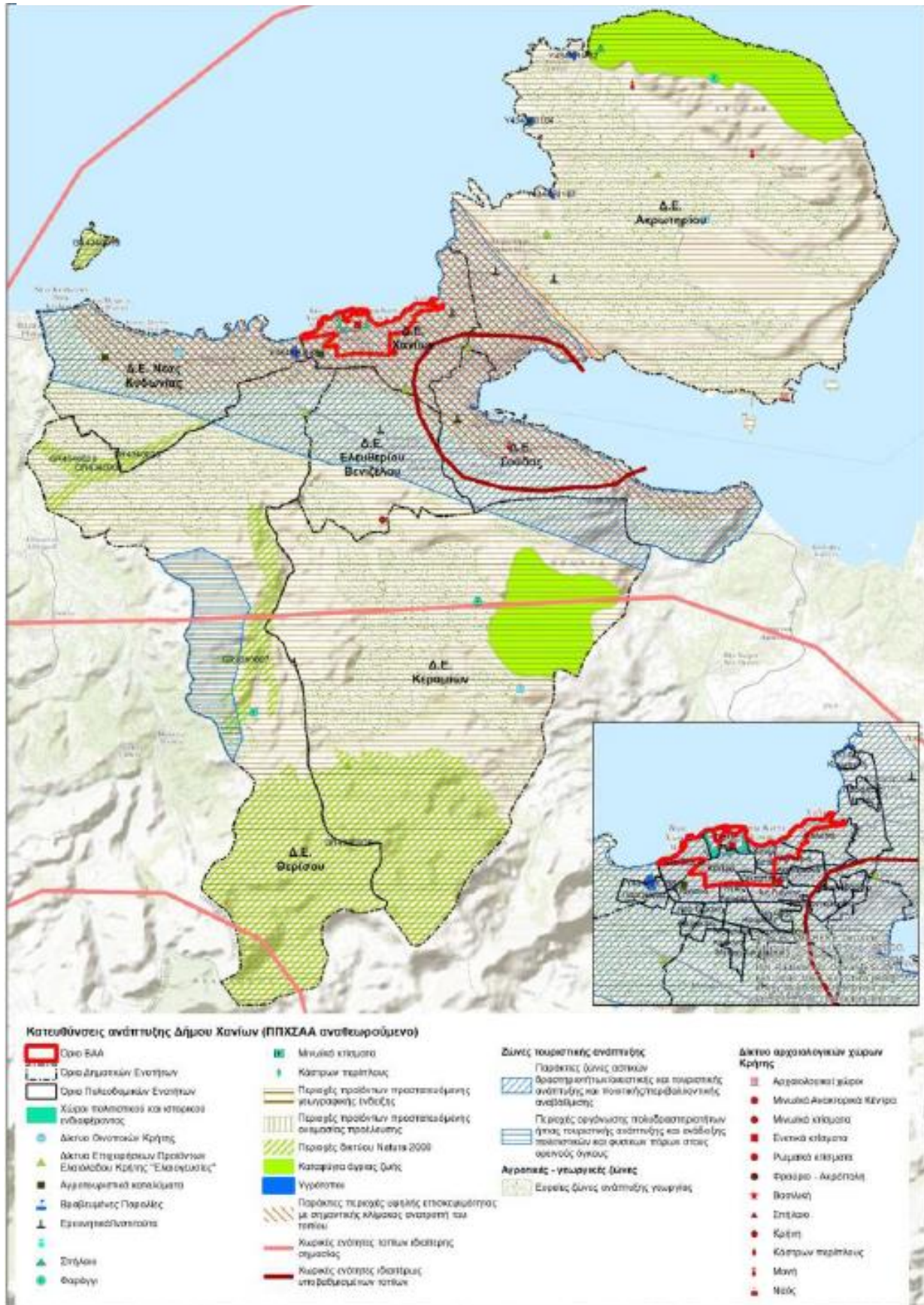
2.2.4 Περιφερειακό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης Περιφέρειας Κρήτης (αναθεώρηση ΦΕΚ 260/ΑΑΠ/2017)

Το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κρήτης (ΠΠΧΣΑΑ) εγκρίθηκε με το ΦΕΚ 1486/Β/10-10-2003 και αναθεωρήθηκε με το τεύχος ΦΕΚ 260/ΑΑΠ/08-11-2017. Υπάρχουν 2 βασικές προβλέψεις τόσο του εγκεκριμένου όσο και του αναθεωρούμενου ΠΠΧΣΑΑ, που είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την ΠΠ ΒΑΑ. Η πρώτη αφορά την κατεύθυνση για ανάδειξη της πόλης των Χανίων σε Κέντρο διαπεριφερειακής μεσογειακής ακτινοβολίας, με άξονα τις επιστήμες, τις εφαρμογές και το περιβάλλον. Η δεύτερη αφορά στην κατεύθυνση για ανάγκη κινητοποίησης δημόσιων και ιδιωτικών πόρων. Με βάση το εγκεκριμένο ΠΠΧΣΑΑ η περιοχή παρέμβασης ΣΒΑΑ Χανίων, περιλαμβάνεται μέσα στα «**όρια ζωνών για ποιοτική αναβάθμιση τουριστικών μονάδων**» που στο αναθεωρούμενο ΠΠΧΣΑΑ προσδιορίζεται ως «**παρακτίες ζώνες αστικών δραστηριοτήτων / οικιστικής / τουριστικής ανάπτυξης και ποιοτικής / περιβαλλοντικής αναβάθμισης**». Οι κατευθύνσεις ανάπτυξης του εγκεκριμένου και του αναθεωρούμενου ΠΠΧΣΑΑ παρουσιάζονται στην παρακάτω εικόνα.

Κατευθύνσεις από το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης

Χάρτης 22. Κατευθύνσεις Ανάπτυξης Δήμου Χανίων (ΠΠΧΣΑΑ Αναθεωρούμενο)

Σε ό,τι αφορά στη **χωρική οργάνωση** του Δήμου, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κρήτης (ΦΕΚ 260/Α.Α.Π./8-11-2017) και την ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου της Κρήτης, τα Χανιά χαρακτηρίζονται ως **πρωτεύων εθνικός πόλος, οικιστικό κέντρο 2^{ου} επιπέδου**. Ο οικισμός της Σούδας χαρακτηρίζεται ως πόλος ανάπτυξης με ειδικό εθνικό και περιφερειακό ρόλο, κέντρο ενδοπεριφερειακής αναπτυξιακής ενότητας, ως οικιστικό κέντρο 6^{ου} επιπέδου ενισχυμένου. Επίσης στο Δήμο Χανίων υπάγονται οικισμοί οι οποίοι ήταν έδρες τέως Καποδιστριακών Δήμων, ήτοι οι οικισμοί Πιθάρι, Κουνουπιδιανά, Βαμβακόπουλο, Γερολάκκος, Μουρνιές και Βαμβακόπουλο, ως οικιστικά κέντρα.

Σύμφωνα με το **Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Περιφέρειας Κρήτης** του 2017, οι γενικές κατευθύνσεις που δίνονται στοχεύουν:

- α) Στην ενίσχυση του διεθνούς και ευρωπαϊκού προσανατολισμού της Περιφέρειας Κρήτης,
- β) Στην προώθηση της χωρικής ολοκλήρωσης της Περιφέρειας με ποικίλους στόχους,
- γ) Στην ολοκλήρωση των αναγκαίων χωρικών δράσεων για την προώθηση ενός προτύπου χωρικής οργάνωσης με παρεμβατικό χαρακτήρα.

Τα Χανιά αποτελούν **πόλη μεσογειακής και διαπεριφερειακής ακτινοβολίας, με άξονα τις επιστήμες, τις εφαρμογές και το περιβάλλον**. Διαθέτει τις Σχολές του Πολυτεχνείου Κρήτης, με το ιδρυθέν στο μεταξύ διάστημα Τμήμα Αρχιτεκτόνων, 2 τμήματα του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (ΕΛ.ΜΕ.ΠΑ) στον οικισμό της Χαλέπας και το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο (Μ.Α.Ι.Χ.) που προτείνεται να εμπλουτιστεί με συμπληρωματικές δραστηριότητες για αναβάθμιση του έργου του στον τομέα έρευνας και εφαρμογής της αγροτικής οικονομίας (σύγχρονοι τρόπο καλλιεργειών), και άλλα κέντρα τα οποία αποτελούν θεσμούς εν λειτουργία και προσανατολίζονται με αναφορά τις εφαρμογές, τις επιστήμες και την προβολή των περιβαλλοντικών ιδιαιτεροτήτων του μεσογειακού χώρου. Η νέα στρατηγική κατεύθυνση που δίνεται είναι ο εμπλουτισμός των πόλεων με ευρείας εμβέλειας λειτουργίες, ώστε να αναβαθμίζεται και να εξειδικεύεται ο τωρινός ρόλος τους και να υποστηρίζεται μελλοντικά ο διαπεριφερειακός και ενδοπεριφερειακός χαρακτήρας τους. Στο άρθρο 10 υποδεικνύεται το παρακάτω δίκτυο οικισμών/πολύπολο, από το οποίο εξυπηρετείται και το δίκτυο των μικρότερων οικισμών: Χανιά, Σούδα, Πιθάρι/Κουνουπιδιανά, Γερολάκκος, Μουρνιές, Βαμβακόπουλο, Νέα Κυδωνία.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ευρείες ζώνες ανάπτυξης αστικών δραστηριοτήτων, αναφέρεται ως βασική προτεραιότητα η **μετρίαση της συνεχόμενα επεκτεινόμενης κατανάλωσης του χώρου, προωθώντας συντεταγμένες ενέργειες και μέτρα για την τήρηση των ορίων και την μείωση της επέκτασης των οικιστικών χρήσεων** σε νέες περιοχές, όταν αυτές απειλούν γεωργικές, δασικές και προστατευόμενες εκτάσεις. Αναλαμβάνονται **ποιοτικές παρεμβάσεις αναπλάσεων** με στόχο την αναβάθμιση των

αστικών, περιαστικών και υπαίθρων χώρων, δράσεις που θα ακολουθούν την αρχή της συμπαγούς πόλης και του περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης, βασικές κατευθύνσεις για τα ΤΧΣ και για αναθεωρήσεις ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ, κυρίως στις κρίσιμες παράκτιες περιοχές.

Ως προς την ανάλυση των χωρικών ενοτήτων αστικής/οικιστικής/τουριστικής ανάπτυξης και παραθεριστικής κατοικίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6, αναγνωρίζεται ότι σε αυτές τις περιοχές (Π.Π. της παρούσας) σημειώνονται σε μεγάλο βαθμό **κρίσιμες παράκτιες περιοχές – Παράκτιες ζώνες οικιστικής ανάπτυξης και αστικών δραστηριοτήτων** που χαρακτηρίζονται από έντονο **ανταγωνισμό χρήσεων γης και οικονομικών δραστηριοτήτων**. Στην **υπερ-αναπτυγμένη βόρεια ακτή** του Νομού Χανίων, επιδιώκεται η ανάληψη δράσεων αποφόρτισης των υψηλών πιέσεων και αναβάθμισης του δομημένου χώρου και αποφεύγεται στο μέτρο του δυνατού η έγκριση νέων αιτημάτων για ανάπτυξη μορφών μονοθεματικού μαζικού τουρισμού. Η ζήτηση για παραθεριστική κατοικία, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό, οδηγείται με συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις μέσω και των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων προς το εσωτερικό, στους πολυπληθείς ορεινούς και ημιορεινούς οικισμούς.

Παράκτιες ζώνες οικιστικής ανάπτυξης και αστικών δραστηριοτήτων (Εικόνα 2): Η ολοκληρωμένη διαχείρισή τους προωθείται με εξειδικευμένο φυσικό χωροταξικό/πολεοδομικό σχεδιασμό, με σαφή κατεύθυνση την καταλληλότητα και την συμβατότητα των χρήσεων, την απόκτηση χώρων για κοινόχρηστους και κοινωφελείς σκοπούς, την προστασία και ανάδειξη των στοιχείων του φυσικού και του πολιτιστικού περιβάλλοντος, την υιοθέτηση των αρχών της συμπαγούς πόλης και την σταδιακή ανάληψη δράσεων για τον περιορισμό των επεκτάσεων, της εκτός σχεδίου δόμησης στις κρίσιμες παράκτιες περιοχές πρώτης προτεραιότητας, σύμφωνα με την οριοθέτησή της σε ζώνες και την κατηγοριοποίησή της σε βαθμούς προστασίας. Προτείνεται περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης για παραθεριστική κατοικία, με διοχέτευσή της κατά το δυνατόν στο δίκτυο των οικισμών και των θεσμοθετημένων ΠΕΡΠΟ.

Ορίζεται, ως παράκτια ζώνες αστικής / τουριστικής ανάπτυξης και ποιοτικής / περιβαλλοντικής αναβάθμισης η ζώνη «Αλμυρίδα έως Κολυμπάρι περί τα Χανιά». Πέραν των γενικών κατευθύνσεων, που προαναφέρονται ειδικά ως προς τη μορφή της τουριστικής δραστηριότητας, απαιτείται αλλαγή του τρόπου μεταχείρισης της προαναφερθείσας ζώνης, με ανάληψη δράσεων αποφόρτισης των υψηλών πιέσεων και αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με εργαλεία τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού και τις ειδικές ρυθμίσεις, ώστε να επιτευχθεί η εξυγίανση και η περιβαλλοντική/ποιοτική αναβάθμισή της. Η στοχευμένη διαχείρισή της θα επιδιωχθεί με εξειδικευμένο φυσικό σχεδιασμό, με όρους και περιορισμούς στη δόμηση και με έλεγχο της καταλληλότητας και συμβατότητας των χρήσεων.

Ορίζεται ως παράκτια ζώνες ελέγχου οικιστικής / τουριστικής ανάπτυξης και ποιοτικής/ περιβαλλοντικής αναβάθμισης η εξής ζώνη, τμήμα της οποίας βρίσκεται εντός του Δήμου Χανίων, από Αγία Κυριακή έως και Ανύδρου, ανατολικά της Παλαιόχωρας.

Χάρτης 23. Απόσπασμα χάρτη 2α χωροταξικής οργάνωσης Περιφέρειας Κρήτης (Αναθεωρημένο ΠΠΧΣΑΑ Κρήτης, 2017)

Ορίζονται ως περιοχές ήπιας τουριστικής ανάπτυξης/ οργάνωσης πολυδραστηριοτήτων και ανάδειξης πολιτιστικών και φυσικών πόρων στους ορεινούς και ημιορεινούς όγκους, η περιοχή που προσεγγίζει τα όρια του Δήμου Χανίων: ανατολικές παρυφές των Λευκών Ορέων, από Σφακιά έως και δυτικά του διδύμου Βάμμος - Βρύσες, στις βόρειες από Θέρισσο και Κεραμιά και στις δυτικές παρυφές των Λευκών Ορέων, από Σούγια - Οροπέδιο Ομαλού έως και Μεσκλά.

Βασική προτεραιότητα για την προστασία, διατήρηση και ανάδειξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, αποτελεί η προσπάθεια για ανάταξη των μεγάλης κλίμακας ανατροπών του τοπίου, όπως αυτές καταγράφονται στις παράκτιες ζώνες του Νομού Χανίων, χωρίς να λαμβάνονται ειδικά μέτρα για την προστασία και την ανάδειξη του τοπίου. Για το Δήμο Χανίων, μια τέτοια περιοχή αποτελεί η παράκτια ζώνη υψηλής επισκεψιμότητας στον κόλπο της Σούδας (στην ευρύτερη περιοχή του λιμανιού).

Στο άρθρο 11 του ΠΠΧΣΑ προσδιορίζεται η περιοχή του Δήμου Χανίων με «φέρουσα ικανότητα φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου» οι οποίες ενοποιούν τις περιλαμβανόμενες στο δίκτυο «Φύση 2000» εκτεταμένες περιοχές και τη ζώνη και μεμονωμένα στοιχεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος:

(εκτεταμένη ζώνη από το Ακρωτήριο προς τα Χανιά και την παραλία έως τη Γραμβούσα και προς τον νότο έως την Παλαιόχωρα, ενσωματώνοντας και τα Λευκά Όρη.

Σε εφαρμογή των απαιτήσεων της Σύμβασης για το Τοπίο, εντοπίζεται στο Δήμο Χανίων η χωρική ενότητα **Χανιά-Ακρωτήριο-Βάμμος**, η οποία χαρακτηρίζεται ως «τοπία ιδιαίτερης σημασίας» εντός του ενιαίου δικτύου των «περιοχών με φέρουσα ικανότητα φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου». Στην προηγούμενη Στρατηγική ΒΑΑ του Δήμου Χανίων, τονίζεται ο ιδιαίτερος ρόλος της περιοχής παρέμβασης εντός της εν λόγω χωρικής ενότητας.

Τα μεμονωμένα στοιχεία που περιλαμβάνονται εντός της περιοχής του Δήμου Χανίων με «φέρουσα ικανότητα φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου» κατατάσσονται σύμφωνα με τη λειτουργία τους (αντιπροσωπευτικότητα) στο επίπεδο της Κρήτης, τη σημασία τους (μοναδικότητα, αναγνωρισιμότητα, αξιόλογη ποιότητα), αλλά και την επισκεψιμότητά τους (μεγάλος αριθμός αλλοδαπών και Ελλήνων επισκεπτών), ως εξής:

1. διεθνούς σημασίας: η εντός των τειχών Πόλη των Χανίων
2. εθνικής σημασίας: Μονές Αγία Τριάδα Τσαγκαρόλων - Γουβερνέτου - και Αγ. Ιωάννη Ερημίτη (Καθολικού) στο Ακρωτήριο

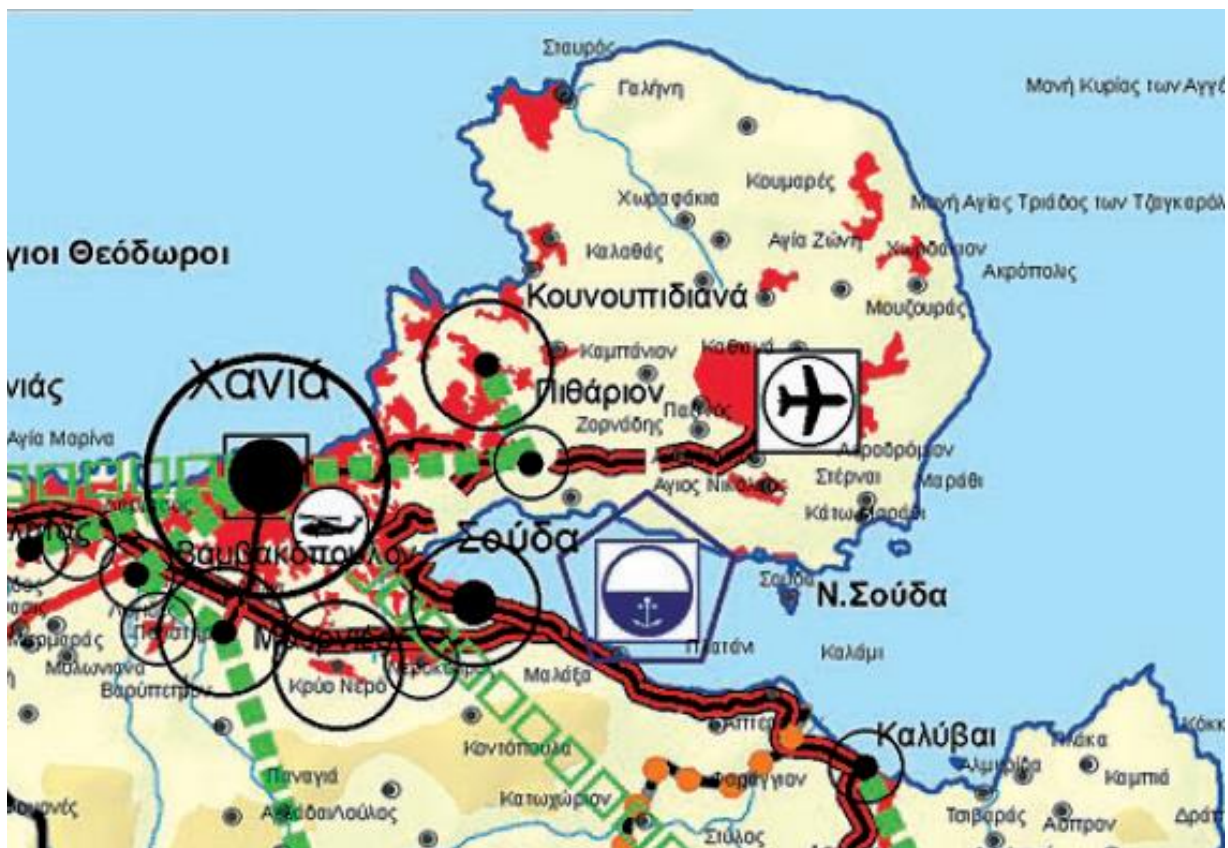
Χάρτης 24. Απόσπασμα χάρτη- Περιβάλλον, πολιτιστική κληρονομιά & Τοπίο (πηγή: αναθεωρημένο ΠΠΣΧΑΑ Κρήτης, 2017)

Οι σημαντικές δραστηριότητες του τριτογενούς τομέα, πλην της δραστηριότητας του τουρισμού, ασκούνται αποκλειστικά στις «ευρείες ζώνες ανάπτυξης αστικών δραστηριοτήτων» με την ευρεία έννοια, όπου συμπεριλαμβάνονται οι κύριες κτιριακές εγκαταστάσεις του Πολυτεχνείου στο Ακρωτήρι Χανίων, ακόμη και αυτές του αερολιμένα Ιωάννης Δασκαλογιάννης, χρήσεις οι οποίες έχουν κατακλύσει τον περιφερειακό χώρο των αστικών κέντρων, δίχως μέριμνα ή υποχρέωση για την αποκατάσταση μιας κάποιας εδαφικής συνοχής. Επιδιώκεται να καταρτιστούν από τις αρμόδιες περιφερειακές και δημοτικές υπηρεσίες προγράμματα για **ποιοτικές παρεμβάσεις αναπλάσεων και αναβάθμισης του αστικού και του περιαστικού χώρου** και να χρηματοδοτηθούν αναλόγως.

Επιδιώκεται η πολιτική χωρικής συγκέντρωσης για την άσκηση της δραστηριότητας, για λόγους λειτουργικούς και λόγους αναβάθμισης του περιβάλλοντος. Προς αυτή την κατεύθυνση προωθούνται η **ίδρυση και λειτουργία Επιχειρηματικού Πάρκου στα Χανιά, Δ.Ε. Κεραμιών**. Ταυτόχρονα, λαμβάνονται δραστικά μέτρα και προωθούνται ενέργειες, προκειμένου να μετεγκατασταθούν οι διάσπαρτες μονάδες εντός υφιστάμενων και νέων υποδοχέων «οργανωμένης μεταποιητικής δραστηριότητας» καθώς και εντός θεσμοθετημένων από ΓΠΣ/ ΣΧΟΟΑΠ βιομηχανικών ζωνών.

Χάρτης 25. Απόσπασμα - Οικιστικό δίκτυο, διοικητικός & κοινωνικός εξοπλισμός, μεταφορές (πηγή: αναθεωρημένο ΠΠΧΣΑΑ Κρήτης, 2017)

Επιδιώκεται οι **δραστηριότητες παραγωγής ενέργειας** από συμβατικές πηγές να γίνεται στους Ενεργειακούς Κόμβους οι οποίοι θα λειτουργούν και ως κόμβοι μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά ως κόμβοι διέλευσης ηλεκτρικών διασυνδέσεων και αγωγών φυσικού αερίου, ενώ διαρκής στόχος είναι η περαιτέρω αύξηση της χρήσης ΑΠΕ. Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου, περιορίζεται αρχικά η λειτουργία του σταθμού της Ξυλοκαμάρας Χανίων και προβλέπεται η μελλοντικά κατάργηση και η δημιουργία εκεί του Ενεργειακού Κόμβου. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη σύνδεση και λειτουργία των προτεινόμενων ενεργειακών κόμβων της Νήσου (Ενεργειακοί κόμβοι Αθρινόλακκου, Κορακιάς και Ξυλοκαμάρας Χανίων) αποτελεί η υλοποίηση των προτεινόμενων υποδομών του συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ηλεκτρική διασύνδεση Κρήτης με το Ηπειρωτικό Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς και Ενίσχυση του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας της Κρήτης).

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του ΠΠΧΣΑ, αναμένεται μελλοντικά να αυξηθεί η ισχύς ΑΠΕ στην Κρήτη και να περιοριστεί η λειτουργία των Θερμικών Σταθμών. Ειδικότερα προβλέπεται **εντός 15ετίας ο ΑΗΣ Ξυλοκαμάρας Χανίων να κλείσει οριστικά**. Συγχρόνως επιδιώκεται η χωρική οργάνωση των εγκαταστάσεων παραγωγής -με λειτουργία στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό από ΑΠΕ- και μεταφοράς/διανομής ενέργειας στην Ξυλοκαμάρα Χανίων. Συγχρόνως, υλοποιούνται εγκαταστάσεις αξιοποίησης όλων των μορφών ΑΠΕ (ενεργειακή αξιοποίηση των αστικών απορριμμάτων και υπολειπόμενης βιομάζας - βιορευστών, μικρά υδροηλεκτρικά, κλπ), σύνδεση των μεταφορών με ενεργειακές παραμέτρους – προώθηση της ηλεκτροκίνησης, καθώς και υλοποίηση πιλοτικών εφαρμογών πολλαπλού σκοπού, όπως η άντληση - ταμίευση νερών με χρήση ΑΠΕ και συμβατικής ηλεκτροπαραγωγής, η εγκατάσταση μονάδων αποθήκευσης, κ.λπ. Μονάδες παραγωγής ενέργειας από βιομάζα-βιοαέριο-βιορευστά θα χρησιμοποιούν αποκλειστικά πρώτη ύλη που παράγεται στην Κρήτη, με σύγχρονη εφαρμογή των προβλέψεων του εγκεκριμένου ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας.

Επιδιώκεται επίσης, η συνέχιση της προσπάθειας για τον εμπλουτισμό της περιφέρειας με **λειτουργίες υπερεθνικής εμβέλειας** (διεθνής τηλεπικοινωνιακός κόμβος μεγάλων δυνατοτήτων, τεχνολογία δικτύου οπτικών ινών και ψηφιακών ασυρματικών ζεύξεων, δίκτυα τηλεϊατρικής, στον ευρύτερο χώρο του Αιγαίου και της Ανατολικής Μεσογείου, με έμφαση στην ιατρική στήριξη των ευρισκομένων εν πλω τουριστών, καθώς και στην εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων εμπορικών συναλλαγών), ώστε ο τομέας των τηλεπικοινωνιών να υποστηρίζει αξιόπιστα τις αναπτυξιακές επιλογές της Κρήτης.

Το οδικό δίκτυο διασυνδέεται με τις διεθνείς και διαπεριφερειακές λιμενικές και αερολιμενικές πύλες της Κρήτης και διαμορφώνεται σύστημα μεταφορών, το οποίο συγκροτείται από τη διεθνή

λιμενική πύλη της Σούδας, και από την διεθνούς εμβέλειας αερολιμενική πύλη Ηρακλείου και την διεθνούς εμβέλειας αερολιμενική πύλη Χανίων. Αναλαμβάνονται δράσεις, για να αναβαθμιστούν λειτουργικά και αισθητικά οι κύριες και οι δευτερεύουσες πύλες εισόδου - οι κύριες πύλες περιλαμβάνουν το λιμάνι της Σούδας και τον αερολιμένα Χανίων «Ιωάννης Δασκαλογιάννης» στο Ακρωτήρι. Σύμφωνα με το άρθρο 13 του ΠΠΧΣΑΑ, η ολοκλήρωση του σχεδιαζόμενου δικτύου οδικών αξόνων, λιμανιών και αεροδρομίων εντός της επόμενης προγραμματικής περιόδου, έως το 2030, αναμένεται να υποστηρίξει τις χωροταξικές παραμέτρους του σχεδιασμού και να εξυπηρετήσει το ιεραρχημένο οικιστικό δίκτυο, τις πολιτικές χρήσεων γης, καθώς και τις προβλεπόμενες εγκαταστάσεις σημαντικών δραστηριοτήτων (Εικόνα 5).

1. Χερσαίες Μεταφορές:

- i. Το πρωτεύον δίκτυο ενδοπεριφερειακής σημασίας συγκροτούν οι συνδέσεις: Χανιά - Πιθάρι (προς Α/Δ Χανίων) και Χανιά - Β.Ο.Α.Κ (κόμβος Μουρνιών)
- ii. Το δευτερεύον δίκτυο ενδοπεριφερειακής σημασίας περιλαμβάνει τις οδικές συνδέσεις: Χανιά - Αλικιανός - Ομαλός - είσοδος Φαράγγι Σαμαριάς.

2. Αεροπορικές Μεταφορές: Ο Αερολιμένας Χανίων «Ιωάννης Δασκαλογιάννης» ολοκλήρωσε το 2016 τις διαδικασίες επέκτασης των εγκαταστάσεών του και αναβάθμισής του.

3. Θαλάσσιες Μεταφορές: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του λιμανιού της Σούδας στην περιοχή της ΝΑ Μεσογείου, καθιέρωσή του ως αφετηριακό ή βασικό λιμάνι – στάση της κρουαζιέρας στην Μεσόγειο.

2.2.5 Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου

Με το ΦΕΚ 558Δ/03.08.1988 εγκρίνεται το πρώτο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) του Δήμου Χανίων και της Κοινότητας Σούδας και τμημάτων των Δήμων Μουρνιών, Νέας Κυδωνίας και των κοινοτήτων Νεροκούρου, Περιβολιών Βαμβακόπουλου του πολεοδομικού συγκροτήματος Χανίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 1337/1983. Το ΓΠΣ του 1988 επαναδημοσιεύεται το 1992 (ΦΕΚ 620Δ/01.07.1992) και ακολουθούν δύο τροποποιήσεις:

- ΦΕΚ 408/Δ/27.04.1993
- ΦΕΚ 280/Δ/24.03.1994

Ο δήμος Χανίων προκειμένου να βελτιώσει την υφιστάμενη χωρική οργάνωση της πόλης, δημιουργώντας ένα ενιαίο χωρικό πλαίσιο για το σύνολο της περιοχής ευθύνης του, αποφάσισε την αναθεώρηση του υφιστάμενου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου. Η μελέτη που πραγματοποιήθηκε με

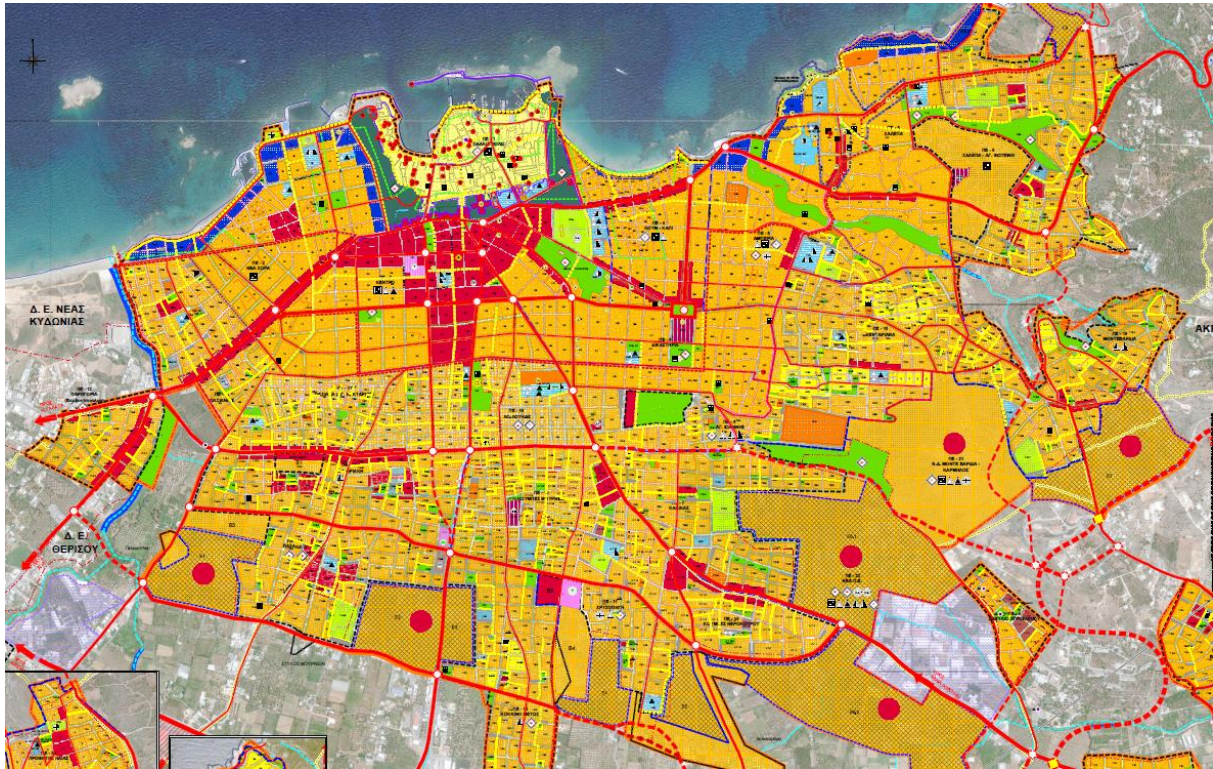
τίτλο «Αναθεώρηση και Επέκτασης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΓΠΣ) Δήμου Χανίων και των περιαστικών Δήμων Ελ. Βενιζέλου, Θερίσου, Σούδας και Κεραμειών» θέτει ως γενικούς στόχους τους εξής:

- Προστασία του περιβάλλοντος και βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων.
- Ισόρροπη ανάπτυξη του αστικού, περιαστικού και αγροτικού χώρου.
- Διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής, αρχιτεκτονικής και ιστορικής κληρονομιάς.
- Καθοδήγηση τόσο των δημόσιων επενδύσεων όσο και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας προς όφελος της αειφορίας και της ποιότητας ζωής.
- Λειτουργικότητα της χωρικής συσχέτισης παραγωγικών ζωνών και ζωνών κατοικίας με βάση και τις ανάγκες καθημερινής μετακίνησης, εργασίας και κατοικίας.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις πόλεις και στην ύπαιθρο.
- Ανάσχεση της μεγάλης κλίμακας ανατροπών του τοπίου που καταγράφονται κυρίως στις παράκτιες ζώνες.

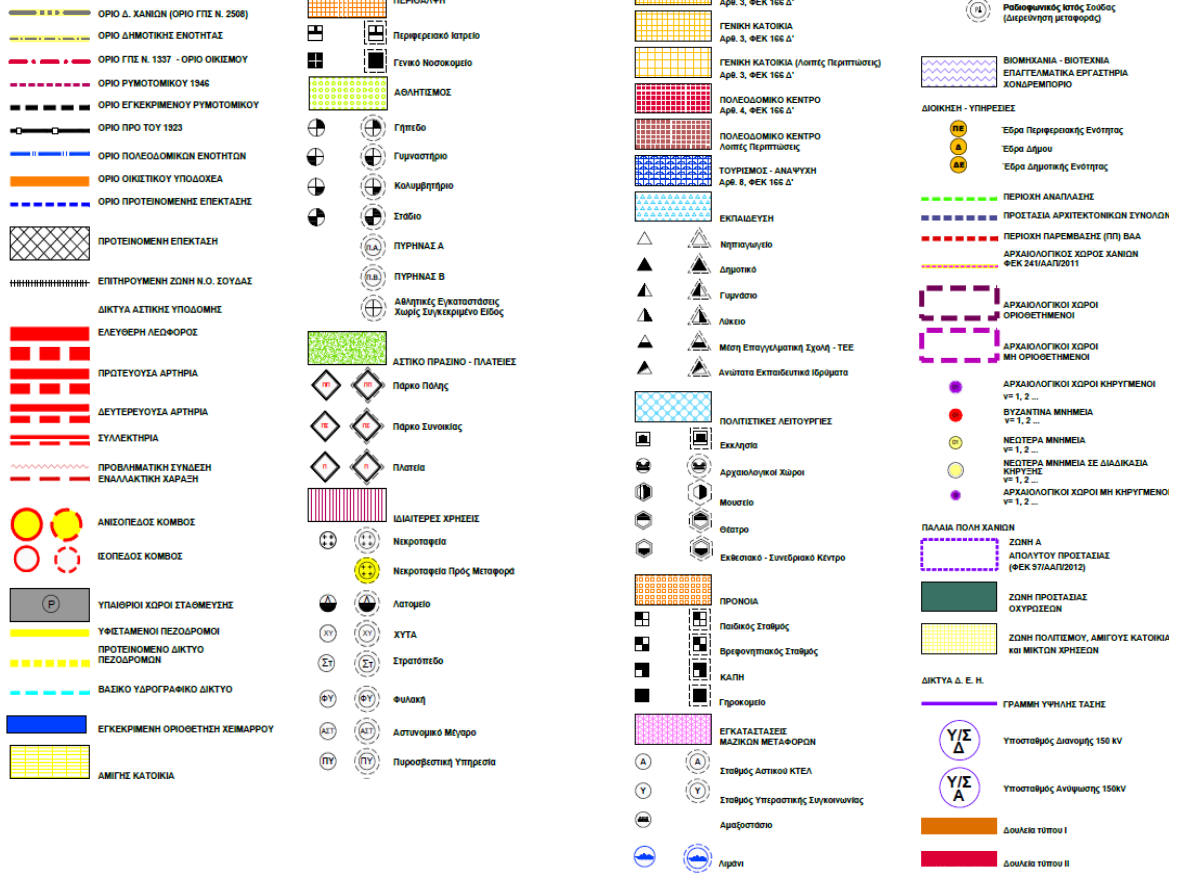
Η προτεινόμενη εικόνα περιλαμβάνει την διάχυση των κεντρικών λειτουργιών, την θωράκιση της παλιάς πόλης, την αύξηση των πράσινων και κοινόχρηστων χώρων καθώς και την επέκταση της γενικής κατοικίας.

Με τη με αρ. 2/2023 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Χανίων εγκρίθηκε το Β1 Στάδιο της μελέτης με παρατηρήσεις – διορθώσεις επί της υποβληθείσας πρότασης και σχετικές κατευθύνσεις για την εκπόνηση του Β2 και τελικού Σταδίου της μελέτης. Στη συνέχεια η αναμορφωμένη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων – ΣΜΠΕ της μελέτης διαβιβάσθηκε (6/2023) στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης/ΔΙΠΕΧΩΣ) για την έναρξη της διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ).

Χάρτης 26. Γενικός Πολεοδομικός Σχεδιασμός Δήμου Χανίων

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

2.2.6 Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Χανίων, διατυπώνεται το στρατηγικό - αναπτυξιακό όραμα του Δήμου Χανίων για την προγραμματική περίοδο 2019 - 2023 που διαμορφώθηκε με βάση τις τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και Ευρωπαϊκές αναπτυξιακές προτεραιότητες, τις επιδιώξεις και δεσμεύσεις της Δημοτικής Αρχής.

Στηρίζεται σε ένα βιώσιμο ολοκληρωμένο τοπικό αναπτυξιακό πρόγραμμα για τον «έξυπνο» Δήμο Χανίων **«με σεβασμό στην ιστορία και βλέμμα στο μέλλον, με προτεραιότητα τη βιώσιμη ανάπτυξη και κινητικότητα, το δημόσιο χώρο, την παιδεία, τον πολιτισμό και την ισόρροπη ανάπτυξη όλων των περιοχών».**

Οι αρχές βάσει των οποίων διαμορφώνεται το πλαίσιο στόχων του Δήμου Χανίων είναι:

- Ανοικτή διακυβέρνηση με διαφάνεια και αποτελεσματικότητα, που να καθιστά ελκυστική την ενασχόληση των νέων με τις δράσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Ενεργή συμμετοχή των πολιτών στα τοπικά ζητήματα, προαγωγή του εθελοντισμού και της αλληλεγγύης
- Ενσωμάτωση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης και αξιοποίηση της τεχνολογικής προόδου με σκοπό την βελτίωση της ποιότητας ζωής, του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος
- Διαφύλαξη και ανάδειξη του δημόσιου χώρου, βελτίωση της ελκυστικότητας της πόλης των Χανίων και της ευρύτερης περιοχής
- Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του σύγχρονου πολιτισμού
- Δημιουργία προϋποθέσεων για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την αύξηση της απασχόλησης με έμφαση σε καινοτόμες και ανταγωνιστικές κατευθύνσεις

Για την επίτευξη του οράματος το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, προβλέπει 4 Άξονες με 17 Μέτρα, που αποτυπώνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Άξονας, μέτρα και στόχοι Επιχειρησιακού προγράμματος Δήμου Χανίων 2019-2023

Επιχειρησιακό πρόγραμμα Δήμου Χανίων 2019-2023	
Άξονας 1. Προστασία του Περιβάλλοντος και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής	
1.1 Προστασία και Ανάδειξη Φυσικού Περιβάλλοντος	<p>1.1.1 Προστασία Περιβάλλοντος, Ανάδειξη και Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών και Περιοχών Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους</p> <p>1.1.2 Πολιτική Προστασία</p> <p>1.1.3 Αντιπλημμυρική Προστασία, Προστασία Ακτών από τη Διάβρωση, Μελέτες και Υλοποίηση Έργων</p> <p>1.1.4 Επέκταση και αναβάθμιση των χώρων πρασίνου και κοινόχρηστων χώρων</p> <p>1.1.5 Προώθηση καινοτόμων περιβαλλοντικών δράσεων και ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθησίας</p>
1.2 Καθαριότητα και Διαχείριση Απορριμμάτων	<p>1.2.1 Βελτίωση αποδοτικότητας στον τομέα της Καθαριότητας της Πόλης, των Κοινόχρηστων Χώρων και των Οικισμών. Μείωση Κόστους Λειτουργιών Καθαριότητας, Αποκομιδής και Συντήρησης του Εξοπλισμού</p> <p>1.2.2 Εφαρμογή Ολοκληρωμένου Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων</p>

Επιχειρησιακό πρόγραμμα Δήμου Χανίων 2019-2023	
	1.2.3 Ευαισθητοποίηση δημοτών και προώθηση της Ανακύκλωσης, Δημιουργία Πράσινων Σημείων, Εγκαταστάσεων για Ολοκληρωμένη Διαχείριση Απορριμμάτων, Υλοποίηση νέων προγραμμάτων οικιακής Ανακύκλωσης
1.3 Βιώσιμη Κινητικότητα	1.3.1 Υλοποίηση ΣΒΑΚ 1.3.2 Κυκλοφοριακές παρεμβάσεις 1.3.3 Κατασκευή δικτύου ποδηλατοδρόμων- Προώθηση εναλλακτικής μετακίνησης 1.3.4 Διασφάλιση προσπελασιμότητας και ασφάλειας σε κομβικά σημεία σύνδεσης μεταφορικών δικτύων- Βελτίωση της προσβασιμότητας για τους πεζούς 1.3.5 Κατασκευή και συντήρηση του τοπικού οδικού δικτύου
1.4 Πολεοδομικός Σχεδιασμός, Χωροταξία και Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος	1.4.1 Προώθηση και Εφαρμογή του Χωροταξικού και Πολεοδομικού Σχεδιασμού (ΣΧΟΟΑΠ – ΓΠΣ) και Εκπόνηση Πολεοδομικών Μελετών και πράξεων εφαρμογής 1.4.2 Βελτίωση της Λειτουργίας της Πόλης με Αναδιοργάνωση της Δημόσιας Συγκοινωνίας των Διαδρομών Πεζών και ΑμΕΑ, Χώρων Στάθμευσης 1.4.3 Αναβάθμιση και Ανάπλαση Δημόσιων - Κοινόχρηστων Χώρων στο Κέντρο του Αστικού Ιστού. Επέκταση, αναβάθμιση και πιστοποίηση Παιδικών Χαρών και κοινοχρήστων χώρων 1.4.4 Προστασία, Ανάδειξη, Αναπλάσεις και Αναβαθμίσεις της Παλιάς Πόλης, Ενετικού Λιμένα και παραλιακού μετώπου των Χανίων 1.4.5 Αισθητική αναβάθμιση κτιριακού Αποθέματος
1.5 Τεχνικές Υποδομές – Δίκτυα-Ενέργεια	1.5.1 Εκσυγχρονισμός, επέκταση, αναβάθμιση, κατασκευή Δικτύων Ύδρευσης, Αποχέτευσης, Όμβριων Υδάτων, Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων, Αξιοποίηση Φραγμάτων 1.5.2 Αειφόρος διαχείριση και εξοικονόμηση ενέργειας, εκσυγχρονισμός, επέκταση δικτύου δημοτικού φωτισμού 1.5.3 Βελτίωση και Επέκταση Οδικού Δικτύου, Παρεμβάσεις Επίλυσης Κυκλοφοριακών Προβλημάτων των Οικισμών 1.5.4 Προώθηση Βιώσιμων Μεταφορών, Βελτίωση της Ασφάλειας του Οδικού Δικτύου 1.5.5 Αναπλάσεις εκτός του αστικού ιστού- Βελτίωση της Ασφάλειας των Παιδικών Χαρών
Άξονας 2. Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός, Υγεία / Πρόνοια, Τρίτη Ηλικία, Κοινωνική Ενσωμάτωση	
2.1 Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση	2.1.1 Συντήρηση, επισκευή, επέκταση και υποστήριξη λειτουργίας των σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης 2.1.2 Συντήρηση και επισκευή και αναβάθμιση αθλητικών εγκαταστάσεων των σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης 2.1.3 Ενίσχυση Εκπαιδευτικού, Παιδαγωγικού και Πολιτιστικού Έργου των Σχολικών Κοινοτήτων 2.1.4 Υλοποίηση Προγραμμάτων Κατάρτισης Δια Βίου Μάθησης
2.2 Πολιτισμός	2.2.1.Ενοποίηση διαχείρισης των υφιστάμενων πολιτιστικών υποδομών και δράσεων του Δήμου 2.2.2 Υλοποίηση δράσεων προβολής και ενίσχυσης του πολιτιστικού-τουριστικού προϊόντος 2.2.3 Διατήρηση, Ενίσχυση και Προώθηση των Τοπικών Εθίμων, Εορτών και Εκδηλώσεων - Υποστήριξη του Έργου των Τοπικών Πολιτιστικών Συλλόγων και Σωματείων 2.2.4 Προστασία και Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων – Μνημείων – Μουσείων και Ένταξή τους στο Συνολικό Πολιτιστικό – Τουριστικό Αντικείμενο της Περιοχής
2.3 Αθλητισμός	2.3.1 Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός αθλητικών χώρων, αδειοδότηση αθλητικών εγκαταστάσεων, 2.3.2 Αναβάθμιση υπηρεσιών αθλητισμού, υλοποίηση νέων προγραμμάτων αθλητισμού προώθηση δράσεων μαζικού αθλητισμού. 2.3.3 Υποστήριξη και συνεργασία με αθλητικούς φορείς της πόλης και διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων
2.4 Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Πρόνοια	2.4.1 Δημιουργία Νέων και Βελτίωση της Λειτουργικότητας των Υφιστάμενων Κτιριακών Εγκαταστάσεων Προσχολικής Αγωγής και Δημιουργικής Απασχόλησης. 2.4.2 Στήριξη και Λειτουργία Νέων Δομών Φύλαξης Παιδιών – Βρεφών – Νηπίων και Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών 2.4.3 Υλοποίηση προγραμμάτων διαχείρισης αδέσποτων ζώων και δράσεων για τα οικόσιτα ζώα. Παροχή οικονομικών κινήτρων για υιοθεσίες, κλινικές αδέσποτων. Φιλοζωικές Πρωτοβουλίες, νέες δράσεις και υποδομές

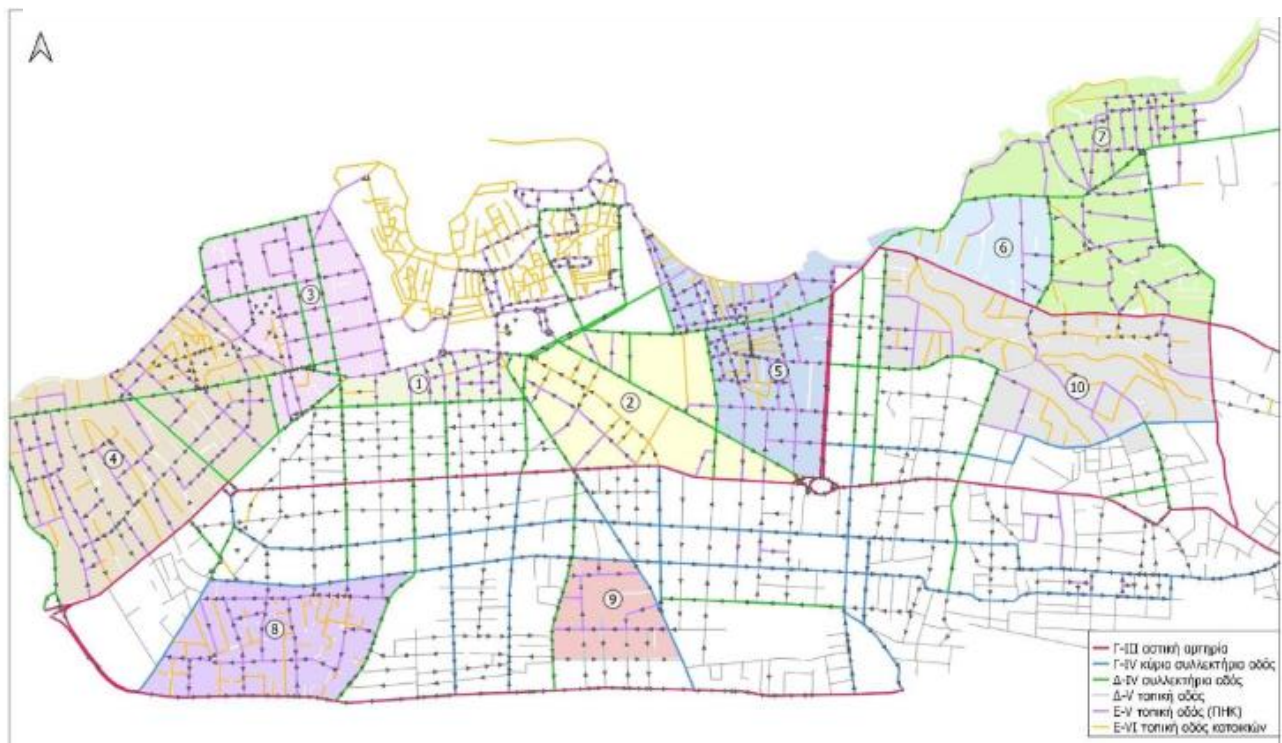
Επιχειρησιακό πρόγραμμα Δήμου Χανίων 2019-2023	
	2.4.4 Βελτίωση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών Στήριξης της Τρίτης Ηλικίας. Αναβάθμιση υποδομών φιλοξενίας. Χρήση καινοτόμων δράσεων ΤΠΕ σε άτομων τρίτης Ηλικίας στον τομέα υγείας-πρόνοιας.
2.5 Κοινωνική Ενσωμάτωση και Συνοχή	<p>2.5.1 Υποστήριξη Αρμόδιων Φορέων για Αναβάθμιση και Δημιουργία Νέων Δομών και Υπηρεσιών υποστήριξης μεταναστών</p> <p>2.5.2 Προώθηση δράσεων αντιμετώπισης της Φτώχειας και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης για ευπαθείς ομάδες πληθυσμού</p> <p>2.5.3 Δημιουργία και αναβάθμιση νέων δομών κοινωνικής ενσωμάτωσης και υπηρεσιών υποστήριξης ευπαθών ομάδων</p> <p>2.5.4 Ενίσχυση δικτύου εθελοντών για υποστήριξη ευπαθών ομάδων-Προώθηση δράσεων εθελοντισμού-Συνεργασία με εθελοντικές οργανώσεις και ΜΚΟ</p>
Άξονας 3. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	
3.1 Στήριξη της Επιχειρηματικότητας και της Καινοτομίας	<p>3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας, Προβολής και Προώθησης Τοπικών Προϊόντων</p> <p>3.1.2 Νέα χωροθέτηση και Αναβάθμιση Λαϊκών Αγορών</p> <p>3.1.3 Προώθηση της δια βίου εκπαίδευσης των επιχειρηματιών σε νέες τεχνολογίες</p>
3.2 Στήριξη του Τουρισμού και Ενίσχυση του Τουριστικού Προϊόντος	<p>3.2.1 Ανάδειξη, Εμπλουτισμός και Εξειδίκευση του Τουριστικού Προϊόντος του Δήμου Χανίων (branding). Ανάδειξη ειδικών μορφών τουρισμού.</p> <p>3.2.2 Δημιουργία και προώθηση τουριστικής ταυτότητας του Δήμου</p>
3.3 Προώθηση της απασχόλησης	<p>3.3.1 Ανάπτυξη υπηρεσιών και μηχανισμών για την προώθηση της απασχόλησης</p> <p>3.3.2 Υλοποίηση δράσεων για την υποστήριξη της φροντίδας των παιδιών με σκοπό την ενίσχυση της απασχόλησης</p>
Άξονας 4. Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και οργάνωσης	
4.1 Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και οργάνωσης	<p>4.1.1 Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας, Οργάνωσης και Τεχνικής Υποστήριξης των Υπηρεσιών</p> <p>4.1.2 Βελτιστοποίηση και Αναβάθμιση πληροφοριακών και επικοινωνιακών συστημάτων. Αναβάθμιση Δικτύων Η/Υ και Λογισμικού</p> <p>4.1.3 Ανασχεδιασμός -απλοποίηση διοικητικών διαδικασιών</p> <p>4.1.4 Ανάπτυξη διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου, διοικητικών και οικονομικών διαδικασιών</p> <p>4.1.5 Αναδιοργάνωση ΟΕΥ και διοικητικών δομών και νομικών προσώπων</p>
4.2 Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή	<p>4.2.1 Κατάρτιση και Επιμόρφωση Ανθρώπινου Δυναμικού και Αιρετών – Διοργάνωση Σεμιναρίων</p> <p>4.2.2 Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού του Δήμου με Τακτικό και Έκτακτο Προσωπικό</p> <p>4.2.3 Βελτίωση Χώρων, Εγκαταστάσεων, Υλικοτεχνικής Υποδομής και Εξοπλισμού</p> <p>4.2.4 Ενθάρρυνση εσωτερικών μετακινήσεων προσωπικού. Αναδιοργάνωση/διαχείριση ανθρώπινων πόρων</p>
4.3 Συνεργασίες και Συμμετοχές	<p>4.3.1 Ανάπτυξη Συνεργασιών / Δράσεις Διαδημοτικής, Διακρατικής και Διεθνούς Συνεργασίας (μελέτες, έργα και υπηρεσίες)</p> <p>4.3.2 Ανάπτυξη σύγχρονων στρατηγικών/ Αναβάθμιση υπηρεσιών εξυπηρέτησης και ενημέρωσης πολιτών</p>
4.4 Οικονομική Λειτουργία και Διαχείριση-Αξιοποίηση Ακίνητης Περιουσίας	<p>4.4.1 Βελτιστοποίηση Οικονομικής Διαχείρισης, Ενίσχυση του Συστήματος Είσπραξης, Διαφάνειας και Εποπτείας</p> <p>4.4.2 Αξιοποίηση της Ακίνητης Περιουσίας του Δήμου</p> <p>4.4.3 Διεύρυνση δυνητικών πηγών Χρηματοδότησης</p>

2.2.7 Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ)

Το έτος 2021 ο Δήμος Χανίων ξεκίνησε την εκπόνηση Σχέδιου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ), το οποίο εγκρίθηκε την απόφαση 254/2023 (ΑΔΑ: 6Γ27ΩΗ5-9Τ9) του Δημοτικού Συμβουλίου.

Το **όραμα** του Δήμου Χανίων για το ΣΒΑΚ είναι η αναβάθμιση του δημόσιου χώρου και η παρότρυνση των πολιτών να επιλέγουν τα δημόσια μέσα μεταφοράς, με σκοπό να γίνουν τα Χανιά μια πόλη προσβάσιμη για όλους, με σεβασμό στο περιβάλλον και στον άνθρωπο. Οι τομείς στους οποίους επικεντρώνεται το ΣΒΑΚ είναι 6: Οδικό δίκτυο, Δημόσιες συγκοινωνίες, Κίνηση ποδηλάτων, Δίκτυο πεζών, Στάθμευση και Ευφυή Συστήματα Μεταφορών (ITS).

Χάρτης 27. Νέο σύστημα ιεράρχησης οδών & κατευθύνσεις κίνησης

Οδικό δίκτυο . Η κύρια αρχή του ΣΒΑΚ είναι η αλλαγή προς τη βιώσιμη κινητικότητα. Αυτό γίνεται πολύ εμφανές σε ό,τι αφορά τις παρεμβάσεις στο οδικό δίκτυο, όχι μόνο στην προσβασιμότητα του κέντρου και στην οργάνωση του κύριου οδικού δικτύου της πόλης αλλά και στις περιοχές **ήπιας κυκλοφορίας**. Το νέο σύστημα ιεράρχησης των οδών και οι κατευθύνσεις κίνησης, εντός των περιοχών ήπιας κυκλοφορίας αποτυπώνεται στον παρακάτω χάρτη, για το σύνολο της περιοχής μελέτης.

Επισημαίνεται ότι, ορισμένα τμήματα του οδικού δικτύου στα οποία προτείνονται παρεμβάσεις, είναι χαρακτηρισμένα ως Τριτεύον Εθνικό ή Δευτερεύον Επαρχιακό δίκτυο. Η υλοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων, τόσο σε επίπεδο λειτουργικής επανιεράρχησης όσο και σε επίπεδο κυκλοφοριακών ρυθμίσεων (μονοδρόμηση, αντιδρόμηση, ποδηλατόδρομος), ή και ανάπλασης των οδών, απαιτεί την έγκριση των σχετικών αρμόδιων φορέων, για την οποία μπορεί να απαιτηθεί ο αποκαταρισμός των τμημάτων αυτών από Εθνικές/Επαρχιακές οδούς.

Χάρτης 28. Θέσεις και διαστάσεις προτεινόμενων ζωνών κατοικιών

Δημόσιες συγκοινωνίες .

Η προτεινόμενη αναδιάρθρωση των συστημάτων δημόσιων συγκοινωνιών περιλαμβάνει:

1. Δημιουργία τριών νέων λεωφορειακών γραμμών κορμού

- Κόκκινη γραμμή- νέα χάραξη
- Πράσινη γραμμή- στην οποία ενσωματώνονται οι υφιστάμενες γραμμές 12 (Χανιά-Άγ. Ιωάννης) και 20 (Λενταριανά-Νέα Χώρα)
- Μπλε γραμμή- στην οποία ενσωματώνεται η υφιστάμενη γραμμή 11 (Χανιά-Χαλέπα), ενώ παραμένει η σύνδεση με Κουμπελή και ΣΟΔΥ Προφήτη Ηλία

2. Δημιουργία τριών σταθμών μετεπιβίβασης/αλλαγή μέσου (park & ride) στις θέσεις:

- Δυτικός σταθμός Κλαδισού
- Νότιος σταθμός στον άξονα Χανιά-Μουρνιές
- Ανατολικός σταθμός προς το Ακρωτήρι

Χάρτης 29. Προβλεπόμενες θέσεις για τη δημιουργία σταθμών park & ride

3. Δημιουργία τριών τροφοδοτικών γραμμών τύπου (shuttle bus) μεταξύ των σταθμών P&R και του κέντρου της πόλης των Χανίων (προβλέπεται μικρός αριθμός στάσεων προκειμένου να μειωθεί ο συνολικός χρόνος διαδρομής καθώς και δωρεάν στάθμευση-δωρεάν μεταφορά).

4. Συνέχιση της λειτουργίας των υφιστάμενων λεωφορειακών γραμμών (δευτερεύουσες λεωφορειακές γραμμές) με ορισμένες ενοποιήσεις όπως:

- Γραμμές 13 (Χανιά-Σούδα), 15 (Χανιά-Δαράτσο-Γαλατάς-Καλαμάκι-Πανόραμα), 16 (Χανιά-Περβόλια), 19 (Χανιά-Αγιά), 21 (Χανιά-Καλαμάκι), 24 (Χανιά-Μουρνιές-Νοσοκομείο-Νεροκούρου) ως έχουν, με τροποποίηση διαδρομών σύμφωνα με νέες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις
- Ενοποίηση γραμμών 17 (Χανιά-Μουρνιές-Νοσοκομείο-Νεροκούρου) και 22 (Χανιά-Τσικαλαριά), λαμβάνοντας υπόψη τις νέες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις
- Ενοποίηση γραμμών 23 (Χανιά-Πολυτεχνείο) και 18 (Χανιά-Κουνουπιδιανά), λαμβάνοντας υπόψη τις νέες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις.

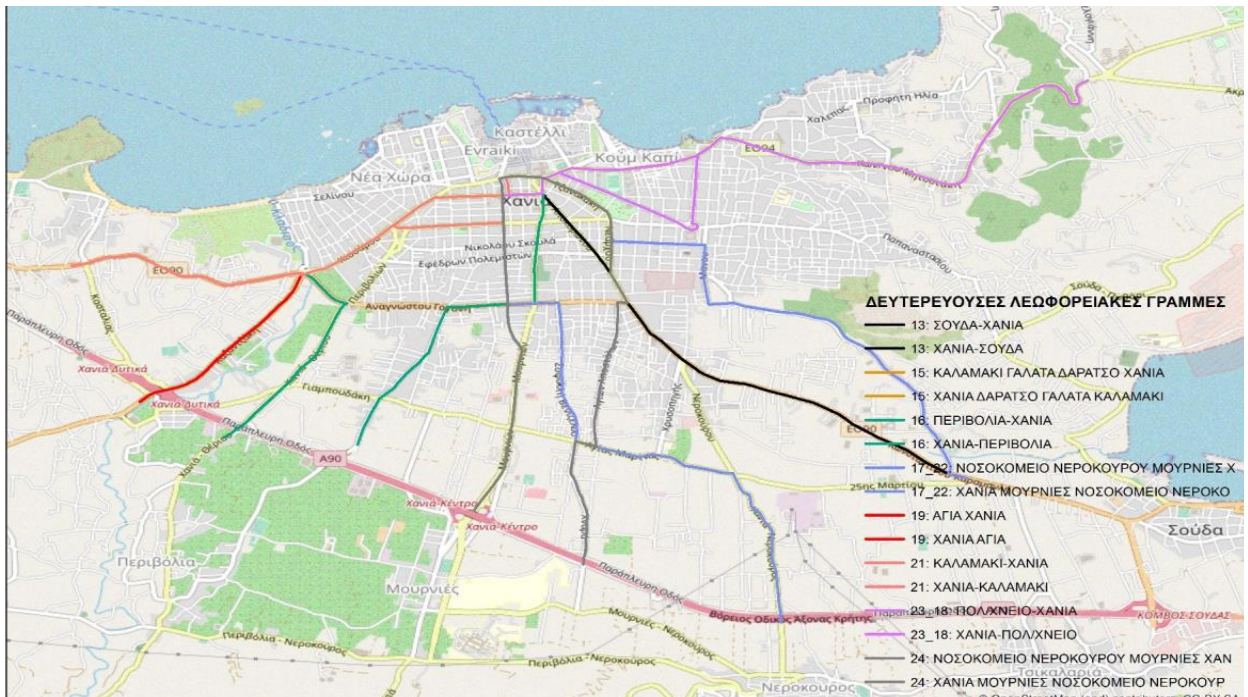
Οι παραπάνω προτεινόμενες παρεμβάσεις απεικονίζονται στους χάρτες που ακολουθούν

Χάρτης 30. Προτεινόμενο μελλοντικό δίκτυο λεωφορείων (επίπεδο 1)

Χάρτης 31. Προτεινόμενο μελλοντικό δίκτυο λεωφορείων (επίπεδο 2)

Χάρτης 32. Προτεινόμενο τροφοδοτικό δίκτυο (επίπεδο 3)

Κίνηση ποδηλάτων.

Οι στρατηγικές με στόχο τη βιώσιμη κινητικότητα έχουν ως βασικό συστατικό την προώθηση της χρήσης του ποδηλάτου μέσω της ανάπτυξης ασφαλών και άνετων υποδομών, που στην περίπτωση του ΣΒΑΚ Δήμου Χανίων εξειδικεύονται στον:

1. Σχεδιασμό ενός συνεκτικού, ολοκληρωμένου και ασφαλούς δικτύου λωρίδων αποκλειστικής κίνησης ποδηλάτων, υπό τη μορφή:

- Κατά μήκος επιλεγμένων τμημάτων του
- Αποκλειστικών λωρίδων ποδηλάτων σε συνύπαρξη με τη δημιουργία διαδρόμου της αποκλειστικής κυκλοφορίας πεζών, κατά μήκος της παραλιακής ζώνης
- Παράκτια διαδρομή

2. Σχεδιασμό υποδομών μεικτής χρήσης του οδικού δικτύου, υπό τη μορφή οδών μεικτής χρήσης οχημάτων και ποδηλάτων εντός των ορίων των περιοχών ήπιας κυκλοφορίας (ΠΗΚ). Τα μέτρα ηρεμίας της κυκλοφορίας εντός των ΠΗΚ, εξασφαλίζουν τις συνθήκες για τη δημιουργία κατάλληλης υποδομής κοινής χρήσης, που εκτός από τα ιδιωτικά οχήματα και τους πεζούς μπορεί να χρησιμοποιηθεί με ασφάλεια και από τους ποδηλάτες. Κατά τη φάση της οριστικής μελέτης των ΠΗΚ, θα υπάρξει πρόβλεψη δημιουργίας δικτύου οδών μεικτής χρήσης ή οδών συνύπαρξης πεζών και ποδηλάτων (παρ. 35 και 36 της ΔΥΟ/ΟΙΚ.1920/2016 ΦΕΚ 1053/Β/2016).

Χάρτης 33. Ιεράρχηση επιλεγμένου δικτύου ποδηλάτου

Κίνηση πεζών.

Μέσω της υλοποίησης έργων/παρεμβάσεων που σε λεπτομέρεια θα προσδιοριστούν στις σχετικές μελέτες εφαρμογής, θα σχεδιαστούν και παρασχεθούν στους πολίτες και επισκέπτες της πόλης των Χανίων, δρόμοι και δημόσιοι χώροι που θα προωθήσουν:

- Ένα ασφαλέστερο περιβάλλον για την ελεύθερη κυκλοφορία των πεζών, με έμφαση στην ασφάλεια των παιδιών και των μαθητών
- Τον κοινωνικό χώρο για τους ανθρώπους όπου θα μπορούν να κάθονται, να ψωνίζουν, να τρώνε, να συναντιούνται, να κοινωνικοποιούνται
- Την κοινωνική ένταξη, την κοινωνική αλληλεπίδραση και την ισότητα
- Την αποτελεσματική χρήση της γης
- Τη βελτίωση της ποιότητας ζωής της κοινότητας
- Τη βελτίωση φυσικής κατάστασης και της δημόσιας υγείας
- Την οικονομική ανάπτυξη-ευκαιρίες για οικονομική αναζωογόνηση της κοινότητας

Οι παρεμβάσεις που θα αποφασιστούν και σχεδιαστούν στο πλαίσιο των μελετών εφαρμογής που θα ακολουθήσουν του ΣΒΑΚ, ενδεικτικά προτείνεται να καλύψουν τις παρακάτω κατηγορίες:

- Ασφαλέστερα πεζοδρόμια
- Κοινή χρήση του δρόμου

- Ζώνες κατοικίας
- Ασφαλής πρόσβαση σε μέρη για μάθηση και παιχνίδι
- Πάρκα δρόμου

Χάρτης 34. Δίκτυο και περιοχές προώθησης της κίνησης πεζών

Στάθμευση.

Τα μέτρα διαχείρισης της στάθμευσης που περιλαμβάνονται στο ΣΒΑΚ Χανίων, αφορούν:

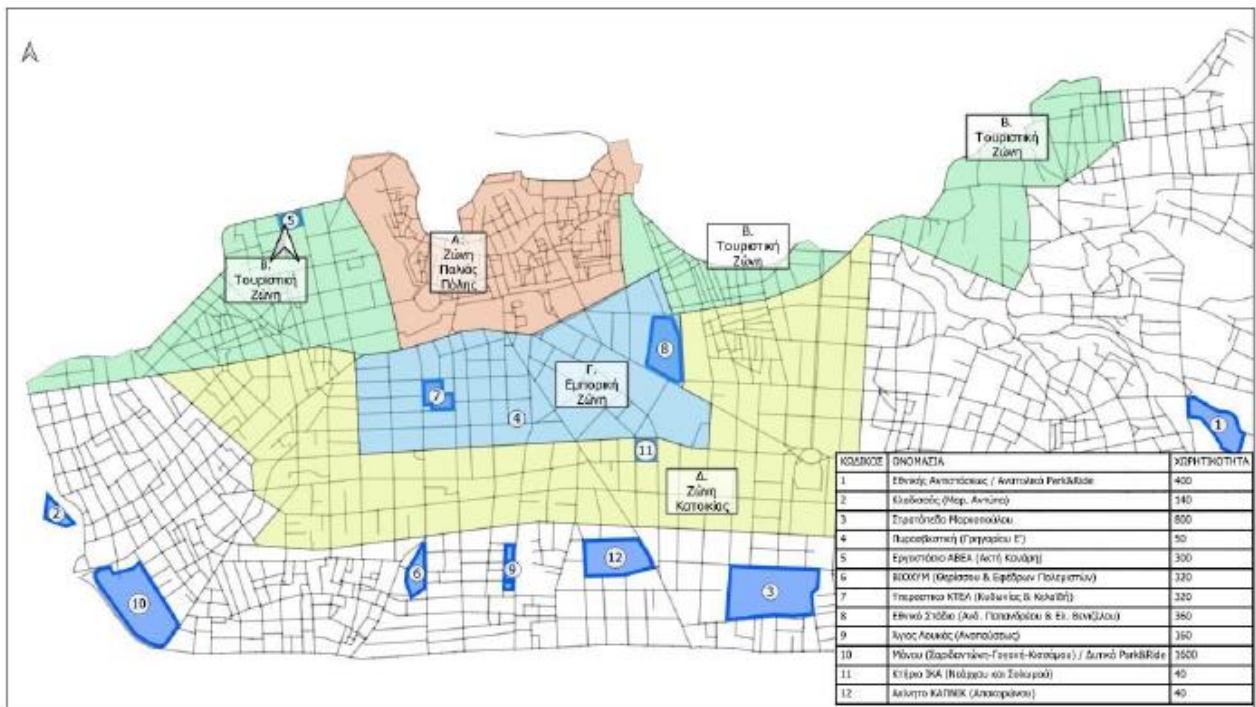
- Στην οργάνωση της στάθμευσης στους βασικούς άξονες της πόλης σε συνάφεια με τις παρεμβάσεις που αφορούν στη δημιουργία προσβάσιμων δικτύων πεζοδρομίων και ποδηλατόδρομων
- Στην οργάνωση ζωνών στάθμευσης στην κεντρική περιοχή με προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών στάθμευσης των κατοίκων και παροχή ελεγχόμενων επί πληρωμή θέσεων στάθμευσης στους επισκέπτες της περιοχής.

Η εξειδίκευση των παραπάνω έγκειται:

- Στον υπολογισμό, σε επίπεδο ζώνης στάθμευσης, της νέας προσφοράς στάθμευσης παρά την οδό με την προϋπόθεση εφαρμογής των παρεμβάσεων που αφορούν στην κίνηση πεζών, στην κίνηση ποδηλάτων και κατανομή της νέας αυτής προσφοράς μεταξύ κατοίκων και επισκεπτών
- Στον υπολογισμό σε επίπεδο ζώνης στάθμευσης του ισοζυγίου μεταξύ προσφοράς και ζήτησης στάθμευσης των κατοίκων

- Στην διατύπωση προτάσεων προκειμένου να καλυφθεί, σε επίπεδο ζώνης στάθμευσης, το όποιο έλλειμμα προκύπτει μεταξύ ζήτησης και προσφοράς (θετικό ισοζύγιο) και
- Στην πρόταση για το ύψος του αντίτιμου στάθμευσης που θα ισχύει σε επίπεδο ζώνης στάθμευσης, τόσο στις θέσεις ελεγχόμενης παρά την οδό στάθμευσης όσο και στις εκτός θέσεις στάθμευσης (υφιστάμενοι δημόσιοι χώροι στάθμευσης, υπαίθριοι ή στεγασμένοι ιδιοκτησίας/εκμετάλλευσης του Δήμου Χανίων).

Χάρτης 35. Υπό διereύνηση χώροι στάθμευσης εντός περιοχής παρέμβασης ΣΒΑΚ Χανίων

Ευφυή συστήματα μεταφορών (ITS).

Οι κύριοι στόχοι αυτού του τομέα παρέμβασης είναι ο καθορισμός των κατάλληλων μέτρων/παρεμβάσεων των ITS, προκειμένου να χρησιμεύσει ως αποτελεσματικό εργαλείο στις συγκεκριμένες πολιτικές και μέτρα που ορίζονται στο πλαίσιο της αειφόρου αστικής κινητικότητας του Δήμου Χανίων σε διάφορους τομείς όπως:

- Διαχείριση της κυκλοφορίας στο κέντρο της πόλης
- Επιχειρησιακή λειτουργία δημόσιων συγκοινωνιών και ένταξη αυτών σε ένα κεντρικό σύστημα διαχείρισης κυκλοφορίας
- Διαχείριση στάθμευσης (σύστημα ελέγχου με αισθητήρες πεδίου, συστήματα διαχείρισης της ζήτησης, δυναμική τιμολόγηση, εμπλουτισμός ψηφιακού περιεχομένου σε λογισμικά

πλοήγησης

- Οδική ασφάλεια
- Αστικές εμπορευματικές μεταφορές
- Ποδηλασία
- Πεζή μετακίνηση
- Εμποδιζόμενα άτομα (π.χ. άτομα με ειδικές ανάγκες κ.λπ.)

Τα μέτρα ευφούν μεταφορών που προτείνονται για τα Χανιά διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες:

- Διαχείρισης κυκλοφορίας
- Δημόσιες συγκοινωνίες
- Εφαρμογές «έξυπνης πόλης»

Πίνακας 28. Κέντρο ελέγχου και διαχείρισης κυκλοφορίας Δήμου Χανίων

	Παρέμβαση	Περιγραφή
Οδική κυκλοφορία ITS	Αστικό σύστημα διαχείρισης και ελέγχου φωτεινής σηματοδότησης	Αναβάθμιση/επέκταση του υφιστάμενου συστήματος φωτεινής σηματοδότησης και ελέγχου κυκλοφορίας που εγκαταστάθηκε και λειτουργεί
	Εξοπλισμός πεδίου για την ανίχνευση κυκλοφορίας	Μια ευρεία σειρά αισθητήρων ανίχνευσης κίνησης για τη συλλογή δεδομένων φόρτων σε μόνιμη βάση προτείνεται ήδη να υλοποιηθεί με χρηματοδότηση που σχετίζεται με εφαρμογές έξυπνων πόλεων
	Πινακίδες μεταβλητών μηνυμάτων	Συστήματα πληροφόρησης οδηγών (επέκταση του συστήματος που ήδη λειτουργεί επί της Λεωφόρου Σούδας)
	Αισθητήρες μέτρησης περιβαλλοντικών ρύπων που προέρχονται από την κυκλοφορία	Ειδικοί περιβαλλοντικοί σταθμοί που μπορούν να τοποθετηθούν σε χαρακτηριστικά σημεία της πόλης
Δημόσιες συγκοινωνίες ITS	Σύστημα προτεραιότητας λεωφορείων	Εξοπλισμός λογισμικού και υλικού που επιτρέπει την προτεραιότητα των λεωφορείων σε επιλεγμένες οδικές διασταυρώσεις
	Ηλεκτρονικές πινακίδες δυναμικής πληροφορίας επιβατικού κοινού	Εμφάνιση πληροφοριών για τους επιβάτες σε τερματικούς σταθμούς και στάσεις λεωφορείων
Εφαρμογές «έξυπνης πόλης»	Ολοκληρωμένο σύστημα καθοδήγησης στάθμευσης	Πληροφορίες δυναμικών προγραμμάτων καθοδήγησης που θα εμφανίζουν τις διαθέσιμες θέσεις στάθμευσης εκτός οδού γύρω από την κεντρική περιοχή της πόλης
	Προηγμένο σύστημα διαχείρισης πληρωμών στάθμευσης	Βασισμένο σε αισθητήρα πεδίου για τη διαχείριση των πληρωμών στο δρόμο

2.2.8 Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος Δήμου Χανίων (2018)

Το Στρατηγικό Σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα στο Δήμο Χανίων δομείται γύρω από Ενέργειες και Παρεμβάσεις οι οποίες πάνε από το μικρό επίπεδο στο μάκρο επίπεδο και από παρεμβάσεις χαμηλού κόστους σε μεγάλες επενδύσεις. Στόχος είναι να υποστηριχθεί η αναπτυξιακή πορεία του Δήμου μέσα από επενδύσεις «χαμηλού άνθρακα» που θα απελευθερώσουν πόρους για παράλληλες δράσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Δήμου. Υπό την έννοια αυτή, Αποστολή και Όραμα του Δήμου Χανίων αποτελούν:

ΜΗ Η ενίσχυση του Αναπτυξιακού Δυναμικού, μέσα από την προσέλκυση επενδύσεων που θα επιτρέψουν την υιοθέτηση Δράσεων για τη μετάβαση σε οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂)

Η στρατηγική του Δήμου Χανίων βασίζεται σε συγκεκριμένη πολιτική για την υλοποίηση του οράματος για το 2030. Για την εκπλήρωση της αποστολής του Δήμου απαιτείται η επιμέρους επίτευξη μετρήσιμων σκοπών και στόχων. Η στρατηγική του Δήμου Χανίων βασίζεται στις ακόλουθες κατευθυντήριες αρχές σχεδιασμού:

- Εναρμόνιση με τους στόχους της στρατηγικής της Ευρώπης για το κλίμα και την ενέργεια 2020, 2030, και τους στόχους βιωσιμότητας
- Ενσωμάτωση βέλτιστων πρακτικών και νέων μεθόδων στρατηγικής σε εθνικό και διεθνές επίπεδο
- Αειφορία των δράσεων
- Αποτελεσματικότητα των δράσεων
- Εξειδίκευση των δράσεων με βάση τις τοπικές ανάγκες
- Οι προτεινόμενες δράσεις θα αποτελούν μια ανατροφοδοτούμενη διεργασία
- Ανάγκη δημιουργίας και ενίσχυσης ενός δικτύου συνεργασιών σε πολλά επίπεδα

Το σχέδιο δράσης για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΣΔΑΕΚ) ακολουθεί ολιστική προσέγγιση ενσωματώνοντας δράσεις **μετριασμού** και **προσαρμογής** στην Κλιματική Αλλαγή και έχει φυσικά **διατομεακό** χαρακτήρα. Εξετάστηκαν και αναλυθήκαν οι δυνατότητες ενσωμάτωσης των προτεινόμενων μέτρων και δράσεων καθώς και οι συνέργειες με άλλες υφιστάμενες πολιτικές σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό εξετάστηκε η συμβατότητα και συμπληρωματικότητα του με υφιστάμενα αναπτυξιακά σχέδια (ενδεικτικά, Περιφερειακό Σχέδιο ΠεΣΠΚΑ κρήτης, Βιώσιμη Αστική Ανάπλαση - ΒΑΑ, Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση – ΟΧΕ), τις αρχές της **Ατζέντα 2030** - Στόχοι Βιωσιμότητας του ΟΗΕ, **New Urban Agenda**, την ενίσχυση της απασχόλησης, της κυκλικής οικονομίας, κλπ σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Μελετήθηκαν επίσης οι βέλτιστες πρακτικές από άλλες πόλεις με παρόμοια χαρακτηριστικά σε διεθνές επίπεδο.

Τέλος, προτείνεται η ανάπτυξη ενός συστήματος παρακολούθησης της προόδου εφαρμογής του ΣΔΑΕΚ σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Συμφώνου και το οποίο περιλαμβάνει κατάλληλους δείκτες όπως χρονοδιαγράμματα, φορείς παρακολούθησης, κλπ.

Οι δράσεις εντάσσονται σε 6 άξονες και σε συνολικά 62 προτεινόμενες δράσεις. Συγκεκριμένα οι άξονες ένταξης είναι:

1. Ηγεσία και ενίσχυση της Διοικητικής Ικανότητας
2. Προώθηση και διάχυση Γνώσης & Δεξιοτήτων
3. Εξοικονόμηση Ενέργειας & Κτίρια / Εξοπλισμός / Εγκαταστάσεις
4. Μεταφορές / Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ)
5. Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
6. Κλιματική Προσαρμογή / Παρεμβάσεις στον χώρο / Αναπλάσεις

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται συγκεντρωτικά οι επιμέρους προτεινόμενες δράσεις για κάθε άξονα.

Πίνακας 29. Προτεινόμενες δράσεις ΣΔΑΕΚ Δήμου Χανίων

Προτεινόμενες Δράσεις ΣΔΑΕΚ Δήμου Χανίων 2018
Άξονας 1: Ηγεσία και ενίσχυση της Διοικητικής Ικανότητας
<ul style="list-style-type: none"> 1.1 Δημιουργία και Λειτουργία Γραφείου Κλιματικής Αλλαγής 1.2 Ανάπτυξη συστήματος ενεργειακής διαχείρισης ISO 50001 1.3 Ανάπτυξη και εφαρμογή διεθνούς προτύπου δεικτών βιωσιμότητας ISO 37120 smart city dashboard 1.4 Δημιουργία Κέντρου Ενημέρωσης για το Περιβάλλον και την Κλιματική Αλλαγή σε δημοτικό κτίριο εντός του Δημοτικού Κήπου
Άξονας 2: Προώθηση και διάχυση Γνώσης & Δεξιοτήτων
<ul style="list-style-type: none"> 2.1 Πρόγραμμα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και διαβούλευσης 2.2 Εκδηλώσεις σε σχολεία / Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης / Ενημέρωση ιδιωτών για παρεμβάσεις σε κατοικίες & τριτογενή τομέα 2.3 «Eco Driving» για τους οδηγούς των δημοτικών οχημάτων 2.4 Πρόγραμμα κατάρτισης, ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης σχετικά με καλλιεργητικούς χειρισμούς που συμβάλλουν στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και στη γεωργία και στην εξοικονόμηση πόρων (ενέργειας, νερού κλπ.) 2.5 Κυκλική Οικονομία και Κλιματική Αλλαγή: δράσεις για την μείωση οργανικών και αύξησης της ανακύκλωσης στο πλαίσιο του τοπικού σχεδίου διαχείρισης
Άξονας 3: Εξοικονόμηση ενέργειας & κτίρια/ Εξοπλισμός/ Εγκαταστάσεις
<ul style="list-style-type: none"> 3.1 Αντικατάσταση του συνόλου του δημοτικού οδοφωτισμού και φωτισμού ελεύθερων χώρων με λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας. Φάση Μελέτης 3.2 Ενεργειακές επιθεωρήσεις στα Δημοτικά Κτίρια 3.3 Εκπόνηση Τεχνοοικονομικής μελέτης διερεύνησης εφαρμογής "Πράσινης Στέγης" σε δημοτικά κτίρια 3.4 Ενεργειακή αναβάθμιση 2 ανεξάρτητων πτερύγων του δημοτικού γηροκομείου 3.5 Ενεργειακή Αναβάθμιση του κτιρίου Γραφείων της Εφορείας Αρχαιοτήτων στην οδό Σουρμελή στην παλιά

Προτεινόμενες Δράσεις ΣΔΑΕΚ Δήμου Χανίων 2018

πόλη Χανίων.

- 3.6 Ενεργειακή Αναβάθμιση 5ου Δημοτικού Σχολείου Χανίων (Νέα χώρα)
- 3.7 Ενεργειακή Αναβάθμιση 4 σχολικών συγκροτημάτων (Κουμπέ, Σούδας, Κουνουπιδιανών, Αμπεριάς) Δήμου Χανίων - Σε φάση προμελέτης
- 3.8 Ενεργειακή αναβάθμιση 2ου ΕΠΑΛ Χανίων και 5ου Δημοτικού Χανίων -φάση μελέτης
- 3.9 Ανέγερση νέου Βρεφονηπιακού σταθμού Κουμπέ Νεροκούρου – φάση δημοπράτησης
- 3.10 Κατασκευή νέου Αθλητικού Κέντρου και Ελεύθερου Χώρου Αμπεριάς - Σε φάση υλοποίησης
- 3.11 Προμήθεια συστημάτων ενεργειακής παρακολούθησης δημοτικών κτιρίων

Άξονας 4: Μεταφορές/ Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ)

- 4.1 Εκπόνηση Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ)
- 4.2 Πράσινο δίκτυο διαδρομών πολιτισμού - τουρισμού. Επισυνάπτεται χάρτης των διαδρομών του δικτύου.
- 4.3 Διαμόρφωση Χάληδων
- 4.4 Ποδηλατόδρομος κατά μήκος Πράσινου Δικτύου
- 4.5 Επέκταση Συστήματος Κοινοχρήστων Ποδηλάτων
- 4.6 Δημιουργία πράσινης διαδρομής & ποδηλατόδρομου στον άξονα Τζανακάκη-Χατζημιχάλη Γιάνναρη – Σκαλίδη – Πειραιώς σε φάση μελέτης
- 4.7 Προμήθεια 19 απορριμματοφόρων οχημάτων σύγχρονης τεχνολογίας και ενός (1) οχήματος - πλυντήριο κάδων συν κάδοι
- 4.8 Ανανέωση στόλου δημοτικών οχημάτων με ηλεκτρικά και δημιουργία σημείων φόρτισης
- 4.9 Ανανέωση στόλου λεωφορείων με ηλεκτρικά
- 4.10 Πρόγραμμα Μείωσης Βιοαποβλήτων "Chania Zero Bio-Waste"

Άξονας 5: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

- 5.1 Προμήθεια & εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ στην στέγη του κτιρίου γραφείων της ΔΕΥΑΧ
- 5.2 Εκπόνηση Τεχνοοικονομικής μελέτης διερεύνησης εφαρμογής ΑΠΕ σε δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις

Άξονας 6: Κλιματική προσαρμογή/ Παρεμβάσεις στον χώρο/ Αναπλάσεις

- 6.1 Αποκατάσταση Δημοτικής Αγοράς Χανίων
- 6.2 Βιοκλιματική αναβάθμιση του Πάρκου Ειρήνης & Φιλίας
- 6.3 Βιοκλιματική Ανάπλαση Ακτής Παπανικολή Ν. Χώρας
- 6.4 Ανάπλαση οδού Χάληδων και πλατείας Μητρόπολης έως Παλιό Λιμάνι
- 6.5 Ανάπλαση Πλατείας Σούδας
- 6.6 Ανάπλαση εκβολών Ποταμού Μορώνη Σούδας
- 6.7 Ανάπλαση εκβολών Ποταμού Κλαδισός
- 6.8 Ανάπλαση πλατείας Τσικαλαριών
- 6.9 Αντιμετώπιση κατολισθητικών φαινομένων στο παράκτιο πρηνές τέρμα Ηρώων Πολυτεχνείου- στο μνημείο Πεσότων Αεροπόρων
- 6.10 Έξυπνο ολοκληρωμένο σύστημα διαρκούς παρακολούθησης της παράκτιας ζώνης της περιοχής παρέμβασης
- 6.11 Μέτρα αποκατάστασης & ήπιες τεχνικές προστασίας στην παράκτια ζώνη της περιοχής παρέμβασης
- 6.12 Διαμόρφωση αυλής παιδικού σταθμού Λενταριανών
- 6.13 Διαμόρφωση κοινοχρήστων χώρων κέντρου οικισμού Δαράτσου
- 6.14 Ανάπλαση πλατείας Γαλατά
- 6.15 Κατασκευή παιδικής χαράς Χωραφακίων

Προτεινόμενες Δράσεις ΣΔΑΕΚ Δήμου Χανίων 2018

- 6.16 Διαμόρφωση κοινοχρήστων χώρων οικισμού Πύργου Περιβολίων
- 6.17 Ανάπλαση Δημοτικού Κήπου Χανίων
- 6.18 Αποκατάσταση ρολογιού Δημοτικού Κήπου Χανίων
- 6.19 Διαμόρφωση και αποκατάσταση προσβασιμότητας χώρων καταφυγής
- 6.20 Διαμόρφωση νότιου τμήματος Δυτικού αναχώματος & ενοποίηση με οδό Ζαμπελίου
- 6.21 Μελέτη Ύδρευσης «Έργα επάρκειας εκσυγχρονισμού και διασύνδεσης των δικτύων ύδρευσης της Δ.Ε.Υ.Α. Χανίων και των περιαστικών Δ.Ε. σε ενιαίο σύστημα ύδρευσης»
- 6.22 «Έργα επάρκειας εκσυγχρονισμού και διασύνδεσης των δικτύων ύδρευσης της Δ.Ε.Υ.Α. Χανίων και των περιαστικών Δ.Ε. σε ενιαίο σύστημα ύδρευσης»
- 6.23 Τηλεμετρία & τηλε-έλεγχος διαρροών σε νέα δίκτυα ύδρευσης, επέκταση αυτοματοποίησης σε νέους τοπικούς σταθμούς και αναβάθμιση των τοπικών σταθμών ελέγχου αυτοματοποίησης (SCADA) του Δήμου Χανίων
- 6.24 Επικαιροποίηση Επιχειρησιακού Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων
- 6.25 Εκπόνηση σχεδίου για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
- 6.26 Ανάπτυξη δικτύου παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και μετεωρολογικών παραμέτρων
- 6.27 Υπολογισμός, Επαλήθευση και Αντιστάθμιση Ανθρακικού Αποτυπώματος Δήμου
- 6.28 Βελτιστοποίηση συστήματος νερού άρδευσης και αξιοποίησης νέων τεχνολογιών για την εξοικονόμηση νερού με τη χρήση τηλεμετρίας και Διαδικτύου των Πραγμάτων (IoT)
- 6.29 Αντικατάσταση των φυτών που χρησιμοποιούνται στα πάρκα με λιγότερο απαιτητικά σε νερό και ανθεκτικά στην κλιματική αλλαγή
- 6.30 Μέτρα αποκατάστασης & ήπιες τεχνικές προστασίας στην παράκτια ζώνη Ανατολικά της πόλης των Χανίων για προστασία του Κεντρικού Αποχετευτικού Αγωγού

2.2.9 Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) Δήμου Χανίων

Ως Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) ορίζεται το επιχειρησιακό σχέδιο που καταρτίζεται από τους ΟΤΑ Α' Βαθμού για τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων, σύμφωνα με τους στόχους του οικείου Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ). Η νέα περιβαλλοντική πολιτική έχει ως στόχο:

- η διαχείριση των αποβλήτων να μετατραπεί σε βιώσιμη διαχείριση των υλικών, για τη διασφάλιση της προστασίας και αναβάθμισης του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας,
- τη συνετή χρήση των πόρων,
- τη μετάβαση σε ένα μοντέλο αυτοτροφοδοτούμενης ανάπτυξης και τη δημιουργία νέων βιώσιμων οικονομικών ευκαιριών και θέσεων εργασίας.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην πρόληψη και μείωση της παραγωγής αποβλήτων και στον περιορισμό της χρήσης των φυσικών πόρων βελτιώνοντας την αποδοτικότητά τους, με τελικό σκοπό τη μετάβαση σε μια κυκλική και αειφόρο οικονομία.

Σύμφωνα με τους στόχους του ΤΣΔΑ ο Δήμος Χανίων το έτος 2025 καλείται να προωθή προς

επανάχρηση και ανακύκλωση περίπου το 55% των συνολικών Αστικών Στερεών Αποβλήτων που παράγει.

Στην στρατηγική ΒΑΑ 2021-2027 είχε ενταχθεί η δράση **ΠΡΟΛΗΨΗ αλλά και ΠΡΟ(Σ)ΚΛΗΣΗ**. Η πράξη αυτή αφορά στην εφαρμογή προγραμμάτων χωριστής συλλογής αστικών αποβλήτων για δύο ρεύματα: βιοαπόβλητα και έντυπο χαρτί στην περιοχή παρέμβασης της ΣΒΑΑ του Δήμου Χανίων. Περιλαμβάνει την προμήθεια κάδων και απορριμματοφόρων οχημάτων και λοιπού εξοπλισμού.

Για τη Διαλογή στην Πηγή και τη χωριστή συλλογή στο Δήμο Χανίων των πράσινων αποβλήτων, ήδη από το 2006 πραγματοποιείται ΔσΠ και συλλογή πόρτα-πόρτα πράσινων στην περιοχή παρέμβασης της ΣΒΑΑ, ενώ σταδιακά επεκτάθηκε η εφαρμογή σε όλη την εδαφική του περιφέρεια με χρήση διαθέσιμων οχημάτων του (φορτηγών).

Ο Δήμος Χανίων παράγει υψηλές ποσότητες πράσινων αποβλήτων τόσο από τις κατοικίες όσο και από τους κοινόχρηστους χώρους, τα οποία αποτίθενται σε δρόμους και πεζοδρόμια. Για την επίτευξη του στόχου χωριστής συλλογής, η διαχείριση των πράσινων αποβλήτων του Δήμου απαιτεί τη χρήση κατάλληλου εξοπλισμού. Επίσης, η βελτιστοποίηση της μεταφοράς αλλά και η προετοιμασία των πράσινων αποβλήτων για επεξεργασία απαιτεί συχνά τον τεμαχισμό τους ειδικά σε απομακρυσμένες περιοχές.

Για αυτό το σκοπό, η λειτουργία αποκομιδής και μεταφοράς πράσινων αποβλήτων του Δήμου απαιτεί την προμήθεια κατάλληλων οχημάτων και εξοπλισμού για την επί τόπου μείωση του μεγέθους των πράσινων υλικών (κλαδέματα, απόβλητα κήπων, κλπ.) και τη διευκόλυνση της μεταφοράς τους.

2.2.10 Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο) Δήμου Χανίων

Το Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο) αφορά στην **ανάπτυξη ενός δικτύου δημοσίων προσβάσιμων σταθμών Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Η/Ο)** για την εξυπηρέτηση/επαναφόρτιση των διάφορων τύπων ηλεκτρικών οχημάτων (επιβατικά Ι.Χ., δίκυκλα, ποδήλατα, ΕΔΧ ΤΑΞΙ, λεωφορεία, κ.α.) που προβλέπεται να κυκλοφορούν στο Δήμο τα επόμενα χρόνια. Η εκπόνηση του Σ.Φ.Η.Ο αποτελεί υποχρέωση των Δήμων της Χώρας με βάση τον Ν. 4710/2020.

Στόχοι του ΣΦΗΟ:

- Προσδιορισμός ενός βιώσιμου συστήματος υποστήριξης σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο προώθησης της ηλεκτροκίνησης.
- Ανάπτυξη ενός ρεαλιστικού δικτύου επαναφόρτισης Η/Ο που θα λαμβάνει υπόψη τις μελλοντικές ανάγκες των Δημοτών, των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και των

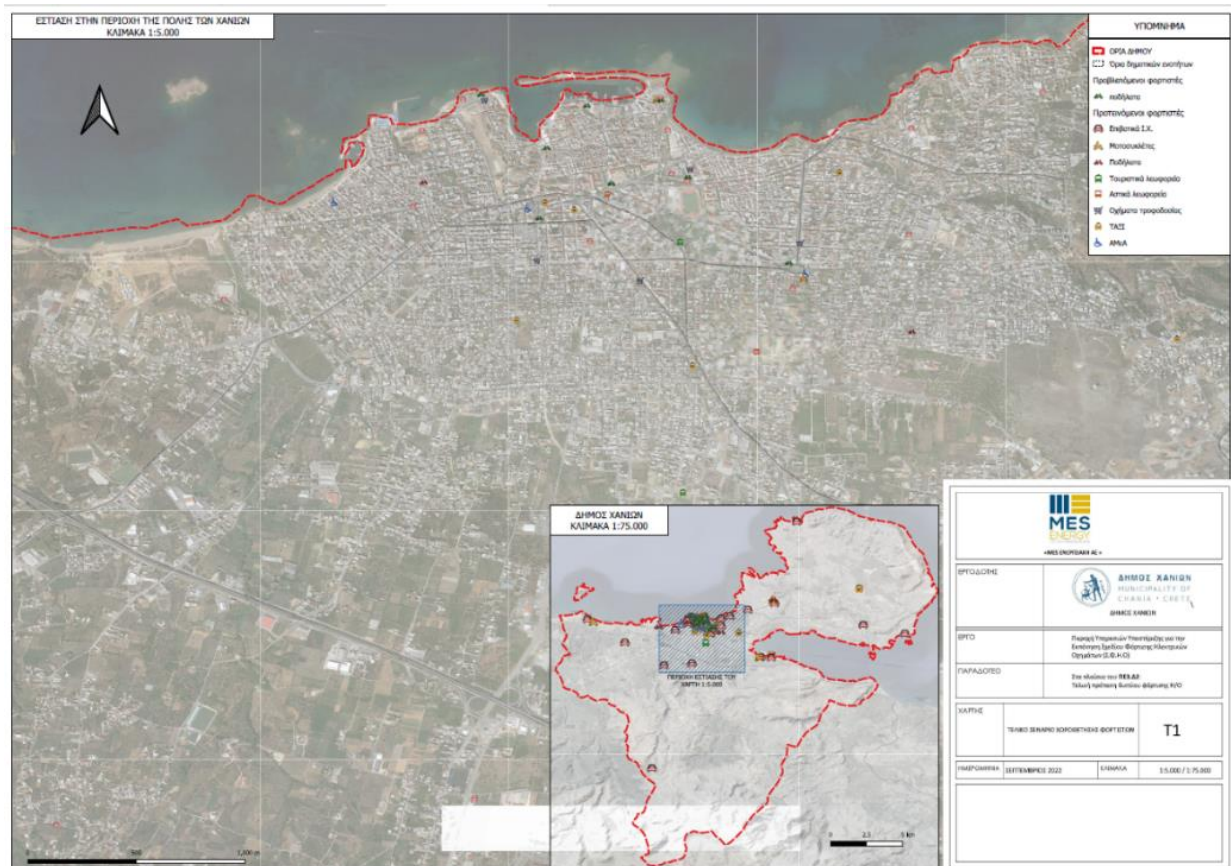
επισκεπτών του Δήμου.

- Ενθάρρυνση των Δημοτών στη χρήση Ηλεκτρικών Οχημάτων με την παροχή δημοσίας προσβάσιμων σημείων επαναφόρτισης.
- Ένταξη του δικτύου ηλεκτροκίνησης στο ευρύτερο σύστημα βιώσιμης κινητικότητας του Δήμου, σε συνέργεια με τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις, αστικές αναπλάσεις και με το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) που εκπονεί ο Δήμος.
- Ανάπτυξη στρατηγικής και κατάλληλων πολιτικών κινήτρων για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης κατά το Ν. 4710/2020 «Προώθηση της ηλεκτροκίνησης και άλλες διατάξεις».

Με το Σ.Φ.Η.Ο ο Δήμος Χανίων προγραμματίζει τη **χωροθέτηση επαρκούς αριθμού κανονικής ή υψηλής ισχύος δημοσίως προσβάσιμων σημείων επαναφόρτισης Η/Ο και θέσεων στάθμευσης** εντός των διοικητικών του ορίων. Θα παρουσιάζει τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο κατά μήκος των διοικητικών ορίων του Δήμου, χώρους στάσης και στάθμευσης του άρθρου 34 του ν. 2696/1999 (Α' 57), καθώς και σε ελεγχόμενους χώρους στάθμευσης και δημοτικούς χώρους στάθμευσης.

Θα προβλέπει **κατ' ελάχιστον 109 δημοσίως προσβάσιμες θέσεις φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων στην επικράτεια του Δήμου**, προς εξυπηρέτηση των αναγκών φόρτισης διάφορων τύπων Η/Ο που αναμένεται να κυκλοφορούν στο Δήμο τα επόμενα χρόνια. Συγκεκριμένα προτείνονται θέσεις φόρτισης για επιβατικά Ι.Χ. οχήματα, μοτοσυκλέτες, ποδήλατα, τουριστικά και αστικά λεωφορεία, τροφοδοτικά οχήματα, ΤΑΞΙ και οχήματα ΑΜΕΑ. Στον παρακάτω χάρτη απεικονίζεται η τελική πρόταση χωροθέτησης σταθμών φόρτισης για το Δήμο Χανίων.

Χάρτης 36. Τελικές θέσεις ΣΦΗΟ Δήμου Χανίων

2.2.11 Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.) Δήμου Χανίων

Ο Δήμος Χανίων στο πλαίσιο της Πρόσκλησης ΣΑΠ-2022 (2479/27-04-2022, ΑΔΑ: ΨΑΑΒ46Ψ844-Μ41) του Πράσινου Ταμείου εκπονεί σχέδιο καθορισμού απαραίτητων παρεμβάσεων εξασφάλισης της προσβασιμότητας, των υπαίθριων κοινόχρηστων χώρων, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων μετακίνησης πεζή, των οδύσεων διαφυγής, των χώρων εκτόνωσης, των σημείων προσωρινής περιθάλψης και των σημείων καταφυγής των πολιτών εντός των διοικητικών ορίων του. Η περιοχή παρέμβασης του Σ.Α.Π. εκτείνεται στα διοικητικά όρια του Δήμου Χανίων. Εντός της Περιοχής Παρέμβασης υπάρχουν σημεία και χώροι αρμοδιότητας άλλων φορέων (όπως π.χ. Αεροδρόμιο Χανίων, Λιμένας Σούδας, ΚΤΕΛ Χανίων, Πολυτεχνείο Κρήτης κλπ.) Σκοπός του Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας είναι η οριοθέτηση και η υλοποίηση των απαραίτητων παρεμβάσεων για την εξασφάλιση δικτύων προσβάσιμων αλυσίδων κινητικότητας στο σύνολο του δήμου. Το ΣΑΠ βρίσκεται σε στάδιο εκπόνησης.

2.3. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η επικαιροποιημένη στρατηγική καλείται να αντιμετωπίσει πλήθος προκλήσεων που εντοπίζονται στην ΠΠ και που προκύπτουν από το ευρύτερο κοινωνικό – οικονομικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο, όπως αυτό έχει πλέον διαμορφωθεί αλλά και όπως αυτό προβλέπεται να εξελιχθεί.

α. Οικονομικές προκλήσεις

Σε οικονομικούς όρους, οι διεθνείς εξελίξεις που χαρακτηρίζονται από αλληπάλληλες κρίσεις (οικονομική, υγειονομική, ενεργειακή), έχουν όπως είναι φυσικό, πολύ σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο και στην ΠΠ. Το μεγαλύτερο πρόβλημα που έχει να αντιμετωπίσει η ΠΠ αφορά στην **διαχρονικά αυξανόμενη ανεργία**, με το φαινόμενο αυτό να εμφανίζεται εντονότερα στις ΠΕ Κέντρου, Παλιάς Πόλης και Νέας Χώρας, παρά το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις δείχνουν σχετική ανθεκτικότητα την τελευταία πενταετία. Προβλήματα εντοπίζονται πρωτίστως στο **δημογραφικό ζήτημα** και ειδικότερα στη **γήρανση του εργατικού δυναμικού της περιοχής**, το οποίο χαρακτηρίζεται από χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και έλλειψη εξειδίκευσης με αποτέλεσμα να μην μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες της αγοράς. Επιπλέον, η **ανεργία** εντοπίζεται αυξημένη **σε ειδικές ομάδες πληθυσμού όπως οι γυναίκες και οι νέοι**, για τους οποίους απαιτείται να υπάρξει ειδική μέριμνα, αλλά και δημιουργία προϋποθέσεων για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας των ομάδων αυτών. Έντονο είναι επίσης το φαινόμενο της **μακροχρόνιας ανεργίας**, αλλά και της εποχικής ανεργίας κυρίως λόγω του μεγάλου ποσοστού απασχόλησης στον τουρισμό.

Η επιχειρηματικότητα στην ΠΠ είναι σχετικά ανεπτυγμένη, δεδομένου ότι περιλαμβάνει ένα πολύ σημαντικό ποσοστό του συνόλου των επιχειρήσεων τόσο της αστικής περιοχής (79,81%), όσο και του Δήμου Χανίων (36,53%). Οι επιχειρήσεις αυτές δραστηριοποιούνται κυρίως στους τομείς του εμπορίου, των υπηρεσιών και του τουρισμού, ενώ δείχνουν μια σχετική ανθεκτικότητα την τελευταία πενταετία (ιδιαίτερα οι τουριστικές επιχειρήσεις). Παρόλα αυτά, οι επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα και εμπόδια, καθώς δυσκολεύονται ολοένα και περισσότερο να ανταποκριθούν στα αυξημένα κόστη, ενώ το μικρό μέγεθός τους και η έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας, δεν επιτρέπει την ανάπτυξη συνεργιών για τη δημιουργία οικονομικών κλίμακας, την ενσωμάτωση καινοτομιών και τη βελτίωση της παραγωγικότητάς τους, έτσι ώστε να μπορέσουν ανταποκριθούν στον ισχυρό ανταγωνισμό που χαρακτηρίζει τη διεθνή αγορά.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, ακόμη μία πρόκληση που τίθεται να αντιμετωπίσει η περιοχή εντοπίζεται στην **ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων**. Με βάση τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων, βασική επιδίωξη είναι η ενίσχυση της καινοτομίας, τεχνολογικής ή μη, μέσα από την

εισαγωγή καινοτομιών στις επιχειρήσεις και στα προϊόντα, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού για έξυπνη εξειδίκευση, την παροχή κινήτρων για τη συγκράτηση των νέων επιστημόνων στην περιοχή και τέλος την αξιοποίηση ευκαιριών επιχειρηματικής ανάπτυξης και απασχόλησης σε δυναμικούς κλάδους της Περιφερικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση, σε συνεργασία με Πανεπιστημιακά και Ερευνητικά Ιδρύματα.

Επιπλέον, η **διαφοροποίηση του τουριστικού τομέα** μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην αντιμετώπιση όχι μόνο των οικονομικών ζητημάτων αλλά και των κοινωνικών ζητημάτων που αντιμετωπίζει η ΠΠ, μέσα από την αξιοποίηση των πλούσιων τουριστικών πόρων που αυτή διαθέτει και οι οποίοι ευνοούν τον εναλλακτικό τουρισμό (όπως πολιτιστικός και θρησκευτικός τουρισμός, τουρισμός πόλης, συνεδριακός τουρισμός, ψηφιακοί νομάδες, γαστρονομικός τουρισμός, οινοτουρισμός κλπ.). Η ανάδειξη νέων μορφών τουρισμού, αλλά και η δυνατότητα της ποιοτικής αναβάθμισης των τουριστικών υπηρεσιών, μπορούν να εμπλουτίσουν το τουριστικό προϊόν της περιοχής και να δημιουργήσουν προστιθέμενη αξία. Τομείς όπως η αγροδιατροφή, ο πολιτισμός, το περιβάλλον και η καινοτομία μπορούν να παίξουν καθοριστικό ρόλο στη διαφοροποίηση των τουριστικών προϊόντων, δεδομένων των αναδυόμενων τάσεων των καταναλωτών, των τουριστών και των εργαζόμενων, αλλά και του πλήθους των διεθνών και εθνικών πολιτικών που προωθούν τη **διασύνδεση του τουρισμού σε όλα τα επίπεδα**. Άλλωστε η ΠΠ διαθέτει ήδη ισχυρή τουριστική ταυτότητα (brandname Παλιάς Πόλης), ενώ τα τελευταία έτη παρατηρείται σημαντική αύξηση των τουριστικών ροών. Βασική προϋπόθεση για την βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα αποτελεί ο σεβασμός στη φέρουσα ικανότητα της περιοχής, μέσω της ανάπτυξης της καινοτομίας, της δημιουργίας πράσινων υποδομών και υποδομών ορθής διαχείρισης των πόρων. Ακόμα, οι αυξημένοι πόροι που διαθέτει η προγραμματική περίοδος στους τομείς αυτούς, μπορούν να μειώσουν σημαντικά το ρίσκο που έχουν οι συγκεκριμένες επενδύσεις λόγω του υψηλού τους κόστους.

Συνοψίζοντας τα παραπάνω, ως κυριότερες οικονομικές προκλήσεις εντοπίζονται οι:

- Αύξηση της ανταγωνιστικότητας, ανθεκτικότητας και προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων.
- Ενίσχυση της υπάρχουσας δυναμικής της τοπικής οικονομίας στο πλαίσιο της Ευφυούς Εξειδίκευσης και προώθησης καινοτομιών τεχνολογικών και μη,
- Προσέλκυση παραγωγικών ηλικιών, αύξηση της απασχόλησης και δημιουργίας βιώσιμων θέσεων εργασίας
- Διαφοροποίηση διεύρυνση και εμπλουτισμός του τοπικού τουριστικού προϊόντος και αύξηση της διάρκειας της Τουριστικής σεζόν.
- Προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων στις απαιτήσεις

της έξυπνης εξειδίκευσης

- Μείωση των ποσοστών ανεργίας κυρίως σε πληττόμενες ομάδες πληθυσμού (γυναίκες και νέους)

β. Κοινωνικές προκλήσεις

Σε κοινωνικό επίπεδο, το **δυσμενές οικονομικό περιβάλλον** οδηγεί σταδιακά στη συρρίκνωση του εισοδήματος και αυξάνει σημαντικά τον **κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού**. Στην ΠΠ διακρίνεται σημαντική αύξηση των κοινωνικών αναγκών, η οποία αποτυπώνεται τόσο στους αριθμούς των αιτήσεων, όσο και στους αριθμούς των ωφελούμενων των κοινωνικών υπηρεσιών και επιδομάτων. Η αύξηση αυτή είναι μια ένδειξη ότι όλο και περισσότεροι πολίτες αναζητούν τρόπους κάλυψης των αναγκών τους μέσω του δημοσίου, είτε αυτό αφορά παροχές υπηρεσιών, είτε επιδομάτων είτε ακόμα και υλικών αγαθών μέσω των Κοινωνικών Παντοπωλείων ή του ΤΕΒΑ ή άλλων δομών κοινωνικής αλληλεγγύης όπως τα κοινωνικά φροντιστήρια. Η αυξημένη ζήτηση ωστόσο δεν συνοδεύεται πάντα από αντίστοιχη προσφορά παροχής υπηρεσιών για την πλήρη ικανοποίηση αυτών των αναγκών.

Η αυξημένη ζήτηση για τις κοινωνικές υποδομές, επιβαρύνει περαιτέρω την ήδη προβληματική κατάσταση σε ότι αφορά τις **εγκαταστάσεις των διαθέσιμων υποδομών**. Ειδικότερα, καταγράφονται ανάγκες που αφορούν στη συντήρηση κτιρίων (υγρασίες, φθορές κ.α), στη διευκόλυνση προσβασιμότητας, στη διαμόρφωση εσωτερικών και εξωτερικών χώρων (πχ στέγαστρα) και την αναβάθμιση τους σύμφωνα με τις προδιαγραφές που προβλέπονται για τη χρήση τους. Ακόμα εντοπίζονται ελλείψεις σε υλικοτεχνικό εξοπλισμό (Η/Υ, περιφερειακές συσκευές, ψηφιακά οπτικοακουστικά μέσα, επίπλωση, εξασφάλιση ασφάλειας και υγιεινής κ.α.), όπως επίσης σε νέο προσωπικό (κυρίως βρεφονηπιοκόμων, καθαριστών, κοινωνικών λειτουργών, μαγείρων κ.α.) και στην κατάρτιση του υφιστάμενου (ψυχολογία, διοικητικές και τεχνικές ικανότητες, νέες τεχνολογίες κ.α.).

Στο πλαίσιο αυτό, αποδεικνύεται κρίσιμη η **βελτίωση και η διεύρυνση των κοινωνικών υποδομών** και των παρεχόμενων υπηρεσιών και η ανάπτυξη ενός δικτύου κοινωνικής προστασίας που να στοχεύει σε νοικοκυριά που αντιμετωπίζουν προβλήματα φτώχειας και αποστέρησης και όχι μόνο σε αυτά που αντιμετωπίζουν προβλήματα ακραίας φτώχειας. Σημαντική είναι η ανάπτυξη υπηρεσιών που απευθύνονται σε ομάδες όπως γυναίκες, άπορους, άστεγους και μετανάστες, καθώς υστερούν σημαντικά σε αριθμό παρά την επιτακτική ανάγκη που αναδεικνύεται για τις δομές αυτές (όπως η ανάγκη για ξενώνες γυναικών λόγω της έξαρσης του φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας τα τελευταία έτη). Τέλος η **έλλειψη δομών φροντίδας για ηλικιωμένους** που ολοένα και αυξάνει λόγω

της γήρανσης του πληθυσμού της περιοχής και η **έλλειψη δομών παιδικής φροντίδας**, απομακρύνουν ακόμα περισσότερο από την αγορά εργασίας, τις ήδη πληττόμενες ομάδες πληθυσμού όπως οι γυναίκες και οι νέοι, οι οποίοι παρά το γεγονός ότι μπορεί να διαθέτουν σημαντικά προσόντα και εξειδικευμένες δεξιότητες, δεν μπορούν να εργαστούν καθώς πρέπει να μείνουν σπίτι να φροντίσουν τα ευάλωτα μέλη της οικογένειας. Ειδικότερα, επιδιώκεται η αύξηση της δυναμικότητας των υποδομών πρόνοιας, η συνέχιση και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ευπαθείς ομάδες.

Πέρα από την ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών και παρεχόμενων υπηρεσιών, πρωτίστως θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για τη **μείωση της ανεργίας** και των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια. Στο πλαίσιο αυτό επιδιώκεται η προώθηση της απασχόλησης ανέργων και ευπαθών ομάδων, με προτεραιότητα στους **τομείς της Περιφερικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση**, αλλά και η **ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας** μέσω της στήριξης των υφιστάμενων κοινωνικών επιχειρήσεων, αλλά και την ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων κοινωνικού χαρακτήρα, οι οποίες μπορούν να τονώσουν την απασχόληση και να μειώσουν τα προβλήματα των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι υπάρχουν οι κατάλληλοι μηχανισμοί που να μπορούν στηρίξουν μια τέτοια προσπάθεια.

Ακόμη μία σημαντική πρόκληση που αντιμετωπίζει η ΠΠ είναι η **μειωμένη πρόσβαση σε κατοικίες για ενοικίαση** σε προσιτές, βάση του μέσου οικογενειακού εισοδήματος, τιμές. Η έντονη τουριστική ανάπτυξη της ΠΠ οδηγεί την μετατροπή πολλών κύριων κατοικιών σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης με το παραπάνω να οδηγεί σε σημαντική έλλειψη στην προσφορά κατοικιών. Ως αποτέλεσμα και σύμφωνα με τα αποτελέσματα της απογραφής του μόνιμου πληθυσμού, κατά τη δεκαετία 2001-2011 η ΠΠ έχασε το 13,87% του πληθυσμού της.

Τέλος, σε σχέση με την εκπαίδευση, από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης προκύπτει ότι πολλές κτιριακές εκπαιδευτικές δομές χρήζουν σημαντικών παρεμβάσεων βελτίωσης και αποκατάστασης.

*Συνοψίζοντας τα παραπάνω, ως κυριότερες **κοινωνικές προκλήσεις** εντοπίζονται οι:*

- Χαμηλή διαθεσιμότητα κατοικιών για ενοικίαση στην ΠΠ, πληθυσμός που απομακρύνεται από την περιοχή.
- Ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση, βελτίωση υποδομών, φαινόμενο σχολικής διαρροής
- Δυσμενής δημογραφικές εξελίξεις, μείωση πληθυσμού και αύξηση δεικτών γήρανσης και εξάρτησης
- Αυξημένες ανάγκες για υπηρεσίες πρόνοιας και πλέγμα προστασίας από το φαινόμενο της φτώχειας και του εργασιακού και κοινωνικού αποκλεισμού.

- Μειωμένη πρόσβαση σε αναβαθμισμένες κοινωνικές υπηρεσίες.

γ. Περιβαλλοντικές προκλήσεις και τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής

Σε περιβαλλοντικό επίπεδο, η περιοχή αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα, τόσο λόγω συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, δεδομένου του **αυξημένου κινδύνου φυσικών καταστροφών**, της **αύξησης της στάθμης της θάλασσας** και του σημαντικότερου προβλήματος που δημιουργεί η **διάβρωση των ακτών**, σε συνδυασμό με την **ανεπάρκεια των υποδομών**, όσο και λόγω της υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος από την εκτεταμένη ανθρωπογενή δραστηριότητα. Η μεγάλη πρόκληση για την περιοχή εντοπίζεται στην προστασία και στην ορθή διαχείριση και προστασία των **φυσικών αλλά πολιτιστικών πόρων** και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας του αστικού τοπίου απέναντι στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Η ανάπτυξη δράσεων όπως η ενεργειακή αναβάθμιση και η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων και των επιχειρήσεων, η μείωση των απωλειών, η βελτίωση της ποιότητας του πόσιμου νερού, αλλά και δράσεις για την αύξηση της ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης των απορριμμάτων, σε συνδυασμό με την περιβαλλοντική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού και των επιχειρήσεων, αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στην ορθολογική διαχείριση των πόρων και τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος. Επιπλέον, επιδιώκεται η ανάπτυξη δράσεων και συστημάτων πρόληψης και προστασίας από τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, αλλά και διαχείρισης και αποκατάστασης των καταστροφών και των βλαβών που συνδέονται με το κλίμα (πυρκαγιές, πλημμύρες κ.α).

Σε κρίσιμης σημασίας ζήτημα αναδεικνύεται η **προστασία του πολιτιστικού αποθέματος του Δήμου** από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και από το φαινόμενο της διάβρωσης των ακτών, το οποίο είναι ιδιαίτερα έντονο στην παραλιακή ζώνη όπου βρίσκεται μεγάλο μέρος του πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής παρέμβασης και παράλληλα είναι αυξημένες οι περιβαλλοντικές πιέσεις από τον τουρισμό.

Σημειώνεται πως η έντονη αστικοποίηση της ΠΠ έχει οδηγήσει σε υποβάθμιση του φυσικού Περιβάλλοντος το οποίο αντανακλάται από τον χαμηλό δείκτη πρασίνου, τον υψηλό δείκτη δόμησης και κάλυψης των ελευθέρων κοινόχρηστων χώρων αλλά και από την ένταση του φαινομένου της ΑΘΝ. Τα παραπάνω σε συνδυασμό με την ιδιαίτερα υψηλή τουριστική ροή η οποία έχει κυρίως εποχικό χαρακτήρα και δημιουργεί σημαντικές πιέσεις στις υποδομές του Δήμου, αυξάνουν την έκθεση σε κίνδυνο της ΠΠ λόγω της κλιματικής αλλαγής.

Συνοψίζοντας τα παραπάνω, ως οι κυριότερες **περιβαλλοντικές προκλήσεις και τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής** εντοπίζονται οι:

- Βελτίωση του κατά κεφαλήν δείκτη αστικού πρασίνου, προστασία της βιοποικιλότητας της περιοχής, και περιορισμός του φαινομένου της αστικής θερμικής νησίδας.
- Το φαινόμενο διάβρωσης των παράκτιων περιοχών και γενικότερα ο υψηλός βαθμός τρωτότητας των υποδομών απέναντι στην κλιματική αλλαγή.
- Προστασία των πολιτιστικών μνημείων και τοποσήμων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.
- Χαμηλή ενεργειακή απόδοση των δημόσιων υποδομών και αυξημένες εκπομπές CO₂.
- Επισφαλής ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος, μείωση επιπέδων θορύβου και εκπομπών CO₂, αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση του αστικού ιστού της πόλης.
- Εμπλουτισμός και διεύρυνση του πράσινου δικτύου πολιτισμού- τουρισμού.
- Αυξημένο κυκλοφοριακό που επηρεάζει την ρύπανση, το θόρυβο, την ανθρώπινη υγεία κλπ

δ. Προκλήσεις του δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των υποδομών καθώς και της χωροταξικής – πολεοδομικής οργάνωσης

Η ΠΠ είναι ιδιαίτερα αστικοποιημένη και πυκνοδομημένη ενώ συγκεντρώνει μεγάλο αριθμό των κεντρικών λειτουργιών της πόλης. Αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις που σχετίζονται με τις χρήσεις γης και την θεσμική εφαρμογή του ΓΠΣ Χανίων ενώ μεγάλο ζήτημα είναι και η αναδιοργάνωση της κυκλοφορίας των οχημάτων και η ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας (σε εναρμόνιση με τις αρχές του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας Χανίων).

Στην ΠΠ επίσης εντοπίζεται το μεγαλύτερο μέρος του πλούσιου αρχιτεκτονικού- ιστορικού και πολιτιστικού κεφαλαίου που διαθέτει ο Δήμος, γεγονός που αυξάνει την ανάγκη για την μετατόπιση πόρων σε παρεμβάσεις προστασίας και ανάδειξής του. Η πόλη των Χανίων διαθέτει ιστορικά μνημεία από την εποχή της Ενετοκρατίας (π.χ. ενετικές οχυρώσεις, προμαχώνες κλπ), η συνύπαρξή των οποίων με το σύγχρονο αστικό περιβάλλον, αλλοιώνει τα χαρακτηριστικά τους ενώ πολλά από αυτά είναι επαπειλούμενα από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Τέλος τα Χανιά αποτελούν ένα ισχυρό band name στον τομέα του Τουρισμού, με εκατομμύρια επισκέπτες να τα επιλέγουν κάθε χρόνο. Η ισχυρή εποχική φύση του ανεπτυγμένου τουριστικού μοντέλου ωστόσο, δημιουργεί μοναδικές προκλήσεις τόσο στις υποδομές όσο και στην συνοχή της λειτουργίας της πόλης.

Η έντονη τουριστική οικιστική και εμπορική δραστηριότητα που αναπτύσσεται σε συνδυασμό με τα ιδιαίτερα πολεοδομικά χαρακτηριστικά της πόλης όπως πυκνός οικιστικός ιστός, παλιά πόλη κλπ. δημιουργούν ένα δυναμικό περιβάλλον συσχετισμών και ευκαιριών για ανάπτυξη με όρους αειφορίας, που προκύπτει από τη σύνδεση του τουριστικού με το πολιτιστικό προϊόν και την

ενίσχυσή του

Σε πολεοδομικό-χωροταξικό επίπεδο επομένως, ως βασικότερη πρόκληση για την περιοχή, εντοπίζεται η **προστασία και ανάδειξη του δικτύου πολιτιστικών και ιστορικών πόρων της περιοχής**, που θα λειτουργεί συνδυαστικά με το δίκτυο πεζόδρομων, ποδηλατόδρομων, και κοινόχρηστων χώρων πρασίνου και αναψυχής, δημιουργώντας ένα **ολοκληρωμένο, διευρυμένο και συνεκτικό δίκτυο**. Το πράσινο αυτό δίκτυο αναμένεται να αποσυμφορήσει τις επιβαρυνμένες γειτονιές της ΠΠ διαχέοντας την τουριστική ροή σε όλο τον αστικό ιστό, να λειτουργήσει προστατευτικά και να αναδείξει τα πολυάριθμα σημεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος ενώ ταυτόχρονα να βελτιώσει την ποιότητα του σύγχρονου αστικού περιβάλλοντος με την προώθηση της μικροκινητικότητας και βελτιώνοντας τα λειτουργικά χαρακτηριστικά των υποδομών, επαυξάνοντας την ποιότητα ζωής των κατοίκων και την εμπειρία επισκέπτη.

Η αντιμετώπιση των παραπάνω ζητημάτων με όρους αειφορίας συνεπάγεται την αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης και κατά συνέπεια τη δυνατότητα προσέλκυσης του νέου πληθυσμού στην περιοχή.

Συνοψίζοντας τα παραπάνω, ως κυριότερες προκλήσεις του **δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των υποδομών καθώς και της χωροταξικής – πολεοδομικής οργάνωσης προκλήσεις** εντοπίζονται οι:

- Θεσμική ολοκλήρωση του πολεοδομικού σχεδίου ΓΠΣ Χανίων και ολοκλήρωση όλων των πολεοδομικών μελετών και πράξεων εφαρμογής της εντός σχεδίου περιοχής
- Έντονη τουριστική οικιστική και εμπορική δραστηριότητα που αναπτύσσεται σε συνδυασμό με τα ιδιαίτερα πολεοδομικά χαρακτηριστικά της πόλης όπως πυκνός οικιστικός ιστός, παλιά πόλη κλπ.
- Αυξημένο κυκλοφοριακό πρόβλημα και μειωμένη λειτουργικότητα των δημόσιων ελεύθερων χώρων- πρόβλημα στάθμευσης
- Προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος
- Εμπλουτισμός και διεύρυνση του πράσινου δικτύου πολιτισμού- τουρισμού
- Εφαρμογή του σχεδίου βιώσιμης αστικής κινητικότητας και ενίσχυση των περιβαλλοντικά φιλικών τρόπων αστικής μετακίνησης (υποδομές ποδηλασίας, ηλεκτροκίνηση των αστικών συγκοινωνιών).
- Ανάγκη ενίσχυσης του δικτύου κοινόχρηστων χώρων και διαδρομών πεζών και ποδηλάτων
- Συμφόρηση οχημάτων πέριξ των οργανωμένων χώρων στάθμευσης της Παλιάς πόλης
- Ανάδειξη του πολιτιστικού περιβάλλοντος και των ιστορικών τοπόσημων της πόλης με

έμφαση στα υφιστάμενα διατηρητέα κτίρια και τα εγκαταλελειμμένα κτίρια στην περιοχή παρέμβασης

- Ανάγκη αναβάθμισης και λειτουργικής ενοποίησης του παράκτιου αστικού μετώπου από την Νέα Χώρα έως την Αγία Κυριακή

Χαρτογραφική αποτύπωση

Ακολουθεί Χαρτογραφική αποτύπωση συγκέντρωσης προβλημάτων και προκλήσεων

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Διάταξη Οδού
- ⚓ Λιμάνι Χανίων
- 🚗 ΚΤΕΛ Χανίων - Ρεθύμνου
- ♦ Σημείο Επενδυτικής Πίεσης
- - - Οδός Σελίνου
- - - Οδός Τζανάκη
- - - Οδός Κισσάμου
- - - Ζώνη Ανάπλασης Κούμ Καπί
- - - Άξονας Ανάπλασης Ακτή Κανάρη
- - - Άξονας Ανάπλασης Οδών Σκαλιδή - Γιάνναρη
- 🏠 Οικόπεδο ΑΒΕΑ
- 🏡 Ανάπλαση 30 Ο.Τ.
- 🌊 Ζώνη Παραλίας Χανίων
- 🏛️ Περιοχή Οδού Αγίας Κυριακής
- 🏞️ Περιοχή Οδών Βιβλιάκη - Φραγκοκαστέλου
- 🏟️ Χώρος Αθλητισμού
- 🚏 Χώρος Στάθμευσης
- 🏫 Πολιτιστική Υποδομή
- 🎓 Υποδομή Εκπαίδευσης
- 🏥 Υποδομή Υγείας - Πρόνοιας
- 🏢 Κτίριο Διοίκησης - Δημόσια Υπηρεσία
- 🌳 Κοινόχρηστος Χώρος (παιδική χαρά, πάρκο, πλατεία, χώρος πρασίνου)
- Πόλος Αστικής Υποβάθμισης**
- 🏠 Περιοχή Βίλας Πολυγύργη
- 🏠 Περιοχή Βίλας Σβάρτης
- 🏛️ Πολεμικό Μουσείο
- 🗺️ Όριο Δήμου Χανίων
- 🗺️ Όριο Περιοχή Παρέμβασης (ΠΠ)
- 🗺️ Όριο Πολεοδομικής Ενότητας (ΠΕ) 1 - Παλαιά Πόλη

2.4. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ (SWOT)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ, ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Οικονομικές			
<ul style="list-style-type: none"> Αύξηση της ανταγωνιστικότητας, ανθεκτικότητας και προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων. Ενίσχυση της υπάρχουσας δυναμικής της τοπικής οικονομίας στο πλαίσιο της Ευφυούς Εξειδίκευσης και προώθησης καινοτομιών τεχνολογικών και μη. Προσέλκυση παραγωγικών ηλικιών, αύξηση της απασχόλησης και δημιουργίας βιώσιμων θέσεων εργασίας. Διαφοροποίηση διεύρυνση και εμπλουτισμός του τοπικού τουριστικού προϊόντος και αύξηση της διάρκειας της Τουριστικής σεζόν. Προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων στις απαιτήσεις της έξυπνης εξειδίκευσης. Αύξηση των ποσοστών ανεργίας κυρίως σε πληττόμενες ομάδες πληθυσμού (γυναίκες και νέους). Ευμετάβλητο οικονομικό περιβάλλον σε εθνικό και διεθνές επίπεδο 	<ul style="list-style-type: none"> Σημαντικός αριθμός υφιστάμενων επιχειρήσεων. Έντονο επιχειρηματικό ενδιαφέρον στην ΠΠ με δυναμική παρουσία των κλάδων του τουρισμού, του εμπορίου, της εστίασης και των κατασκευών στην ΠΠ. Ισχυρή τουριστική ταυτότητα (brandname Παλιάς Πόλης) και διαρκώς αυξανόμενες τουριστικές ροές. Εξαιρετικά πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα και φυσικός πλούτος που μπορούν να δώσουν ώθηση σε νέες αναπτυξιακές δραστηριότητες αειφόρου χαρακτήρα. Υπαρξη διεθνούς επιπέδου Πολυτεχνείου και Ερευνητικών Ιδρυμάτων και εκπαιδευτικό και ερευνητικό δυναμικό με δυνατότητες ανάπτυξης και διάχυσης καινοτομιών καθώς και τεχνογνωσία στη διαχείριση προγραμμάτων E&A. Ισχυροί δεσμοί της τοπικής κοινωνίας και κλίμα εμπιστοσύνης. Εξοικείωση του πληθυσμού με τις ΤΠΕ μετά την πανδημία. Ικανοποιητικές υποδομές μεταφορών (αεροδρόμιο, λιμάνι). 	<ul style="list-style-type: none"> Γήρανση εργατικού δυναμικού. Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο. Περιορισμένοι μηχανισμοί σύνδεσης της ζήτησης και προσφοράς για απασχόληση. Υψηλή εποχικότητα απασχόλησης στον τουρισμό. Ισχυρός διεθνής ανταγωνισμός σε συνδυασμό με τις ελλειπείς διαδικασίες προώθησης, προβολής και διανομής των αγαθών. Μικρό μέγεθος επιχειρήσεων και έλλειψη επιχειρηματικών συνεργασιών Διαρροή αποφοίτων Γ' βάθμιας εκπαίδευσης και έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού. Χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης ηλεκτρονικών υπηρεσιών 	<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με έμφαση στους νέους και τις γυναίκες. Βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα επιχειρηματικότητας. Αυξημένη ζήτηση για εναλλακτικές μορφές τουρισμού όπως τουρισμός πόλης (city break, mice). Στροφή καταναλωτών προς τα τοπικά υγιεινά παραδοσιακά προϊόντα με υψηλή διατροφική αξία. Ανάπτυξη Κοινωνικής Οικονομίας. Ενεργειακή αναβάθμιση των επιχειρήσεων Οι χωρικές ρυθμίσεις και η ολοκλήρωση των αναπλάσεων που θα επιτρέψουν την αναζωογόνηση των κεντρικών περιοχών.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Κοινωνικές			
<ul style="list-style-type: none"> Χαμηλή διαθεσιμότητα κατοικιών για ενοικίαση στην ΠΠ, πληθυσμός που απομακρύνεται από την περιοχή. Ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση, βελτίωση υποδομών, φαινόμενο σχολικής διαρροής. Δυσμενείς δημογραφικές εξελίξεις, μείωση πληθυσμού και αύξηση δεικτών γήρανσης και εξάρτησης. Αυξημένες ανάγκες για υπηρεσίες πρόνοιας και πλέγμα προστασίας από το φαινόμενο της φτώχειας και του εργασιακού και κοινωνικού αποκλεισμού. Μειωμένη πρόσβαση σε αναβαθμισμένες κοινωνικές υπηρεσίες. 	<ul style="list-style-type: none"> Υπαρξη Κέντρου Κοινότητας στην ΠΠ. Σημαντικός αριθμός κοινωνικών φορέων και εφαρμογή προγραμμάτων ένταξης και στήριξης ευάλωτων ομάδων. Υπαρξη σχεδίου για την κοινωνική ένταξη (Περιφερειακό Σχέδιο για την Κοινωνική Ένταξη). Υψηλό ποσοστό ατόμων με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Δυνατότητες για την ανάπτυξη ευκαιριών απασχόλησης. Πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό απόθεμα. 	<ul style="list-style-type: none"> Υψηλός αριθμός αιτούντων προνοιακών επιδομάτων που πληρούν τα κριτήρια και δεν ικανοποιούνται. Ελλιπής προσβασιμότητα ΑμέΑ σε κοινωνικές υπηρεσίες και δομές. Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο. Συνεχής αύξηση κοινωνικών προβλημάτων (ενδοοικογενειακή βία, κακοποίηση ανηλικών, εξαρτήσεις, παραβατικότητα κ.α). Υψηλό ποσοστό πληθωρισμού και μείωση διαθέσιμου εισοδήματος. Έντονη σχολική διαρροή και έλλειψη κινήτρων Ανάγκη αναβάθμισης των σχολικών υποδομών Ελλιπής στελέχωση των κοινωνικών υπηρεσιών. Μικρό ποσοστό κάλυψης ωφελούμενων σε βρεφικούς και παιδικούς σταθμούς. Έλλειψη δομών φροντίδας ηλικιωμένων. Σημαντικό πρόβλημα εύρεσης κατοικίας για μακροχρόνια διαμονή, υψηλό κόστος ενοικίων και χαμηλή ποιότητα κτιρίων. Έλλειψη ευκαιριών ποιοτικής απασχόλησης. 	<ul style="list-style-type: none"> Αξιοποίηση διαθέσιμων πόρων για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και του κίνδυνου φτώχειας. Αξιοποίηση διαθέσιμων πόρων για τη βελτίωση των κοινωνικών υπηρεσιών και υποδομών και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Αξιοποίηση διαθέσιμων πόρων για την βελτίωση της ποιότητας των υποδομών εκπαίδευσης. Αξιοποίηση διαθέσιμων πόρων για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σε κοινωνικά ζητήματα όπως σχολική διαρροή, ενδοοικογενειακή και σχολική βία, εξαρτήσεις, κλπ.). Αξιοποίηση ευκαιριών απομακρυσμένης εργασίας και εκπαίδευσης για την δημιουργία θέσεων απασχόλησης υψηλής κατάρτισης. Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών του τουρισμού και επέκταση της σεζόν σε 12 μήνες. Ανάπτυξη κοινωνικής καινοτομίας.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Περιβαλλοντικές προκλήσεις και προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής			
<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση του κατά κεφαλήν δείκτη αστικού πρασίνου, προστασία της βιοποικιλότητας της περιοχής, και περιορισμός του φαινομένου της αστικής θερμικής νησίδας. Το φαινόμενο διάβρωσης των παράκτιων περιοχών και γενικότερα ο υψηλός βαθμός τρωτότητας των υποδομών απέναντι στην κλιματική αλλαγή. Προστασία των πολιτιστικών μνημείων και τοποσήμων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.. Χαμηλή ενεργειακή απόδοση των δημόσιων υποδομών και αυξημένες εκπομπές CO2. Επισημότητα του αστικού περιβάλλοντος, μείωση επιπέδων θορύβου και εκπομπών CO2, αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση του αστικού ιστού της πόλης. Εμπλουτισμός και διεύρυνση του πράσινου δικτύου πολιτισμού-τουρισμού. Αυξημένο κυκλοφοριακό που επηρεάζει την ρύπανση, το θόρυβο, την ανθρώπινη υγεία κλπ. 	<ul style="list-style-type: none"> Πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό απόθεμα. Δυνατότητα δημιουργίας πράσινων διαδρομών τουρισμού- πολιτισμού. Δυνατότητα συνεργασίας Επιστημονικών φορέων και Δήμου για την εξεύρεσή λύσεων. Ύπαρξη μεγάλων τοποσήμων (π.χ ενετικά τείχη) τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν ως κοινόχρηστοι χώροι. Εγκεκριμένο ΣΒΑΚ Χανίων για την εφαρμογή ολοκληρωμένης πολιτικής βιώσιμης κινητικότητας. Εγκεκριμένο ΣΔΑΕΚ Χανίων για την εφαρμογή ολοκληρωμένης πολιτικής δράσεων για το κλίμα. Περιφερειακός σχεδιασμός (ΠΕΠΣΚΑ) για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Ύπαρξη σχεδίου πολιτικής προστασίας. Πολιτική σύγκλιση στην επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας για το μέλλον και τη διαμόρφωση κοινού οράματος για την πόλη, για στόχους και προτεραιότητες. 	<ul style="list-style-type: none"> Υψηλή πυκνότητα δόμησης/ Περιορισμένες Χρήσεις Γης, Μη εφαρμοσμένο ΓΠΣ Χανίων Χαμηλός βαθμός ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για την ενεργειακή κατανάλωση τόσο στον οικιακό όσο και στον επιχειρηματικό και δημόσιο τομέα. Εκκρεμότητες στην απόκτηση ελεύθερων χώρων και στην εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού. Περιορισμένη αξιοποίηση βιώσιμων Μεταφορών. Αποσπασματική υλοποίηση δικτύων ροής πεζών και αδυναμίες εφαρμογής Ρυμοτομικού Σχεδίου. Σημαντική κυκλοφοριακή συμφόρηση και αδυναμία εφαρμογής του ΣΒΑΚ Χανίων. Σημαντικά προβλήματα διάβρωσης των ακτών που απαιτούν μεγάλες και ολοκληρωμένες παρεμβάσεις. Σημαντικός αριθμός πολιτιστικών μνημείων και τοποσήμων τα οποία είναι ευάλωτα απέναντι στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Ιδιαίτερα Αυξημένος τουριστικός φόρτος κατά τους θερινούς μήνες. 	<ul style="list-style-type: none"> Μετά την έγκριση των Περιφερειακών Σχεδίων, μπορεί να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν Τοπικά επιχειρησιακά σχέδια διαχείρισης υδάτων και Αντιμετώπισης φαινομένων από πλημύρες καθώς και διάβρωσης ακτών. Λόγω του πλούσιου πολιτιστικού κεφαλαίου που διαθέτει ο δήμος, δημιουργούνται σημαντικές ευκαιρίες για ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, με παράλληλη προστασία και αξιοποίηση, ιστορικής πολιτιστικής κληρονομιάς. Θετικές επιπτώσεις στην οικονομία από τη βελτίωση της εικόνας της αστικής περιοχής και τη διατήρηση ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Προκλήσεις του δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των υποδομών καθώς και της χωροταξικής – πολεοδομικής οργάνωσης			
<ul style="list-style-type: none"> • Θεσμική ολοκλήρωση του πολεοδομικού σχεδίου ΓΠΣ Χανίων και ολοκλήρωση όλων των πολεοδομικών μελετών και πράξεων εφαρμογής της εντός σχεδίου περιοχής • Έντονη τουριστική οικιστική και εμπορική δραστηριότητα που αναπτύσσεται σε συνδυασμό με τα ιδιαίτερα πολεοδομικά χαρακτηριστικά της πόλης όπως πυκνός οικιστικός ιστός, παλιά πόλη κλπ. • Αυξημένο κυκλοφοριακό πρόβλημα και μειωμένη λειτουργικότητα των δημόσιων ελεύθερων χώρων- πρόβλημα στάθμευσης • Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος- Εμπλουτισμός και διεύρυνση του πράσινου δικτύου πολιτισμού- τουρισμού • Εφαρμογή της στρατηγικής βιώσιμης αστικής κινητικότητας και των περιβαλλοντικά φιλικών τρόπων αστικής μετακίνησης (υποδομές ποδηλασίας, ηλεκτροκίνηση των αστικών συγκοινωνιών). • Συμμόρφωση οχημάτων περίεξ των οργανωμένων χώρων στάθμευσης της Παλιάς πόλης • Ανάδειξη του πολιτιστικού περιβάλλοντος και των ιστορικών τοπόσημων της πόλης με έμφαση στα υφιστάμενα διατηρητέα κτίρια και τα εγκαταλελειμμένα κτίρια στην περιοχή παρέμβασης 	<ul style="list-style-type: none"> • Υψηλή αρχιτεκτονική και πολιτιστική κληρονομιά Χαμηλή σχετικά ατμοσφαιρική ρύπανση λόγω ευνοϊκών κλιματολογικών συνθηκών. • Μικρές αποστάσεις (περιπατητικές διαδρομές). • Ύπαρξη ικανοποιητικών υποδομών μεταφοράς (ΒΟΑΚ, Αεροδρόμιο, Λιμάνι). • Δυνατότητα δημιουργίας πράσινων διαδρομών τουρισμού- πολιτισμού. • Δυνατότητα συνεργασίας Επιστημονικών φορέων και Δήμου για την εξεύρεσή λύσεων. • Ύπαρξη μεγάλων τοποσημών (π.χ ενετικά τείχη) τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν ως κοινόχρηστοι χώροι. • Εγκεκριμένο ΣΒΑΚ Χανίων για την εφαρμογή ολοκληρωμένης πολιτικής βιώσιμης κινητικότητας. • Πολιτική σύγκλιση στην επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας για το μέλλον και τη διαμόρφωση κοινού οράματος για την πόλη, για στόχους και προτεραιότητες. 	<ul style="list-style-type: none"> • Υψηλή πυκνότητα δόμησης/ Περιορισμένες Χρήσεις Γης. • Μη εφαρμοσμένο ΓΠΣ Χανίων. • Υψηλή συγκέντρωση εμπορικών χρήσεων, διοίκησης, αναψυχής & κοινωνικών εξυπηρετήσεων στην κεντρική περιοχή της πόλης και ταύτιση με το παραδοσιακό κέντρο της. • Μικρά πλάτη οδών & πεζοδρομίων • Μειωμένη χρήση μέσων μικροκινητικότητας και απόλυτη κυριαρχία Ι.Χ στις μετακινήσεις. • Εκτεταμένο πρόβλημα εξεύρεσης θέσεων στάθμευσης και πρόβλημα παράνομης στάθμευσης. • Ιδιαίτερα αυξημένος τουριστικός φόρτος κατά τους θερινούς μήνες • Κίνδυνοι από την έκθεση στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής – χαμηλή ανθεκτικότητα των υποδομών. • Σημαντικοί κίνδυνοι οδικής ασφάλειας σε διαμπερείς ροές στις γειτονιές βλ. Νέα Χώρα, Κουμ Καπί, περιοχή δυτικά της Ηρ. Πολυτεχνείου κ.α. και παράλληλα την αναδιοργάνωση βασικών οδικών αξόνων του κέντρου (βλ. Τζανακάκη, Κισσάμου, Ελ. Βενιζέλου κ.α.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Μείωση του κυκλοφοριακού προβλήματος με ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας με βελτίωση/ενίσχυση του δικτύου πεζοδρομίων και ποδηλατοδρόμων (σε εναρμόνιση με το ΣΒΑΚ Δήμου Χανίων). • Ανάδειξη του πολιτιστικού περιβάλλοντος και των ιστορικών τοπόσημων της πόλης με έμφαση στα υφιστάμενα διατηρητέα κτίρια και τα εγκαταλελειμμένα κτίρια στην περιοχή παρέμβασης. • Συνδυασμένη ανάδειξη του δικτύου πολιτιστικών- ιστορικών πόρων της περιοχής, σε συνδυασμό με το δίκτυο πεζόδρομων, ποδηλατόδρομων και κοινόχρηστων χώρων πρασίνου και αναψυχής, με βασική προτεραιότητα την σύνδεση της Παλιάς Πόλης- Χαλέπας και της σύνδεσης της Παλιάς Πόλης με το νεότερο τμήμα κατ' εφαρμογή του ΣΒΑΚ Χανίων. • Ανάδειξη της πόλης σε κέντρο υπερτοπικής εμβέλειας στην παροχή υπηρεσιών, γνώσης & τεχνολογίας.

2.5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ

2.5.1. Ανάγκες ως προς τις Οικονομικές προκλήσεις

Οι κυριότερες ανάγκες που προκύπτουν είναι:

- Ανάγκη για μείωση του ενεργειακού κόστους μέσω της μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών CO₂ από τις επιχειρήσεις ΣΒΑΑ
- Ανάγκη για την ενίσχυση του τεχνολογικού και ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων, μέσω της ενσωμάτωσης τεχνολογιών ΤΠΕ
- Ανάγκη για ενίσχυση των επιχειρηματικών συνεργασιών και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων
- Ανάγκη για την ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών και προϊόντων στις επιχειρήσεις ΣΒΑΑ
- Ανάγκη για ενίσχυση νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας σε τομείς προτεραιότητας της RIS3Crete
- Ανάγκη στήριξης της ανάπτυξης δεξιοτήτων των απασχολούμενων για την κάλυψη των αναγκών που σχετίζονται με την εφαρμογή νέων τεχνολογιών και καινοτομίας

Ποσοτικά/ποιοτικά στοιχεία τεκμηρίωσης αναγκών

- Μείωση πληθυσμού περιοχής παρέμβασης -13,8% (2001-2011)
- Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην ΠΠ : 44,73% του συνολικού πληθυσμού της περιοχής (81,75% αυτών οι απασχολούμενοι.) Οι απασχολούμενοι στην ΠΠ κατά 48,01% απασχολούνται στις δραστηριότητες του τουρισμού
- Το ποσοστό ανεργίας στην ΠΠ το 2011 ανέρχεται σε 18,25% επί του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, ενώ σε σχέση με το 2001 αυξήθηκε κατά 69,63%. Εξ αυτών το 61,41% αφορά σε γυναίκες ενώ το 20,47% σε νέους έως 29 ετών.
- Στην ΠΠ τα άτομα με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση συγκεντρώνουν ποσοστό 21,03%
- Στην ΠΠ δραστηριοποιούνται 4.332 επιχειρήσεις οι οποίες αποτελούν το 36,53% του συνόλου των επιχειρήσεων του Δήμου, ενώ το 69,71% εξ αυτών είναι ατομικές επιχειρήσεις
- Οι επιχειρήσεις της ΠΠ που δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών εστίασης και του λιανικού εμπορίου αποτελούν το 91,43%
- Έντονο επιχειρηματικό ενδιαφέρον στην ΠΠ. Οι εγγραφές επιχειρήσεων την περίοδο 2018-2022, είναι 712 νέες επιχειρήσεις και αποτελούν το 81% των νέων επιχειρήσεων σε επίπεδο ΑΠ και το 36,57% των νέων επιχειρήσεων σε επίπεδο Δήμου.

Προτεραιοποίηση αναγκών

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Μείωση του ενεργειακού κόστους μέσω της μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών CO2 από τις επιχειρήσεις ΣΒΑΑ	Υπάρχει σημαντικό ποσοστό επιχειρήσεων που στεγάζονται σε παλιά και ενεργοβόρα κτίρια, που χρίζουν ενεργειακής αναβάθμισης. Η ενεργειακή αναβάθμιση τους θα συνεισφέρει στην μείωση του λειτουργικού τους κόστους με παράλληλη μείωση του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος.	Σύνολο ΠΠ
Ενίσχυση του τεχνολογικού και ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων, μέσω της ενσωμάτωσης τεχνολογιών ΤΠΕ	Η ραγδαία διεύδυση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας (ΤΠΕ), και η διαρκώς ενισχυόμενη τάση του ψηφιακού μετασχηματισμού του ιδιωτικού τομέα, δημιουργούν ανάγκη προσαρμογής των επιχειρήσεων και των εργαζομένων τους στα νέα δεδομένα.	Σύνολο ΠΠ
Ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών στις επιχειρήσεις ΣΒΑΑ	Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων χαρακτηρίζονται από μικρό μέγεθος, χαμηλή ικανότητα απορρόφησης νέων τεχνολογιών και καινοτομιών και χαμηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας. Η εισαγωγή καινοτομιών στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα θα συμβάλει στην ενδυνάμωση των διαδικασιών παραγωγής ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών, την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, την ανθεκτικότητα στις νέες συνθήκες της αγοράς και την εξωστρέφειά τους.	Σύνολο ΠΠ
Ενίσχυση νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας σε τομείς προτεραιότητας της RIS3Crete	Τουριστικός προορισμός (brandname Παλιάς Πόλης) με κεντροβαρική θέση, η σημαντική συγκέντρωση πολιτιστικών και φυσικών πόρων, πλεονεκτήματα που μπορούν να δώσουν ώθηση σε νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες, να αξιοποιήσουν ευκαιρίες επιχειρηματικής ανάπτυξης και απασχόλησης, σε δυναμικούς κλάδους της Περιφερικής RIS, με έμφαση στον Τουρισμό-πολιτισμό.	Σύνολο ΠΠ
Στήριξη της ανάπτυξης δεξιοτήτων των απασχολούμενων για την κάλυψη των αναγκών που σχετίζονται με την εφαρμογή νέων τεχνολογιών και καινοτομίας	Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού με έμφαση στον τουρισμό. Ο νέος αναπτυξιακός προσανατολισμός προς επιχειρήσεις υψηλής προστιθέμενης αξίας με τοπικά συγκριτικά πλεονεκτήματα απαιτεί την εκπαίδευση του υφιστάμενου εργατικού δυναμικού σε σχετικές δεξιότητες. Η βελτίωση των δεξιοτήτων των εργαζομένων εξυπηρετεί δύο σκοπούς: αφενός τη βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης των επιχειρήσεων και τη μακροχρόνια βιωσιμότητά τους και αφετέρου τη διασφάλιση της απασχόλησης για τους εργαζομένους.	Σύνολο ΠΠ

2.5.2. Ανάγκες ως προς τις Κοινωνικές προκλήσεις

Περιγραφή κυριότερων αναγκών

Οι κυριότερες ανάγκες που προκύπτουν είναι:

- Ανάγκη για αύξηση της δυναμικότητας των κοινωνικών υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας – Αντιμετώπιση της φτώχειας
- Ανάγκη για συμπλήρωση του δικτύου δομών και υπηρεσιών βρεφονηπιακής και παιδικής φροντίδας
- Ανάγκη για συμπλήρωση του δικτύου δομών και υπηρεσιών φροντίδας και δημιουργικής απασχόλησης ηλικιωμένων
- Ανάγκη για βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση κυρίως των γυναικών και άνεργων νέων και των ευπαθών ομάδων.
- Ανάγκη για την ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων για την ένταξη ευπαθών ομάδων στην απασχόληση
- Ανάγκη για λήψη μέτρων περιορισμού του φαινομένου της σχολικής διαρροής

Ποσοτικά/ποιοτικά στοιχεία τεκμηρίωσης αναγκών

- Το φαινόμενο της σχολικής διαρροής στην ΠΠ αυξήθηκε κατά +975,61% το 2019/2020 σε σχέση με το 2017/2018
- Το ποσοστό αναλφάβητων, στην ΠΠ αυξήθηκε κατά 15,15% (2001-2011)
- Δείκτης γήρανσης 162,57 (+63,47%)
- Δείκτης εξάρτησης 50,00 (+3,31%)
- Ο αριθμός των εγγεγραμμένων στο Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Χανίων το Δεκέμβριο 2021, ανέρχεται σε 9.613 άτομα, σημειώνοντας μεταβολή 12,18% σε σχέση με το Δεκέμβριο 2020, οι ωφελούμενοι είναι κυρίως γυναίκες (52%),
- Οι υφιστάμενες δημόσιες δομές παιδικής φροντίδας δεν καλύπτουν τις διαπιστωμένες ανάγκες (μεγάλη υστέρηση σε υποδομές φροντίδας βρεφών κάτω των 2,5 ετών με τις αιτήσεις να καλύπτονται σε ποσοστό 12,3%, αλλά και νηπίων άνω των 2,5 ετών με ποσοστό κάλυψης αιτήσεων 55,9% (συνολικό ποσοστό κάλυψης αναγκών 38,53%)
- Στην Π.Π υπάρχουν περιοχές που χαρακτηρίζονται ως πλέον αποστερημένες (τιμή δείκτη ΣΠΑ =5) και αυτές είναι η Σπλάντζια και το Κουμ Καπί, με τους γειτονικές τους να χαρακτηρίζονται από την τιμή 4 του δείκτη ΣΠΑ (κίνδυνος δημιουργίας ζώνης αποστερήσης μη σημαντική έκταση)

Προτεραιοποίηση αναγκών

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Αύξηση της δυναμικότητας των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας και αντιμετώπισης των επιπτώσεων της φτώχειας	Σημαντική αύξηση των κοινωνικών αναγκών, η οποία αποτυπώνεται τόσο στους αριθμούς των αιτήσεων όσο και στους αριθμούς των ωφελούμενων των κοινωνικών υπηρεσιών και επιδομάτων. Η αύξηση αυτή είναι μια ένδειξη ύπαρξης αυξημένων αναγκών που ωθεί όλο και περισσότερους πολίτες να ψάξουν τρόπους κάλυψης των αναγκών τους μέσω του δημοσίου, είτε αυτό αφορά παροχές υπηρεσιών, είτε επιδομάτων είτε ακόμα και υλικών αγαθών.	Σύνολο ΠΠ
Συμπλήρωση του δικτύου δομών και υπηρεσιών βρεφονηπιακής και παιδικής φροντίδας	Αυξημένες ανάγκες για υπηρεσίες βρεφονηπιακής και παιδικής φροντίδας (υψηλός δείκτης εξάρτησης), αλλά και διευκόλυνση της απασχόλησης των γυναικών για την αντιμετώπιση του προβλήματος του υψηλού ποσοστού ανεργίας του γυναικείου πληθυσμού στην ΠΠ (εναρμόνιση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή και διαφύλαξη της οικογενειακής αλληλεγγύης).	Σύνολο ΠΠ
Συμπλήρωση του δικτύου δομών και υπηρεσιών δομές και υπηρεσίες φροντίδας και δημιουργικής απασχόλησης ηλικιωμένων	Αυξημένες ανάγκες για υπηρεσίες σε ηλικιωμένους (υψηλός δείκτης γήρανης), αλλά και διευκόλυνση της απασχόλησης των γυναικών για την αντιμετώπιση του προβλήματος του υψηλού ποσοστού ανεργίας του γυναικείου πληθυσμού στην ΠΠ (εναρμόνιση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή και διαφύλαξη της οικογενειακής αλληλεγγύης).	Σύνολο ΠΠ
Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση, κυρίως των γυναικών και άνεργων νέων και των ευπαθών ομάδων.	Καταπολέμησης της ανεργίας, ιδίως των γυναικών, των νέων και των ευπαθών ομάδων, προσαρμογή ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, διατήρηση του νεανικού πληθυσμού, μέσω της ενίσχυσης των ευκαιριών απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης, αντιστροφή των τάσεων πληθυσμιακής αποδυνάμωσης.	Σύνολο ΠΠ
Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων για την ένταξη ευπαθών ομάδων στην απασχόληση	Στην περιοχή καταγράφεται αυξανόμενος αριθμός κοινωνικών ομάδων (γυναίκες, άνεργοι νέοι, κ.λ.π) οι οποίοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες σε ότι αφορά την πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση και να μειωθεί η ανεργία στις ομάδες αυτές.	Σύνολο ΠΠ

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Λήψη μέτρων περιορισμού του φαινομένου της σχολικής διαρροής	Ισοτίμη πρόσβαση στην εκπαίδευση για όλους και λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση του αυξημένου φαινομένου της σχολικής διαρροής.	Σύνολο ΠΠ

2.5.3. Ανάγκες ως προς τις Περιβαλλοντικές προκλήσεις και τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής

Περιγραφή κυριότερων αναγκών

Οι κυριότερες ανάγκες που προκύπτουν είναι

- Αύξηση του αστικού πρασίνου με δενδροφυτεύσεις με ανθεκτικά και γηγενή είδη της τοπικής χλωρίδας κατά μήκος παρόδιων ελεύθερων τμημάτων
- Προστασία των σημαντικών τοπόσημων και πολιτιστικών μνημείων από το φαινόμενο της διάβρωσης και ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους απέναντι στην κλιματική αλλαγή
- Η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλείται από τις αυξημένες κυκλοφοριακές ροές.
- Η βελτίωση του μικροκλίματος σε περιοχές υψηλής δόμησης και περιοχές με έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις, αντιμετώπιση του φαινομένου της θερμικής αστικής νησίδας.
- Η προώθηση καθαρών αστικών μεταφορών και ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης
- Η εφαρμογή των προτάσεων του Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος Δήμου Χανίων
- Η βελτίωση του βαθμού ετοιμότητας της πολιτικής προστασίας του Δήμου και ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών
- Μείωση του Περιβαλλοντικού αποτυπώματος των Δημοτικών κτιρίων και των Σχολικών Υποδομών
- Η ευαισθητοποίηση πολιτών, ενίσχυση και περαιτέρω οργάνωση της εθελοντικής πρωτοβουλίας προς την κατεύθυνση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος (περιορισμένη ανταπόκριση πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα).

Ποσοτικά/ποιοτικά στοιχεία τεκμηρίωσης αναγκών

- Από την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης προκύπτει ότι στο Δήμο Χανίων το

φαινόμενο της θερμικής αστικής νησίδας δυσχεραίνει με την πάροδο των ετών, λόγω των ειδικών γεωμορφολογικών συνθηκών αλλά και λόγω της έντονης αστικοποίησης της περιοχής.

- Ο κίνδυνος λόγω της διάβρωσης των ακτών θέτει σε επισφαλή θέση πολλά μνημεία και τοπόσημα του Δήμου (π.χ προμαχώνας Mosenigo, ενετικός λιμένας κ.α) ενώ το παραλιακό μέτωπο του Κουμ Καπί έχει υποστεί σημαντικές καταστροφές με αποτέλεσμα να υποβαθμίζεται.
- Η κυκλοφοριακή συμφόρηση είναι ιδιαίτερα έντονη και δυσχεραίνει επιπρόσθετα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, με αποτέλεσμα την υποβάθμιση της ποιότητας του αέρα και την έκθεση σε κίνδυνο των πολιτών και των επισκεπτών.

Προτεραιοποίηση αναγκών

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Προστασία των σημαντικών τοπόσημων και πολιτιστικών μνημείων από το φαινόμενο της διάβρωσης και ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους απέναντι στην κλιματική αλλαγή	Σημαντικές καταστροφές λόγω της διάβρωσης των ακτών, πλημμυρικά φαινόμενα λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων	Σύνολο Π.Π
Αύξηση του αστικού πρασίνου με δενδροφυτεύσεις με ανθεκτικά και γηγενή είδη της τοπικής χλωρίδας κατά μήκος παρόδιων ελεύθερων τμημάτων. Μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλείται από τις αυξημένες κυκλοφοριακές ροές. Βελτίωση του μικροκλίματος σε περιοχές υψηλής δόμησης και περιοχές με έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις, αντιμετώπιση του φαινομένου της θερμικής αστικής νησίδας.	Στην περιοχή παρέμβασης οι κοινόχρηστοι χώροι είναι περιορισμένοι σε σχέση με τις περαστικές περιοχές ενώ η έντονη αστικοποίηση της περιοχής και οι περιορισμένες χρήσεις γης δεν επιτρέπουν μεγάλης έκτασης παρεμβάσεις. Οι παρόδιες δενδροφυτεύσεις θα περιορίσουν το φαινόμενο της ΑΘΝ, θα βελτιώσουν την ποιότητα της ατμόσφαιρας και την συνολική ικανότητα απορρόφησης CO ₂ των οδικών υποδομών του αστικού ιστού, θα βελτιώσουν το μικροκλίμα των περιοχών. Επιλέγονται φυτά συμβατά με τη βιοποικιλότητα της περιοχής για την α)προστασία της και β) ανάδειξή της	Σύνολο ΠΠ και ειδικότερα κατά μήκος της οδού Τζανακάκη, Κισσάμου και κατά την ανάπτυξη της Ταμπακαριά.
Βελτίωση του βαθμού ετοιμότητας της πολιτικής προστασίας του Δήμου και ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών	Η κλιματική αλλαγή προκαλεί πολλές καταστροφές (πλημμύρες, πυρκαγιές κλπ) ενώ η έντονη σεισμική δραστηριότητα του νησιού απαιτεί την επαγρύπνηση των αρχών	Σύνολο Π.Π

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
	και την επιχειρησιακή ετοιμότητα της πολιτικής προστασίας.	
Μείωση του Περιβαλλοντικού αποτυπώματος των Δημοτικών κτιρίων και των Σχολικών Υποδομών	Πολλές δημόσιες κτιριακές εγκαταστάσεις χρήζουν βελτίωσης και ενεργειακής αναβάθμισης	Σύνολο ΠΠ

2.5.4. Ανάγκες ως προς τις προκλήσεις της Χωροταξικής – πολεοδομικής οργάνωσης, του δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των βασικών υποδομών

Περιγραφή κυριότερων αναγκών

Οι κυριότερες ανάγκες που προκύπτουν είναι

- Αναδιοργάνωση της κυκλοφορίας οχημάτων για την αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού προβλήματος με προτεραιότητα στην προστασία από διαμπερείς ροές στις γειτονιές (βλ. Νέα Χώρα, Κουμ Καπί, περιοχή δυτικά της Ηρ. Πολυτεχνείου κ.α. και παράλληλα την αναδιοργάνωση βασικών οδικών αξόνων του κέντρου (βλ. Τζανακάκη, Κισσάμου, Ελ. Βενιζέλου κ.α.)
- Προώθηση των μέσων μικροκινητικότητας και της χρήσης ΜΜΜ
- Μείωση του κυκλοφοριακού προβλήματος με ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας με βελτίωση/ενίσχυση του δικτύου πεζοδρομίων και ποδηλατοδρόμων (σε εναρμόνιση με το ΣΒΑΚ Δήμου Χανίων)
- Περιορισμός της συμφόρησης οχημάτων πέριξ των οργανωμένων χώρων στάθμευσης της Παλιάς πόλης (βλ. στάθμευση Ανατολική Τάφρος κ.α.) και επίλυση του προβλήματος της στάθμευσης.
- Εμπλουτισμός του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος με νέο πολιτιστικό προϊόν και μείωση της εποχικότητας του τουρισμού.
- Δημιουργία ενός ενιαίου πράσινου τουριστικού- πολιτιστικού δικτύου για την αποσυμφόρηση του βόρειου μετώπου και τη διάχυση της τουριστικής ροής.
- Ανάδειξη και προστασία του πλούσιου αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των ιστορικών τοπόσημων της πόλης με έμφαση στα υφιστάμενα διατηρητέα κτίρια και τα εγκαταλελειμμένα κτίρια στην περιοχή παρέμβασης

Ποσοτικά/ποιοτικά στοιχεία τεκμηρίωσης αναγκών

- Η περιοχή παρέμβασης συγκεντρώνει σημαντικό πολιτιστικό κεφάλαιο ιδιαίτερης αισθητικής, ιστορικής και πολιτιστικής αξίας το οποίο προσδιορίζεται από πληθώρα ενετικών, τουρκικών και νεοκλασικών μνημείων και κτισμάτων (95 έχουν κηρυχθεί διατηρητέα από το ΥΠΟ και το ΥΠΕΝ) καθώς επίσης 343 αξιόλογα κτίρια βάση καταγραφών του Δήμου και του ΤΕΕ/ΤΔΚ.
- Οι υψηλότεροι κυκλοφοριακοί φόρτοι στην τυπική περίοδο καταγράφονται στις οδούς Κισσάμου, Ελ. Βενιζέλου, Ηρώων Πολυτεχνείου και Λεωφ. Καραμανλή (ΣΒΑΚ Χανίων 2021)
- Μόλις το 2% των μετακινήσεων πραγματοποιείται με ΜΜΜ και 2% με τη χρήση ποδηλάτου (ΣΒΑΚ Χανίων 2021)
- Κατά το έτος 2022 διακινήθηκαν από το αεροδρόμιο «Ιωάννης Δασκαλογιάννης», 3.290.802 επιβάτες
- Το Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων στη Χαλέπα υποδέχτηκε 59.897 επισκέπτες το έτος 2022 ενώ η Βυζαντινή και μεταβυζαντινή συλλογή τον ίδιο χρόνο υποδέχτηκε 6.308 επισκέπτες.

Προτεραιοποίηση αναγκών

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Ανάδειξη και προστασία του πλούσιου αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των ιστορικών τοπόσημων της πόλης με έμφαση στα υφιστάμενα διατηρητέα κτίρια και τα εγκαταλελειμμένα κτίρια στην περιοχή παρέμβασης.	Στο δήμο Χανίων υπάρχει τεράστιο ιστορικό - πολιτιστικό – αρχιτεκτονικό κεφάλαιο και πολλά μνημεία και τοπόσημα τα οποία μένουν αναξιοποίητα και χρήζουν προστασίας, αποκατάστασης και ανάδειξης	Χαλέπα (Βίλα Σβαρτς) Αμπεριά (Βίλλα Πολογιώργη) Ανατολική τάφρος Προμαχώνας Μονσενίκο Περιοχή Ταμπακαριά Παραλιακό Μέτωπο Κουμ Καπί
Δημιουργία ενός ενιαίου πράσινου τουριστικού-πολιτιστικού δικτύου για την αποσυμφόρηση του βόρειου μετώπου και τη διάχυση της τουριστικής ροής εντός του αστικού ιστού.	Η προστασία και ανάδειξη του πλούσιου πολιτιστικού κεφαλαίου του Δήμου, θα δημιουργήσει τις συνθήκες για τον εμπλουτισμό του υφιστάμενου δικτύου πολιτισμού και την αναβάθμιση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος. Η ενσωμάτωση των μνημείων και τοπόσημων σε ένα ευρύτερο πράσινο τουριστικό-πολιτιστικό δίκτυο θα αναβαθμίσει την	Σύνολο ΠΠ

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
<p>Εμπλουτισμός του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος με νέο πολιτιστικό προϊόν</p>	<p>εμπειρία του επισκέπτη και θα συμβάλλει στη διάχυση της τουριστικής ροής εντός του αστικού ιστού της πόλης, ενώ θα δημιουργήσει αναπτυξιακές προϋποθέσεις κατά μήκος του. Θα συμβάλει επίσης θετικά στην μείωση της εποχικότητας της τουριστικής ροής και άρα βελτίωση ως προς τις πιέσεις που δημιουργεί στις υποδομές του Δήμου</p>	
<p>Μείωση του κυκλοφοριακού προβλήματος με ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας με τη βελτίωση/ενίσχυση του δικτύου πεζοδρομίων και ποδηλατοδρόμων (σε εναρμόνιση με το ΣΒΑΚ Δήμου Χανίων)</p>	<p>Η βελτίωση των λειτουργικών χαρακτηριστικών των πεζοδρόμων και η χωροθέτηση ποδηλατοδρόμων, συμβάλλει θετικά στην αποσυμφόρηση των κεντρικών οδικών αρτηριών και την προώθηση της μικροκινητικότητας εντός της αστικής ζώνης</p>	<p>Σύνολο ΠΠ και ειδικότερα οδός Τζανακάκη και οδός Κισσάμου</p>

3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

3.1. ΟΡΑΜΑ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Χανίων 2014- 2020 επικαιροποιείται για την νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027, προκειμένου ολοκληρωθεί μέσα από συμπληρωματικές δράσεις και παρεμβάσεις αλλά και να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες και ανάγκες ώστε να παραμείνει επίκαιρη αλλά και αποτελεσματική, με μετρήσιμο αποτέλεσμα.

Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Χανίων 2021-2027 έχει ως βασικό στόχο την εξασφάλιση της συνέχειας και συνέπειας του στρατηγικού σχεδιασμού και τη δέσμευση στο μακροχρόνιο αναπτυξιακό Όραμα για την ΠΠ ΒΑΑ με στόχευση και προοπτική τουλάχιστον μέχρι το 2030. Παράλληλα, η επικαιροποίησή της καλύπτει την ανάγκη προσαρμογής στις νέες αναπτυξιακές ανάγκες της περιοχής παρέμβασης σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά, ανάγκες και προκλήσεις που προκύπτουν από τα νέα κοινωνικά οικονομικά και περιβαλλοντικά δεδομένα. Τέλος, η επικαιροποιημένη ΣΒΑΑ λαμβάνει υπόψη τις αλλαγές στο πλαίσιο υλοποίησης της νέας προγραμματικής περιόδου (δημοσιονομικό, χρηματοδοτικό, θεσμικό), αλλά και τις προτεραιότητες και κατευθύνσεις στρατηγικών σχεδίων για την χωρική οργάνωση, τις τομεακές στρατηγικές και προτεραιότητες, καθώς και το πρόσφατα ολοκληρωμένο Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (Σ.Β.Α.Κ.) Δήμου Χανίων, προκειμένου να διασφαλίσει την συνεκτικότητα μεταξύ των διαφορετικών στρατηγικών αλλά και την συμπληρωματικότητα των δράσεων και των πηγών χρηματοδότησης.

Στην λογική αυτή, **ΟΡΑΜΑ για την ΠΠ ΒΑΑ 2021-2027** αποτελεί :

Η Αναζωογόνηση του Αστικού Κέντρου των Χανίων

με όρους Αειφορίας – Κοινωνικής Συνοχής

REvitalizing the COre for Development - RECODE

Βασική επιδίωξη αποτελεί η αναζωογόνηση με επανακωδικοποίηση χαρακτηριστικών και λειτουργιών του Αστικού Κέντρου των Χανίων με όρους αειφορίας και κοινωνικής συνοχής. Μέσα από αυτή την επανακωδικοποίηση προκύπτουν συνθέσεις επιμέρους στοιχείων και λειτουργιών, που επιτρέπουν την ανάδειξη και προβολή της σύνθετης εικόνας του πολιτισμού με το περιβάλλον και την βιώσιμη κινητικότητα για την ανάπτυξη του Αστικού Κέντρου των Χανίων.

Το «πράσινο δίκτυο πολιτισμού – τουρισμού» μέρος του οποίου αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της ΣΒΑΑ 2014-2020 επεκτείνεται και εμπλουτίζεται με νέα έργα. Παράλληλα, η συνδυασμένη προβολή του πολιτισμού με το περιβάλλον που επιτεύχθηκε σε σημαντικό βαθμό από την ολοκλήρωση δράσεων προβολής ενημέρωσης της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, ενισχύει την εσωτερική συνοχή της ΠΠ ΒΑΑ μέσω της λειτουργικής σύνδεσης της Παλιάς Πόλης και παράκτιου μετώπου, καθώς και του Κέντρου (όπου συγκεντρώνεται η πλειοψηφία των επιχειρήσεων και επισκεπτών) με την Χαλέπα, (όπου βρίσκεται το Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων και η Οικία – Μουσείο Ελευθερίου Βενιζέλου) και σε κοντινή απόσταση με τα δύο (2) σημαντικά (προς αποκατάσταση) διατηρητέα κτίρια των Χανίων τη βίλλα Σβαρτσ και την Βίλλα Πολογιώργη.

Η ολοκλήρωση και έγκριση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Χανίων, θέτει τη βάση για την βελτίωση των κυκλοφοριακών συνθηκών εντός της αστικής περιοχής και την προώθηση της χρήσης εναλλακτικών μέσων μετακίνησης, με θετικές επιπτώσεις τόσο στο περιβάλλον από την μείωση περιβαλλοντικών ρύπων και θορύβου, όσο και στην ασφάλεια όλων των μετακινούμενων και την αναβάθμιση της ποιότητας του δημόσιου χώρου και στη λειτουργικότητα της αστικής περιοχής.

Η επικαιροποιημένη Στρατηγική ΒΑΑ καλείται συνεπώς υποστηρίξει άμεσα και έμμεσα και να συμβάλει στην υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού και των στόχων του ΣΒΑΚ, με το οποίο είναι πλήρως συμβατή, ενσωματώνοντας προβλεπόμενες σε αυτό παρεμβάσεις βιώσιμης αστικής κινητικότητας (αστικές αναπλάσεις οδών με αύξηση του αστικού πρασίνου, επέκταση του δικτύου πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων, συστήματα διαχείρισης κυκλοφορίας).

Η κλιματική αλλαγή απειλεί άμεσα ή έμμεσα όλες τις μορφές πολιτιστικής κληρονομιάς. Μεταξύ

άλλων μέσω ακραίων καιρικών φαινομένων και ανόδου της στάθμης της θάλασσας, τα οποία αναμένεται να αυξηθούν στο μέλλον, δημιουργούνται αυξημένες ανάγκες για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς του αστικού ιστού των Χανίων. Ως εκ τούτου η Στρατηγική ΒΑΑ δίνει ιδιαίτερη έμφαση και εμπεριέχει παρεμβάσεις προστασίας, αποκατάστασης και ενίσχυσης της ανθεκτικότητας μνημείων και τόπων ιστορικού, πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος της ΠΠ από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, και φυσικές καταστροφές όπως η διάβρωση ακτών και τα πλημμυρικά φαινόμενα.

Βασικές επιδιώξεις αναζωογόνησης της ΠΠ ΒΑΑ, μέσα από την προαναφερόμενη επανακωδικοποίηση χαρακτηριστικών και λειτουργιών του Αστικού Κέντρου των Χανίων με όρους αειφορίας και κοινωνικής συνοχής, είναι η ανάδειξη της ΠΠ ΒΑΑ, σε :

- Ανταγωνιστικό **κέντρο** οικονομικής ανάπτυξης, όσον αφορά το εύρος την ποικιλία και την εξειδίκευση των δραστηριοτήτων, ανθεκτικό όσον αφορά τις έντονες μεταβολές του σύγχρονου οικονομικού περιβάλλοντος.
- **Κέντρο** υψηλού επιπέδου **υπηρεσιών**, αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ευρύτερης περιοχής και εκμετάλλευση των ευκαιριών στους τομείς του Τουρισμού – Πολιτισμού, για τη διεύρυνση του δικτύου τουριστικών – πολιτιστικών δραστηριοτήτων.
- **Ποιοτική περιοχή κατοικίας**, ελκυστικής στους κατοίκους και τους επισκέπτες, μέσα από παρεμβάσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών, την θωράκιση του αστικού δομημένου και αδόμητου περιβάλλοντος και του ιστορικού και πολιτιστικού αποθέματος από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας.

3.2. ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

3.2.1. Άξονες Στρατηγικής

Για την επίτευξη του οράματος – στρατηγικού στόχου και των επιμέρους επιδιώξεων, επαναπροσεγγίζονται οι τρεις (3) Άξονες Στρατηγικής:

ΑΣ 1: Προστασία διασύνδεση και προβολή χαρακτηριστικών πολιτιστικού, ιστορικού και φυσικού περιβάλλοντος και ένταξη τους στο τουριστικό προϊόν Project – Promote

Επικεντρώνεται στην ενδυνάμωση της ταυτότητας και της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος, μέσω της διασφάλισης και ανάδειξης του ιστορικού, αρχαιολογικού και πολιτιστικού αποθέματος, της βελτίωση της ανθεκτικότητας έναντι των επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής, την ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας κατ' εφαρμογή των προβλέψεων και προτάσεων του ΣΒΑΚ Χανίων και την μεταξύ τους διασύνδεση για τον εμπλουτισμό και την επέκταση του πράσινου δικτύου πολιτισμού – τουρισμού.

ΑΣ2: Κοινωνική ενδυνάμωση socio economic integration

Επικεντρώνεται στη βιώσιμη κοινωνική ενσωμάτωση και την πολύπλευρη ενδυνάμωση και στήριξη της πρόσβασης ευπαθών ομάδων στην αγορά εργασίας και στην καινοτόμα κοινωνική επιχειρηματικότητα, καθώς και για τη διασφάλιση ισότιμων ευκαιριών πρόσβασης των πολιτών σε κοινωνικές και προνοιακές δομές και υπηρεσίες.

ΑΣ3: Βιώσιμη επιχειρηματικότητα Support and Sell

Στοχεύει στην υποστήριξη των αναπτυξιακών ευκαιριών του αστικού κέντρου των Χανίων με έμφαση τους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού, μέσα από την άμεση και έμμεση υποστήριξη του τοπικού οικοσυστήματος καινοτομίας και βιώσιμης επιχειρηματικότητας και την ενδυνάμωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

3.2.2. Συγκρότηση των Αξόνων Στρατηγικής σε Ειδικούς Στόχους και Δράσεις

Κάθε Άξονας Στρατηγικής αναλύεται σε ειδικούς στόχους, κάτω από τους οποίους αναπτύσσονται οι δράσεις.

<p>ΑΣ1: Προστασία, διασύνδεση και προβολή χαρακτηριστικών πολιτιστικού, ιστορικού και φυσικού περιβάλλοντος και ένταξη στο τουριστικό προϊόν Project- Promote</p>	<p>Ειδικόί Στόχοι</p> <p>ΕΣ1: Ενίσχυση της επισκεψιμότητας, μέσω της προστασίας και ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος</p>	<p>Δράσεις/ Παρεμβάσεις</p> <p>Δ1.1: Μελέτες αποκατάστασης & ανάπλασης της αρχιτεκτονικής, πολιτιστικής & φυσικής κληρονομιάς κατά μήκος του Πράσινου Δικτύου Διαδρομών Πολιτισμού-Τουρισμού Δ1.2: Δράσεις προστασίας, αποκατάστασης & ανάδειξης της αρχιτεκτονικής πολιτιστικής & φυσικής κληρονομιάς κατά μήκος του Πράσινου Δικτύου Διαδρομών Πολιτισμού-Τουρισμού Δ1.3: Δράσεις προβολής του ιστορικού, πολιτιστικού πλούτου της πόλης & την αναβάθμιση της εμπειρίας του επισκέπτη</p>
	<p>ΕΣ2: Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος & του μικροκλίματος</p>	<p>Δ2.1 : Παρεμβάσεις για τη λειτουργική συνέχιση & συμπλήρωση του Πράσινου Δικτύου Διαδρομών Πολιτισμού-Τουρισμού Δ2.2: Δράσεις ενίσχυσης Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας</p>
	<p>ΕΣ3: Προστασία των φυσικών πόρων και ενίσχυση της αστικής ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής</p>	<p>Δ3.1: Δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης και βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων δημόσιου τομέα Δ3.2: Δράσεις προστασίας, διαχείρισης & αποκατάστασης του παράκτιου μετώπου από τη διάβρωση ακτών Δ3.3: Ενίσχυση των μηχανισμών αντιμετώπισης σεισμικού κινδύνου</p>
<p>ΑΣ2: Κοινωνική ενδυνάμωση Socioeconomic integration</p>	<p>ΕΣ 2.1: Ενίσχυση/ συμπλήρωση των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών</p>	<p>Δ1.1: Δράσεις για την ενίσχυση των υποδομών κοινωνικής μέριμνας Δ1.2: Δράσεις για την ενίσχυση/ συμπλήρωση υποδομών παιδικής φροντίδας Δ1.3: Δράσεις βελτίωσης σε σχολεία Α' & Β' βάθμιας εκπαίδευσης που στοχεύουν και σε βελτίωση προσβασιμότητας ΑΜΕΑ Δ1.4: Συνέχιση & διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ευπαθείς ομάδες</p>
	<p>ΕΣ 2.2: Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση</p>	<p>Δ2.1: Δράσεις για την προώθηση της απασχόλησης ανέργων & ευπαθών ομάδων, με προτεραιότητα στους τομείς εξειδίκευσης της RIS3Crete</p>
	<p>ΕΣ 2.3: Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας</p>	<p>Δ3.1: «Κοινωνικό Επιχειρείν»: ενίσχυση υφιστάμενων & δημιουργία νέων επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας</p>
<p>ΑΣ3: Βιώσιμη επιχειρηματικότητα Support and Sell</p>	<p>ΕΣ1: Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ΜΜΕ</p>	<p>Δ1.1: Δράσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση & τη μείωση του περιβαλλοντικού/ ενεργειακού αποτυπώματος των επιχειρήσεων της ΠΠ ΣΒΑΑ</p>
	<p>ΕΣ2: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων</p>	<p>Δ2.1: Ενίσχυση επιχειρήσεων για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών & διεργασιών στους τομείς προτεραιότητας της RIS3Crete Δ2.2: Ενίσχυση επιχειρήσεων για την ανάπτυξη εφαρμογών ΤΠΕ Δ2.3: Στήριξη της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων & των εργαζόμενων τους στις απαιτήσεις της Έξυπνης Εξειδίκευσης</p>
	<p>ΕΣ3: Αύξηση του αριθμού των νέων επιχειρήσεων στους τομείς προτεραιότητας της RIS3Crete</p>	<p>Δ3.1: Ενίσχυση νέων επιχειρήσεων στους τομείς προτεραιότητας της RIS3Crete</p>

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ (ως προς προκλήσεις)	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ (με άλλους Ε. Σ)
1. Προστασία διασύνδεση και προβολή χαρακτηριστικών πολιτιστικού, ιστορικού και φυσικού περιβάλλοντος και ένταξή τους στο τουριστικό προϊόν Project – Promote	1.1 Ενίσχυση της επισκεψιμότητας, μέσω της προστασίας και ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος	Κεντρικός στόχος στο πλαίσιο αντιμετώπισης περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων της ΠΠ. Μέσω της προστασίας, ανάδειξης, προβολής και ερμηνείας μνημείων και τοποσήμων ιστορικού, αρχαιολογικού και αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος και της ενσωμάτωσής τους στο υφιστάμενο πράσινο δίκτυο πολιτισμού – τουρισμού, ενισχύεται η πολιτιστική ταυτότητα και ελκυστικότητα της περιοχής ΒΑΑ, ως τουριστικός – πολιτιστικός προορισμός, εμπλουτίζεται το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν με νέο πολιτιστικό προϊόν, αυξάνεται η επισκεψιμότητα και η στοχευμένη επισκεψιμότητα της κρουαζιέρας, επεκτείνεται ο χρόνος παραμονής και η τουριστική σεζόν, προωθείται η επιχειρηματικότητα και οι ευκαιρίες απασχόλησης, βελτιώνεται ο πνευματικός και πολιτιστικός βίος της πόλης και η ποιότητα ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών.	ΕΣ1.2 ΕΣ1.3 ΕΣ2.3 ΕΣ3.2 ΕΣ3.3
	1.2 Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος & του μικροκλίματος	Κεντρικός στόχος για την συνολική προστασία, βελτίωση και αναβάθμιση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση σημαντικών περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων. Ο συνδυασμός αναπλάσεων του αστικού χώρου με παρεμβάσεις βιώσιμης αστικής κινητικότητας (αναπλάσεις, πεζοδρομήσεις, ποδηλατόδρομοι, κατ' εφαρμογή των προβλέψεων και προτάσεων του ΣΒΑΚ Χανίων), για την συμπλήρωση του υφιστάμενου πράσινου δίκτυο πολιτισμού – τουρισμού, συμβάλει καταλυτικά στην αντιμετώπιση χρόνιων προβλημάτων του αστικού κέντρου των Χανίων, όπως η έλλειψη πρασίνου, η κυκλοφοριακή συμφόρηση και η κυριαρχία μετακινήσεων με Ι.Χ., οι αυξημένες εκπομπές αερίων ρύπων, ο αυξημένος αστικός θόρυβος, το φαινόμενο της θερμικής νησίδας. Η αναβάθμιση της ποιότητας του αστικού ιστού διασφαλίζει ταυτόχρονα την οικονομική ανάπτυξη της ΠΠ, στην ανάπτυξη και ανθεκτικότητα της τοπικής επιχειρηματικότητα και την ποιότητα ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών της.	ΕΣ1.1 ΕΣ1.3 ΕΣ3.1 ΕΣ3.2 ΕΣ3.3

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ (ως προς προκλήσεις)	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ (με άλλους Ε. Σ)
	1.3 Προστασία των φυσικών πόρων και ενίσχυση της αστικής ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής	Κεντρικός στόχος για την αντιμετώπιση πολλαπλών περιβαλλοντικών – κλιματικών προκλήσεων που αφορούν στην βελτίωση της ανθεκτικότητας, την προστασία και την αποκατάσταση του παράκτιου μετώπου και των πολιτιστικών μνημείων και τοποσημών από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής (πλημμύρες, διάβρωση ακτών), την πρόληψη και διαχείριση κινδύνων από φυσικές καταστροφές (σεισμοί), καθώς και την διαχείριση των αποβλήτων και απορριμμάτων και την προστασία βασικών πόρων (ενέργεια, ύδατα), για την αποφυγή περιβαλλοντικής υποβάθμισης.	<p>ΕΣ1.1</p> <p>ΕΣ1.2</p> <p>ΕΣ3.1</p> <p>ΕΣ3.2</p> <p>ΕΣ3.3</p>
2. Κοινωνική ενδυνάμωση socio economic integration	2.1 Ενίσχυση/ συμπλήρωση των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών	Η ενίσχυση και διεύρυνση του δικτύου κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών, αλλά και η συνέχιση της ομαλής λειτουργίας των ήδη υφιστάμενων αποτελεί βασικό όρο, για την αντιμετώπιση κοινωνικών/ δημογραφικών προκλήσεων την ΠΠ και την κάλυψη των κενών σε δομές και υπηρεσίες πρόνοιας και καθημερινής διαβίωσης, φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων (εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, προώθηση στην απασχόληση ανέργων γυναικών), εκπαίδευσης για την ισότιμη πρόσβαση όλων στην εκπαίδευση και την μείωση του ποσοστού σχολικής διαρροής.	<p>ΕΣ2.3</p> <p>ΕΣ3.3</p>
	2.2 Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση	Με δεδομένο το χαμηλό βαθμό συμμετοχής στην αγορά εργασίας και την αυξημένη ανεργία ιδιαίτερα για κατηγορίες όπως οι γυναίκες, οι νέοι και οι ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, παρεμβάσεις όπως η συμβουλευτική υποστήριξη και η ενίσχυση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού αποτελούν βασική κοινωνική, αλλά και οικονομική πρόκληση για την ουσιαστική βελτίωση των εργασιακών προοπτικών των ανέργων και των αποκλεισμένων από την αγορά εργασίας, την διεύρυνση της απασχολησιμότητας και την εξασφάλιση μακροχρόνιας απασχόλησης.	<p>ΕΣ1.1</p> <p>ΕΣ2.1</p> <p>ΕΣ2.3</p> <p>ΕΣ3.2</p> <p>ΕΣ3.3</p>
	2.3. Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας	Βασικός στόχος για την αντιμετώπιση των φαινομένων φτώχειας, κοινωνικού και εργασιακού αποκλεισμού, την αντιμετώπιση της αυξανόμενης ανεργίας μέσω της προώθησης στην απασχόληση ειδικών ομάδων στόχων (άνεργοι νέοι, γυναίκες, μακροχρόνια άνεργοι κ.λπ.) και εν γένει την στήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας σε τομείς όπως ο πολιτισμός, ο τουρισμός, το περιβάλλον, η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής	<p>ΕΣ1.1</p> <p>ΕΣ2.1</p> <p>ΕΣ2.2</p> <p>ΕΣ3.2</p> <p>ΕΣ3.3</p>

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ (ως προς προκλήσεις)	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ (με άλλους Ε. Σ)
3. Βιώσιμη επιχειρηματικότητα Support and Sell	3.1 Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ΜΜΕ	Ουσιώδους σημασίας για την αντιμετώπιση οικονομικών προκλήσεων από την άνοδο της τιμής της ενέργειας που επηρεάζουν αρνητικά την οικονομική αποδοτικότητα, την ανθεκτικότητα και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, αλλά και για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών/ κλιματικών προκλήσεων για μείωση των εκπομπών αερίων από την επιχειρηματική δραστηριότητα και προστασία, βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος.	ΕΣ1.1 ΕΣ1.2 ΕΣ1.3 ΕΣ3.2
	3.2 Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.	Η διασύνδεση της επιχειρηματικότητας με τη σύγχρονη γνώση, την καινοτομία και την ενσωμάτωση τεχνολογιών ΤΠΕ, αποτελούν βασικούς όρους για την προσαρμογή των επιχειρήσεων και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ανθεκτικότητας και της εξωστρέφειας τους, την εισαγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών στην επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και ευκαιριών απασχόλησης.	ΕΣ1.1 ΕΣ1.2 ΕΣ1.3, ΕΣ2.2 ΕΣ2.3 ΕΣ3.2 ΕΣ3.3
	3.3 Αύξηση του αριθμού των νέων επιχειρήσεων στους τομείς προτεραιότητας της RIS3Crete	Η στήριξη νέας καινοτόμου επιχειρηματικότητας, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αντιμετώπιση οικονομικών, αλλά και κοινωνικών, δημογραφικών προκλήσεων όπως η βελτίωση του βαθμού εξειδίκευσης της τοπικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας σε τομείς με σημαντική προστιθέμενη αξία και τοπικό συγκριτικό πλεονέκτημα, όπως ο τουρισμός και ο πολιτισμός, η προσέλκυση παραγωγικών ηλικιών, η δημιουργία θέσεων εργασίας έναντι της αυξανόμενης ανεργίας, η αξιοποίηση του υψηλού ποσοστού αποφοίτων Γ' βάθμιας εκπαίδευσης	ΕΣ1.1 ΕΣ1.2 ΕΣ2.2 ΕΣ2.3 ΕΣ3.2

Τεκμηρίωση συνεργιών

Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της ΣΒΑΑ Χανίων 2021 – 2027 αναδεικνύεται μέσα από την συνέργεια και συμπληρωματικότητα των Ειδικών Στόχων εξυπηρετώντας συνολικά την «λογική της παρέμβασης» και αντιμετωπίζοντας συνδυαστικά τις διαφορετικές κατηγορίες προκλήσεων για την ΠΠ.

Οι ειδικοί στόχοι του **Άξονα 1** δρουν συμπληρωματικά μεταξύ τους, επιδιώκοντας την προστασία, την συνολική αναβάθμιση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος και την βελτίωση της ελκυστικότητας της ΠΠ, περιλαμβάνοντας και συνδέοντας παρεμβάσεις προστασίας και ανάδειξης του πλούσιου πολιτιστικού αποθέματος της, με σημαντικές αναπλάσεις του δημόσιου χώρου, με παρεμβάσεις ενίσχυσης της βιώσιμης κινητικότητας, παρεμβάσεις περιβαλλοντικής προστασίας και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, προστασίας των φυσικών πόρων.

Επιπλέον, οι ειδικοί στόχοι του Άξονα 1 συνδέονται και συνεργούν με τους ειδικούς στόχους του Άξονα 3, καθώς η βελτίωση της ελκυστικότητας της ΠΠ, αποτελεί προϋπόθεση για την ενίσχυση της υπάρχουσας δυναμικής της ως τουριστικού προορισμού, την άμβλυση της γεωγραφικής συγκέντρωσης της τουριστικής κίνησης, της εποχικότητας των αφίξεων και των εισπράξεων, τον εμπλουτισμό και την διεύρυνση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος, οδηγώντας στην ανάπτυξη νέας και καινοτόμου επιχειρηματικότητας, την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την οικονομική αναζωογόνησης της περιοχής.

Τέλος, συνεργούν με τους Ειδικούς Στόχους του Άξονα 2, καθώς συνδιαμορφώνουν τη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης και κοινωνικής ανάπτυξης της αστικής περιοχής.

Οι Ειδικοί Στόχοι του **Άξονα 2** συνεργούν μεταξύ τους, προωθώντας ένα συνεκτικό σύνολο παρεμβάσεων κοινωνικής αλληλεγγύης και φροντίδας, ενεργής προώθησης την απασχόληση και την βελτίωση των εργασιακών προοπτικών ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, όπως οι γυναίκες και οι νέοι, με στόχο την εξάλειψη των διακρίσεων, την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού και εργασιακού αποκλεισμού και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής στην ΠΠ.

Οι Ειδικοί στόχοι του **Άξονα 3** συνεργούν μεταξύ τους, επιδιώκοντας την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας σε τομείς προτεραιότητας, όπου η ΠΠ διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα όπως ο τουρισμός και ο πολιτισμός, την διασύνδεση της επιχειρηματικότητας με την τεχνολογία και την καινοτομία, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ανθεκτικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και ευκαιριών. Επιπλέον, συνεργούν με τους

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Χανίων 2021-2027

ειδικούς στόχους του Άξονα 2, καθώς η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και της οικονομίας συμβάλει στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στην προώθηση στην απασχόληση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και στην βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων της ΠΠ.

Στον πίνακα (μήτρα) που ακολουθεί παρουσιάζεται συνολικά η συνάφεια μεταξύ των ειδικών στόχων της Στρατηγικής.

	ΕΣ1.1: Ενίσχυση της επισκεψιμότητας, μέσω της προστασίας και ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος	ΕΣ1.2: Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος & του μικροκλίματος	ΕΣ1.3: Προστασία των φυσικών πόρων και ενίσχυση της αστικής ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής	ΕΣ2.1: Ενίσχυση/ συμπλήρωση των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών	ΕΣ2.2: Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση	ΕΣ2.3: Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας	ΕΣ3.1: Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ΜΜΕ	ΕΣ3.2: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων	ΕΣ3.3: Αύξηση του αριθμού των νέων επιχειρήσεων στους τομείς προτεραιότητας της RIS3Crete
ΕΣ1.1: Ενίσχυση της επισκεψιμότητας, μέσω της προστασίας και ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος	Dark Blue	Light Blue	Light Blue	White	Light Green	Light Green	White	Light Green	Light Green
ΕΣ1.2: Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος & του μικροκλίματος	Light Blue	Dark Blue	Light Blue	White	White	White	Light Green	Light Green	Light Green
ΕΣ1.3: Προστασία των φυσικών πόρων και ενίσχυση της αστικής ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής	Light Blue	Light Blue	Dark Blue	White	White	White	Light Blue	Light Green	Light Green
ΕΣ2.1: Ενίσχυση/ συμπλήρωση των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών	Light Green	White	White	Dark Blue	Light Green	Light Green	White	White	White
ΕΣ2.2: Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση	Light Green	White	White	Light Green	Dark Blue	Light Green	White	White	Light Green
ΕΣ2.3: Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας	Light Green	White	White	Light Green	Light Green	Dark Blue	White	Light Green	Light Green
ΕΣ3.1: Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ΜΜΕ	White	Light Green	Light Blue	White	White	White	Dark Blue	Light Green	White
ΕΣ3.2: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων	Light Green	Light Green	White	White	Light Green	Light Green	White	Dark Blue	Light Blue
ΕΣ3.3: Αύξηση του αριθμού των νέων επιχειρήσεων στους τομείς προτεραιότητας της RIS3Crete	Light Green	Light Green	White	Light Green	Light Green	Light Green	White	Light Blue	Dark Blue

Συμπληρωματικοί Στόχοι:
Ο Στόχος Α' είναι απαραίτητος ή υποστηρίζει την υλοποίηση των επιδιώξεων του Στόχου Β

Στόχοι που Συνεργούν
(τα αποτελέσματα του Στόχου Α' σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα του Στόχου Β' παράγουν προστιθέμενη αξία.

3.2.3. Ένταξη Αξόνων Στρατηγικής και Ειδικών Στόχων στο Πρόγραμμα «Κρήτη» 2021-2027 και σε λοιπά Προγράμματα/Πηγές Χρηματοδότησης

Λαμβάνεται υπόψιν το Παράρτημα II - Πίνακας 1 : Ενδεικτικός πίνακας δράσεων ΣΒΑΑ ανά Πεδίο Παρέμβασης, της Πρόσκλησης.

Πίνακας 30. ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΡΗΤΗ» 2021-27 ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΑΑ.	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»	ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1. Προστασία διασύνδεση & προβολή χαρακτηριστικών πολιτιστικού, ιστορικού & φυσικού περιβάλλοντος & ένταξη τους στο τουριστικό προϊόν Protect - Promote	1.1. Ενίσχυση της επισκεψιμότητας, μέσω της προστασίας και ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος	166	Τ.Α /ΥΠΕΣ/ΠΔΕ /ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ/ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΣΠΑ 2021-2027
	1.2. Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος & του μικροκλίματος	079 083	Τ.Α /ΥΠΕΣ/ΠΔΕ /ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ
	1.3. Προστασία των φυσικών πόρων και ενίσχυση της αστικής ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής	045 058 061 062 067	-
2. Κοινωνική ενδυνάμωση socio economic integration	2.1. Ενίσχυση/ συμπλήρωση των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών	121 122 127 148 158 159	-
	2.2. Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση	134	-
	2.3. Ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας	138	-
3. Βιώσιμη επιχειρηματικότητα Support and Sell	3.1. Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ΜΜΕ	40	-
	3.2. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων	024	-
	3.3. Αύξηση του αριθμού των νέων επιχειρήσεων στους τομείς προτεραιότητας της RIS3Crete	024	-

3.3. ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ, ΑΛΛΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

3.3.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΣΠΑ 2021-2027

Το νέο «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027» («ΕΣΠΑ 2021-2027») αποτυπώνει σε μεγάλο βαθμό τις νέες προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις νέες αναπτυξιακές προτεραιότητες της Ελλάδας για τα επόμενα χρόνια. Το νέο «ΕΣΠΑ 2021-2027» αποτυπώνει και θέτει προτεραιότητες για την ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού της οικονομίας, των υποδομών, των ανθρώπινων δεξιοτήτων και την ενδυνάμωση της κοινωνικής προστασίας.

Τα έργα/δράσεις που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από το νέο ΕΣΠΑ λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες και ανάγκες της χώρας τα επόμενα χρόνια και απαντούν στις διαρθρωτικές υστερήσεις της ελληνικής οικονομίας. Ταυτόχρονα, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται μεγάλα έργα που ξεκίνησαν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Προβάλλονται, ως συνολική πολιτική, οι προτεραιότητες και δράσεις που θα υλοποιηθούν και οι οποίες ως σκοπό τους έχουν τη γόνιμη μετάβαση σε μια, «πιο έξυπνη» Ελλάδα (20% των πόρων), «πιο πράσινη» Ελλάδα (27% των πόρων), «πιο διασυνδεδεμένη» Ελλάδα (8% των πόρων), «πιο κοινωνική» Ελλάδα (30% των πόρων), Ελλάδα πιο κοντά στους πολίτες της (6% των πόρων), για τη Δίκαιη Μετάβαση των περιοχών μετά την απολιγνιτοποίηση (7% των πόρων).

Το νέο «ΕΣΠΑ 2021-2027» έχει ισχυρό αναπτυξιακό αποτύπωμα μέσα από δράσεις και έργα υψηλής προστιθέμενης αξίας και με πολλαπλασιαστικά οφέλη τόσο για την κοινωνία, όσο και για την οικονομία -μετά την πανδημική κρίση- συμβάλλοντας τα μέγιστα στην εκκίνηση ενός νέου κύκλου ευημερίας για όλους.

ΕΠ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΡΗΤΗ 2021-2027

Η Κρήτη, 4η περιφερειακή οικονομία στην Ελλάδα παράγει το 5% του Εθνικού ΑΕΠ με κατά κεφαλήν ΑΕΠ χαμηλότερο του ΜΟ της χώρας (84%) και της ΕΕ (56%). ΑΕΠ και κατά κεφαλήν ΑΕΠ μειώθηκαν ετησίως κατά 3,4% και 3,7% αντίστοιχα την τελευταία δεκαετία (OECD 2020). Η Κρήτη την περίοδο 2010-18 απώλεσε 16% του ΑΕΠ, 3% της απασχόλησης και 18% του διαθέσιμου εισοδήματος (2010-2017). Η μείωση των βασικών οικονομικών μεγεθών ήταν μικρότερη σε σχέση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες της χώρας. Η πανδημία έπληξε με ένταση την περιφερειακή οικονομία λόγω της εξάρτησης του ΑΕΠ από τον τουρισμό. Οι εγγεγραμμένοι άνεργοι αυξήθηκαν μεταξύ 2019 και 2020 κατά 44%.

Για την ΠΠ 2021-2027, η Περιφέρεια Κρήτης διατυπώνει τους Στρατηγικούς της Στόχους σε 4

αλληλοεπιδρώντα Πεδία Πολιτικής, που αφορούν στην :

- Ποιοτική Ανάπτυξη, με εξειδίκευση της οικονομίας περιβαλλοντικά φιλικής, ενσωμάτωση καινοτομιών και εφαρμογών ΤΠΕ.
- Ενεργό Περιβαλλοντική Διαχείριση, με πρόληψη επιπτώσεων στο περιβάλλον και ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στα έργα και δραστηριότητες
- Κοινωνική Δυναμική & Κοινωνική Συνοχή, με ενίσχυση της δημογραφικής/κοινωνικής δυναμικής και φροντίδα ευάλωτων ηλικιακών/κοινωνικών ομάδων
- Αποτελεσματική Διακυβέρνηση, με ενίσχυση των ικανοτήτων της δημόσιας διοίκησης και της ενεργού και αποδοτικής συμμετοχής των τοπικών κοινωνιών στην αναπτυξιακή διαδικασία.

Η διαμόρφωση των κύριων Στρατηγικών Επιλογών ανά Πεδίο Πολιτικής γίνεται μέσα από τη ρεαλιστική αξιολόγηση των δυνατοτήτων όλων των συντελεστών της ανάπτυξης και την αποτίμηση των πραγματικών αποτελεσμάτων και επιπτώσεων των προηγούμενων Προγραμματικών Περιόδων, λαμβάνοντας υπόψη τους Ειδικούς Στόχους για κάθε Στόχο Πολιτικής της ΠΠ 2021 – 2027.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ 2021-2027

Το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή», συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) και από εθνικούς πόρους και είναι το μεγαλύτερο Τομεακό Πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2021-2027 με συνολικό προϋπολογισμό 4.161.594.204 Ευρώ.

Το Πρόγραμμα στοχεύει ειδικότερα:

- Στη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και την ενίσχυση της απασχολησιμότητας του ανθρώπινου δυναμικού, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους έως 29 ετών εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΑΕΚ),
- Στη βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης και στην ενίσχυση της ίσης πρόσβασης, χωρίς αποκλεισμούς, στην εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση,
- Στην αντιμετώπιση της υλικής στέρησης,
- Στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της ίσης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας,
- Στην προώθηση της κοινωνικής καινοτομίας.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ 2021-2027

Το Πρόγραμμα ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ 2021-2027 αποτελεί μια ολοκληρωμένη παρέμβαση του ΕΣΠΑ 2021 – 2027 που θα υποστηρίξει τους παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της

οικονομίας στη μετάβασή τους σε ένα αναπτυξιακό πρότυπο που καθοδηγείται από την Οικονομία της Γνώσης. Ο σχεδιασμός διεξάγεται σε μια κρίσιμη συγκυρία. Καλείται να προγραμματίσει & να εφαρμόσει πρωτοβουλίες που επιταχύνουν τη μετάβαση στο νέο πρότυπο αυξάνοντας τη συμμετοχή διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών & υπηρεσιών στο εθνικό προϊόν στο πλαίσιο επανεκκίνησης της οικονομίας μετά την Πανδημία.

Είναι το βασικό εργαλείο υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ). Εναρμονίζεται με τις πολιτικές της ΕΕ για ψηφιακό & πράσινο μετασχηματισμό προωθώντας παρεμβάσεις & επενδύσεις που συνεισφέρουν στους στόχους που έχουν τεθεί σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Το Πρόγρ/μα εξυπηρετεί την πολιτική για ενίσχυση επενδύσεων & βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη στη βάση στρατηγικών κειμένων Υπουργείων (Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Εξωτερικών, Ψηφιακού Μετασχηματισμού κλπ), Ευρωπαϊκών πολιτικών & των Συστάσεων του Συμβουλίου για την Ελλάδα (Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2019 & 2020) με έμφαση στους τομείς βιώσιμων μεταφορών/εφοδιαστικής αλυσίδας, προστασίας περιβάλλοντος, αειφόρου ανάπτυξης, ενεργειακής απόδοσης, ψηφιακών τεχνολογιών, έρευνας & ανάπτυξης, δεξιοτήτων & απασχολησιμότητας.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ 2021-2027

Το Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» (ΠΕΚΑ) της περιόδου 2021-2027 σχεδιάζεται στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 2 του ΕΣΠΑ 2021-2027 για την προώθηση μιας πιο πράσινης Ευρώπης θέτοντας ως στρατηγικούς στόχους:

- την προώθηση της ενεργειακής μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας και χρήση ΑΠΕ για ελαχιστοποίηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου
- την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την πρόληψη και τη διαχείριση κινδύνων που συνδέονται τόσο με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, αλλά και με τις ανθρώπινες παρεμβάσεις στα οικοσυστήματα
- την αστική αναζωογόνηση με έμφαση στο δομημένο και φυσικό αστικό περιβάλλον
- τη βιώσιμη πολυτροπική αστική κινητικότητα-μικροκινητικότητα
- την ικανοποίηση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της ΕΕ στην διαχείριση των στερεών αποβλήτων και υδάτων, ενσωματώνοντας τις παραμέτρους της κυκλικής οικονομίας
- τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων.

Μέσω του στρατηγικού προσανατολισμού του Προγράμματος υπηρετούνται οι επιμέρους στόχοι της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, και των περιβαλλοντικών και κλιματικών πολιτικών που συνδέονται με αυτή (όπως Ευρωπαϊκός Κλιματικός Νόμος, Νέα Στρατηγική της ΕΕ για την

Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή, Νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα, Νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Δάση, Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία).

Παράλληλα, υπάρχει ένα σύνολο σχετιζόμενων εθνικών πολιτικών που εξυπηρετούνται από το Πρόγραμμα, με κυρίαρχο το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό διαχέεται στο σύνολο των υπολοίπων στρατηγικών και όπου προωθούνται δράσεις με σημαντικά θετικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο, τη βιοποικιλότητα (Εθνική Στρατηγική), τα νερά (Σχέδια Διαχείρισης Υδάτων Λεκανών Απορροής Ποταμών), τις πλημμύρες (Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας), τα Δάση (Εθνική Στρατηγική για τα Δάση), την διαχείριση αποβλήτων και την κυκλική οικονομία (Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία, Εθνικό και Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων), την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Εθνική Στρατηγική και τα Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή) και το πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού Εθνικού και Περιφερειακού Επιπέδου.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ 2021-2027

Το Πρόγραμμα «Πολιτική Προστασία» 2021-2027 στοχεύει στην αξιοποίηση κονδυλίων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, με σκοπό την υλοποίηση έργων πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων, την αναβάθμιση των επιχειρησιακών δομών του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, την ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων, καθώς και την κινητοποίηση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων εθελοντικών οργανώσεων. Επιπλέον, το πρόγραμμα στοχεύει στην ενίσχυση δράσεων εκπαίδευσης/ ενημέρωσης του πληθυσμού για θέματα αντιμετώπισης κινδύνων. Περιλαμβάνει 4 Προτεραιότητες:

- Προτεραιότητα 1: Εθνική βάση δεδομένων κινδύνων, απειλών καταστροφών (ΣΠ1)

Δημιουργία πληροφοριακού συστήματος για το σύνολο των κινδύνων, με σκοπό την αξιοποίηση υφιστάμενων και νέων δεδομένων, για την έγκαιρη προειδοποίηση και κινητοποίηση των μονάδων άμεσης ανταπόκρισης, καθώς και για τον προγραμματισμό του συνόλου των έργων που σχετίζονται με την πρόληψη των κινδύνων και τον περιορισμό των επιπτώσεων από φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές.

- Προτεραιότητα 2: Εξοπλισμός και συνοδευτικές ενέργειες πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών (ΣΠ2)

Αναβάθμιση των συστημάτων παρακολούθησης κρίσιμων δεδομένων, που σχετίζονται με τη βελτίωση των προβλέψεων καθώς και δράσεις για την αναβάθμιση υλικοτεχνικού εξοπλισμού των φορέων πρώτης απόκρισης.

- Προτεραιότητα 3: Αντιμετώπιση επιπτώσεων ανθρωπογενών κινδύνων – Προστασία

δημόσιας υγείας

Αναβάθμιση υλικοτεχνικού εξοπλισμού για την αντιμετώπιση επιπτώσεων και προστασία της δημόσιας υγείας εστιάζοντας στη βραχεία αποκατάσταση.

- Προτεραιότητα 4: Αναβάθμιση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού

Αναβάθμιση δεξιοτήτων και ικανοτήτων προσωπικού αλλά και πληθυσμού, σε θέματα διακυβέρνησης, κατανόησης και μείωσης κινδύνου, έγκαιρης προειδοποίησης, και ετοιμότητας έκτακτης ανάγκης.

ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ 2021-2027

Το πρόγραμμα Δίκαιη Αναπτυξιακή μετάβαση 2021-2027 υπηρετεί το διακριτό ειδικό στόχο για τη δίκαιη μετάβαση, παρέχοντας στήριξη σε εκείνες τις περιοχές και τους ανθρώπους που πλήττονται από τις κοινωνικές, εργασιακές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις της μετάβασης, προς τους στόχους της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα για το έτος 2030 και προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία της Ένωσης έως το 2050.

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ 2021-2027

Το Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» στοχεύει:

- στην παροχή νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών προς τις επιχειρήσεις και τους πολίτες με ταυτόχρονη εξασφάλιση της ιδιωτικότητας και της προστασίας δεδομένων
- στη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας ψηφιακών συστημάτων και υπηρεσιών
- στην ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών για την υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας
- στην εξασφάλιση συνδεσιμότητας υπερυψηλής ταχύτητας
- στην κάλυψη των αναγκών σε δεξιότητες στο πλαίσιο της υποστήριξης του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας, εστιάζοντας στην αξιοποίηση και ενσωμάτωση τεχνολογιών αιχμής.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ 2021-2027»

Με το πρόγραμμα ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ 2021-2027 Αξιοποιούνται πόροι του Στόχου Πολιτικής 2 για μια «πιο Πράσινη Ευρώπη» και του Στόχου Πολιτικής 3 για μια «πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη» της Περιφερειακής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027.

Οι στόχοι του προγράμματος είναι

- Η ανάπτυξη – αναβάθμιση των βιώσιμων αστικών μέσων μεταφοράς
- Η προώθηση της ολοκλήρωσης των υποδομών του κεντρικού Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) και κατασκευή/αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ
- Η προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών
- Η διασφάλιση της προσβασιμότητάς και ενίσχυση της συνδεσιμότητας των νησιών
- Η βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών.

Οι παρεμβάσεις του Προγράμματος συμβάλλουν άμεσα ή έμμεσα, σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τα έργα Μεταφορών που συγχρηματοδοτούνται από τον Μηχανισμό Connecting Europe Facility (CEF 2), το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF) και άλλα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, στα εξής:

- Σταδιακή μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που σχετίζονται με τις μεταφορές (έως 55% έως το 2030)
- Μετάβαση σε πράσινες, προσβάσιμες μεταφορές
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και ελκυστικότητας της χώρας για νέες επενδύσεις
- Δημιουργία θέσεων εργασίας και ανάπτυξης
- Άρση της απομόνωσης, ιδιαίτερα σε νησιωτικές Περιφέρειες
- Αύξηση των επιπέδων ασφαλείας και συμμόρφωση με διεθνή και εθνικά πρότυπα σε όλο το σύστημα των μεταφορικών υπηρεσιών

Συμβολή στην μείωση των θανάτων / βαριά τραυματιών στις οδικές μεταφορές κατά 50% έως το 2030.

3.3.2. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Στο κεφάλαιο 2.2 της παρούσας γίνεται αναλυτική παρουσίαση των ειδικών στρατηγικών και πολιτικών της Περιφέρειας Κρήτης

3.3.3 Πίνακας συνεργειών στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027

Ακολουθεί πίνακας συνεργειών της Στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027 Με τα προγράμματα του ΕΣΠΑ και στρατηγικών, επιχειρησιακών προγραμμάτων και πολιτικών της Π. Κρήτης

ΕΣΠΑ 2021-2027

ΣΠ2. Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων

- i. προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης
- ii. προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
- iii. ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης σε τοπικό επίπεδο
- iv. προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης των κινδύνων και της ανθεκτικότητας στις καταστροφές
- v. προαγωγή της βιώσιμης διαχείρισης του νερού
- vi. προώθηση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία
- vii. ενίσχυση της βιοποικιλότητας, των πράσινων υποδομών στο αστικό περιβάλλον και τη μείωση της ρύπανσης

ΣΠ3. Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των περιφερειακών διασυνδέσεων ΤΠΕ

- iv. προαγωγή της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας

ΣΠ5. Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών

- i. ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές

ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ 2021-2027

ΤΠ1. Προώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της επιχειρηματικότητας

ΕΣ1 Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων της έρευνας και της καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών.

ΤΠ2. Στήριξη της πράσινης ανάπτυξης και μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

ΕΣ3 Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

ΕΣ4 Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών και της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα.

ΕΣ5 Προαγωγή της πρόσβασης στο νερό και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού.

ΕΣ6 Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές και μείωση κάθε μορφής ρύπανσης.

ΤΠ3. Ενίσχυση της ενδοπεριφερειακής προσβασιμότητας.

ΕΣ7 Ανάπτυξη και ενίσχυση της βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης, ασφαλούς και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση σε ΔΕΔ-Μ και στη διασυνοριακή κινητικότητα.

ΤΠ4. Ενίσχυση της Κοινωνικής Δυναμικής και της Κοινωνικής Συνοχής.

ΕΣ10 Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία.

ΤΠ6. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη Αστικών Κέντρων και Υπαίθρου.

ΕΣ18 Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ 2021-2027

- Ενίσχυση έρευνας και καινοτομίας

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ 2021-2027

- Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και ενίσχυση της απασχολησιμότητας του ανθρώπινου δυναμικού, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους έως 29 ετών εκτός Απασχόλησης,

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ 2021-2027

- Ψηφιακές πλατφόρμες για την υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας
- Καινοτόμες ψηφιακές υπηρεσίες & εφαρμογές από Δημόσιο και ΟΤΑ
- Υποδομές νέφους φιλικές προς το περιβάλλον

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ 2021-2027

- Ανάπτυξη – αναβάθμιση των βιώσιμων αστικών μέσων μεταφοράς

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ 2021-2027

- Ανάπτυξη Εφαρμογών και Συστημάτων Διάγνωσης αντιμετώπισης φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων με την αξιοποίηση ΤΠΕ
- Αξιοποίηση Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας και υιοθέτηση – προώθηση καινοτόμων λύσεων για την πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων.
- Αναβάθμιση εξοπλισμού για την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων από πυρκαγιές.
- Αναβάθμιση εξοπλισμού για την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με ακραία καιρικά φαινόμενα.
- Αναβάθμιση εξοπλισμού για την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με ανθρωπογενή δραστηριότητα, βιολογικούς και υγειονομικούς κινδύνους και με τις μη σχετιζόμενες με το κλίμα φυσικές καταστροφές.
- Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση πληθυσμού για την αντιμετώπιση των κινδύνων

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ 2021-2027

P01 Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές

- Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου
- Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΕ) 2018/2001[1] συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σ' αυτήν
- Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης εκτός ΔΕΔ-Ε

P03 Αστική Αναζωογόνηση

- Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης

P04 Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Μετάβαση στη Κυκλική Οικονομία

- Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία

P05 Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και Υδάτινων Πόρων

- Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού

P06 Προστασία της Βιοποικιλότητας

- Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης

ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ 2021-2027

1. Ενίσχυση & Προώθηση της Επιχειρηματικότητας
2. Ενεργειακή Μετάβαση – Κλιματική Ουδετερότητα
4. Δίκαιη Εργασιακή Μετάβαση & Ενδυνάμωση Ανθρώπινου Κεφαλαίου
5. Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Μικρής Κλίμακας – Ευφύεις Κοινότητες

Πολεοδομικό και Χωροταξικό Πλαίσιο Περιφέρειας Κρήτης

1. Ενίσχυση του διεθνούς και ευρωπαϊκού προσανατολισμού

- II. υποστήριξη της ερευνητικής και τεχνολογικής δραστηριότητας
- III. ολοκλήρωση της υλοποίησης των διευρωπαϊκών υποδομών μεταφορών και εμπλουτισμός του συστήματος με τις απαραίτητες νέες στρατηγικού χαρακτήρα υποδομές.

2. Προώθηση της χωρικής ολοκλήρωσης

- II. ανασυγκρότηση του γεωργο-περιβαλλοντικού αγροτοδιατροφικού τομέα, προς την κατεύθυνση ανάπτυξης ενός σύγχρονου προτύπου αγροτικής οικονομίας, και σύνδεσης της αγροτικής παραγωγής με τον ποιοτικό τουρισμό.
- III. προώθηση καινοτομικών πρωτοβουλιών στον τομέα του τουρισμού, μέσω πιλοτικών εγχειρημάτων, για τη μετάβαση προς έναν ποιοτικό, διαφοροποιημένο, οργανωμένο και πολυθεματικό τουρισμό, οικονομικά αποδοτικό.
- IV. ενεργειακή αναβάθμιση της Κρήτης με έμφαση στη διασύνδεση με το ηπειρωτικό σύστημα μεταφοράς και την ελεγχόμενη ανάπτυξη επιδεικτικών πιλοτικών και παραγωγικών εφαρμογών ΑΠΕ, κατά προτεραιότητα προς συγκεντρωμένους υποδοχείς.

3. Ολοκλήρωση των αναγκαίων χωρικών δράσεων για την προώθηση ενός προτύπου χωρικής οργάνωσης

- I. οργάνωση του οικιστικού δικτύου σε αναφορά με τις αναπτυξιακές ενότητες
- IV. εμπλουτισμό των πόλεων της Κρήτης με λειτουργίες υπερτοπικού χαρακτήρα
- V. υποστήριξη συνδυασμένης πολιτικής προστασίας και ανάδειξης του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.
- VI. αλλαγή του προτύπου ανάπτυξης της τουριστικής δραστηριότητας με επιδίωξη αποφόρτισης των υψηλών πιέσεων και, αναβάθμισης του δομημένου χώρου στην υπερανπτυγμένη βόρεια ακτή, και περιορισμό ανάπτυξης μορφών μαζικού και μονοθεματικού τουρισμού

Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης Κρήτης 2021-2027

Ευφυής Τουρισμός και Πολιτισμός

Διευκόλυνση της εμπειρίας του επισκέπτη, αξιοποίηση των τεχνολογιών αυτοματισμού για παροχή προσωποποιημένων υπηρεσιών, τεχνολογίες περιορισμού του περιβαλλοντικού αποτυπώματος

Βιώσιμη Αγροδιατροφή

Κυκλική Οικονομία και προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, Γεωργία Ακριβείας, Κυτταρική Γεωργία και Γονιδιακή Τεχνολογία για βιολογικές εναλλακτικές καλλιέργειες.

Αποτελεσματική Υγεία και Ευεξία

Ανάπτυξη, υιοθέτηση και αναβάθμιση καινοτόμων ψηφιακών λύσεων και πρακτικών σε ευρύ πεδίο εφαρμογής: τεχνητή νοημοσύνη, εφαρμογές τηλεϊατρικής και αυτοφροντίδας, βιοπληροφορική, βιοαπεικόνιση, βιοτεχνολογία, ιατρική ακριβείας

Ψηφιακές Τεχνολογίες

Διαδίκτυο των πραγμάτων, τεχνητή νοημοσύνη, μηχανική και βαθιά μάθηση, τεχνολογίες κα εφαρμογές νέφους, ψηφιακή απεικόνιση και εικονική πραγματικότητα, ψηφιακή διαχείριση υποδομών και δικτύων, κυβερνοασφάλεια.

Βιώσιμη Χρήση των Πόρων

- (α) Βιώσιμες πόλεις: Βιώσιμες κατασκευές για στέγαση, ανακύκλωση υλικών, ορυκτών και αστικών αποβλήτων, έξυπνα κτίρια και αστικές υποδομές κλπ.
- (β) Ολοκληρωμένη διαχείριση του κύκλου των υδάτων: Big data analytics, τεχνητή νοημοσύνη, sensors, αυτοματισμοί, βιοτεχνολογία και νέα συστήματα και πρακτικές καθαρισμού ύδατος και αποβλήτων.
- (γ) Γαλάζια ανάπτυξη: Τεχνολογικές καινοτομίες της αλυσίδας αξίας της γαλάζιας βιοοικονομίας, εκμετάλλευση των πόρων του θαλάσσιου βυθού, των συστημάτων προστασίας των ακτών κλπ.

Ειδικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού και αιεφόρου ανάπτυξης για τον τουρισμό (ΦΕΚ 3155/Β/12-12-2013)

Συνεδριακός Τουρισμός

Δημιουργία συνεδριακού πόλου δεδομένου ότι πληρείται το σύνολο των κριτηρίων (ύπαρξη ΑΕΙ, ύπαρξη διεθνούς φήμης και άλλων αξιόλογων στοιχείων του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, ιστορίας, πολιτιστικών εκδηλώσεων, κ.ά.).

Αστικός και Πολιτισμικός Τουρισμός

Δεδομένου ότι η πόλη των Χανίων πληροί τις προϋποθέσεις ύπαρξης ιστορικών κέντρων, μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και λοιπών αξιόλογων στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντός.

Τουρισμός Κρουαζιέρας και Θαλάσσιος Τουρισμός

στο ΕΠΧΣΙΑΑ για τον Τουρισμό 2009, το λιμάνι του Ηρακλείου σε συνδυασμό με τα Χανιά, καθορίζονται ως μια από τις 11 ενότητες της Χώρας για την ανάπτυξη θαλάσσιου τουρισμού και τουρισμού κρουαζιέρας, με γενικές κατευθύνσεις δράσεων.

Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΚΑ)

- Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας σε όλους τους τομείς και περιοχές προτεραιότητας, με δράσεις προσαρμογής που συνάδουν με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης – Παρακολούθηση υλοποίησης και αποτελεσματικότητας δράσεων
- Ενδυνάμωση των διοικητικών δομών της Περιφέρειας που θα κληθούν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα ή δημιουργία νέων δομών
- Επικοινωνία και διάχυση πληροφορίας

1η αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Κρήτης

- πρόληψη της επιδεινώσεως, βελτίωση και αποκατάσταση των υδάτινων συστημάτων των επιφανειακών υδάτων, επίτευξη του στόχου της καλής οικολογικής και χημικής κατάστασης αυτών και μείωση της ρύπανσης λόγω απορρίψεων και εκπομπών επικίνδυνων αερίων
- προστασία, βελτίωση, αποκατάσταση της κατάστασης των υπόγειων υδάτων, πρόληψη της ρύπανσής τους και της επιδεινώσεως της κατάστασής τους με στόχο την ισορροπία μεταξύ άντλησης και ανανέωσης
- διατήρηση των προστατευόμενων περιοχών

Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής

Ποταμών του ΥΔ Κρήτης

- Μετριασμός της έκθεσης στην πλημμύρα
- Μείωση της πιθανότητας της πλημμύρας
- Ενίσχυση της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των πλημμυρών
- Βελτίωση των μηχανισμών αποκατάστασης των πληγέντων περιοχών

Εθνικό Σχέδιο Δράσης Για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία

Πυλώνας III: Προσβασιμότητα

Στόχος 20: Προσβασιμότητα στο Φυσικό και Δομημένο Περιβάλλον

Στόχος 21: Προσβασιμότητα στις Μεταφορές και Κινητικότητα του Ατόμου

Στόχος 22: Προσβασιμότητα σε Αγαθά και Υπηρεσίες

Στόχος 23: Ψηφιακή Προσβασιμότητα

Στόχος 24: Επικοινωνία, Ενημέρωση, Πρόσβαση στην Πληροφόρηση

Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος Δ. Χανίων (2018)

Άξονας 2: Προώθηση και διάχυση Γνώσης & Δεξιοτήτων

Άξονας 3: Εξοικονόμηση ενέργειας & κτίρια/ Εξοπλισμός/ Εγκαταστάσεις

Άξονας 4: Μεταφορές / Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ)

Άξονας 6: Κλιματική προσαρμογή/ Παρεμβάσεις στον χώρο/ Αναπλάσεις

Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Χανίων

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ

Βελτίωση την αποδοτικότητα και της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας του δικτύου μεταφορών όσον αφορά στη μεταφορά ατόμων και αγαθών

ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

Εξασφάλιση επιλογών μεταφοράς σε όλους τους πολίτες που επιτρέπουν την πρόσβαση σε βασικούς προορισμούς και υπηρεσίες

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Ελαχιστοποίηση των εκπομπών και των ρύπων που σχετίζονται με τις μεταφορές

ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Εξασφάλιση της προσωπικής ασφάλειας στο σύστημα μεταφορών

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Συμβολή στην ενίσχυση της ελκυστικότητας και της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος και του αστικού σχεδιασμού για τα οφέλη των πολιτών, της οικονομίας και της κοινωνίας στο σύνολό της

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου Χανίων

- Προστασία του περιβάλλοντος και βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων.
- Ισόρροπη ανάπτυξη του αστικού, περιαστικού και αγροτικού χώρου.
- Διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής, αρχιτεκτονικής και ιστορικής κληρονομιάς.
- Καθοδήγηση τόσο των δημόσιων επενδύσεων όσο και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας προς όφελος της αειφορίας και της ποιότητας ζωής.
- Λειτουργικότητα χωρικής συσχέτισης παραγωγικών ζωνών και ζωνών κατοικίας με βάση και τις ανάγκες μετακίνησης, εργασίας και κατοικίας.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις πόλεις και στην ύπαιθρο.
- Ανάσχεση της μεγάλης κλίμακας ανατροπών του τοπίου που καταγράφονται κυρίως στις παράκτιες ζώνες.

Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Δ. Χανίων

- Η διαχείριση των αποβλήτων να μετατραπεί σε βιώσιμη διαχείριση των υλικών, για τη διασφάλιση της προστασίας και αναβάθμισης του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας,
- Η συνετή χρήση των πόρων,
- Η μετάβαση σε ένα μοντέλο αυτοτροφοδοτούμενης ανάπτυξης και τη δημιουργία νέων βιώσιμων οικονομικών ευκαιριών και θέσεων εργασίας

Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Χανίων 2019 - 2023

- 1.1 Προστασία και Ανάδειξη Φυσικού Περιβάλλοντος
- 1.2 Καθαριότητα και Διαχείριση Απορριμμάτων
- 1.3 Βιώσιμη Κινητικότητα
- 1.4 Πολεοδομικός Σχεδιασμός, Χωροταξία / Αστικό Περιβάλλον
- 1.5 Τεχνικές Υποδομές – Δίκτυα-Ενέργεια
- 2.2 Πολιτισμός
- 3.1 Στήριξη της Επιχειρηματικότητας και της Καινοτομίας
- 3.2 Στήριξη του Τουρισμού και Ενίσχυση του Τουριστικού Προϊόντος

ΕΣΠΑ 2021-2027

ΣΠ4. Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων

- i. ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των αγορών εργασίας και της πρόσβασης σε ποιοτικές θέσεις απασχόλησης μέσω της ανάπτυξης της κοινωνικής καινοτομίας και των υποδομών
- ii. βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης υποδομών
- iii. ακόμη μεγαλύτερη κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, μεταναστών και των μειονεκτούσων ομάδων, με την εφαρμογή ολοκληρωμένων μέτρων που αφορούν μεταξύ άλλων τη στέγαση και τις κοινωνικές υπηρεσίες
- iv. εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη με την ανάπτυξη υποδομών, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης
- v. βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση όλων των ατόμων που αναζητούν εργασία, ιδίως των νέων και των μακροχρόνια ανέργων και των ανενεργών ατόμων, προώθηση της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας
- vi. εκσυγχρονισμός των θεσμών και των υπηρεσιών της αγοράς εργασίας για την αξιολόγηση και την πρόβλεψη των αναγκών δεξιοτήτων και διασφάλιση της έγκαιρης και εξατομικευμένης βοήθειας και υποστήριξη για να ταιριάζουν στην αγορά εργασίας, μεταβάσεις και την κινητικότητα
- vii. προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, καλύτερη ισορροπία εργασίας/ζωής συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε υπηρεσίες παιδικής μέριμνας, ένα υγιές και καλά προσαρμοσμένο περιβάλλον εργασίας αντιμετώπιση των κινδύνων για την υγεία, την προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, και την ενεργό και υγιή γήρανση
- viii. βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της σχέσης της αγοράς εργασίας με τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, υποστήριξη απόκτησης βασικών δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών δεξιοτήτων
- ix. προώθηση της ίσης πρόσβασης και ολοκλήρωση της, ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα μέσω της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση ενηλίκων και τη μάθηση, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους
- x. προώθηση της δια βίου μάθησης, κυρίως ευέλικτη αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανακατάρτισης των ευκαιριών για όλους, λαμβάνοντας υπόψη τις ψηφιακές δεξιότητες, καλύτερη πρόβλεψη των αλλαγών και των νέων απαιτήσεων δεξιοτήτων με βάση τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, της διευκόλυνσης της μετάβασης της σταδιοδρομίας και την προώθηση της επαγγελματικής κινητικότητας
- xi. προώθηση της ενεργού ένταξης με στόχο την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και την ενεργό συμμετοχή και τη βελτίωση της απασχολησιμότητας
- xii. προώθηση της κοινωνικο-οικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών και των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά
- xiii. ενίσχυση της ίσης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας φροντίδας
- xiv. προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και τα παιδιά
- xv. αντιμετώπιση υλικής στέρησης μέσω της τροφής ή/και βασική υλική βοήθεια στους απόρους, συμπεριλαμβανομένων των συνοδευτικών μέτρων

ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ 2021-2027

ΤΠ1. Προώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της επιχειρηματικότητας

ΕΣ1 Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων της έρευνας και της καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών.

ΕΣ2 Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγικών επενδύσεων.

ΤΠ4. Ενίσχυση της Κοινωνικής Δυναμικής και της Κοινωνικής Συνοχής.

ΕΣ8 Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε χωρίς αποκλεισμούς και ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

ΕΣ9 Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα που βασίζεται στην οικογένεια και την τοπική κοινότητα.

ΤΠ5. Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας.

ΕΣ10 Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία.

ΕΣ11 Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και ΕΣ13 Προώθηση της ενεργού ένταξης, με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων, και της ενεργού συμμετοχής, και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα για τις μειονεκτούσες ομάδες.

ΕΣ12 Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και περαιτέρω έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες.

ΕΣ14 Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, περιλαμβανομένων των μεταναστών.

ΕΣ15 Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως των ΡΟΜΑ.

ΕΣ16 Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης.

ΕΣ17 Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών.

ΤΠ6. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου.

ΕΣ18 Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΣΥΝΟΧΗ 2021-2027

- Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης και ενίσχυση της ίσης πρόσβασης, χωρίς αποκλεισμούς, στην εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση
- Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και ενίσχυση της απασχολησιμότητας του ανθρώπινου δυναμικού, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους έως 29 ετών εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
- Αντιμετώπιση της υλικής στέρησης
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της ίσης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας
- Προώθηση της κοινωνικής καινοτομίας

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ 2021-2027

- Ψηφιακές πλατφόρμες για την υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας
- Ενίσχυση της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση και της Εθνικής Ακαδημίας Ψηφιακών Ικανοτήτων
- Καινοτόμες ψηφιακές υπηρεσίες & εφαρμογές από Δημόσιο και ΟΤΑ
- Υποδομές νέφους φιλικές προς το περιβάλλον

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

2021-2027

1. Ενίσχυση έρευνας και καινοτομίας
  - 1i: Ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών
  - 1.iv: Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την έξυπνη εξειδίκευση, τη βιομηχανική μετάβαση και την επιχειρηματικότητα
2. Ενίσχυση επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας
  - 1.ii: Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις
  - 1.iii: Ενίσχυση της αιχμώρους ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και της δημιουργίας θέσεων εργασίας σε ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγικών επενδύσεων
3. Βελτίωση πρόσβασης επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση
  - 1.i: Ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών
  - 1.iii: Ενίσχυση της αιχμώρους ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και της δημιουργίας θέσεων εργασίας σε ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγικών επενδύσεων
4. Ανάπτυξη ανθρώπινου κεφαλαίου στο πλαίσιο του αναπτυξιακού μετασχηματισμού
  - (α) Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση όλων των ατόμων που αναζητούν εργασία, ιδίως των νέων και των μακροχρόνια ανέργων και των ανενεργών ατόμων, προώθηση της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας
  - (δ) Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή και ενεργός και υγιής γήρανση, προώθηση ενός υγιούς και κατάλληλα προσαρμοσμένου εργασιακού περιβάλλοντος για την αντιμετώπιση κινδύνων για την υγεία

ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ

ΜΕΤΑΒΑΣΗ 2021-2027

- Ενίσχυση & Προώθηση της Επιχειρηματικότητας
- Δίκαιη Εργασιακή Μετάβαση & Ενδυνάμωση Ανθρώπινου Κεφαλαίου
- Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Μικρής Κλίμακας – Ευφυείς Κοινότητες

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ

ΑΛΛΑΓΗ 2021-2027

- Π 03 «Αστική Αναζωογόνηση»
- Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ 2021-2027

- Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση πληθυσμού για την αντιμετώπιση των κινδύνων

Εθνικό Σχέδιο Δράσης Για τα Δικαιώματα των Ατόμων με

Αναπηρία

Πυλώνας II: Προστασία των Δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία

- Στόχος 8: Ισότητα και Μη-Διάκριση
- Στόχος 9: Γυναίκες με Αναπηρία
- Στόχος 10: Παιδιά με αναπηρία και Στήριξη της Οικογένειας
- Στόχος 11: Ανεξάρτητη Διαβίωση
- Στόχος 12: Εκπαίδευση και Κατάρτιση για όλους
- Στόχος 13: Ποιοτική Δημόσια Υγεία για όλους
- Στόχος 14: Εργασία και Απασχόληση για όλους
- Στόχος 15: Ικανοποιητικό Επίπεδο Διαβίωσης και Κοινωνικής Προστασίας
- Στόχος 16: Ισότιμη Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη
- Στόχος 17: Προστασία και Ασφάλεια σε καταστάσεις κινδύνου και εκτάκτου ανάγκης
- Στόχος 18: Ελευθερία, Ασφάλεια και Προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας
- Στόχος 19: Προστασία Πολιτών Τρίτων Χωρών και Ασυνόδευτων Ανηλίκων

Πυλώνας III: Προσβασιμότητα

- Στόχος 22: Προσβασιμότητα σε Αγαθά και Υπηρεσίες
- Στόχος 23: Ψηφιακή Προσβασιμότητα
- Στόχος 24: Επικοινωνία, Ενημέρωση, Πρόσβαση στην Πληροφόρηση

Περιφερειακή Στρατηγική Καταπολέμησης της Φτώχειας

και Κοινωνικής Ένταξης

- α) Καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας
- (β) Πρόληψη και καταπολέμηση του αποκλεισμού των παιδιών
- (γ) Προώθηση της ένταξης των ευπαθών ομάδων

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο

Δήμου Χανίων

- Καθοδήγηση τόσο των δημόσιων επενδύσεων όσο και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας προς όφελος της αειφορίας και της ποιότητας ζωής.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις πόλεις και στην ύπαιθρο.

Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Χανίων 2019 - 2023

- 2.1 Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση
- 2.4 Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Πρόνοια
- 2.5 Κοινωνική Ενσωμάτωση και Συνοχή
- 3.1 Στήριξη της Επιχειρηματικότητας και της Καινοτομίας
- 3.3 Προώθηση της απασχόλησης

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025

- ΑΠ.1: Πρόληψη και καταπολέμηση έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας
- ΑΠ.2: Ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας
- ΑΠ.3: Ισότιμη συμμετοχή γυναικών σε θέσεις λήψης αποφάσεων/ηγετικούς ρόλους
- ΑΠ.4: Ενσωμάτωση διάστασης φύλου σε τομεακές πολιτικές.

Πολεοδομικό και Χωροταξικό Πλαίσιο

Περιφέρειας Κρήτης

- 2. Προώθηση της χωρικής ολοκλήρωσης
  - I. συνεχή βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου του πληθυσμού, ενίσχυση της κατάρτισης και μέσω αυτής βελτίωση του επιπέδου των γνώσεων, των ικανοτήτων και της παραγωγικότητας του ανθρώπινου δυναμικού
  - 3. Ολοκλήρωση των αναγκαίων χωρικών δράσεων για την προώθηση ενός προτύπου χωρικής οργάνωσης
  - IV. εμπλουτισμό των πόλεων της Κρήτης με λειτουργίες υπερτοπικού χαρακτήρα

ΕΣΠΑ 2021-2027

ΣΠ1. Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού

- i. ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών
- ii. εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις
- iii. ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ
- iv. ανάπτυξη δεξιοτήτων για την έξυπνη εξειδίκευση, τη βιομηχανική μετάβαση και την επιχειρηματικότητα

ΣΠ2. Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων

- i. προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης
- vii. ενίσχυση της βιοποικιλότητας, των πράσινων υποδομών στο αστικό περιβάλλον και τη μείωση της ρύπανσης

ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ 2021-2027

ΤΠ1. Προώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της επιχειρηματικότητας

- ΕΣ1 Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων της έρευνας και της καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών.
- ΕΣ2 Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγικών επενδύσεων.

ΤΠ2. Στήριξη της πράσινης ανάπτυξης και μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

- ΕΣ3 Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- ΕΣ4 Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών και της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα.
- ΕΣ5 Προαγωγή της πρόσβασης στο νερό και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού.
- ΕΣ6 Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές και μείωση κάθε μορφής ρύπανσης.

ΤΠ5 - Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας.

- ΕΣ11 Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας.

ΤΠ6 - Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαιθρου

- ΕΣ18 Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ 2021-2027

1. Ενίσχυση έρευνας και καινοτομίας

- 1.i: Ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών
- 1.iv: Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την έξυπνη εξειδίκευση, τη βιομηχανική μετάβαση και την επιχειρηματικότητα

2. Ενίσχυση επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας

- 1.ii: Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για πολίτες, επιχειρήσεις και κυβερνήσεις
- 1.iii: Ενίσχυση της αιχμής ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και της δημιουργίας θέσεων εργασίας σε ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγικών επενδύσεων

3. Βελτίωση πρόσβασης επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση

- 1.i: Ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών
- 1.iii: Ενίσχυση της αιχμής ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και της δημιουργίας θέσεων εργασίας σε ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγικών επενδύσεων

4. Ανάπτυξη ανθρωπίνου κεφαλαίου στο πλαίσιο του αναπτυξιακού μετασχηματισμού

- (δ) Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή και ενεργός και υγιής γήρανση, προώθηση ενός υγιούς και κατάλληλα προσαρμοσμένου εργασιακού περιβάλλοντος για την αντιμετώπιση κινδύνων για την υγεία

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ 2021-2027

Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και ενίσχυση της απασχολησιμότητας του ανθρωπίνου δυναμικού, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους έως 29 ετών εκτός Απασχόλησης,

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ 2021-2027

Ενίσχυση της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και Απασχόληση και Εθνικής Ακαδημίας Ψηφιακών Ικανοτήτων

Ψηφιακές πλατφόρμες για την υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Υποδομές νέφους φιλικές προς το περιβάλλον

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ 2021-2027

Αναβάθμιση εξοπλισμού για την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με ανθρωπογενή δραστηριότητα, βιολογικούς και υγειονομικούς κινδύνους και με τις μη σχετιζόμενες με το κλίμα φυσικές καταστροφές.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ 2021-2027

Π01 Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές

- Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου
- Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΕ) 2018/2001[1] συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σ' αυτήν
- Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης εκτός ΔΕΔ-Ε

Π03 Αστική Αναζωογόνηση

- Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης

Π04 Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Μετάβαση στη Κυκλική Οικονομία

- Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία

Π06 Προστασία της Βιοποικιλότητας

- Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης

ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ 2021-2027

1. Ενίσχυση & Προώθηση της Επιχειρηματικότητας
2. Ενεργειακή Μετάβαση – Κλιματική Ουδετερότητα
4. Δίκαιη Εργασιακή Μετάβαση & Ενδυνάμωση Ανθρώπινου Κεφαλαίου

Πολεοδομικό και Χωροταξικό Πλαίσιο Περιφέρειας Κρήτης

1. Ενίσχυση του διεθνούς και ευρωπαϊκού προσανατολισμού

- I. προώθηση πολιτικών εξωστρέφειας και ενίσχυση/εξειδίκευση των πολιτικών
- II. υποστήριξη της ερευνητικής και τεχνολογικής δραστηριότητας
- III. ολοκλήρωση της υλοποίησης των διευρωπαϊκών υποδομών μεταφορών και εμπλουτισμός του συστήματος με τις απαραίτητες νέες στρατηγικού χαρακτήρα υποδομές.

2. Προώθηση της χωρικής ολοκλήρωσης

- I. συνεχή βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου του πληθυσμού, ενίσχυση της κατάρτισης και μέσω αυτής βελτίωση του επιπέδου των γνώσεων, των ικανοτήτων και της παραγωγικότητας του ανθρώπινου δυναμικού.
- III. προώθηση καινοτομικών πρωτοβουλιών στον τομέα του τουρισμού, μέσω πιλοτικών εγχειρημάτων, για τη μετάβαση προς έναν ποιοτικό, διαφοροποιημένο, οργανωμένο και πολυθεματικό τουρισμό, οικονομικά αποδοτικό.
- IV. ενεργειακή αναβάθμιση της Κρήτης με έμφαση στη διασύνδεση με το ηπειρωτικό σύστημα μεταφοράς και την ελεγχόμενη ανάπτυξη επιδεικτικών πιλοτικών και παραγωγικών εφαρμογών ΑΠΕ, κατά προτεραιότητα προς συγκεντρωμένους υποδοχείς.

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου Χανίων

- Προστασία του περιβάλλοντος και βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων.
- Ισορροπητή ανάπτυξη του αστικού, περιαστικού και αγροτικού χώρου.
- Καθοδήγηση τόσο των δημόσιων επενδύσεων όσο και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας προς όφελος της αειφορίας και της ποιότητας ζωής.
- Λειτουργικότητα χωρικής συσχέτισης παραγωγικών ζωνών και ζωνών κατοικίας με βάση και τις ανάγκες μετακίνησης, εργασίας και κατοικίας.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις πόλεις και στην ύπαιθρο.

Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης Κρήτης 2021-2027

Ευφυής Τουρισμός και Πολιτισμός

Διευκόλυνση της εμπειρίας του επισκέπτη, αξιοποίηση των τεχνολογιών αυτοματισμού για παροχή προσωποποιημένων υπηρεσιών, τεχνολογίες περιορισμού του περιβαλλοντικού αποτυπώματος

Βιώσιμη Αγροδιατροφή

Κυκλική Οικονομία και προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, Γεωργία Ακριβείας, Κυτταρική Γεωργία και Γονιδιακή Τεχνολογία για βιολογικές εναλλακτικές καλλιέργειες.

Αποτελεσματική Υγεία και Ευεξία

Ανάπτυξη, υιοθέτηση και αναβάθμιση καινοτόμων ψηφιακών λύσεων και πρακτικών σε ευρύ πεδίο εφαρμογής: τεχνητή νοημοσύνη, εφαρμογές τηλεϊατρικής και αυτοφροντίδας, βιοπληροφορική, βιοαπείκνιση, βιοτεχνολογία, ιατρική ακριβείας

Ψηφιακές Τεχνολογίες

Διαδίκτυο των πραγμάτων, τεχνητή νοημοσύνη, μηχανική και βαθιά μάθηση, τεχνολογίες και εφαρμογές νέφους, ψηφιακή απεικόνιση και εικονική πραγματικότητα, ψηφιακή διαχείριση υποδομών και δικτύων, κυβερνοασφάλεια.

Βιώσιμη Χρήση των Πόρων

- (α) Βιώσιμες πόλεις: Βιώσιμες κατασκευές για στέγαση, ανακύκλωση υλικών, ορυκτών και αστικών αποβλήτων, έξυπνα κτίρια και αστικές υποδομές κλπ.
- (β) Ολοκληρωμένη διαχείριση του κύκλου των υδάτων: Big data analytics, τεχνητή νοημοσύνη, sensors, αυτοματισμοί, βιοτεχνολογία και νέα συστήματα και πρακτικές καθαρισμού ύδατος και αποβλήτων.
- (γ) Γαλάζια ανάπτυξη: Τεχνολογικές καινοτομίες της αλυσίδας αξίας της γαλάζιας βιοοικονομίας, εκμετάλλευση των πόρων του θαλάσσιου βυθού, των συστημάτων προστασίας των ακτών κλπ.

Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Χανίων 2019 - 2023

1.1 Προστασία και Ανάδειξη Φυσικού Περιβάλλοντος

- 1.1.1 Προστασία Περιβάλλοντος, Ανάδειξη και Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών και Περιοχών Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους
- 1.1.4 Επέκταση και αναβάθμιση των χώρων πρασίνου και κοινόχρηστων χώρων
- 1.1.5 Προώθηση καινοτόμων περιβαλλοντικών δράσεων και ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθησίας

3.1 Στήριξη της Επιχειρηματικότητας και της Καινοτομίας

- 3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας, Προβολής και Προώθησης Τοπικών Προϊόντων
- 3.1.3 Προώθηση της δια βίου εκπαίδευσης των επιχειρηματιών σε νέες τεχνολογίες

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου Χανίων

- Προστασία του περιβάλλοντος και βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων.
- Ισόρροπη ανάπτυξη του αστικού, περιαστικού και αγροτικού χώρου.
- Καθοδήγηση τόσο των δημόσιων επενδύσεων όσο και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας προς όφελος της αειφορίας και της ποιότητας ζωής.
- Λειτουργικότητα χωρικής συσχέτισης παραγωγικών ζωνών και ζωνών κατοικίας με βάση και τις ανάγκες μετακίνησης, εργασίας και κατοικίας.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις πόλεις και στην ύπαιθρο.

Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Δ. Χανίων

- Η διαχείριση των αποβλήτων να μετατραπεί σε βιώσιμη διαχείριση των υλικών, για τη διασφάλιση της προστασίας και αναβάθμισης του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας,
- Η συνετή χρήση των πόρων,
- Η μετάβαση σε ένα μοντέλο αυτοτροφοδοτούμενης ανάπτυξης και τη δημιουργία νέων βιώσιμων οικονομικών ευκαιριών και θέσεων εργασίας

Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Χανίων

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Συμβολή στην ενίσχυση της ελκυστικότητας και της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος και του αστικού σχεδιασμού για τα οφέλη των πολιτών, της οικονομίας και της κοινωνίας στο σύνολό της

Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος Δ. Χανίων

(2018)

Άξονας 3: Εξοικονόμηση ενέργειας & κτίρια/ Εξοπλισμός/ Εγκαταστάσεις

4. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ / ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

4.1 ΑΝΑΛΥΣΗ / ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΑΑ

Πίνακας 31. : ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΣΕ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ & ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΠΡΟΫΠ ΒΑΑ	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκρών & αποτελεσμάτων)
1. Προστασία διασύνδεση & προβολή χαρακτηριστικών πολιτιστικού, ιστορικού & φυσικού περιβάλλοντος & ένταξή τους στο τουριστικό προϊόντων Protect - Promote	1.1. Ενίσχυση της επισκεψιμότητας, μέσω της προστασίας και ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος	Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	1.1.1. Μελέτες αποκατάστασης & ανάπλασης της αρχιτεκτονικής, πολιτιστικής & φυσικής κληρονομιάς κατά μήκος του πράσινου δικτύου διαδρομών πολιτισμού-τουρισμού	1.1.1.1 Μελέτη Αποκατάστασης και επανάχρησης της Βίλας ΣΒΑΡΤΣ στη Χαλέπα Χανίων	308.173,96	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται. RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται
				1.1.1.2 Μελέτη αποκατάστασης και επανάχρησης της Βίλας ΠΩΛΟΓΙΩΡΓΗ στην Αμπεριά Χανίων	280.241,20	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται. RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται
				1.1.2.1. Αποκατάσταση και επανάχρηση της Βίλας ΣΒΑΡΤΣ στη Χαλέπα Χανίων	1.700.000,00	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται. RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται
				1.1.2.2. Αποκατάσταση και επανάχρηση της Βίλας ΠΩΛΟΓΙΩΡΓΗ στην Αμπεριά Χανίων	1.476.419,39	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται. RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται
				1.1.2.3 Ανάπλαση Ανατολικής Τάφρου (μελέτη και τεχνικό έργο)	687.477,58	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται. RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ 1.1.					4.452.312,13	

1.2. Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος & του μικροκλίματος	Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	1.2.1. Παρεμβάσεις για τη λειτουργική συνέχιση & συμπλήρωση του Πράσινου Δικτύου Διαδρομών Πολιτισμού-Τουρισμού	1.2.1.1. Ανάπλαση περιοχής Ταμπακαριών	1.789.012,05	RCO26 - Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή PSR999 - Πληθυσμός που οφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων
			1.2.1.2. Διαμόρφωση πράσινης Διαδρομής και Ποδηλατόδρομου στον άξονα των οδών Χατζημιχάλη Γιάνναρη, Σκαλίδη και Πειραιώς του Δήμου Χανίων Φάση Β'	377.441,28	RCO26 - Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή PSR999 - Πληθυσμός που οφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων
			1.2.1.3. Ανάπλαση παραλιακής ζώνης Κουμ. Καπί	8.562.880,00	RCO26 - Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή PSR999 - Πληθυσμός που οφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων
	Υποδομές ποδηλασίας	1.2.2. Δράσεις ενίσχυσης Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας	1.2.2.1. Διαμόρφωση οδού Τζανακάκη σε δρόμο ήπιας κυκλοφορίας με ποδηλατόδρομο	1.000.000,00	RCO58 - Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για ποδηλασία RCR64 - Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία
			1.2.2.2. Δημιουργία ποδηλατόδρομου στην οδό Κισσάμου	2.380.000,00	RCO58 - Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για ποδηλασία RCR64 - Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ 1.2.					14.109.333,33
1.3 Προστασία των φυσικών πόρων και ενίσχυση της αστικής ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής	Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σε συμμόρφωση προς τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	1.3.1. Δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης και βελτίωσης της Ενεργειακής Απόδοσης κτιρίων δημόσιου τομέα	1.3.1.1. Ενεργειακή αναβάθμιση 9ου Δημοτικού σχολείου	1.000.000,00	RCO19 - Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση RCR29 - Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου
	Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	1.3.2. Δράσεις προστασίας, διαχείρισης και αποκατάστασης του παράκτιου μετώπου από την διάβρωση ακτών	1.3.2.1. Στερέωση – αποκατάσταση και προστασία από τον κυματισμό του επιθαλάσσιου Προμαχώνα MOCENIGO των ενετικών οχυρώσεων της Παλιάς Πόλης Χανίων	1.380.000,00	RCO25 -Αντιπλυμμηνικά έργα σε ακτές, όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάστηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα RCR37 - Πληθυσμός που οφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών)
	Πρόληψη και διαχείριση φυσικών κινδύνων μη σχετιζόμενων με το κλίμα (π.χ. σεισμοί) και κινδύνων που συνδέονται με ανθρώπινες	1.3.3 Ενίσχυση των μηχανισμών Αντιμετώπισης Σεισμικού Κινδύνου	1.3.3.1. Διαμόρφωση χώρων καταφυγής πληθυσμού στην	421.154,54	PSO903 - Επενδύσεις σε εξοπλισμό Πολιτικής Προστασίας

		δραστηριότητες (π.χ. τεχνολογικά ατυχήματα), συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων, υποδομών και βασισμένων στο οικοσύστημα προσεγγίσεων διαχείρισης καταστροφών		Πλατεία Κολοκοτρώνη CH05 και στο πάρκο Σελίνουχαου CH12		RCR37 - Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από φυσικές καταστροφές που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή (εκτός των πλημμυρών και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών)
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ 1.3					2.801.154,54	
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 1					21.362.800,00	
2 Κοινωνική ενδυνάμωση socio economic integration	2.1 Ενίσχυση/ συμπλήρωση των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών	Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα	2.1.1 Δράσεις για την ενίσχυση των υποδομών κοινωνικής μέριμνας	2.1.1.1 Κατασκευή πολυδύναμου δημοτικού κέντρου κοινωνικών δομών και υπηρεσιών Ρεγγίνα (κοινωνικές υπηρεσίες, κοινωνικό εστιατόριο, καταφύγιο αστέγων κ.α.).	4.000.000,00	RCO70 - Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής μέριμνας (εκτός της στέγασης) RCR74 - Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής μέριμνας
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2					4.000.000,00	
3. Βιώσιμη επιχειρηματικότητα Support and Sell	3.1 Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ΜΜΕ	Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ ή στις μεγάλες επιχειρήσεις και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	3.1.1 Δράσεις για τη ενεργειακή αναβάθμιση και τη μείωση του περιβαλλοντικού / ενεργειακού αποτυπώματος των επιχειρήσεων ΣΒΑΑ	3.1.1.1 Παροχή κινήτρων σε επιχειρήσεις για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, υποδομών και διεργασιών, σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης.	500.000,00	RCO02 -Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχειρηγήσιες PSR999 - RCR29 - Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 3					500.000,00	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ					25.862.800,00	
Τεχνική Βοήθεια	Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος		Προετοιμασία και Υποβολή της Στρατηγικής-Τεχνική υποστήριξη για την Υλοποίηση της Στρατηγικής	Τεχνική βοήθεια		100.000,00

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Χανίων 2021-2027

	Πληροφόρηση και επικοινωνία	Δημοσιότητα και προβολή της στρατηγικής	Προβολή και δημοσιότητα	37.200,00
			ΣΥΝΟΛΟ	26.000.000,00

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα, οι δράσεις που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, και αντιστοιχούν στα πεδία παρέμβασης 045, 058, 079 και 040, έχουν συνολικό προϋπολογισμό 16.611.892,05 € που αντιστοιχεί σε ποσοστό 63,9% του συνολικού προϋπολογισμού της ΣΒΑΑ, υπερκαλύπτοντας την απαίτηση για το 30% της πρόσκλησης.

4.1.1 ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 1

Ειδικός Στόχος 1.1 Ενίσχυση της επισκεψιμότητας, μέσω της προστασίας & ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος

Κατηγορία Παρεμβάσεων/ Δράσεων: 1.1.1. Μελέτες αποκατάστασης & ανάπλασης της αρχιτεκτονικής, πολιτιστικής & φυσικής κληρονομιάς κατά μήκος του πράσινου δικτύου διαδρομών πολιτισμού- τουρισμού

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.1.1.1. ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΛΑΣ ΣΒΑΡΤΣ ΣΤΗ ΧΑΛΕΠΑ ΧΑΝΙΩΝ
Δικαιούχος	Δήμος Χανίων
Κύριος Πράξης (Έργου)	Κοινωφελής Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Χανίων- Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ)
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Κοινωφελής Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Χανίων- Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ)
Περιγραφή Πράξης	<p>Η Μελέτη αποκατάστασης και επανάχρησης της Βίλας ΣΒΑΡΤΣ έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κρήτη 2014-2020» και στον Άξονα Προτεραιότητας «Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Κρήτη» και αποτελεί μεταφερόμενο έργο στην ΣΒΑΑ 2021-2027.</p> <p>Αντικείμενο της Πράξης είναι η σύνταξη πλήρους μελέτης και τευχών δημοπράτησης για την αποκατάσταση και ανάδειξη του διατηρητέου κτιρίου που είναι γνωστό ως «Βίλα Σβαρτς» και την επανάχρησή του ως πολυχώρου Πολιτισμού, για τη συντήρηση και έκθεση των συλλογών του Δήμου Χανίων (π.χ. συλλογές Δημοτικών Βιβλιοθηκών κλπ) και των Νομικών του Προσώπων.</p> <p>Η βίλα της Βαρώνης Εσπεράνς φον Σβαρτς, βρίσκεται στην ιστορική περιοχή της Χαλέπας Χανίων και αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά νεοκλασικά, διατηρητέα κτίσματα της πόλης των Χανίων. Η κατασκευή της χρονολογείται γύρω στα 1860 και διακρίνεται για την κομψότητα και τη λιτότητα των μορφών της. Η «έπαυλις της βαρωνίδος Εσπεράνς φον Σβαρτς», με την Απόφαση Α/Φ31/58650/5388/13-12-1974 Υπουργού Πολιτισμού και Επιστημών (ΦΕΚ 15/Β/15-1-1975), έχει χαρακτηριστεί ως κτήριο που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία.</p> <p>Σήμερα η βίλα βρίσκεται σε δεινή κατάσταση, ενώ η εγκατάλειψή της έχει οδηγήσει στην ερείπωση και τη λεηλάτησή της από πολλά αξιόλογα στοιχεία της. Το μνημείο είναι στο σύνολό του ασκεπές, τα εξωτερικά κουφώματα είναι ανοικτά ή έχουν αφαιρεθεί, με συνέπεια την έκθεσή του στους περιβαλλοντικούς παράγοντες-δυναμικούς ρύπους. Το μεγαλύτερο τμήμα της κεντρικής κλίμακας εισόδου έχει καταρρεύσει, εκτεταμένα τμήματα των επιχρισμάτων έχουν αποκολληθεί αποκαλύπτοντας την τοιχοποιία</p> <p>Παραμένει ωστόσο ένα εμβληματικό κτίριο και ένα από τα πιο σημαντικά νεοκλασικά,</p>

	<p>διατηρητέα κτίσματα της πόλης των Χανίων. Το μνημείο βρίσκεται σε οικοπέδο έκτασης 1.337,69 μ² και αναπτύσσεται σε δύο επίπεδα με επιφάνεια 379,11 μ² στο ισόγειο και 355,60 στον Α' όροφο. Η βίλα Σβαρτς ανήκει ιδιοκτησιακά στην Κοινωφελή Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος – Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, στην οποία περιήλθε από παραχώρηση από το Δήμο Χανίων.</p> <p>Το 2016 συγκροτήθηκε Ειδική Επιτροπή Ελέγχου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 41 του Ν. 3028/2002, προκειμένου να ελεγχθεί η κατάσταση του κτιρίου και πραγματοποιήσει αυτοψία. Διαπιστώθηκε ότι το κτίριο παρουσιάζει ετοιμόρροπα τμήματα από στατικής και δομικής άποψης, εξαιτίας της επί δεκαετίες αχρηστίας και πλήρους εγκατάλειψης του. Ωστόσο, δεν κρίθηκε επικίνδυνο και κατεδαφιστέο. Η Επιτροπή πρότεινε άμεσα μέτρα ασφαλείας για την προστασία των εισερχομένων στο χώρο του μνημείου και των όμορων ιδιοκτησιών, καθώς και άμεσες σωστικές επεμβάσεις σε αυτό, οι οποίες στο μεγαλύτερο μέρος τους, δεν έχουν υλοποιηθεί. Εξάιρεση αποτελεί η περιφράξη του χώρου για την ασφάλεια του κοινού, και καθαρισμοί από την γύρω βλάστηση ανά τακτά χρονικά διαστήματα.</p> <p>Ειδικότερα, προβλέπεται να εκπονηθούν:</p> <p>(α) Τοπογραφική Μελέτη, για την επικαιροποίηση και συμπλήρωση του υφιστάμενου διαγράμματος με τα απαραίτητα επιπλέον στοιχεία,</p> <p>(β) Γεωτεχνική Μελέτη και Έρευνα, για τον προσδιορισμό των απαραίτητων γεωτεχνικών στοιχείων και δεδομένων που πρέπει να ληφθούν υπόψιν κατά την εκπόνηση της μελέτης αποκατάστασης (π.χ. η κατάσταση και ο τρόπος θεμελίωσης),</p> <p>(γ) Ειδική Αρχιτεκτονική Μελέτη, για την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και τη διατύπωση πρότασης επανάχρησης, η οποία περιλαμβάνει τη μελέτη κινητού εξοπλισμού (π.χ. επίπλωση), τη μελέτη περιβάλλοντος χώρου με πρόβλεψη για μικρό αναψυκτήριο, μελέτη ενεργειακής απόδοσης, μελέτη προσβασιμότητας ΑμεΑ, μελέτη συντήρησης οροφωδιακόσμου και λοιπού διακόσμου και μουσειολογική-μουσειογραφική μελέτη,</p> <p>(δ) Μελέτη φέρουσας κατασκευής (στατική μελέτη), για την αξιολόγηση της στατικής λειτουργίας του μνημείου, την αποτίμηση της φέρουσας ικανότητάς του και τη διατύπωση προτάσεων επισκευών ή ενισχύσεων προκειμένου να μπορεί να παραλάβει ασφαλώς τις νέες χρήσεις</p> <p>(ε) Μελέτη Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων, για την ενσωμάτωση στο μνημείο όλων των δικτύων και εγκαταστάσεων που θα εξυπηρετήσουν τις νέες χρήσεις</p> <p>Η αρχιτεκτονική, στατική και ηλεκτρομηχανολογική μελέτη θα συνταχθούν σε τρεις φάσεις : (1) Προμελέτη, η οποία θα περιλαμβάνει στάδιο προκαταρκτικής μελέτης σκοπιμότητας, (2) Οριστική Μελέτη και (3) Μελέτη Εφαρμογής και σύνταξη τευχών δημοπράτησης για την κατασκευή του έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία για τις μελέτες σε μνημεία.</p>
<p>Προϋπολογισμός</p>	<p>Ο προϋπολογισμός της μελέτης όπως προκύπτει από την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας ανέρχεται σε 770.434,89 €. Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός στη ΣΒΑΑ 2021-2027 αντιστοιχεί στο 40% του ως άνω προϋπολογισμού (ήτοι 287.982,16 €) κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 του Ν.4530/2018 το οποίο προστίθεται ως περίπτωση ζ' στην παρ.2 του άρθρου 49 του Ν.4412/2016.</p>
<p>Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια</p>	<p>Η εκπόνηση όλων των απαιτούμενων μελετών, η εξασφάλιση των απαιτούμενων εγκρίσεων και η έκδοση της άδειας δόμησης των μελετών ωρίμανσης θα διασφαλίσει την πλήρη ωριμότητα για την υλοποίηση του αντίστοιχου τεχνικού έργου, το οποίο προτείνεται για χρηματοδότηση</p>

με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	στην παρούσα Στρατηγική, αποσκοπώντας στην προστασία και διάσωση του μνημείου, με καταγεγραμμένες τις ιστορικές του φάσεις και την επανάχρησή του ως Πολυχώρου Πολιτισμού.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Ενίσχυση της επισκεψιμότητας, μέσω της προστασίας & ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Κωδικός Πεδίου Παρέμβασης 166: «Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών»
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	Δείκτης εκροής: RCO77- Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (Μονάδα μέτρησης: πολιτιστικοί & τουριστικοί χώροι) - Τιμή στόχος: 1
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	Δείκτης αποτελέσματος: RCR77-Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (Μονάδα μέτρησης: επισκέπτες/έτος) Τιμή στόχος: 5.000 επισκέπτες/ έτος
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Η προτεινόμενη Πράξη παρουσιάζει υψηλό βαθμό συνέργειας και συμπληρωματικότητας με άλλες παρεμβάσεις προστασίας, αποκατάστασης σημαντικών μνημείων και τοποσήμων της ΠΠ, είτε ολοκληρωμένες (π.χ. αποκατάσταση και διαρρύθμιση του Κτηρίου Παλιού Τελωνείου για τη δημιουργία Κέντρου Πολλαπλών Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων, αξιοποίηση καινοτόμων εφαρμογών ΤΠΕ για την ανάδειξη του τουριστικού και πολιτιστικού πλούτου των Χανίων, Ψηφιακές υπηρεσίες προβολής και διαχείρισης πολιτιστικών χώρων και δράσεων του Δήμου Χανίων, είτε σε εξέλιξη (π.χ. Μελέτη αποκατάστασης διατηρητέου νεοκλασικού κτιρίου για λειτουργία δημοτικής βιβλιοθήκης, Δράσεις σήμανσης και ανάδειξης θεματικών διαδρομών ΠΠ ΒΑΑ Δήμου Χανίων. Επιπλέον δρά συμπληρωματικά με τις λοιπές παρεμβάσεις προστασίας και αποκατάστασης μνημείων και τοποσήμων της ΠΠ που εμπεριέχονται στην ΣΒΑΑ 2021-2027 (π.χ. αποκατάσταση και επανάχρηση Βίλας Πωλογιώργη, ανάπλαση της ανατολικής τάφρου) με στόχο τον εμπλουτισμό του πράσινου δικτύου πολιτισμού – τουρισμού.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου, συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Η διασφάλιση της λειτουργίας του έργου αποτελεί ευθύνη του φορέα λειτουργίας του έργου, συγκεκριμένα της ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐
	Η βίλα Σβαρτς ανήκει ιδιοκτησιακά στην Κοινωφελή Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος – Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, στην οποία περιήλθε από παραχώρηση από το Δήμο Χανίων
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐

Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	<p>Οι μελέτες αποκατάστασης και επανάχρησης θα εκπονηθούν σε τρεις φάσεις (προμελέτη-οριστική μελέτη-μελέτη εφαρμογής). Οι εκτιμώμενες τμηματικές προθεσμίες ανά στάδιο μελέτης είναι οι εξής:</p> <p>1η Φάση - Προκαταρκτική Μελέτη Σκοπιμότητας και Προμελέτη: Καθαρός χρόνος τρεις (3) μήνες / Συνολικός χρόνος πέντε (5) μήνες</p> <p>2η Φάση – Οριστική Μελέτη: Καθαρός χρόνος τρεις (3) μήνες/ Συνολικός χρόνος τέσσερις (4) μήνες</p> <p>3η Φάση – Μελέτη Εφαρμογής: Καθαρός χρόνος δύο (2) μήνες/ Συνολικός χρόνος τρεις (3) μήνες.</p> <p>Η συνολική προθεσμία για την ολοκλήρωση της μελέτης εκτιμάται στους δώδεκα (12) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης, με εκτιμώμενη ημερομηνία έναρξης 01/2024 και λήξης 12/2024</p>
Προαπαιτούμενα Περιορισμοί	<p>Δεδομένης της κακής κατάστασης του μνημείου, είναι πολύ πιθανό να απαιτηθεί η άμεση λήψη μέτρων προσωρινού χαρακτήρα στερέωσης και προστασίας, προκειμένου να γίνει η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης με ασφάλεια.</p> <p>Επιπλέον, χρειάζεται να γίνει εξακρίβωση και διόρθωση των ορίων του ακινήτου, για να γνωρίζουν οι μελετητές την ακριβή έκταση του χώρου και για να μην δημιουργηθούν προβλήματα κατά την έκδοση της οικοδομικής άδειας στο μέλλον.</p> <p>Ο αύλειος χώρος της βίλας Σβάρτς προς τα δυτικά είναι εξαιρετικά περιορισμένος, καθώς τα όρια του συμπίπτουν με τη βάση της σκάλας εισόδου στο κτίριο, ενώ ο υπόλοιπος χώρος έως τον πέτρινο περίβολο και το θύρωμα αποτελεί διαφορετική ιδιοκτησία. Δεδομένου ότι, έχει κριθεί δικαστικά ότι το όμορο οικόπεδο και το οικόπεδο της βίλας Σβάρτς δεν μπορούν να θεωρηθούν ανεξάρτητα, θα πρέπει να προχωρήσει η διαδικασία απόκτησης του όμορου οικοπέδου, προκειμένου οι μελετητές να το λάβουν υπόψη τους κατά την εκπόνηση της μελέτης.</p>

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.1.1.2. ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΛΑΣ ΠΩΛΟΓΙΩΡΓΗ ΣΤΗΝ ΑΜΠΕΡΙΑ ΧΑΝΙΩΝ
Δικαιούχος	Δήμος Χανίων
Κύριος Πράξης (Εργου)	Κοινωφελής Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Χανίων- Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ)
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Κοινωφελής Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Χανίων- Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ)
Περιγραφή Πράξης	<p>Η Μελέτη αποκατάστασης και επανάχρησης της Βίλας Πωλογιώργη έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κρήτη 2014-2020» και στον Άξονα Προτεραιότητας «Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Κρήτη» και αποτελεί μεταφερόμενο έργο στην ΣΒΑΑ 2021-2027.</p> <p>Το αρχοντικό του βουλευτή Χαράλαμπου Πωλογιώργη είναι ένα από τα σημαντικότερα νεοκλασικά κτίρια των Χανίων και βρίσκεται μεταξύ των οδών Κροκιδά και Πρεβελάκη, στην περιοχή της Αμπεριάς Χανίων. Το αρχικό οίκημα κτίστηκε από την οικογένεια του Θεμιστοκλή Ποθητού γύρω στα 1870 και περιελάμβανε δυο κτίρια, ένα ισόγειο και ένα διώροφο με τα</p>

	<p>υποστατικά του. Η βίλα, η οποία έχει χαρακτηριστεί με την Υ. Α. ΥΠΠΕ/ Γ/ 1237/ 30317/ 29. 4. 1982 (ΦΕΚ 314/ Β/ 28. 5. 1982) ως έργο τέχνης που χρήζει ειδικής κρατικής προστασίας.</p> <p>Σήμερα η βίλα βρίσκεται σε δεινή κατάσταση καθώς έχει καταρρεύσει το μεγαλύτερο μέρος της στέγης και τα μεσοπατώματα, ενώ η ανεξέλεγκτη βλάστηση και η εγκατάλειψή του έχουν οδηγήσει στην ερείπωση και τη λεηλάτησή του από τα αξιόλογα στοιχεία του.</p> <p>Στο δυτικό σκέλος του κτιρίου διατηρείται αξιόλογος γραπτός διάκοσμος που εντοπίζεται στα ταβάνια του χαγιατιού και των τριών δωματίων του ορόφου Το μνημείο βρίσκεται σε οικόπεδο έκτασης 827,20 μ2 και αναπτύσσεται σε δύο επίπεδα με επιφάνεια 336,67 μ2 το κάθε ένα.</p> <p>Η βίλα Πωλογιώργη ανήκει ιδιοκτησιακά στην Κοινωνική Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος – Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, στην οποία περιήλθε από παραχώρηση από το Δήμο Χανίων.</p> <p>Αντικείμενο της πράξης είναι η σύνταξη πλήρους μελέτης και τευχών δημοπράτησης για την αποκατάσταση και ανάδειξη του διατηρητέου κτιρίου που είναι γνωστό ως «Βίλα Πωλογιώργη» και την επανάχρησή του ως πολυχώρου Πολιτισμού, για ποικίλες δράσεις στους τομείς των σύγχρονων εικαστικών και εφαρμοσμένων τεχνών (μουσική, φωτογραφία, κινηματογράφος, χαρακτηριστική, γλυπτική, κεραμική, γραφιστική, σχεδιασμός, διακόσμηση, τυπογραφία, κόμικς κλπ) Ειδικότερα, προβλέπεται να εκπονηθούν:</p> <p>(α) Τοπογραφική Μελέτη, για την επικαιροποίηση και συμπλήρωση του υφιστάμενου διαγράμματος με τα απαραίτητα επιπλέον στοιχεία,</p> <p>(β) Γεωτεχνική Μελέτη και Έρευνα, για τον προσδιορισμό των απαραίτητων γεωτεχνικών στοιχείων και δεδομένων που πρέπει να ληφθούν υπόψιν κατά την εκπόνηση της μελέτης αποκατάστασης (π.χ. η κατάσταση και ο τρόπος θεμελίωσης),</p> <p>(γ) Ειδική Αρχιτεκτονική Μελέτη, για την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και τη διατύπωση πρότασης επανάχρησης, η οποία περιλαμβάνει τη μελέτη κινητού εξοπλισμού (π.χ. επίπλωση), τη μελέτη περιβάλλοντος χώρου με πρόβλεψη για μικρό αναψυκτήριο, μελέτη ενεργειακής απόδοσης, μελέτη προσβασιμότητας ΑμεΑ και μελέτη συντήρησης οροφδιακόσμου και λοιπού διακόσμου,</p> <p>(δ) Μελέτη φέρουσας κατασκευής (στατική μελέτη), για την αξιολόγηση της στατικής λειτουργίας του μνημείου, την αποτίμηση της φέρουσας ικανότητάς του και τη διατύπωση προτάσεων επισκευών ή ενισχύσεων προκειμένου να μπορεί να παραλάβει ασφαλώς τις νέες χρήσεις</p> <p>(ε) Μελέτη Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων, για την ενσωμάτωση στο μνημείο όλων των δικτύων και εγκαταστάσεων που θα εξυπηρετήσουν τις νέες χρήσεις.</p>
<p>Προϋπολογισμός</p>	<p>Ο προϋπολογισμός της μελέτης όπως προκύπτει από την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας ανέρχεται σε 672.199,84 €. Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός στη ΣΒΑΑ 2021-2027 αντιστοιχεί στο 40% του ως άνω προϋπολογισμού (ήτοι 280.241,20€) κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 του Ν.4530/2018 το οποίο προστίθεται ως περίπτωση ζ' στην παρ.2 του άρθρου 49 του Ν.4412/2016.</p>
<p>Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές</p>	<p>Η εκπόνηση όλων των απαιτούμενων μελετών, η εξασφάλιση των απαιτούμενων εγκρίσεων και η έκδοση της άδειας δόμησης των μελετών ωρίμανσης θα διασφαλίσει την πλήρη ωριμότητα για την υλοποίηση του αντίστοιχου τεχνικού έργου, το οποίο προτείνεται για χρηματοδότηση στην παρούσα Στρατηγική, αποσκοπώντας στην προστασία και διάσωση του μνημείου, με καταγεγραμμένες τις ιστορικές του φάσεις και την επανάχρησή του ως Πολυχώρου Πολιτισμού.</p>

Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Ενίσχυση της επισκεψιμότητας, μέσω της προστασίας & ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Κωδικός Πεδίου Παρέμβασης 166: «Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών»
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	Δείκτης εκροής: RCO77- Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (Μονάδα μέτρησης: πολιτιστικοί & τουριστικοί χώροι) - Τιμή στόχος: 1
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	Δείκτης αποτελέσματος: RCR77-Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (Μονάδα μέτρησης: επισκέπτες/έτος) Τιμή στόχος: 5.000 επισκέπτες/ έτος
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Η προτεινόμενη Πράξη παρουσιάζει υψηλό βαθμό συνέργειας και συμπληρωματικότητας με άλλες παρεμβάσεις προστασίας, αποκατάστασης σημαντικών μνημείων και τοποσήμων της ΠΠ, είτε ολοκληρωμένες (π.χ. αποκατάσταση και διαρρύθμιση του Κτηρίου Παλιού Τελωνείου για τη δημιουργία Κέντρου Πολλαπλών Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων, αξιοποίηση καινοτόμων εφαρμογών ΤΠΕ για την ανάδειξη του τουριστικού και πολιτιστικού πλούτου των Χανίων, Ψηφιακές υπηρεσίες προβολής και διαχείρισης πολιτιστικών χώρων και δράσεων του Δήμου Χανίων, είτε σε εξέλιξη (π.χ. Μελέτη αποκατάστασης διατηρητέου νεοκλασικού κτιρίου για λειτουργία δημοτικής βιβλιοθήκης, Δράσεις σήμανσης και ανάδειξης θεματικών διαδρομών ΠΠ ΒΑΑ Δήμου Χανίων). Επιπλέον δρα συμπληρωματικά με τις λοιπές παρεμβάσεις προστασίας και αποκατάστασης μνημείων και τοποσήμων της ΠΠ που εμπεριέχονται στην ΣΒΑΑ 2021-2027 (π.χ. Αποκατάσταση - επανάχρηση της βίλας ΣΒΑΡΤΣ στην Αμπεριά Χανίων ανάπλαση της ανατολικής τάφρου), με στόχο τον εμπλουτισμό και την διεύρυνση του πράσινου δικτύου πολιτισμού – τουρισμού.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου, συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Η διασφάλιση της λειτουργίας του έργου αποτελεί ευθύνη του φορέα λειτουργίας του έργου, συγκεκριμένα της ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐
	Η βίλα Πωλογιώργη ανήκει ιδιοκτησιακά στην Κοινωφελή Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος – Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, στην οποία περιήλθε από παραχώρηση από το Δήμο Χανίων
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Πράξης;

Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	<p>Οι μελέτες αποκατάστασης και επανάχρησης θα εκπονηθούν σε τρεις φάσεις (προμελέτη-οριστική μελέτη-μελέτη εφαρμογής. Οι εκτιμώμενες τμηματικές προθεσμίες ανά στάδιο μελέτης είναι οι εξής:</p> <p>1η Φάση - Προκαταρκτική Μελέτη Σκοπιμότητας και Προμελέτη: Καθαρός χρόνος τρεις (3) μήνες / Συνολικός χρόνος πέντε (5) μήνες</p> <p>2η Φάση – Οριστική Μελέτη: Καθαρός χρόνος τρεις (3) μήνες/ Συνολικός χρόνος τέσσερις (4) μήνες</p> <p>3η Φάση – Μελέτη Εφαρμογής: Καθαρός χρόνος δύο (2) μήνες/ Συνολικός χρόνος τρεις (3) μήνες.</p> <p>Η συνολική προθεσμία για την ολοκλήρωση της μελέτης εκτιμάται στους δώδεκα (12) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης, με εκτιμώμενη ημερομηνία έναρξης 01/2024 και λήξης 12/2024</p>
Προαπαιτούμενα Περιορισμοί	-

Κατηγορία παρεμβάσεων/ Δράσεων 1.1.2. Δράσεις προστασίας, αποκατάστασης & ανάδειξης της αρχιτεκτονικής, πολιτιστικής & φυσικής κληρονομιάς κατά μήκος του πράσινου δικτύου διαδρομών πολιτισμού- τουρισμού

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.1.2.1. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΛΑΣ ΣΒΑΡΤΣ ΣΤΗ ΧΑΛΕΠΑ ΧΑΝΙΩΝ
Δικαιούχος	Δήμος Χανίων
Κύριος Πράξης (Έργου)	Κοινωφελής Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Χανίων- Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ)
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Κοινωφελής Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Χανίων- Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ)
Περιγραφή Πράξης	<p>Η βίλα της Βαρόνης Εσπεράνας φον Σβαρτς, βρίσκεται στην ιστορική περιοχή της Χαλέπας Χανίων και αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά νεοκλασικά, διατηρητέα κτίσματα της πόλης των Χανίων. Η κατασκευή της χρονολογείται γύρω στα 1860 και διακρίνεται για την κομψότητα και τη λιτότητα των μορφών της. Η «έπαυλις της βαρωνίδος Εσπεράνας φον Σβαρτς», με την Απόφαση Α/Φ31/58650/5388/13-12-1974 Υπουργού Πολιτισμού και Επιστημών (ΦΕΚ 15/Β/15-1-1975), έχει χαρακτηριστεί ως κτήριο που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία.</p> <p>Σήμερα η βίλα βρίσκεται σε δεινή κατάσταση καθώς έχει καταρρεύσει το μεγαλύτερο μέρος της στέγης και τα μεσοπατώματα, ενώ η εγκατάλειψή του έχει οδηγήσει στην ερείπωση και τη λεηλάτησή του από τα αξιόλογα στοιχεία του. Παραμένει ωστόσο ένα εμβληματικό κτίριο και ένα από τα πιο σημαντικά νεοκλασικά, διατηρητέα κτίσματα της πόλης των Χανίων. Το μνημείο βρίσκεται σε οικόπεδο έκτασης 1.337,69 μ² και αναπτύσσεται σε δύο επίπεδα με επιφάνεια 379,11 μ² στο ισόγειο και 355,60 στον Α' όροφο. Η βίλα Σβαρτς ανήκει ιδιοκτησιακά στην Κοινωφελή Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος – Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, στην οποία περιήλθε από παραχώρηση από το Δήμο Χανίων.</p>

	<p>Αντικείμενο της προτεινόμενης Πράξης αποτελεί η υλοποίηση των απαιτούμενων εργασιών για την αποκατάσταση της Βίλας ΣΒΑΡΤΣ , στη Χαλέπα Χανίων, όπως αυτές θα προσδιοριστούν από τις μελέτες που θα εκπονηθούν στο πλαίσιο της προτεινόμενης Πράξης 1.1.1.1. της Στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027, με στόχο την επανάχρηση της ως πολυχώρου Πολιτισμού, για τη συντήρηση και έκθεση των συλλογών του Δήμου Χανίων (π.χ. συλλογές Δημοτικής Βιβλιοθηκών κλπ) και των Νομικών του Προσώπων.</p>
<p>Προϋπολογισμός</p>	<p>1.700.000,00€</p>
<p>Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές</p>	<p>Σύμφωνα με το υπ' αρ. πρωτ. 274/17-3-1982 έγγραφο της 7ης Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων, μετά τη δημοσίευση του χαρακτηρισμού του μνημείου εκτελέστηκαν σωστικές εργασίες. Έκτοτε, η βίλα έχει παραμείνει χωρίς συντήρηση, με αποτέλεσμα η κατάστασή της να επιδεινώνεται διαρκώς: το μνημείο είναι σχεδόν στο σύνολό του ασκεπές, τα εξωτερικά κουφώματα είναι ανοικτά ή έχουν αφαιρεθεί με συνέπεια την έκθεσή του στις περιβαλλοντικές δράσεις, το μεγαλύτερο τμήμα της κεντρικής κλίμακας εισόδου έχει καταρρεύσει, εκτεταμένα τμήματα των επιχρισμάτων έχουν αποκολληθεί αποκαλύπτοντας την τοιχοποιία κλπ. Το 2016 συγκροτήθηκε Ειδική Επιτροπή Ελέγχου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 41 του ν.3028/2002 προκειμένου να ελεγχθεί η κατάσταση του μνημείου, οποία πραγματοποίησε αυτοψία και διαπίστωσε ότι το μνημείο παρουσιάζει σε μεγάλη έκταση ετοιμόρροπα τμήματα από στατικής και δομικής απόψεως, εξαιτίας της επί δεκαετίες αχρησίας και πλήρους εγκατάλειψής του, ωστόσο δεν κρίθηκε επικίνδυνο και κατεδαφιστέο. Ειδικότερα, η Επιτροπή πρότεινε άμεσα μέτρα ασφαλείας για την προστασία των εισερχομένων στο χώρο του μνημείου και των όμορων ιδιοκτησιών, καθώς και άμεσες σωστικές επεμβάσεις στο μνημείο, οι οποίες, στο μεγαλύτερο μέρος τους, δεν έχουν υλοποιηθεί με εξαίρεση την περίφραξη του χώρου για την ασφάλεια του κοινού και αλληπάλληλοι καθαρισμοί από τη βλάστηση, η οποία όμως επανεμφανίζεται συνεχώς σε σύντομα χρονικά διαστήματα.</p> <p>Μέσω της προτεινόμενης Πράξης επιδιώκεται η προστασία του μνημείου η διατήρηση της υλικής υπόστασης και της αυθεντικότητάς του στο χρόνο, στην, ανάδειξή του και η ασφάλειά για το κοινό επισκεψιμότητα και χρήση του. Με την αποκατάσταση και δημιουργική επανάχρηση, το μνημείο:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Συμμετέχει στην αξιοποίηση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος, καθώς αποκτά δημιουργική χρήση, εντάσσεται στο δίκτυο των κτιρίων πολιτισμού (Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Χαλέπας Χανίων, ΚΑΜ, Θέατρο «Μίκης Θεοδωράκης»-Παλιό Τελωνείο, Πινακοθήκη, Νεώρια κλπ) και ενισχύει το προφίλ του Δήμου Χανίων ως ένα αξιόλογο κέντρο πολιτισμού της Μεσογείου. ✓ Συμβάλλει στην ενίσχυση της αισθητικής και της λειτουργίας του αστικού ιστού και βρίσκεται σε απόλυτη συνέργεια με αντίστοιχες δράσεις και κτιριακά έργα του Δήμου Χανίων – σύνδεση με έργα πολιτιστικού περιεχομένου, π.χ. αποκατάσταση βίλας Πωλογιώργη. ✓ Ενισχύει την αλληλεπίδραση του πολιτισμού με το άμεσο κοινωνικό περιβάλλον και ενισχύει την κοινωνική συμμετοχή, αφενός λόγω της κεντρικής θέσης και της ύπαρξης τακτικής αστικής συγκοινωνίας που εξασφαλίζει την αμεσότητα της πρόσβασης, αφετέρου εξαιτίας της ύπαρξης πολλών σχολικών μονάδων στην περιοχή ✓ Συμβάλλει στην τόνωση της τοπικής κοινωνίας και οικονομίας, καθώς η ευρύτερη περιοχή αναμένεται να ωφεληθεί άμεσα ή έμμεσα από τις μελλοντικές ροές που θα προκύψουν από τις νέες χρήσεις και τις δραστηριότητες που θα πραγματοποιούνται στο κτίριο.

	✓ Συμμετέχει στην διάδοση της γνώσης, προς τους κατοίκους και επισκέπτες που γνωρίσουν την ιστορία και την αρχιτεκτονική της βίλας, όσο και προς τους μελετητές και ερευνητές στο πεδίο των αποκαταστάσεων μνημείων.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Ενίσχυση της επισκεψιμότητας, μέσω της προστασίας & ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Κωδικός Πεδίου Παρέμβασης 166: «Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών»
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	Δείκτης εκροής: RCO77- Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (Μονάδα μέτρησης: πολιτιστικοί & τουριστικοί χώροι) Τιμή στόχος: 1
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	Δείκτης αποτελέσματος: RCR77-Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (Μονάδα μέτρησης: επισκέπτες/έτος) Τιμή στόχος: 5.000 επισκέπτες/ έτος
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Η προτεινόμενη Πράξη παρουσιάζει υψηλό βαθμό συνέργειας και συμπληρωματικότητας με άλλες παρεμβάσεις προστασίας, αποκατάστασης σημαντικών μνημείων και τοποσήμων της ΠΠ, είτε ολοκληρωμένες (π.χ. αποκατάσταση και διαρρύθμιση του Κτηρίου Παλιού Τελωνείου για τη δημιουργία Κέντρου Πολλαπλών Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων, αξιοποίηση καινοτόμων εφαρμογών ΤΠΕ για την ανάδειξη του τουριστικού και πολιτιστικού πλούτου των Χανίων, Ψηφιακές υπηρεσίες προβολής και διαχείρισης πολιτιστικών χώρων και δράσεων του Δήμου Χανίων, είτε σε εξέλιξη (π.χ. Μελέτη αποκατάστασης διατηρητέου νεοκλασικού κτιρίου για λειτουργία δημοτικής βιβλιοθήκης, Δράσεις σήμανσης και ανάδειξης θεματικών διαδρομών ΠΠ ΒΑΑ Δήμου Χανίων. Επιπλέον δρά συμπληρωματικά με τις λοιπές παρεμβάσεις προστασίας και αποκατάστασης μνημείων και τοποσήμων της ΠΠ που εμπεριέχονται στην ΣΒΑΑ 2021-2027 (π.χ. αποκατάσταση και επανάχρηση Βίλας Πωλογιώργη, ανάπλαση της ανατολικής τάφρου) με στόχο τον εμπλουτισμό του πράσινου δικτύου πολιτισμού – τουρισμού.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου, συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Η διασφάλιση της λειτουργίας του έργου αποτελεί ευθύνη του φορέα του έργου, συγκεκριμένα του ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ☒ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της ☐ ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☒ Πράξης;

	Οι μελέτες και οι άδειες και εγκρίσεις αποτελούν παραδοτέα της προτεινόμενης Πράξης 1.1.1.1 της Στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027.
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Η διάρκεια υλοποίησης για την αποκατάσταση και επανάχρηση της Βίλας Σβαρτς υπολογίζεται σε δεκαοκτώ (18) μήνες, με εκτιμώμενη ημ/νία έναρξης τον 06/2025 και λήξης τον 01/2027
Προαπαιτούμενα-Περιορισμοί	-

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.1.2.2. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΛΑΣ ΠΩΛΟΓΙΩΡΓΗ ΣΤΗΝ ΑΜΠΕΡΙΑ ΧΑΝΙΩΝ
Δικαιούχος	Δήμος Χανίων
Κύριος Πράξης (Έργου)	Κοινωφελής Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Χανίων- Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ)
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Κοινωφελής Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Χανίων- Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ)
Περιγραφή Πράξης	<p>Το αρχοντικό του βουλευτή Χαράλαμπου Πωλογιώργη είναι ένα από τα σημαντικότερα νεοκλασικά κτίρια των Χανίων και βρίσκεται μεταξύ των οδών Κροκιδά και Πρεβελάκη, στην περιοχή της Αμπεριάς Χανίων. Το αρχικό οίκημα κτίστηκε από την οικογένεια του Θεμιστοκλή Ποθητού γύρω στα 1870 και περιελάμβανε δυο κτίρια, ένα ισόγειο και ένα δώροφο με τα υποστατικά του. Η βίλα, η οποία έχει χαρακτηριστεί με την Υ. Α. ΥΠΠΕ/ Γ/ 1237/ 30317/ 29. 4. 1982 (ΦΕΚ 314/ Β/ 28. 5. 1982) ως έργο τέχνης που χρήζει ειδικής κρατικής προστασίας</p> <p>Σήμερα η βίλα βρίσκεται σε δεινή κατάσταση καθώς έχει καταρρεύσει το μεγαλύτερο μέρος της στέγης και τα μεσοπατώματα, ενώ η ανεξέλεγκτη βλάστηση και η εγκατάλειψή του έχουν οδηγήσει στην ερείπωση και τη λεηλάτησή του από τα αξιόλογα στοιχεία του.</p> <p>Στο δυτικό σκέλος του κτιρίου διατηρείται αξιόλογος γραπτός διάκοσμος που εντοπίζεται στα ταβάνια του χαγιατιού και των τριών δωματίων του ορόφου Το μνημείο βρίσκεται σε οικόπεδο έκτασης 827,20 μ2 και αναπτύσσεται σε δύο επίπεδα με επιφάνεια 336,67 μ2 το κάθε ένα. Η βίλα Πωλογιώργη ανήκει ιδιοκτησιακά στην Κοινωφελή Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος – Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, στην οποία περιήλθε από παραχώρηση από το Δήμο Χανίων.</p> <p>Αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης αποτελεί η εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών όπως αυτές θα προσδιοριστούν από τις μελέτες που θα εκπονηθούν στο πλαίσιο της προτεινόμενης Πράξης 1.1.1.2. της Στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027, για την αποκατάσταση και ανάδειξη του διατηρητέου κτιρίου της Βίλας Πωλογιώργη και την επανάχρησή του ως πολυχώρου Πολιτισμού, για ποικίλες δράσεις στους τομείς των σύγχρονων εικαστικών και εφαρμοσμένων τεχνών (μουσική, φωτογραφία, κινηματογράφος, χαρακτική, γλυπτική, κεραμική, γραφιστική, σχεδιασμός, διακόσμηση, τυπογραφία, κόμικς κλπ)</p>
Προϋπολογισμός	1.476.419,39€
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές /	<p>Η αποκατάσταση και επανάχρηση της βίλας Πωλογιώργη αποσκοπεί στην ανάδειξή του και την ασφαλή για το κοινό επισκεψιμότητα και χρήση της. Με την αποκατάσταση και δημιουργική επανάχρηση, το μνημείο:</p> <p>✓ Συμμετέχει στην αξιοποίηση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος, καθώς αποκτά</p>

σχέδια και πολιτικές	<p>δημιουργική χρήση, εντάσσεται στο δίκτυο των κτιρίων πολιτισμού (Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Χαλέπας Χανίων, ΚΑΜ, Θέατρο «Μίκης Θεοδωράκης»-Παλαιό Τελωνείο, Πινακοθήκη, Νεώρια κλπ) και ενισχύει το προφίλ του Δήμου Χανίων ως ένα αξιόλογο κέντρο πολιτισμού της Μεσογείου.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Συμβάλλει στην ενίσχυση της αισθητικής και της λειτουργίας του αστικού ιστού και βρίσκεται σε απόλυτη συνέργεια με αντίστοιχες δράσεις και κτιριακά έργα του Δήμου Χανίων – σύνδεση με έργα πολιτιστικού περιεχομένου, π.χ. αποκατάσταση βίλας Σβαρτς. ✓ Ενισχύει την αλληλεπίδραση του πολιτισμού με το άμεσο κοινωνικό περιβάλλον και ενισχύει την κοινωνική συμμετοχή, αφενός λόγω της κεντρικής θέσης και της ύπαρξης τακτικής αστικής συγκοινωνίας που εξασφαλίζει την αμεσότητα της πρόσβασης, αφετέρου εξαιτίας της ύπαρξης πολλών σχολικών μονάδων στην περιοχή ✓ Συμβάλλει στην τόνωση της τοπικής κοινωνίας και οικονομίας, καθώς η ευρύτερη περιοχή αναμένεται να ωφεληθεί άμεσα ή έμμεσα από τις μελλοντικές ροές που θα προκύψουν από τις νέες χρήσεις και τις δραστηριότητες που θα πραγματοποιούνται στο κτίριο. ✓ Συμμετέχει στην διάδοση της γνώσης, προς τους κατοίκους και επισκέπτες που θα γνωρίσουν την ιστορία και την αρχιτεκτονική της βίλας, όσο και προς τους μελετητές και ερευνητές στο πεδίο των αποκαταστάσεων μνημείων.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Ενίσχυση της επισκεψιμότητας, μέσω της προστασίας & ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Κωδικός Πεδίου Παρέμβασης 166: «Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών»
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	Δείκτης εκροής: RCO77- Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (Μονάδα μέτρησης: πολιτιστικοί & τουριστικοί χώροι) Τιμή στόχος: 1
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	Δείκτης αποτελέσματος: RCR77-Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (Μονάδα μέτρησης: επισκέπτες/έτος) Τιμή στόχος: 5.000 επισκέπτες/ έτος
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Η προτεινόμενη Πράξη παρουσιάζει υψηλό βαθμό συνέργειας και συμπληρωματικότητας με άλλες παρεμβάσεις προστασίας, αποκατάστασης σημαντικών μνημείων και τοποσήμων της ΠΠ, είτε ολοκληρωμένες (π.χ. αποκατάσταση και διαρρύθμιση του Κτηρίου Παλιού Τελωνείου για τη δημιουργία Κέντρου Πολλαπλών Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων, αξιοποίηση καινοτόμων εφαρμογών ΤΠΕ για την ανάδειξη του τουριστικού και πολιτιστικού πλούτου των Χανίων, Ψηφιακές υπηρεσίες προβολής και διαχείρισης πολιτιστικών χώρων και δράσεων του Δήμου Χανίων, είτε σε εξέλιξη (π.χ. Μελέτη αποκατάστασης διατηρητέου νεοκλασικού κτιρίου για λειτουργία δημοτικής βιβλιοθήκης, Δράσεις σήμανσης και ανάδειξης θεματικών διαδρομών ΠΠ ΒΑΑ Δήμου Χανίων. Επιπλέον δρά συμπληρωματικά με τις λοιπές παρεμβάσεις προστασίας και αποκατάστασης μνημείων και τοποσήμων της ΠΠ που εμπεριέχονται στην ΣΒΑΑ 2021-2027 (π.χ. αποκατάσταση και επανάρθρωση Βίλας ΣΒΑΡΤΣ, ανάπλαση της ανατολικής τάφρου) με στόχο τον

	εμπλουτισμό του πράσινου δικτύου πολιτισμού – τουρισμού.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου, συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Η διασφάλιση της λειτουργίας του έργου αποτελεί ευθύνη του φορέα του έργου, συγκεκριμένα του ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
	Οι μελέτες και οι άδειες και εγκρίσεις αποτελούν παραδοτέα της προτεινόμενης Πράξης 1.1.1.2 της Στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027.
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Η διάρκεια υλοποίησης για την αποκατάσταση και επανάχρηση της Βίλας Σβαρτς υπολογίζεται σε δεκαοκτώ (18) μήνες, με εκτιμώμενη ημ/νία έναρξης τον 06/2025 και λήξης τον 01/2027
Προαπαιτούμενα–Περιορισμοί	-

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.1.2.3. ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΤΑΦΡΟΥ (Μελέτη και τεχνικό έργο)
Δικαιούχος	Δήμος Χανίων και Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων
Κύριος Πράξης (Έργου)	Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων
Περιγραφή Πράξης	<p>Αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης αποτελεί η σύνταξη πλήρους Μελέτης και τευχών Διακήρυξης Δημοσίων Συμβάσεων και η εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών ανάπλασης της Ανατολικής Τάφρου των Ενετικών Οχυρώσεων της Παλιάς Πόλης Χανίων (όπως αυτές θα προσδιοριστούν από τις μελέτες), με στόχο τη διαμόρφωσή της ως χώρου πρασίνου, πολιτισμού και αναψυχής και τη λειτουργική, περιβαλλοντική, αισθητική και αειφορική αποκατάστασή της με επεμβάσεις ήπιας μορφής και κλίμακας, και με σεβασμό στην ιστορικότητα του χώρου.</p> <p>Σημειώνεται ότι η Μελέτη ανάπλασης Ανατολικής Τάφρου Ενετικών Οχυρώσεων Παλιάς Πόλης Χανίων έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κρήτη 2014-2020» και στον Άξονα Προτεραιότητας «Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Κρήτη» και μεταφέρεται στην ΣΒΑΑ 2021-2027. Προβλέπεται να εκπονηθούν οι παρακάτω μελέτες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τοπογραφική μελέτη - Αρχιτεκτονική μελέτη διαμόρφωσης ελεύθερου χώρου ΚΑΙ Τεύχη Διακήρυξης Δημοσίων Συμβάσεων

	<ul style="list-style-type: none"> - Μελέτη ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων ΚΑΙ Τεύχη Διακήρυξης Δημοσίων Συμβάσεων - Φυτοτεχνική Μελέτη ΚΑΙ Τεύχη Διακήρυξης Δημοσίων Συμβάσεων - ΣΑΥ-ΦΑΥ <p>Η Ανατολική Τάφος σήμερα έχει σχεδόν τριγωνικό σχήμα. Η βάση πλάτους 63 περίπου μέτρων βρίσκεται στα νότια και η κορυφή στο βορρά, ενώ το μήκος της τάφρου είναι περίπου 220 μ και το μέσο έχει πλάτος 45 μ. Αποτελεί το Δημόσιο Κτήμα Α.Β.Κ. 322, η απαλλοτρίωση του οποίου κηρύχθηκε για αρχαιολογικούς σκοπούς με δαπάνες του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων. Ανήκει κατά κυριότητα και νομή στο Ελληνικό Δημόσιο, διαχειριστικής αρμοδιότητας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.</p> <p>Με εξαίρεση το υπαίθριο θέατρο, ο υπόλοιπος χώρος παραμένει χωρίς συγκεκριμένη χρήση και καθώς δεν έχει σκιερά σημεία, δεν χρησιμοποιείται από τους κατοίκους. Κατά την τουριστική κυρίως περίοδο μετατρέπεται σε αυτοσχέδιο χώρο στάθμευσης, χάνοντας εντελώς τον χαρακτήρα του δημόσιου χώρου και υποβαθμίζοντας όλο το μνημείο των ενετικών οχυρώσεων. Επιπλέον, κατά μήκος του τείχους και του θολωτού αγωγού υπάρχει αυτοφυής παρασιτική βλάστηση που παρά τον τακτικό καθαρισμό αναβλαστάνει γρήγορα, ιδιαίτερα μετά από βροχοπτώσεις, προκαλώντας πλημμύρες στην Ανατολική Τάφο.</p>
<p>Προϋπολογισμός</p>	<p>687.477,58€</p> <p>Ο προϋπολογισμός της μελέτης όπως προκύπτει από την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας ανέρχεται σε 468.693,95€. Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός στη ΣΒΑΑ 2021-2027 αντιστοιχεί στο 40% του ως άνω προϋπολογισμού (ήτοι 187.477,58€) κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 του Ν.4530/2018 το οποίο προστίθεται ως περίπτωση ζ' στην παρ.2 του άρθρου 49 του Ν.4412/2016.</p> <p>Ο προϋπολογισμός της κατασκευής του έργου εκτιμάται σε 500.000,00€</p>
<p>Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές</p>	<p>Η προτεινόμενη Πράξη έχει ως στόχο την απόδοση του χώρου της Ανατολικής Τάφρου στους πολίτες και τους επισκέπτες των Χανίων, σύμφωνα με τις σύγχρονες αντιλήψεις περί ενεργού προστασίας και διαχείρισης των μνημείων από την κοινωνία, που επιτυγχάνεται μόνο με τη λειτουργική επανένταξη των μνημείων στην καθημερινή ζωή της πόλης και την εξασφάλιση της μελλοντικής συντήρησής τους. Η λειτουργική επανένταξη αποτελεί επιτυχημένη πρακτική για τα Χανιά, όπου, μετά από 30 σχεδόν χρόνια επεμβάσεων και παρά τα προβλήματα που επιδεινώνουν τη διατήρηση των οχυρωματικών κατασκευών, είναι θεαματική η αλλαγή στη μορφή τόσο των μνημειακών χώρων της Παλιάς Πόλης, όσο και της αντίληψης των πολιτών των Χανίων για το πολιτιστικό τοπίο και ειδικότερα για τις Ενετικές οχυρώσεις.</p> <p>Επιπλέον, θα αναβαθμιστεί σημαντικά η λειτουργικότητα και η αισθητική του υπαίθριου θεάτρου που λειτουργεί στο σημείο, το οποίο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες φιλοξενεί διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις (θέατρα, συναυλίες, φεστιβάλ κλπ). Τέλος, συμβάλλει στην διάδοση της γνώσης τόσο για τους κατοίκους και τους επισκέπτες, που θα γνωρίσουν την ιστορία και την οχυρωματική αρχιτεκτονική, όσο και για τους μελετητές και τους ερευνητές στο πεδίο της αποκατάστασης και επανάχρησης ιστορικών μνημείων.</p> <p>Η Ανατολική Τάφος βρίσκεται στην περιοχή Κουμ Καπί, η οποία σημειώνει κάθε χρόνο υψηλή επισκεψιμότητα από ντόπιους, φοιτητές και επισκέπτες της πόλης. Συνεπώς, με την ανάπλαση της Ανατολικής Τάφρου, θα αναβαθμιστεί σημαντικά η ιστορική της σημασία και η αισθητική της, γεγονός που αναμένεται να αυξήσει την επισκεψιμότητα τόσο του εν λόγω σημείου όσο και της ευρύτερης περιοχής του Κουμ Καπί.</p>

	<p>1η Φάση - Προκαταρκτική Μελέτη Σκοπιμότητας και Προμελέτη: Καθαρός χρόνος τρεις (3) μήνες / Συνολικός χρόνος πέντε (5) μήνες</p> <p>2η Φάση – Οριστική Μελέτη: Καθαρός χρόνος τρεις (3) μήνες/ Συνολικός χρόνος τέσσερις (4) μήνες</p> <p>3η Φάση – Μελέτη Εφαρμογής: Καθαρός χρόνος δύο (2) μήνες/ Συνολικός χρόνος τρεις (3) μήνες.</p> <p>Η συνολική προθεσμία για την ολοκλήρωση της μελέτης εκτιμάται στους δώδεκα (12) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης, με ημ/νία έναρξης 01/2024 και ημ/νία λήξης 12/2024.</p> <p>Η διάρκεια υλοποίησης για την αποκατάσταση και επανάχρηση της Βίλας Σβαρτς υπολογίζεται σε δεκαοκτώ (18) μήνες, με εκτιμώμενη ημ/νία έναρξης τον 06/2025 και λήξης τον 01/2027</p>
Προαπαιτούμενα– Περιορισμοί	-

Ειδικός Στόχος 1.2 Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος & του μικροκλίματος

Κατηγορία Παρεμβάσεων/ Δράσεων: 1.2.1 Παρεμβάσεις για τη λειτουργική συνέχιση & συμπλήρωση του Πράσινου Δικτύου Πολιτισμού-Τουρισμού

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.2.1.1. ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΑΜΠΑΚΑΡΙΩΝ
Δικαιούχος	Δήμος Χανίων
Κύριος Πράξης (Εργου)	Δήμος Χανίων
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δήμος Χανίων
Περιγραφή Πράξης	<p>Η Ανάπλαση της περιοχής Ταμπακαριών αποτελεί μεταφερόμενο έργο από την ΣΒΑΑ 2014-2020</p> <p>Η ανάπλαση της περιοχής των Ταμπακαριών του Δήμου Χανίων διαρθρώνεται σε δύο διακριτά μέρη: Μέρος 1ο: Περιοχή οδών Βιβιλάκη – Φραγκοκαστέλου, και Μέρος 2ο: Περιοχή οδού Αγίας Κυριακής.</p> <p>Η ανάπλαση των οδών και των κοινοχρήστων χώρων της περιοχής Ταμπακαριών της ιστορικής συνοικίας της Χαλέπας, εμπεριέχει βιοκλιματικά στοιχεία και γίνεται με γνώμονα την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των μόνιμων κατοίκων, την ανάδειξη της ιστορικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της περιοχής και την ένταξή της σε ένα ευρύτερο και ενιαίο δίκτυο πολιτιστικού περιπάτου.</p> <p>Επιλέγεται κοινή σχεδιαστική αντιμετώπιση και επίλυση των ζητημάτων των δύο περιοχών (Περιοχής Βιβιλάκη - Φραγκοκαστέλου/ Περιοχής Οδού Αγ. Κυριακής), ενώ επιλέγονται ψυχρά υλικά και αύξηση του πρασίνου με δενδροφυτεύσεις ανθεκτικών και γηγενών ειδών της τοπικής χλωρίδας βάση των αρχών του βιοκλιματικού σχεδιασμού για την βελτίωση του μικροκλίματος της περιοχής.</p> <p>Η ανάπλαση περιλαμβάνει:</p>

	<p>1. Κατασκευή, ή ανακατασκευή όπου χρειάζεται, όλων των οδών και των ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων της περιοχής μελέτης.</p> <p>2. Διαμόρφωση των οδών σε δρόμους ήπιας κυκλοφορίας, με αισθητική και λειτουργική διαφοροποίηση του χώρου που διατίθεται αφ' ενός για την κίνηση και στάθμευση των οχημάτων, κι αφ' ετέρου για την κίνηση και αναψυχή των χρηστών.</p> <p>3. Ενιαία - και για τις δύο περιοχές - στρατηγική στη χρήση υλικών, για καλύτερη αναγνωσιμότητα της περιοχής, και για την ανάδειξη και ενσωμάτωση, αισθητική και λειτουργική, όλων των υπαρχόντων αρχιτεκτονικών στοιχείων του ιδιαίτερου χαρακτήρα της περιοχής.</p>
Προϋπολογισμός	1.789.012,05€
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Τα Ταμπακαριά είναι ένα πολύ ξεχωριστό κομμάτι της ιστορικής συνοικίας της Χαλέπας, όπου σε αντίθεση με την αριστοκρατική ατμόσφαιρα της Χαλέπας, ήταν για δύο περίπου αιώνες ο τόπος όπου βρίσκονταν όλα τα βυρσοδεψεία της πόλης των Χανίων, αποτελώντας το βιομηχανικό κέντρο της εποχής. Σήμερα στην περιοχή λειτουργούν μόλις 3 παραδοσιακά βυρσοδεψεία ενώ 17 κτίρια έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέα από το ΥΠΕΝ, με σκοπό τη διάσωση αλλά και την επαναχρησιμοποίηση αυτού του εξαιρετικού συνόλου βιομηχανικών κτιρίων τα οποία βρίσκονται σε πλεονεκτική θέση, ανάμεσα στη δημοφιλή συνοικία Κουμ Καπί και στην εκλεκτική συνοικία της Χαλέπας.</p> <p>Η ανάπλαση της περιοχής Ταμπακαριών, θα αναδείξει την περιοχή και την πλούσια ιστορία της αλλά και θα συνδέσει σημαντικά σημεία πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος σε ένα διευρυμένο και ενιαίο περιπατητικό δίκτυο πολιτισμού της πόλης των Χανίων, αναβαθμίζοντας την εμπειρία του επισκέπτη και διαχέοντας την Τουριστική ροή εντός του ευρύτερου αστικού ιστού.</p> <p>Με την ανάπλαση θα βελτιωθούν επίσης και τα λειτουργικά χαρακτηριστικά της περιοχής αναβαθμίζοντας την ποιότητα ζωής των κατοίκων καθώς θα επιλυθούν υφιστάμενα προβλήματα κυκλοφορίας με την μείωση των διερχόμενων οχημάτων διαμέσου της εσωτερικής οδού και τη μετατροπή της σε οδό ήπιας κυκλοφορίας ενώ ο βιοκλιματικός χαρακτήρας της ανάπλασης θα βελτιώσει το μικρόκλιμα της περιοχής.</p> <p>Η επιλογή του κατάλληλου και επαρκούς φωτισμού θα αναδείξει σε εμβληματικό τοπόσημο την περιοχή ενισχύοντας την ταυτότητα της και δημιουργώντας ένα ιδιαίτερο, φιλόξενο και ευχάριστο νυχτερινό τοπίο, ενώ ταυτόχρονα θα βελτιωθεί και ο βαθμός του αισθήματος ασφάλειας των κατοίκων και των επισκεπτών.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος & του μικροκλίματος
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Κωδικός ΠΠ: 079 «Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές»
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικείμενου Δράσης (Δείκτες Εκρών) & Τιμές	<p>RCO26: Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή</p> <p>Τιμή Στόχος: 0.9502 εκτάρια</p>

	<p>Κονιοδέματα, Τοιχοδομές, Επιχρίσματα, Η/Μ εργασίες, Επενδύσεις-Επιστρώσεις-Ξύλινες-Μεταλλικές κατασκευές, Λοιπά τελειώματα, Εξοπλισμός-Εργασίες Πρασίνου. <i>Εκτιμώμενη ημερομηνία έναρξης από 30/9/2023 και εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης έως 30/01/2024</i></p> <p>ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΑΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ: Χωματοουργικά-Καθαιρέσεις-Σκυροδέματα-Χαλικοδέματα-Κονιοδέματα, Τοιχοδομές, Επιχρίσματα, Η/Μ εργασίες, Επενδύσεις-Επιστρώσεις-Ξύλινες-Μεταλλικές κατασκευές, Λοιπά τελειώματα, Εξοπλισμός-Εργασίες Πρασίνου Η έναρξη των εργασιών θα γίνει μετά την κατασκευή των δικτύων της Δ.Ε.Υ.Α.Χ.</p> <p><i>Εκτιμάται ότι θα απαιτηθεί παράταση πέρα της 02/05/2024 (συμβατική προθεσμία)</i></p>
Προαπαιτούμενα-Περιορισμοί	

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.2.1.2. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟΥ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ, ΣΚΑΛΙΔΗ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ – ΦΑΣΗ Β΄
Δικαιούχος	Δήμος Χανίων
Κύριος Πράξης (Έργου)	Δήμος Χανίων
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δήμος Χανίων
Περιγραφή Πράξης	<p>Η πράξη «Διαμόρφωση πράσινης Διαδρομής και Ποδηλατόδρομου στον άξονα των οδών Χατζημιχάλη Γιάνναρη, Σκαλίδη και Πειραιώς του Δήμου Χανίων» αποτελεί τμηματοποιημένη πράξης (phasing) του ΕΠ «Κρήτη» από την ΣΒΑΑ 2014-2020.</p> <p>Η Πράξη «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟΥ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ, ΣΚΑΛΙΔΗ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ ΦΑΣΗ Β΄» αφορά στην κατασκευή προσβάσιμων πεζοδρομίων και ποδηλατικών διαδρομών καθώς και στην βιοκλιματική αναβάθμιση της οδού Πειραιώς με τη χρήση ψυχρών υλικών, την αύξηση του πρασίνου και την τοποθέτηση νέου οδοφωτισμού. Επίσης περιλαμβάνει την υπογειοποίηση του δικτύου οδοφωτισμού καθώς την διεξαγωγή αρχαιολογικών ερευνών κατά την διάρκεια των εκσκαφών.</p>
Προϋπολογισμός	<p>Υποέργο 1 «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟΥ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ, ΣΚΑΛΙΔΗ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ -Φάση Β» : 280.000,00 €</p> <p>Υποέργο 3 "ΥΠΟΓΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΕΗ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ - ΣΚΑΛΙΔΗ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ" : 67.441,28 €</p> <p>Υποέργο 4 "ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ" : 30.000,00 €</p> <p>ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 377.441,28</p>
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές /	<p>Η πράξη αυτή έρχεται να συμπληρώσει την φάση Α του ενταγμένου στην ΣΒΑΑ 2014-2020 έργου «Διαμόρφωση πράσινης Διαδρομής και Ποδηλατόδρομου στον άξονα των οδών Χατζημιχάλη Γιάνναρη, Σκαλίδη και Πειραιώς του Δήμου Χανίων» καθώς και ολοκληρωμένα έργα στην ίδια περιοχή όπως: α) Η διαμόρφωση του βόρειου τμήματος της οδού Πειραιώς ("Διαπλάτυνση –</p>

σχέδια και πολιτικές	Διαμόρφωση οδού Πειραιώς” που ολοκληρώθηκε το 2010 με χρηματοδότηση ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ 2007-2013) και όπου με την προτεινόμενη ανάπλαση ολοκληρώνεται η υφιστάμενη ποδηλατική διαδρομή σε όλο το μήκος της οδού Πειραιώς Το δίκτυο πεζοδρόμων της Παλιάς Πόλης που στο μεγαλύτερο μέρος του υλοποιήθηκε με συγχρηματοδότηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Η ανάπλαση της Ακτής Παπανικολή που έχει ολοκληρωθεί με ίδιους πόρους του δήμου και προβλέπει κίνηση ποδηλάτων κατά μήκος της παραλίας. Συνδέεται με το έργο μέσω της οδού Πειραιώς. Στόχος είναι η πλήρη αναμόρφωση της περιοχής με βασικό μέλημα τον ριζικό μετασχηματισμό της συνολικής εικόνας και λειτουργίας του χώρου.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος & του μικροκλίματος
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Κωδικός ΠΠ: 079 «Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές»
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO26: Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή Τιμή Στόχος: 1750 εκτάρια
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	PSR999: Πληθυσμός που οφείλεται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων Τιμή στόχος: 53. 910 άτομα (Πληθυσμός Αστικής Περιοχής Δήμου Χανίων).
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Το έργο είναι σε άμεση συνάφεια με έργα αναπλάσεων και βιώσιμης αστικής κινητικότητας που υλοποιούνται ή ολοκληρώθηκαν στο πλαίσιο της ΣΒΑΑ 2014-2020 (π.χ. Ανάπλαση Ταμπακαριών), καθώς και στο πλαίσιο άλλων χρηματοδοτικών προγραμμάτων καθώς στο πλαίσιο άλλων χρηματοδοτικών προγραμμάτων (π.χ. Ανάπλαση Δημόσιου Χώρου ΑΚΕ- Ε.Π. ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020, Ανάπλαση δημόσιων χώρων Παλιάς Πόλης – Πράσινο Ταμείο, Παρεμβάσεις βελτίωσης του Δημόσιου Χώρου- Ταμείο Ανάκαμψης. Επιπλέον είναι σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τις υπόλοιπες παρεμβάσεις που προτείνονται στον Άξονα 1 της ΣΒΑΑ 2021-2027, επιδιώκοντας την προστασία, την συνολική αναβάθμιση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος και την βελτίωση της ελκυστικότητας της ΠΠ, μέσω της συμπλήρωσης και διεύρυνσης του πράσινου δικτύου πολιτισμού – τουρισμού. Τέλος, είναι σε πλήρη συνέργεια με το ΣΒΑΚ του Δήμου Χανίων το οποίο προωθεί την αλλαγή προς τη βιώσιμη κινητικότητα με παρεμβάσεις στο οδικό δίκτυο για την καλύτερη προσβασιμότητα του κέντρου και την αύξηση των περιοχών ήπιας κυκλοφορίας.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Θα τηρούνται οι διατάξεις του Νόμου 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Μετά την ολοκλήρωση του έργου, ο Δήμος Χανίων θα είναι ο αρμόδιος φορέας για την λειτουργία και συντήρηση όπως προκύπτει από το σχετικό νομικό πλαίσιο για τις αρμοδιότητες των Δήμων. Για το σκοπό αυτό θα προβαίνει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών του διασφαλίζοντας την λειτουργία, συντήρηση και καθαριότητα των

	κοινόχρηστων χώρων.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☒
	Δεν απαιτείται
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐
	Το έργο βρίσκεται σε φάση υλοποίησης.
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Πρόκειται για τμηματοποιημένη πράξη (phasing) της στρατηγικής ΒΑΑ 2014-2020, η οποία βρίσκεται σε φάση υλοποίησης. Η πράξη θα ολοκληρωθεί 10/05/2024
Προαπαιτούμενα-Περιορισμοί	

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.2.1.3. ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΑΡΑΛΙΑΚΗΣ ΖΩΝΗΣ ΚΟΥΜ ΚΑΠΙ
Δικαιούχος	Δήμος Χανίων
Κύριος Πράξης (Έργου)	Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο του Δήμου Χανίων
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο του Δήμου Χανίων
Περιγραφή Πράξης	<p>Η πράξη αφορά στην ανάπλαση της παραλιακής ζώνης στην περιοχή του Κουμ Καπί , στην ανατολική πλευρά του Ενετικού λιμένα Χανίων, ένα αστικό παραλιακό μέτωπο που συνδυάζει την πόλη ως περιοχή κατοικίας και ψυχαγωγίας και την θάλασσα ως αστική παραλία λουόμενων</p> <p>Η αρχιτεκτονική μελέτη προτείνει τη διαμόρφωση σε ένα νέο ενιαίο και διευρυμένο επίπεδο της υφιστάμενης παραλιακής διαδρομής με τελική έκταση 13.350 τ.μ.. Σχεδιάζονται διακριτές ζώνες κίνησης, περιοχές στάσης και ποιοτικές καταβάσεις προς την θάλασσα.</p> <p>Η σημερινή παραλιακή οδός Ακτή Μιαούλη προτείνεται να χαρακτηριστεί οδός ήπιας κυκλοφορίας με σταθερό πλάτος 3,50μ, διασφαλίζοντας την ήπια χρήση του παραλιακού μετώπου. Η ανάπλαση εκτείνεται στην ζώνη μεταξύ των όψεων των παραλιακών κτιρίων και του νέου αναλημματικού τοιχίου από οπλισμένο σκυρόδεμα που καθορίστηκε με ειδική στατική μελέτη, σε απόσταση από το υπάρχον διαβρωμένο πέτρινο τοίχιο . Στο όριο του νέου τοιχίου κατασκευάζεται πρόβολος από σκυρόδεμα , πάνω από την θάλασσα, πλάτους 2,50μ με προστατευτικό κιγκλίδωμα. Ο πρόβολος καταλήγει ανατολικά στην παραλία λουόμενων, όπου εξομαλύνεται και η υψομετρική διαφορά πόλης-άμμου. Η ανατολική παραλία ενισχύεται με προσάμμωση. Στο δυτικό τμήμα της ανάπλασης κατασκευάζονται "οπέδες" στο επίπεδο κίνησης μέσα από τις οποίες με διαμορφώσεις κλιμάκων και κερκίδων και πλατωμάτων πάνω στο νερό, γίνεται προσβάσιμο το επίπεδο της θάλασσας.</p>

	<p>Η ανάπλαση περιλαμβάνει νέο αστικό εξοπλισμό, νέο φωτισμό με ιστούς και εντοιχισμένα σποτ, φύτευση με κατάλληλα για παραλία είδη και κατασκευή βοηθητικών χώρων (δημόσια wc , αποδυτήρια λουόμενων).</p> <p>Το νέο δάπεδο της πόλης είναι ενιαίο με φυσική κλίση προς την θάλασσα και επιστρώνεται με φυσικό κυβόλιθο 10 Χ10 εκ. Το δάπεδο του προβόλου και των εξεδρών θα είναι λειασμένο σκυρόδεμα.</p> <p>Οι σκάλες-κερκίδες των καταβάσεων, τα παρτέρια και τα παγκάκια θα είναι από ειδικά επεξεργασμένο (ελαφρώς σαγρέ) σκυρόδεμα, σε γήινο χρώμα. Το κάγκελο στην άκρη του προβόλου θα είναι από διατομές προοξειδωμένου χάλυβα (corten).</p> <p>Το έργο της ανάπλασης συνοδεύεται από έργα στα δίκτυα υποδομών ΩΚΟ (διαχείριση ομβρίων, ενίσχυση δικτύου ΔΕΔΔΗΕ , δίκτυο οπτικών ινών κτλ.) .</p>
Προϋπολογισμός	8.562.880,00
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Βασικός στόχος της ανάπλασης είναι ο επαναπροσδιορισμός του ορίου πόλης – παραλίας, όπου ο παραλιακός άξονας συνδέεται με την θάλασσα αλλά και με τον εσωτερικό ιστό της πόλης ώστε να δημιουργηθούν συνθήκες για μια ήπια τουριστική ανάπτυξη με θετική αλληλεπίδραση με την κατοικία. Επιπλέον, στόχος αποτελεί η επίλυση προβλημάτων κυκλοφορίας στο παραλιακό μέτωπο της περιοχής Κουμ Καπι, με την μείωση των διερχόμενων οχημάτων και τη μετατροπή της Ακτής Μιαούλη σε οδό ήπιας κυκλοφορίας με διευρυμένη ζώνη καθιστικού και όδευσης πεζών. Επιπλέον, ο φωτισμός ανάδειξης έχει ως στόχο να ενισχύσει την ταυτότητα της περιοχής, δημιουργώντας ένα ιδιαίτερο, φιλόξενο και ευχάριστο νυχτερινό τοπίο.</p> <p>Η ανάπλαση της παραλιακής ζώνης Κουμ Καπί, πρόκειται να συνδέσει σημαντικά σημεία πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος. Το έργο αυτό θα αναβαθμίσει σημαντικά έναν από τους πιο ισχυρούς πόλους έλξης της πόλης των Χανίων, καθώς κάθε χρόνο, σημειώνει υψηλή επισκεψιμότητα από ντόπιους, φοιτητές και τουρίστες. Με την ολοκλήρωση της ανάπλασης, το αστικό περιβάλλον θα έχει βελτιωθεί σημαντικά. Ειδικότερα με την ένταξη χώρων πρασίνου με είδη της τοπικής χλωρίδας,, βελτιώνεται η βιωσιμότητα της περιοχής και επιτυγχάνεται η πλήρης εναρμόνισή της με τις αρχές του περιβαλλοντικού σχεδιασμού.</p> <p>Αναμένεται η εξυγίανση και η αναβάθμιση της περιοχής, τόσο λειτουργικά όσο και αισθητικά. Αναμένεται, τέλος, να λειτουργήσει συνδυαστικά με άλλα έργα (π.χ. ανάπλαση Ανατολικής Τάφρου), εντάσσοντας την παραλιακή ζώνη του Κουμ Καπί στο διευρυμένο πράσινο περπατητικό δίκτυο πολιτισμού του Δήμου, αναδεικνύοντας σημαντικά.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος & του μικροκλίματος
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Κωδικός ΠΠ: 079 «Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές»
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικείμενου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	<p>RCO26: Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (μονάδα μέτρησης: εκτάρια)</p> <p>Τιμή στόχος: 1,335 εκτάρια</p>

ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟ
Δικαιούχος	Δήμος Χανίων
Κύριος Πράξης (Έργου)	Δήμος Χανίων
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δήμος Χανίων
Περιγραφή Πράξης	<p>Το έργο αφορά στην ανάπλαση της οδού Στρ. Τζανακάκη, γνωστή παλαιότερα ως "οδός Κήπου" ή "οδός Περιπάτου" η οποία είναι ένας από τους πρώτους δρόμους που χαρακτήθηκαν έξω από τα τείχη και αρχιτεκτονικά είναι ένας από τους πλουσιότερους δρόμους των Χανίων με εντυπωσιακά αστικά μέγαρα. Το έργο της ανάπλασης περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τη δημιουργία μίας λωρίδας κίνησης με πλάτος 4,00μ με διέλευση οχημάτων δημόσιας χρήσης αλλά και έκτακτης ανάγκης, • τη διαπλάτυνση των πεζοδρομίων και την εγκατάσταση καθιστικών πάγκων, • την αύξηση του αστικού πρασίνου με δενδροφυτεύσεις ανθεκτικών και γηγενών ειδών της τοπικής χλωρίδας βάση των αρχών του βιοκλιματικού σχεδιασμού για την βελτίωση του μικροκλίματος της περιοχής και • τη δημιουργία ποδηλατόδρομου ισόπεδου με το πεζοδρόμιο στο δυτικό πεζοδρόμιο και εσοχές παρά την οδό ελεγχόμενης στάθμευσης, επί της υφιστάμενης κεντρικής οδού Τζανακάκη. <p>Επί της οδού Στρ. Τζανακάκη βρίσκονται το Πολεμικό μουσείο, ο Δημοτικός κήπος Χανίων, η Εφορεία του Δήμου και τέσσερα μεγάλα υποκαταστήματα τραπεζών. Στο τελείωμα της οδού Τζανακάκη βρίσκεται η <u>περιοχή του κόμβου της Δημοτικής Αγοράς</u> με επιφάνεια 2.780 τ.μ. και μήκος παρέμβασης 100μ. Η πλατεία της Δημοτικής Αγοράς δεν αποτελεί τμήμα της υπό μελέτη περιοχής καθώς αποτελεί ξεχωριστό έργο μαζί με την συντήρηση του ιστορικού κτηρίου της Αγοράς. Περιλαμβάνεται όμως το πεζοδρόμιο και το οδόστρωμα της κατώτερης στάθμης, που είναι διαχωρισμένο και πρακτικά από την πλατεία με τοιχία και σκάλες και η στάση λεωφορείων.</p> <p>Η οδός Στρ. Τζανακάκη έχει εμβαδόν περίπου 8.085 τ.μ., μήκος άξονα 520μ. και μέση απόσταση μεταξύ οικοδομικών γραμμών τα 14μ. Το οδόστρωμα έχει μέσο πλάτος 9,30μ με δύο λωρίδες κίνησης και παράπλευρη ελεγχόμενη στάθμευση 100 νόμιμων θέσεων εκ των οποίων οι τρεις είναι για ΑμεΑ. Τα πεζοδρόμια έχουν μέσο πλάτος 2,55μ με δυσμενέστερη θέση την μπροστά από την Εθνική τράπεζα εθνική όπου το πλάτος είναι 2,50μ.</p>
Προϋπολογισμός	1.000.000,00€
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Η ανάπλαση της οδού Τζανακάκη στοχεύει στην πλήρη αναμόρφωση της περιοχής, με σκοπό να αλλάξει ριζικά τη συνολική εικόνα και λειτουργία του χώρου. Επίσης σκοπός είναι να αποτελέσει ένα επαναλήψιμο πρότυπο για την ανάπλαση και άλλων κεντρικών οδικών αρτηριών σε συνδυασμό με την επέκταση του δικτύου ποδηλατοδρόμων στην πόλη.</p> <p>Στόχοι του έργου:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η προώθηση των αρχών της βιώσιμης κινητικότητας με έμφαση στην ασφαλή κίνηση πεζών, στην προσβασιμότητα του δημόσιου χώρου και τη χρήση του ποδηλάτου. 2. Ο θωρακισμός του κέντρου της πόλης με περιοριστικά μέτρα για την άναρχη κίνηση και στάθμευση των οχημάτων

	<p>3. Η ασφαλής χρήση του ποδηλάτου με τη διαμόρφωση προστατευμένων διαδρόμων αποκλειστικής κίνησης ποδηλάτων, διαχωρισμένων από τη μηχανοκίνηση αλλά και από την διέλευση πεζών.</p> <p>4. Η διαπλάτυνση των πεζοδρομίων σύμφωνα με τις προδιαγραφές της νομοθεσίας και η βιοκλιματική αναβάθμιση της περιοχής με την αύξηση σκίασης και με την χρήση νέων υλικών</p> <p>5. Η διευθέτηση των λωρίδων κίνησης οχημάτων με τις εγκεκριμένες από τη νομοθεσία διατομές και η εξασφάλιση των κατάλληλων ακτινών στροφής οχημάτων, λεωφορείων και μικρών φορτηγών και πυροσβεστικών οχημάτων όπου είναι απαραίτητη η διέλευσή τους στη συμβολή των υπό μελέτη οδών με τις κάθετες σε αυτές.</p> <p>6. Η προστασία της κίνησης των πεζών και ποδηλατών με τη χρήση αποτρεπτικών στοιχείων στάθμευσης</p> <p>7. Η χρήση υλικών κατασκευής παρόμοιων με τα υλικά που έχουν τοποθετηθεί στα πεζοδρόμια που έχουν αναπλαστεί στο κέντρο της πόλης τα τελευταία χρόνια με στόχο την ομοιογενή εικόνα του δημόσιου χώρο αλλά και την υιοθέτηση των αρχών του βιοκλιματικού σχεδιασμού</p> <p>8. Η αναβάθμιση του νυχτερινού φωτισμού και η προσθήκη νέου αστικού εξοπλισμού.</p> <p>9. Η επαύξηση του αστικού πρασίνου με δενδροφυτεύσεις ανθεκτικών και γηγενών ειδών της τοπικής χλωρίδας.</p> <p>10. Τη σύνδεση σημαντικών σημείων πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος σε ένα διευρυμένο και ενιαίο πράσινο περιπατητικό δίκτυο πολιτισμού της πόλης των Χανίων, αναβαθμίζοντας την εμπειρία του επισκέπτη και διαχέοντας την Τουριστική ροή εντός του ευρύτερου αστικού ιστού.</p> <p>Το έργο βρίσκεται σε εναρμόνιση με τις αρχές του Σχεδίου της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Χανίων.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος & του μικροκλίματος
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Κωδικός ΠΠ: 083 «Υποδομές ποδηλασίας»
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικείμενου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO58 - Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για ποδηλασία (μονάδα μέτρησης: χλμ.) Τιμή στόχος: 0,720 χλμ.
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR64 - Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία Τιμή στόχος: 53. 910 άτομα (Πληθυσμός Αστικής Περιοχής Δήμου Χανίων).
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Το έργο παρουσιάζει συμπληρωματικότητα με τα έργα: «Αποκατάσταση διατηρητέου κτηρίου Ιταλικών στρατώνων για διαμόρφωση μελλοντικού Δημαρχείου» στο ανατολικό όριο της οδού Τζανακάκη και «Ανάπλαση του Πάρκου Ειρήνης και Φιλίας» επίσης στο ανατολικό όριο της

	καθώς και το έργο «Ανάπλαση της Δημοτικής Αγοράς» στο δυτικό όριό της- Η ανάπλαση της οδού Στρ. Τζανακάκη, πρόκειται να συνδέσει σημαντικά σημεία πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος σε ένα διευρυμένο και ενιαίο πράσινο περιπατητικό δίκτυο πολιτισμού της πόλης των Χανίων, αναβαθμίζοντας την εμπειρία του επισκέπτη και διαχέοντας την Τουριστική ροή εντός του ευρύτερου αστικού ιστού.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου, συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Μετά την ολοκλήρωση του έργου, ο Δήμος Χανίων θα είναι ο αρμόδιος φορέας για την λειτουργία και συντήρηση όπως προκύπτει από το σχετικό νομικό πλαίσιο για τις αρμοδιότητες των Δήμων. Για το σκοπό αυτό θα προβαίνει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών του διασφαλίζοντας την λειτουργία, συντήρηση και καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☒
	Δεν απαιτείται
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Μελέτες: Κυκλοφοριακή (υπό εκπόνηση), Η/Μ, πρασίνου, Σήμανσης, Τεύχη Δημοπράτησης Εγκρίσεις: Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής, Αποκεντρωμένης
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Μελέτη Εφαρμογής: 4 μήνες Εγκρίσεις: 6 μήνες Συμβασιοποίηση: 4 μήνες Υλοποίηση: 18 μήνες Ημ/νία Έναρξης: 01/2025 Ημνία Λήξης: 06/2026
Προαπαιτούμενα-Περιορισμοί	Ολοκλήρωση Κυκλοφοριακής μελέτης

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.2.2.2. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟΥ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΚΙΣΣΑΜΟΥ
Δικαιούχος	Δήμος Χανίων
Κύριος Πράξης (Έργου)	Δήμος Χανίων
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δήμος Χανίων
Περιγραφή Πράξης	Το έργο αφορά παρεμβάσεις ανάπλασης της οδού Κισσάμου, δυτικά της πόλης των Χανίων, η οποία αποτελεί την κύρια Δυτική είσοδο προς το κέντρο της πόλης. Πρόκειται για οδό διπλής

	<p>κατεύθυνσης, με μέσο πλάτος ανά κατεύθυνση 3,5μ και μέσο πλάτος οδοστρώματος 14μ που αναπτύσσεται στον άξονα ανατολής – δύσης σε εμπορική περιοχή. Η περιοχή παρέμβασης έχει συνολικό εμβαδό περίπου 18.700,00 τ.μ. και βρίσκεται στη δυτική πλευρά της πόλης των Χανίων με συνολικό μήκος άξονα παρέμβασης 1.130,00 μ.</p> <p>Η ανάπλαση της οδού περιλαμβάνει</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Οργάνωση των πεζοδρομίων, των διαβάσεων και της σήμανσης σύμφωνα με τις προδιαγραφές της νομοθεσίας για την προσβασιμότητα και την ασφάλεια των πεζών. 2. Προστασία της κίνησης των πεζών και ποδηλατών με τη χρήση αποτρεπτικών στοιχείων παράνομης στάθμευσης οχημάτων. 3. Ασφαλής χρήση του ποδηλάτου με τη διαμόρφωση προστατευμένης διαδρομής αποκλειστικής κίνησης ποδηλατών, διαχωρισμένων από τη μηχανοκίνηση αλλά και από την διέλευση πεζών. 4. Διευθέτηση των λωρίδων κίνησης οχημάτων με τις εγκεκριμένες από τη νομοθεσία διατομές και η εξασφάλιση των κατάλληλων ακτινών στροφής οχημάτων, λεωφορείων, μικρών φορτηγών και πυροσβεστικών οχημάτων όπου είναι απαραίτητη η διέλευσή τους, στη συμβολή των υπό μελέτη οδών με τις κάθετες σε αυτές. 5. Επαύξηση του αστικού πρασίνου με δενδροφυτεύσεις ανθεκτικών και γηγενών ειδών της τοπικής χλωρίδας. 6. Εγκατάσταση στον δημόσιο χώρο του απαραίτητου αστικού εξοπλισμού που θα ενισχύσει και θα υποστηρίξει την χρήση του (καλαθάκια απορριμμάτων , καθιστικά παγκάκια, κτλ.) 7. Αναβάθμιση του δημοτικού φωτισμού σε όλο το μήκος του άξονα των οδών με κατάλληλα φωτιστικά για εξοικονόμησης ενέργειας. 8. Χρήση υλικών κατασκευής κατάλληλων με τον χαρακτήρα της περιοχής αλλά και της αρχής του βιοκλιματικού σχεδιασμού και σε συνάφεια με τα υφιστάμενα υλικά των πρόσφατων αναπλάσεων με στόχο την ομοιογενή εικόνα του δημόσιου χώρου.
<p>Προϋπολογισμός</p>	<p>2.380.000,00€</p>
<p>Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές</p>	<p>Η ανάπλαση της οδού Κισσάμου, στοχεύει στην πλήρη αναμόρφωση της περιοχής και τη βέλτιστη λειτουργία του δημόσιου χώρου σε εναρμόνιση με τις αρχές του ΣΒΑΚ.</p> <p>Οι σχεδιαστικές επιλογές οργανώνονται με γνώμονα την προώθηση των αρχών της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.</p> <p>Η ανάπλαση της οδού Κισσάμου, πρόκειται να συνδέσει σημαντικά σημεία πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος <u>σε ένα διευρυμένο και ενιαίο πράσινο περιπατητικό δίκτυο πολιτισμού της πόλης των Χανίων, αναβαθμίζοντας την εμπειρία του επισκέπτη και διαχέοντας την Τουριστική ροή εντός του ευρύτερου αστικού ιστού.</u></p> <p>Αναμένεται η εξυγίανση και η αναβάθμιση της περιοχής λειτουργικά, αισθητικά και περιβαλλοντικά. Αναμένεται, τέλος το έργο να λειτουργήσει θετικά στη ροή επισκεπτών και μπορεί να αναδείξει και να ενισχύσει συνδυαστικά με άλλα προτεινόμενα έργα τον πολιτισμό αλλά και την εμπορική φυσιογνωμία της εν λόγω οδού, συμβάλλοντας θετικά και στην τόνωση της τοπικής οικονομίας.</p>
<p>Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής</p>	<p>Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος & του μικροκλίματος</p>

Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Κωδικός ΠΠ: 083 «Υποδομές ποδηλασίας»
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO58 - Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για ποδηλασία (μονάδα μέτρησης: χλμ.) Τιμή στόχος: 1,130 χλμ.
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR64 - Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία Τιμή στόχος: 53. 910 άτομα (Πληθυσμός Αστικής Περιοχής Δήμου Χανίων).
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Η ανάπλαση της οδού Κισάμου εντάσσεται σε ένα μεγάλο σύνολο αναπλάσεων που έχουν προγραμματιστεί άμεσα στο κεντρικό και δυτικό τμήμα της πόλης που θα αλλάξουν την εικόνα και τη λειτουργία της πόλης. Περιλαμβάνουν την ανάπλαση της οδού Σελίνου, η οποία παράλληλα με την Κισάμου μονοδρομείται με κατεύθυνση προς δυτικά και μελετάται σε κοινή κυκλοφοριακή και αρχιτεκτονική μελέτη με την οδό Κισάμου, η οδός Μονής Γωνιάς η οποία σύντομα θα κατασκευαστεί καθώς χρηματοδοτείται από το πράσινο ταμείο, η οδός Σκαλίδη – Χατζημιχάλη Γιάνναρη της οποίας η ανάπλαση βρίσκεται σε φάση ολοκλήρωσης, η πλατεία 1866 και οι παρακείμενοι δρόμοι οι οποίοι έχουν ενταχτεί στο πρόγραμμα Open Mall και σύντομα θα αρχίζει η ανακατασκευή τους, η περιοχή 30 οικοδομικών τετραγώνων περίξ του ΚΤΕΛ η ανάπλαση των οποίων χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψής και ο αύλειος χώρος της Δημοτικής Αγοράς η οποία βρίσκεται υπό κατασκευή.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου, συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Μετά την ολοκλήρωση του έργου, ο Δήμος Χανίων θα είναι ο αρμόδιος φορέας για την λειτουργία και συντήρηση όπως προκύπτει από το σχετικό νομικό πλαίσιο για τις αρμοδιότητες των Δήμων. Για το σκοπό αυτό θα προβαίνει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών του διασφαλίζοντας την λειτουργία, συντήρηση και καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☒
	Δεν απαιτείται
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Μελέτες: Κυκλοφοριακή (υπό εκπόνηση), Η/Μ, πρασίνου, Σήμανσης, Τεύχη Δημοπράτησης Εγκρίσεις: Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής, Αποκεντρωμένης
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Μελέτη Εφαρμογής: 4 μήνες Εγκρίσεις: 6 μήνες

	<p>Συμβασιοποίηση: 4 μήνες</p> <p>Υλοποίηση: 30 μήνες</p> <p>Ημ/νία Έναρξης: 06/2024</p> <p>Ημ/νία Λήξης: 12/2026</p>
Προαπαιτούμενα– Περιορισμοί	Ολοκλήρωση Κυκλοφοριακής μελέτης

Ειδικός Στόχος 1.3 Προστασία των φυσικών πόρων & ενίσχυση της αστικής ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

Παρέμβαση / Δράση 1.3.1 Δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης & βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων δημόσιου τομέα

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.3.1.1. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ 9ΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΧΑΝΙΩΝ
Δικαιούχος	Δήμος Χανίων
Κύριος Πράξης (Έργου)	Δήμος Χανίων
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δήμος Χανίων
Περιγραφή Πράξης	<p>Το έργο αφορά την ενεργειακή αναβάθμιση του 9ου Δημοτικού σχολείου Χανίων, που βρίσκεται στην Χαλέπα.</p> <p>Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις θα στηρίζονται στην μελέτη ενεργειακής απόδοσης η οποία θα συνταχθεί από ιδιώτη μηχανικό για τον Δήμο Χανίων καθώς και στις συστάσεις για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, όπως αυτές αποτυπώνονται στο ΠΕΑ που εκδόθηκε. Τόσο η ενεργειακή μελέτη όσο και το ΠΕΑ αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της συνολικής μελέτης. Οι όποιες παρεμβάσεις πρέπει να είναι σύμφωνες με αυτά, προκειμένου να μπορεί να επιτευχθεί η ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων από την κατηγορία Ε στην κατηγορία Β (με βάση τα ΠΕΑ ex ante & post). Συγκεκριμένα θα γίνουν οι εξής παρεμβάσεις:</p> <p>Α. Τοποθέτηση πιστοποιημένου συστήματος εξωτερικής θερμομόνωσης με πλάκες διογκωμένης πολυστερίνης, πλέγμα ενίσχυσης, επιχρίσματα και χρώματα τελική εφαρμογής.</p> <p>Β. Απομάκρυνση της υφιστάμενης υγραμόνωσης από το δώμα των χώρων υγιεινής και πλήρης κατασκευή θερμομόνωσης - υγραμόνωσης σε αυτά (σύμφωνα με τις τελευταίες προδιαγραφές) δεδομένο ότι από το δώμα και την στέγη έχουμε τις περισσότερες θερμικές απώλειες (περίπου 40%).</p> <p>Γ. Αφαίρεση των απλών μεταλλικών, κουφωμάτων μονού υαλοπίνακα και η αντικατάστασή τους με κουφώματα αλουμινίου διπλού υαλοπίνακα, με θερμοδιακοπή θα βελτιώσει αισθητά την ενεργειακή συμπεριφορά του κτιρίου.</p> <p>Δ. Προτείνεται η θέρμανση των εσωτερικών χώρων του κτηρίου να γίνεται μέσω Κεντρικής Αερόψυκτης Αντλίας Θερμότητας η οποία θα τροφοδοτεί νέες μονάδες fan coil τοίχου εγκατεστημένες στους χώρους του κτηρίου. Η ψύξη των χώρων του κτηρίου θα γίνεται μέσω της</p>

	<p>ίδιας Αντλίας Θερμότητας και των ίδιων μονάδων fan coil, θέτοντας τη μονάδα σε λειτουργία ψύξης.</p> <p>Ε. Αντικατάσταση του συνόλου των φωτιστικών με κατάλληλα φωτιστικά υψηλής απόδοσης.</p>
Προϋπολογισμός	1.000.000,00€
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Η ενεργειακή αναβάθμιση του 9^{ου} Δημοτικού Σχολείου εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο της ενεργειακής αναβάθμισης των ενεργοβόρων δημόσιων κτιρίων, με σκοπό την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση. Επιπλέον, σκοπός είναι η αξιοποίηση του δυναμικού εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας στον κτιριακό τομέα, με τα κτίρια του Δημόσιου Τομέα να αποτελούν παράδειγμα για την κινητοποίηση όλης της οικονομίας.</p> <p>Τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα της δράσης αφορούν στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας των δημοσίων κτιρίων και στην παράλληλη μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ΑΠΕ στις υποδομές του δημόσιου τομέα, μέσω της υιοθέτησης ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων για ψύξη και θέρμανση χώρων και την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης, καθώς και μέσω εφαρμογής λοιπών τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Προστασία των φυσικών πόρων & ενίσχυση της αστικής ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Κωδικός ΠΠ: 045 «Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σε συμμόρφωση προς τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης»
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικείμενου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	<p>RCO19-Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση</p> <p>Μονάδα μέτρησης: τετραγωνικά μέτρα</p> <p>Τιμή στόχος: 1.200 τ.μ.</p>
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	<p>RCR29-Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου</p> <p>Μονάδα μέτρησης: τόνοι ισοδύναμου CO₂/έτος</p> <p>Τιμή στόχος : 0,7 τόνοι ισοδύναμου CO₂/έτος</p>
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Η πράξη συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση, με σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας στον κτιριακό τομέα, με τα κτίρια του Δημόσιου Τομέα να αποτελούν παράδειγμα για την κινητοποίηση όλης της οικονομίας.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου, συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Μετά την ολοκλήρωση του έργου, ο Δήμος Χανίων θα είναι ο αρμόδιος φορέας για την λειτουργία και συντήρηση όπως προκύπτει από το σχετικό νομικό πλαίσιο για τις αρμοδιότητες των Δήμων. Για το σκοπό αυτό θα προβαίνει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, μέσω των

	αρμοδίων υπηρεσιών του διασφαλίζοντας την λειτουργία και συντήρηση του έργου.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐
	Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, Ο Δήμος Χανίων είναι αρμόδιος φορέας για την υλοποίηση της Πράξης.
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐
	Απαιτείται επιπλέον : Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης από ιδιώτη μηχανικό για την κατάταξη του κτιρίου και άδεια μικρής κλίμακας για την τοποθέτηση των απαιτούμενων κριωμάτων ασφαλείας.
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Το έργο αναμένεται να υλοποιηθεί σε δεκαοκτώ (18) μήνες δεδομένου ότι οι εργασίες μπορούν να εκτελεστούν μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες. Ημ/νία Έναρξης: 06/2024 Ημ/νία Λήξης:12/2025
Προαπαιτούμενα–Περιορισμοί	Προαπαιτούμενα είναι η μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης και το ΠΕΑ της υφιστάμενης κατάστασης

Παρέμβαση / Δράση 1.3.2 Δράσεις προστασίας, διαχείρισης & αποκατάστασης του παράκτιου μετώπου από τη διάβρωση ακτών

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.3.2.1. ΣΤΕΡΕΩΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΥΜΑΤΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΠΙΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΡΟΜΑΧΩΝΑ ΜΟCΕΝΙΓΟ ΤΩΝ ΕΝΕΤΙΚΩΝ ΟΧΥΡΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΧΑΝΙΩΝ
Δικαιούχος	Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων
Κύριος Πράξης (Έργου)	Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων
Περιγραφή Πράξης	Λήψη μέτρων στερέωσης – αποκατάστασης και προστασίας από τον κυματισμό, του επιθαλάσσιου προμαχώνα Μοcεnιγο των ενετικών οχυρώσεων της παλιάς πόλης Χανίων και διαμόρφωσής του σε χώρο επίσκεψης και θέασης. Η λειτουργική επανένταξη των Ενετικών τειχών στο αστικό τοπίο, αποτελεί επιτυχημένη πρακτική για τα Χανιά, όπου, μετά από 30 σχεδόν χρόνια επεμβάσεων και παρά τα προβλήματα που επιδεινώνουν τη διατήρηση των οχυρωματικών κατασκευών, είναι θεαματική η αλλαγή στη μορφή τόσο των μνημειακών χώρων της Παλιάς Πόλης, όσο και της αντίληψης των πολιτών των Χανίων για το πολιτιστικό τοπίο και ειδικότερα για τις Ενετικές οχυρώσεις.

Προϋπολογισμός	1.380.000,00€
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Για το Δήμο Χανίων, η ανάδειξη αλλά και η προστασία του πλούσιου πολιτιστικού αποθέματος απέναντι στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής αποτελεί πολύ μεγάλη πρόκληση. Η αύξηση της στάθμης της θάλασσας αλλά και ο κίνδυνος που συνδέεται με το έντονο φαινόμενο της διάβρωσης των ακτών, θέτουν σε υψηλό κίνδυνο το σύνολο των υποδομών που βρίσκονται στο βόρειο παραθαλάσσιο μέτωπο.</p> <p>Το συγκεκριμένο έργο είναι ιδιαίτερα σημαντικό έχοντας ως στόχο αφενός την αποκατάσταση και προστασία από τον θαλάσσιο κυματισμό ενός εμβληματικού μνημείου των ενετικών οχυρώσεων που δεσπόζει στο παράκτιο μέτωπο της πόλης, αφετέρου τη δημιουργία ενός χώρου επίσκεψης, θέασης και ανάπαυσης των κατοίκων και των επισκεπτών της πόλης των Χανίων.</p> <p>Τα σωζόμενα τμήματα των Ενετικών οχυρώσεων που βρίσκονται εντός της πόλης των Χανίων, αποτελούν ένα ξεχωριστό κομμάτι της ιστορίας της πόλης. Η αποκατάσταση του προμαχώνα Mocenigo, θα αναδείξει σε μεγάλο βαθμό την ιστορικότητα των οχυρώσεων και θα επιτευχθεί αισθητική και λειτουργική τους αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής. Η ανάπλάσή θα ενισχύσει επιπλέον την επισκεψιμότητα της περιοχής. Σε συνδυασμό με την ανάπλαση του παραλιακού μετώπου της περιοχής Κουμ Καπί και την ανάπλαση της Ανατολικής Τάφρου η περιοχή θα αναδειχθεί ένα από τα σημαντικότερα κομμάτια της πολιτιστικής κληρονομιάς των Χανίων, σε πλήρη αρμονία με τις σύγχρονες αστικές χρήσεις της περιοχής ενώ δημιουργείται ένα πράσινο διευρυμένο και ολοκληρωμένο δίκτυο πολιτιστικής περιπατητικής διαδρομής, το οποίο διατρέχει τον αστικό ιστό και αναδεικνύει το ιστορικό – πολιτιστικό και αρχιτεκτονικό κεφάλαιο του Δήμου.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Προστασία των φυσικών πόρων & ενίσχυση της αστικής ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Κωδικός ΠΠ: 058 «Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικείμενου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO25-Αντιπλυμμηρικά έργα σε ακτές, όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάστηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα Μονάδα μέτρησης: χιλιόμετρα Τιμή Στόχος:0,5 χιλιόμετρα
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR37 - Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών) Μονάδα μέτρησης: άτομα Τιμή Στόχος : 53. 910 άτομα (Πληθυσμός Αστικής Περιοχής Δήμου Χανίων).
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις /	Η αποκατάσταση του προμαχώνα Mocenigo βρίσκεται σε απόλυτη συνέργεια με άλλα έργα, οι μελέτες των οποίων εκπονούνται από το Υπουργείο Πολιτισμού και τον Δήμο Χανίων, όπως η ανάπλαση της Ανατολικής Τάφρου, η αποκατάσταση του προμαχώνα Sabbionara, η

Πράξεις	αποκατάσταση του Ανατολικού Αναχώματος και του προμαχώνα Santa Lucia και η ανάπλαση του περιοχής Κουμ Καπί.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου, συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Η διασφάλιση της λειτουργίας του έργου αποτελεί ευθύνη του φορέα του έργου, συγκεκριμένα της Εφορείας Αρχαιοτήτων Χανίων.
Οριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐
	Ο προμαχώνας Mocenigo είναι στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐
	"Η υπ' αρ. πρωτ. ΥΑ ΥΠΠΟΑ 273789/14-06-2021 (ΑΔΑ: 9Α644653Π4-ΥΕΩ) με θέμα Έγκριση της αρχιτεκτονικής και στατικής μελέτης για την λήψη μέτρων στερέωσης – αποκατάστασης και προστασία του από τον κυματισμό, του επιθαλάσσιου προμαχώνα Mocenigo των ενετικών οχυρώσεων της Παλιάς πόλης Χανίων" με τα αντίστοιχα τεύχη δημοπράτησης.
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Η διάρκεια υλοποίησης της αποκατάστασης υπολογίζεται σε είκοσι τέσσερις μήνες (24) λόγω της δυσκολίας πρόσβασης του Επιπρομαχώνα στο μεγαλύτερο τμήμα του, εξαιτίας της θάλασσας. Ημ/νία έναρξης: 01/2025 Ημ/νία λήξης: 12/2026
Προαπαιτούμενα–Περιορισμοί	Δεν υπάρχουν, αφού έχουν εκδοθεί όλες οι απαιτούμενες μελέτες με τις απαραίτητες εγκρίσεις.

Παρέμβαση / Δράση 1.3.3 Ενίσχυση των μηχανισμών αντιμετώπισης σεισμικού κινδύνου

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.3.3.1. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΧΩΡΩΝ ΚΑΤΑΦΥΓΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ CH05 ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ ΣΕΛΙΝΟΥ & ΧΑΟΥ CH12
Δικαιούχος	Δήμος Χανίων
Κύριος Πράξης (Έργου)	Δήμος Χανίων
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δήμος Χανίων
Περιγραφή Πράξης	Αποτελεί μεταφερόμενο έργο από την ΣΒΑΑ 2014-2020. Το παρόν έργο αφορά εργασίες για τη διαμόρφωση και οργάνωση των χώρων καταφυγής με κωδικούς CH05 (Πλατεία Κολοκοτρώνη), CH12 (Πάρκο Σελίνου και Χάου). Η διαμόρφωση των χώρων αφορά στον απαραίτητο σχεδιασμό και κατασκευή υποδομών ώστε να πληρούν τα γενικά κριτήρια που θέτουν οι οδηγίες της πολιτικής προστασίας προκειμένου να μπορούν να λειτουργήσουν ως χώροι προσωρινής συνάθροισης κοινού μετά από σεισμό, για τους κατοίκους

	<p>της ευρύτερης περιοχής. Ο χώρος CH05 (Πλατεία Κολοκοτρώνη) έχει συνολικό εμβαδό 642,84 τ.μ., ενεργή επιφάνεια 585,81 τ.μ. και μπορεί να εξυπηρετήσει 293 άτομα. Ο χώρος CH12 (Πάρκο Σελίνου και Χάου) έχει συνολικό εμβαδό 383 τ.μ., ενεργή επιφάνεια 383τ.μ. και δύναται να εξυπηρετήσει 192 άτομα. Σήμερα οι χώροι αυτοί λειτουργούν ως πάρκα και η πρόταση στοχεύει στην βελτίωση της προσβασιμότητας προς τους χώρους, των περιοχών κίνησης και στάσης των χώρων αυτών, καθώς και την κατασκευή απαραίτητων εγκαταστάσεων για την εν δυνάμει χρήση τους ως χώροι καταφυγής (ενίσχυση υποδομών ύδρευσης-αποχέτευσης)</p>
Προϋπολογισμός	421.154,54€
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Η ύπαρξη σημείων συγκέντρωσης και χώρων καταφυγής ενισχύει την ετοιμότητα της πολιτικής προστασίας ως προς τον συντονισμό και τις δυνατότητες αντίδρασης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.</p> <p>Τα σημεία συγκέντρωσης επιλέγονται με βάση τα χαρακτηριστικά ασφαλείας τους και την ικανότητά τους να παρέχουν προστασία σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, όπως μετά από έναν ισχυρό σεισμό. Επιλέγονται περιοχές που είναι λιγότερο επιρρεπείς σε κινδύνους ή και διαθέτουν ειδικά μέτρα ασφαλείας. Η δημιουργία σημείων συγκέντρωσης επιτρέπει στις αρχές να παρέχουν πληροφορίες και οδηγίες στα κρίσιμα λεπτά μετά από μία μεγάλη φυσική καταστροφή. Βοηθά στην πρόληψη του χάους και διασφαλίζει ότι όλοι λαμβάνουν βασικές πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση έκτακτης ανάγκης, τις διαδικασίες εκκένωσης και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές ενημερώσεις.</p> <p>Τα σημεία συγκέντρωσης χρησιμεύουν επίσης ως χώροι συνάντησης όπου οι άνθρωποι μπορούν να συγκεντρωθούν πριν εκκενωθούν σε ασφαλέστερες περιοχές, διευκολύνοντας τον συντονισμό και διασφαλίζοντας ότι κανείς δεν θα μείνει πίσω. Μπορούν επίσης να λειτουργήσουν ως κέντρα διανομής βασικών πόρων, όπως τρόφιμα, νερό, ιατρικές προμήθειες και προσωρινή στέγαση. Ακόμα μπορεί να χρησιμοποιούνται ως μέρη για επανένωση με μέλη της οικογένειας που μπορεί να έχουν χωρίσει.</p> <p>Με την ύπαρξη χαρακτηρισμένων και λειτουργικών χώρων καταφυγής, οι διασώστες, τα μέσα έκτακτης ανάγκης και οι αρχές μπορούν γρήγορα να αξιολογήσουν τον αριθμό των ατόμων που επηρεάζονται και να καθορίσουν τις κατάλληλες ενέργειες αντίδρασης. Μπορούν να κατανείμουν αποτελεσματικά τους πόρους και να παρέχουν βοήθεια με βάση τις πληροφορίες που συγκεντρώνουν. Είναι ως εκ τούτου, κρίσιμος παράγοντας στον σχεδιασμό κάθε σχεδίου πολιτικής προστασίας.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Προστασία των φυσικών πόρων και ενίσχυση της αστικής ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής (Ενίσχυση των μηχανισμών αντιμετώπισης σεισμικού κινδύνου)
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Κωδικός ΠΠ: 061 «Πρόληψη και διαχείριση φυσικών κινδύνων μη σχετιζόμενων με το κλίμα (π.χ. σεισμοί) και κινδύνων που συνδέονται με ανθρώπινες δραστηριότητες (π.χ. τεχνολογικά ατυχήματα), συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων, υποδομών και βασισμένων στο οικοσύστημα προσεγγίσεων διαχείρισης καταστροφών»
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-

Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	PSO903 - Επενδύσεις σε εξοπλισμό Πολιτικής Προστασίας (μονάδα μέτρησης: ευρώ)
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR37 - Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από φυσικές καταστροφές που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή (εκτός των πλημμυρών και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών) Μονάδα μέτρησης: Άτομα Τιμή στόχος: 53. 910 άτομα (Πληθυσμός Αστικής Περιοχής Δήμου Χανίων).
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Η προτεινόμενη Πράξη λειτουργεί συμπληρωματικά με το υπάρχων δίκτυο χώρων καταφυγής στην ΠΠ
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου, συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Μετά την ολοκλήρωση του έργου, ο Δήμος Χανίων θα είναι ο αρμόδιος φορέας για την λειτουργία και συντήρηση όπως προκύπτει από το σχετικό νομικό πλαίσιο για τις αρμοδιότητες των Δήμων. Για το σκοπό αυτό θα προβαίνει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών του διασφαλίζοντας την λειτουργία, συντήρηση και καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☒
	Δεν απαιτείται
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐
	Μεταφερόμενο έργο (Στρατηγική ΒΑΑ Χανίων 2014-2020)
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Η διάρκεια υλοποίησης της Πράξης υπολογίζεται σε είκοσι τέσσερις μήνες (24) Ημ/νία έναρξης: 03/2022 Ημ/νία Λήξης: 02/2024
Προαπαιτούμενα-Περιορισμοί	Δεν υπάρχουν

4.1.2. ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2

Ειδικός Στόχος 2.1 Ενίσχυση/συμπλήρωση των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών

Παρέμβαση/ Δράση 2.1.1 Δράσεις για την ενίσχυση των υποδομών κοινωνικής μέριμνας

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	2.1.1.1. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΡΕΓΓΙΝΑ (ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ, ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΑΣΤΕΓΩΝ Κ.Α.).
Δικαιούχος	ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ
Κύριος Πράξης (Εργου)	ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ
Περιγραφή Πράξης	<p>Το έργο αφορά στην κατασκευή νέου πολυδύναμου κέντρου παροχής κοινωνικών υπηρεσιών.</p> <p>Περιλαμβάνει:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Την κατασκευή νέου κτιρίου εμβαδού περίπου 2.100τ.μ που θα στεγάσει δομές για την υποστήριξη ευάλωτων ομάδων και ειδικότερα: <ul style="list-style-type: none"> • Ανοικτό Κέντρο Ημέρας και Κοινωνικό Πλυντήριο • Υπνωτήριο αστέγων • Κοινωνικό Παντοπωλείο <p>Αλλά και τις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κέντρο Κοινότητας • Κοινωνική Υπηρεσία <ol style="list-style-type: none"> 2.Την προμήθεια του απαραίτητου λειτουργικού εξοπλισμού για το νέο κτίριο <p>Το κτίριο που θα κατασκευαστεί θα πληρεί τις εθνικές προδιαγραφές αλλά και τις σύγχρονες τάσεις στο σχεδιασμό των κοινωνικών δομών, θα είναι βιοκλιματικό με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας ώστε να μειώνει τα λειτουργικά έξοδα και να συμμετέχει στην προστασία του περιβάλλοντος, θα είναι πλήρως προσβάσιμο σε ΑμεΑ, θα προάγει την κοινωνικότητα και την επανένταξη των ευάλωτων ομάδων, την καλύτερη εξυπηρέτηση τους μέσω της συστέγασης των δομών με τις κοινωνικές υπηρεσίες και τη σύνδεση της δομής με την κοινωνία. Η χωροθέτησή του στο κέντρο της πόλης εξασφαλίζει την προσβασιμότητα και την επισκεψιμότητά του καθώς και την μετατροπή του σε σημείο αναφοράς για όλες τις ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες.</p> <p>Το έργο θα περιλαμβάνει όλες τις εργασίες οικοδομικές και Η/Μ για τη δημιουργία ενός σύγχρονου κτηρίου, λειτουργικού και ενταγμένου στο περιβάλλον.</p> <p>Η προμήθεια του εξοπλισμού αφορά ξενοδοχειακό, γραφείου, ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό και ό,τι είναι απαραίτητο για την ομαλή λειτουργία της δομής.</p>
Προϋπολογισμός	4.000.000,00€
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές /	Στόχος είναι η απρόσκοπτη εξυπηρέτηση ευπαθών ομάδων πληθυσμού των οποίων η συμμετοχή στην κοινωνική και οικονομική ζωή δυσχεραίνεται, είτε εξαιτίας σωματικής, ψυχικής, νοητικής ή

<p>σχέδια και πολιτικές</p>	<p>αισθητηριακής αναπηρίας, είτε ακόμα, εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων, τα οποία επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της τοπικής ή ευρύτερα περιφερειακής οικονομίας.</p> <p>Με τη δημιουργία αυτής της πολυδύναμης δομής, διασφαλίζεται μία ολιστική προσέγγιση στην αντιμετώπιση των αιτημάτων ευάλωτων πολιτών για το σύνολο των δυνητικών αιτημάτων τους.</p> <p>Επιπρόσθετα, με τη συγκέντρωση των κοινωνικών υπηρεσιών σε έναν κοινό χώρο, καθίσταται δυνατός ο βέλτιστος συντονισμός και εξορθολογισμός της παροχής υπηρεσιών. Διαφορετικά τμήματα ή φορείς μπορούν να συνεργαστούν πιο αποτελεσματικά, μειώνοντας τις επικαλύψεις των προσπαθειών και βελτιώνοντας τη συνολική αποτελεσματικότητα της παροχής υπηρεσιών. Αυτό οδηγεί σε ταχύτερους χρόνους απόκρισης και την απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των χρηστών των υπηρεσιών.</p> <p>Με την επανένταξη των ευάλωτων συμπολιτών μας επιτυγχάνεται συνολικότερο όφελος για την κοινωνία καθώς δίνοντας προτεραιότητα στην επανένταξη των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, οι κοινωνίες μπορούν να αντιμετωπίσουν συστημικά ζητήματα, να προωθήσουν τις ίσες ευκαιρίες και να εργαστούν για τη δημιουργία μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς και δικαιοσύνης. Τα οφέλη εκτείνονται πέρα από τα άτομα που επηρεάζονται άμεσα, επηρεάζοντας θετικά ολόκληρη την κοινότητα και ενισχύοντας μια αίσθηση συλλογικής ευημερίας και προόδου.</p>
<p>Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής</p>	<p>Ενίσχυση των υποδομών κοινωνικής μέριμνας</p>
<p>Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»</p>	<p>Κωδικός ΠΠ: 127 «Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα»</p>
<p>Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)</p>	<p>-</p>
<p>Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκρών) & Τιμές στόχος 2029</p>	<p>RCO70-Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής μέριμνας (εκτός της στέγασης)</p> <p>Μονάδα μέτρησης: 10.000 άτομα/έτος</p>
<p>Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029</p>	<p>RCR74-Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής μέριμνας</p> <p>Μονάδα μέτρησης: 1.000 χρήστες/ έτος , 5 εκσυγχρονισμένες εγκαταστάσεις κοινωνικής μέριμνας</p>
<p>Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις</p>	<p>Προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών, ο Δήμος Χανίων σχεδιάζει και υλοποιεί συναφή έργα όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανέγερση νέου ΚΗΦΗ στο χώρο του παλαιού νοσοκομείου Χανίων" • Ανέγερση νέου δημοτικού βρεφονηπιακού σταθμού στο χώρο του παλαιού νοσοκομείου Χανίων • Κατασκευή ραμπών και χώρων υγιεινής για την πρόσβαση και την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ σε σχολικές μονάδες • Αναβάθμιση/ συμπλήρωση του εργαστηριακού εξοπλισμού σε σχολεία α΄βαθμιας και β΄βαθμιας εκπαίδευσης για ισότιμη πρόσβαση ΑμεΑ • Επισκευές – συντηρήσεις σχολικών κτιρίων και αυλείων χώρων • Συνέχιση της λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας Χανίων Κοινότητας • Συνέχιση της λειτουργίας των Δομών Παροχής Αγαθών (κοινωνικό συσσίτια, παντοπωλείο)

	<ul style="list-style-type: none"> • Συνέχιση της λειτουργίας του Ξενώνα φιλοξενίας των γυναικών θυμάτων βίας. • Συνέχιση λειτουργίας του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) • Συνέχιση λειτουργίας ΚΔΑΠ και παιδικού - βρεφονηπιακού σταθμού
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου, συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Μετά την ολοκλήρωση του έργου, ο Δήμος Χανίων θα είναι ο αρμόδιος φορέας για την λειτουργία και συντήρηση όπως προκύπτει από το σχετικό νομικό πλαίσιο για τις αρμοδιότητες των Δήμων. Για το σκοπό αυτό θα προβαίνει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών του διασφαλίζοντας την λειτουργία και συντήρηση των κοινόχρηστων χώρων.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐
	Το ακίνητο ανήκει στο Δήμο και χρησιμοποιείται ανελλιπώς από τα τέλη του 19ου αιώνα. Λόγω της μη εύρεσης των συμβολαίων θα κατοχυρωθούν τίτλοι με δικαστική απόφαση. Η διαδικασία έχει ξεκινήσει.
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
	Η μελέτη για την κατασκευή του έργου και η εξασφάλιση όλων των απαραίτητων εγκρίσεων και αδειών, καθώς και η σύνταξη των τευχών δημοπράτησης έχει ανατεθεί με δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό σε σύμπραξη μελετητικών γραφείων και εκπονείται ήδη. Εκτιμώμενος χρόνος για την ολοκλήρωση και έγκριση των μελετών: έως 3/2025
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Διαδικασία δημοπράτησης έργου 6 μήνες Κατασκευή έργου 18 μήνες Προμήθεια εξοπλισμού 6 μήνες (η διαδικασία δημοπράτησης θα γίνει παράλληλα με την κατασκευή του έργου) Η διάρκεια υλοποίησης της αποκατάστασης υπολογίζεται σε τριάντα έξι (36) μήνες Προβλεπόμενη ημερομηνία έναρξης: 06/2024 Προβλεπόμενη ημερομηνία λήξης: 01/2027.
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	-

4.1.3. ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 3

Ειδικός Στόχος 3.1 Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ΜΜΕ

Παρέμβαση/ Δράση 3.1.1 Δράσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση & τη μείωση του περιβαλλοντικού/ενεργειακού αποτυπώματος των επιχειρήσεων ΣΒΑΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	3.1.1.1. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΡΓΑΣΙΩΝ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ
Δικαιούχος	ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ / ωφελούμενοι μπορεί να είναι μόνο ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης
Κύριος Πράξης (Έργου)	ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η πράξη περιλαμβάνει την ενίσχυση Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων της Περιοχής Παρέμβασης για την εφαρμογή μέτρων που θα συμβάλουν στην ενεργειακή τους απόδοση. Η ενεργειακή Αναβάθμιση και η μείωση της καταναλισκομένης ενέργειας θα προκύψει από την ενεργειακή αναβάθμιση εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, αναβάθμιση συστημάτων ψύξης/θέρμανσης, αναβάθμιση ή και ένταξη νέων υλικών και εξοπλισμού για τη μείωση των απωλειών ενέργειας, αναβάθμιση εξοπλισμού φωτισμού, κλπ, και με την εγκατάσταση και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης ενέργειας και διατάξεων αυτοματισμού καθώς και με την εγκατάσταση και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης ενέργειας και διατάξεων αυτοματισμού.</p> <p>Ενδεικτικά περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες δαπανών εξοπλισμού :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης συστήματος φωτισμού, εσωτερικού και εξωτερικού, όπως αντικατάσταση φωτιστικών σωμάτων από νέα τεχνολογίας LED, εγκατάσταση αυτοματισμών σύζευξης τεχνητού με φυσικό φωτισμό, εγκατάσταση αυτοματισμών μείωσης κατανάλωσης λόγω απουσίας / παρουσίας χρηστών. • Επεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε συστήματα θέρμανσης χώρων όπως αντικατάσταση λεβήτων από αντλίες θερμότητας, ενίσχυση θερμομόνωσης δικτύων διανομής, αντικατάσταση τερματικών μονάδων από νέες ενεργειακά αποδοτικότερες, • Επεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε συστήματα ψύξης χώρων όπως αντικατάσταση ψυκτών από νεότερης τεχνολογίας αντλίες θερμότητας ή ψύκτες, ενίσχυση θερμομόνωσης δικτύων διανομής, αντικατάσταση τερματικών μονάδων από νέες ενεργειακά αποδοτικότερες, • Επεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε συστήματα αερισμού χώρων όπως αντικατάσταση Κ.Κ.Μ. από νεότερης τεχνολογίας που διαθέτουν ανάκτηση της ενέργειας του απορριπτόμενου • Εγκατάσταση συστήματα αυτοματισμού, ελέγχου και διαχείρισης σε τοπικό αλλά σε κεντρικό επίπεδο • Συστήματα βελτίωσης ποιότητας ισχύος <p>Η τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα υλοποίησης των παρεμβάσεων προκύπτει από Ενεργειακό Έλεγχο σύμφωνα με την έννοια του Ν.4342/15 που διενεργείται από Ενεργειακό Ελεγκτή εγγεγραμμένο στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών.</p> <p><u>Ενδεικτικές κατηγορίες επιχειρήσεων:</u> Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς του τουρισμού, των υπηρεσιών και του εμπορίου .</p> <p><u>Η δράση εμπίπτει στο καθεστώς DEMINIMIS.</u></p>

	<u>ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ</u>
	<p>Οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής μιας επιχείρησης στη Δράση είναι οι ακόλουθες</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να έχει συσταθεί έως επιχείρηση, με επιλέξιμο για τη Δράση ΚΑΔ μέχρι 31/12/2022. - Να έχει κλείσει πριν την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης χρηματοδότησης τουλάχιστον δύο (2) διαχειριστικές χρήσεις δωδεκάμηνης διάρκειας. - Να δραστηριοποιείται Αποκλειστικά στην Περιοχή Παρέμβασης. - Να απασχολεί έως 2 ΕΜΕ το διαχειριστικό έτος Πριν την υποβολή της Αίτησης. - Να έχει την ιδιότητα της Πολύ μικρής Επιχείρησης σύμφωνα με το Παράρτημα V Ορισμός των ΜΜΕ της σύστασης της ΕΕ 2003/361/ΕΚ, λαμβανομένων υπόψη των όρων για τη διατήρηση της ιδιότητας αυτής - Να λειτουργεί νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο αδειοδοτικό έγγραφο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους.
Προϋπολογισμός	500.000,00€
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης αλλά και γενικά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι οι χαμηλές ενεργειακές αποδόσεις που παρουσιάζουν. Αυτό σχετίζεται τόσο με την παλαιότητα πολλές φορές των κτηριακών υποδομών αλλά και στην παλαιότητα του ενεργειακού τους εξοπλισμού. Λαμβάνοντας υπόψη την ραγδαία αύξηση του ενεργειακού κόστους οι επιχειρήσεις αυτές έχουν ακόμα μεγαλύτερες ανάγκες για βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης, δεδομένης της χαμηλής οργάνωσης που παρουσιάζουν και την αδυναμία αυτοματοποίησης διαδικασιών αλλά και της δυσκολίας πρόσβασης σε χρηματοδότηση για τις απαιτούμενες παρεμβάσεις.</p> <p>Η πράξη συνάδει με δράσεις που στοχεύουν στην εφαρμογή της πράσινης μετάβασης και σχετίζεται με τους ακόλουθους στόχους για το κλίμα και το περιβάλλον που ορίζονται στον κανονισμό ΕΕ 2020/852</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ο περιορισμός της κλιματικής αλλαγής ➤ προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή ➤ μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία <p>Επιπλέον, ευθυγραμμίζεται με μια σειρά πρόσφατων οδηγιών και κανονισμών της ΕΕ που έχουν εναρμονιστεί στο ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο όπως το 2010/27 (Οδηγία για την ενεργειακή απόδοση), 2918/844 (Οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων), 2018/2001 (Σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, οδηγία 2018/1999 (Κανονισμός για τη Διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και τη Δράση για το Κλίμα) κ.λπ.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ΜΜΕ
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Κωδικός ΠΠ: 062 «Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ ή στις μεγάλες επιχειρήσεις και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης»
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικείμενου Δράσης (Δείκτες Εκρών)	RC002-Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις Μονάδα μέτρησης : επιχειρήσεις

& Τιμές στόχος 2029	Τιμή στόχος : 100
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	Δείκτης Αποτελέσματος : PSR999 - RCR29 - Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου Μονάδα μέτρησης : τόνοι ισοδύναμου CO ₂ /έτος Τιμή στόχος : 0,4 tn CO ₂ /έτος
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Η πράξη βρίσκεται σε άμεση συσχέτιση με άλλες παρεμβάσεις που υλοποιούνται ή πρόκειται να υλοποιηθούν στην Περιοχή . Συγκεκριμένα η πράξη βρίσκεται σε συσχέτιση με την ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1 (ΕΤΠΑ) του ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ 2021-27: Προώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της επιχειρηματικότητας καθώς και του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» του ΕΣΠΑ 2021-2027, Προτεραιότητα 2 «Ενίσχυση επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021 – 2027 και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο 1.iii: «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων». Στο πλαίσιο των παραπάνω προτεραιοτήτων ενθαρρύνονται επενδυτικά σχέδια που στοχεύουν στην αξιοποίηση και ανάπτυξη συγχρόνων τεχνολογιών, στην αναβάθμιση των παραγόμενων προϊόντων ή/ και παρεχόμενων υπηρεσιών και εν γένει δραστηριοτήτων τους, πριμοδοτώντας ενέργειες οι οποίες αξιοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες, υποδομές και βέλτιστες πρακτικές σε θέματα ενεργειακής αναβάθμισης και κυκλικής οικονομίας.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η πράξη θα υλοποιηθεί με την βοήθεια ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΕΦ) . Προτείνεται η χρήση του απλοποιημένου κόστους και της άμεσης αξιολόγησης .
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στην Πράξη αυτή θα δεσμεύονται από τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις της προκήρυξης και αρμόδιος για την παρακολούθηση θα είναι ο ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΕΦ) ενδιάμεσος φορέας που θα οριστεί.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☒
	Για την Υλοποίηση της Πράξης δεν απαιτείται η εξασφάλιση ιδιοκτησιακού καθεστώτος .
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Δεν απαιτείται η έκδοση κάποιας αδειοδότησης η άλλης διαδικασίας . Η πράξη θα υλοποιηθεί με την βοήθεια ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΕΦ) που θα καταστήσει την σχετική πρόσκλησης, τους όρους συμμετοχής , τα κριτήρια αξιολόγησης και όλα όσα προβλέπονται σε πράξεις κρατικών ενισχύσεων
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Έναρξη πράξης : 01/2024 Λήξη Πράξης : 12/2026 Διάρκεια σε μήνες : 36
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	

ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ
Δικαιούχος	ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ
Κύριος Πράξης (Εργου)	ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η Πράξη περιλαμβάνει την τεχνική βοήθεια προς τον Δήμο Χανίων για την εκπόνηση και υλοποίηση της Στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027 και περιλαμβάνει 2 υποέργα :</p> <p>Υποέργο 1 : Παροχή τεχνικής Στήριξης για την εκπόνηση και υποβολή της Στρατηγικής ποσού 24.800,00 ευρώ</p> <p>Υποέργο 2 : Παροχή τεχνικής στήριξης για την παρακολούθηση, υλοποίηση και αξιολόγηση της στρατηγικής ποσού 75.200,00 ευρώ</p> <p>Το υποέργο 1 περιλαμβάνει την Υπηρεσία: Εμπειρογνομosύνη για την υποστήριξη στο σχεδιασμό και την υποβολή και υποβολή φακέλου πρότασης Στρατηγικής ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) 2021 -2027 Δήμου Χανίων, στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου», του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027, η οποία ανατέθηκε από τον Δήμο Χανίων σε εξωτερικό συνεργάτη/ ειδικό εμπειρογνώμονα.</p> <p>Το υποέργο 2 περιλαμβάνει υπηρεσίες για την υποστήριξη της ωρίμανσης, την παρακολούθηση της υλοποίησης και την αξιολόγηση της στρατηγικής ΒΑΑ και των έργων αυτής-στην οποία περιλαμβάνονται:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η υποστήριξη κατά τις διαδικασίες υποβολής , διαχείρισης και υλοποίησης έργων της ΣΒΑΑ. 2. Η υποστήριξη της σύνταξης εγγράφων τεκμηρίωσης σκοπιμότητας ή και συνάφειας με την ΣΒΑΑ σύμφωνα και με τις απαιτήσεις της εκάστοτε πρόσκλησης υποβολής προτάσεων χρηματοδότησης. 3. Η ενημέρωση και υποστήριξη για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή και τήρηση των νέων διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 4. Η προετοιμασία και υλοποίηση των διαγωνιστικών διαδικασιών για την ανάθεση των έργων (σύνταξη σχεδίων διακηρύξεων, διενέργεια διαγωνισμών) και των Υποέργων των έργων της ΣΒΑΑ, σε συνεργασία με τον εκάστοτε δικαιούχο. 5. Η συμπλήρωση των τυποποιημένων εντύπων, στην καταχώρηση δεδομένων παρακολούθησης και διαχείρισης των έργων και της ΣΒΑΑ στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) 6. Η παρακολούθηση και αξιολόγηση της προόδου υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των έργων και κατάρτιση αναφορών ανά τρίμηνο, με γνωμοδοτήσεις ή προτάσεις αναφορικά με τις εντοπιζόμενες αποκλίσεις και τη λήψη διορθωτικών μέτρων. 7. Η παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του συνόλου της στρατηγικής ΣΒΑΑ του Δήμου Χανίων και η υποστήριξη τυχόν τροποποιήσεων/επικαιροποιήσεων αυτής.

	<p>8. Η ενδιάμεση και τελική αξιολόγηση της ΣΒΑΑ και ο υπολογισμός των αποτελεσμάτων και των δεικτών αυτής.</p> <p>Ο Σύμβουλος υλοποίησης θα παρέχει υπηρεσίες εξειδικευμένης εμπειρογνωμοσύνης, τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης, συμβάλλοντας στην ορθή εκτέλεση του έργου παρακολουθώντας την πρόοδο της ΣΒΑΑ, και την πορεία εργασιών, προτείνοντας λύσεις, συμβάλλοντας ενεργά στην εύρυθμη υλοποίηση των συμβάσεων των Έργων/υποέργων, καθώς επίσης και συντάσσοντας τις απαιτούμενες εκθέσεις προόδου και τυχόν διορθωτικών ενεργειών σύμφωνα με το ισχύον Θεσμικό Πλαίσιο.</p>
Προϋπολογισμός	<p>100.000,00€</p> <p>Υποέργο 1 : Παροχή τεχνικής Στήριξης για την εκπόνηση και υποβολή της Στρατηγικής ποσού 24.800,00 ευρώ</p> <p>Υποέργο 2 : Παροχή τεχνικής στήριξης για την παρακολούθηση και υλοποίηση της στρατηγικής ποσού 75.200,00 ευρώ</p>
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Η υλοποίηση της δράσης κρίνεται απαραίτητη για την άρτια υποβολή εκτέλεση και υλοποίηση της στρατηγικής σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Η υλοποίηση της δράσης συμβάλει στην υλοποίηση όλων των στόχων της στρατηγικής</p>
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	<p>Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36(4)</p>
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικείμενου Δράσης (Δείκτες Εκρών) & Τιμές στόχος 2029	<p>RC075 Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται</p> <p>Μονάδα μέτρησης: Συμβολή στις στρατηγικές</p> <p>Τιμή Στόχος 1</p>
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	<p>PSR999 Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων</p> <p>Μονάδα μέτρησης: Άτομα</p> <p>Τιμή στόχος: 53. 910 άτομα (Πληθυσμός Αστικής Περιοχής Δήμου Χανίων).</p>
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	<p>Η παρούσα δράση εναρμονίζεται πλήρως με τις αρχές των προτεραιοτήτων του ΠΕΠ Κρήτης σε ζητήματα τεχνικής βοήθειας</p>
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	<p>Η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου, συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.</p>
Τεκμηρίωση της	<p>Δεν απαιτείται</p>

Διασφάλισης Λειτουργίας	
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☒
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Έναρξη 01/01/2024 Λήξη 31/12/2027
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	

Προβολή και Δημοσιότητα της Στρατηγικής

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ
Δικαιούχος	Δήμος Χανίων
Κύριος Πράξης (Έργου)	Δήμος Χανίων
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δήμος Χανίων
Περιγραφή Πράξης	<p>Η πράξη αφορά σε ενέργειες δημοσιότητας, προβολής και ευαισθητοποίησης του στοχοθετούμενου κοινού σχετικά με τη Στρατηγική ΒΑΑ Δήμου Χανίων 2021-2027, και της συμβολής της στην ενίσχυση της οικονομίας, στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής και στη βελτίωση της ποιότητας των πολιτών αλλά και των επισκεπτών της πόλης των Χανίων. Ενδεικτικές δράσεις που προγραμματίζονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενέργειες διάχυσης στα ΜΜΕ (Δελτία τύπου, Συνεντεύξεις Τύπου, Road Trip κα) • Παραγωγή έντυπου ενημερωτικού υλικού (λευκώματα, φυλλάδια, αφίσες, χάρτες κ.α.) • Επικαιροποίηση και εμπλουτισμός της ιστοσελίδας της Στρατηγικής ΒΑΑ 2014 – 2020 https://baa.chania.gr/ • Καμπάνια στα Κοινωνικά Δίκτυα • Προγραμματισμός και διοργάνωση ανοικτής ημερίδας <p>Η υλοποίηση του επικοινωνιακού σχεδίου διακρίνεται στις ακόλουθες 3 φάσεις:</p> <p>Φάση Α: Γενική πληροφόρηση για το Σχέδιο Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Χανίων</p> <p>Φάση Β: Εξειδικευμένη πληροφόρηση για επιμέρους δράσεις/έργα και δικτύωση των φορέων</p> <p>Φάση Γ: Εξειδικευμένη πληροφόρηση για επιμέρους δράσεις/έργα και δικτύωση των φορέων.</p>

Προϋπολογισμός	37.200,00€
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Οι δικαιούχοι που υλοποιούν έργα ΣΒΑΑ οφείλουν να ενημερώσουν το ευρύ κοινό και τους στοχευόμενους ωφελούμενους, για τους σκοπούς και τα αποτελέσματα των συγχρηματοδοτούμενων έργων και συνολικά της Στρατηγικής.</p> <p>Η οργάνωση της επικοινωνιακής στρατηγικής, βασίζεται στην συνέργεια, στην συμπληρωματικότητα και τη μέγιστη δυνατή ομοιογένεια, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις του Οδηγού Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021- 2027, της στρατηγικής επικοινωνίας του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 και τις ενέργειες συνεργαζόμενων φορέων και δικαιούχων, με στόχο την μεγιστοποίηση του επικοινωνιακού αποτελέσματος.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Βασικός σκοπός του επικοινωνιακού σχεδίου είναι η προβολή της Στρατηγικής ΒΑΑ και της συμβολής της στην ενίσχυση της οικονομίας, στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής και στη βελτίωση της ποιότητας των πολιτών αλλά και των επισκεπτών της πόλης των Χανίων.
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36(4)
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκρών) & Τιμές στόχος 2029	<p>RC075 Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται</p> <p>Μονάδα μέτρησης: Συμβολή στις στρατηγικές</p> <p>Τιμή Στόχος 1</p>
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	<p>PSR999 Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων</p> <p>Μονάδα μέτρησης: Άτομα</p> <p>Τιμή στόχος: 53. 910 άτομα (Πληθυσμός Αστικής Περιοχής Δήμου Χανίων).</p>
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Η παρούσα πράξη συμβάλει στην πληροφόρηση και επικοινωνία όλων των παρεμβάσεων της ΣΒΑΑ.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου, συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Δεν απαιτείται
Ωριμότητα υλοποίησης	<p>Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☒</p>
	<p>Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐</p>

Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Έναρξη 01/01/2024 Λήξη 31/12/2027
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	Δεν υπάρχουν.

4.2 ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ / ΕΡΓΩΝ

Παρουσιάζεται ο συνολικός χρονοπρογραμματισμός των προβλεπόμενων πράξεων/έργων ανά Άξονα και Ειδικό Στόχο της Στρατηγικής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ/ΕΡΓΩΝ

Άξονας Στρατηγικής	Ειδ. Στόχος Στρατηγικής	Παρέμβαση / Δράση	Πράξη/Έργο	Ε = έναρξη, Π = περάτωση											
				2023		2024		2025		2026		2027			
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B		
1	1.1	1.1.1.	1.1.1.1 Μελέτη Αποκατάστασης και επανάχρησης της Βίλας ΣΒΑΡΤΣ στη Χαλέπα Χανίων			E		Π							
			1.1.1.2 Μελέτη αποκατάστασης και επανάχρησης της Βίλας ΠΩΛΟΓΙΩΡΓΗ στην Αμπεριά Χανίων			E		Π							
			1.1.1.3 Μελέτη Ανάπλασης Ανατολικής Τάφρου			E		Π							
		1.1.2.	1.1.2.1 Αποκατάσταση και επανάχρηση της Βίλας ΣΒΑΡΤΣ στη Χαλέπα Χανίων						E					Π	
			1.1.2.2 Αποκατάσταση και επανάχρηση της Βίλας ΠΩΛΟΓΙΩΡΓΗ στην Αμπεριά Χανίων						E					Π	
			1.1.2.3 Ανάπλαση Ανατολικής Τάφρου (Μελέτη και τεχνικό έργο)			E								Π	
	1.2	1.2.1.	1.2.1.1 Ανάπλαση περιοχής Ταμπακαριών					Π							
			1.2.1.2 Διαμόρφωση πράσινης Διαδρομής και Ποδηλατόδρομου στον άξονα των οδών Χατζημυχάλη Γιάνναρη, Σκαλίδη και Πειραιώς του Δήμου Χανίων Φάση Β΄					Π							
			1.2.1.3 Ανάπλαση παραλιακής ζώνης Κουμ Καπί					E						Π	
		1.2.2.	1.2.2.1 Διαμόρφωση οδού Τζανακάκη σε δρόμο ήπιας κυκλοφορίας με ποδηλατόδρομο						E				Π		
			1.2.2.2 Δημιουργία ποδηλατόδρομου στην οδό Κισσάμου					E						Π	
			1.3.1.	1.3.1.1. Ενεργειακή αναβάθμιση 9ου Δημοτικού σχολείου					E				Π		
	1.3	1.3.2.	1.3.2.1. Στερέωση – αποκατάσταση και προστασία από τον κυματισμό του επιθαλάσσιου Προμαχώνα ΜΟCENIGO των ενετικών οχυρώσεων της Παλιάς Πόλης Χανίων					E						Π	
			1.3.3.1. Διαμόρφωση χώρων καταφυγής πληθυσμού στην Πλατεία Κολοκοτρώνη CH05 και στο πάρκο Σελίνου & Χάου CH12				Π								
		2	2.1	2.1.1	2.1.1.1 Κατασκευή πολυδύναμου δημοτικού κέντρου κοινωνικών δομών και υπηρεσιών Ρεγγίνα (κοινωνικές υπηρεσίες, κοινωνικό εστιατόριο, καταφύγιο αστέγων κ.α.).					E					Π

Άξονας Στρατηγικής	Ειδ. Στόχος Στρατηγικής	Παρέμβαση / Δράση	Πράξη/ Έργο	Ε = έναρξη, Π = περάτωση											
				2023		2024		2025		2026		2027			
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B		
3.	3.1	3.1.1	3.1.1.1 Επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων για Παροχή κινήτρων σε επιχειρήσεις για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, υποδομών και διεργασιών, σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης.			E					Π				

5. ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ								
Άξονας	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ / ΕΡΓΑ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		Κωδικός Πεδίου παρέμβασης
						Πρόγραμμα / Πηγή χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγ/τος	
1.	1.1.	1.1.1	1.1.1.1 Μελέτη Αποκατάστασης και επανάχρησης της Βίλας ΣΒΑΡΤΣ στη Χαλέπα Χανίων	308.173,96	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	166
			1.1.1.2 Μελέτη αποκατάστασης και επανάχρησης της Βίλας ΠΩΛΟΓΙΩΡΓΗ στην Αμπεριά Χανίων	280.241,20	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	166
		1.1.2	1.1.2.1 Αποκατάσταση και επανάχρηση της Βίλας ΣΒΑΡΤΣ στη Χαλέπα Χανίων	1.700.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	166
			1.1.2.2 Αποκατάσταση και επανάχρηση της Βίλας ΠΩΛΟΓΙΩΡΓΗ στην Αμπεριά Χανίων	1.476.419,39	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	166
			1.1.2.3 Ανάπλαση Ανατολικής Τάφρου (μελέτη και τεχνικό έργο)	687.477,58	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	166
			1.1.2.4 Αποκατάσταση διατηρητέου κτιρίου στην οδό Τζανακάκη για την εγκατάσταση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Χανίων.	1.000.000,00	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τ.Α /ΥΠΕΣ/ΠΔΕ /ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ/ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΣΠΑ 2021-2027		
			1.1.2.5 Προστασία και ανάδειξη του ανατολικού αναχώματος της Παλιάς Πόλης των Χανίων (ανάπλαση, ανάχωμα, προμαχώνες)	6.000.000,00	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τ.Α /ΥΠΕΣ/ΠΔΕ /ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ/ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΣΠΑ 2021-2027		
			1.1.2.6 Προστασία, αποκατάσταση του επιπρομαχώνα του Αγίου Δημητρίου.	2.000.000,00	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τ.Α /ΥΠΕΣ/ΠΔΕ /ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ/ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΣΠΑ 2021-2027		
			1.1.2.7 Πλακόστρωση του Ενετικού Λιμένα	10.000.000,00	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τ.Α /ΥΠΕΣ/ΠΔΕ /ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ/ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΣΠΑ 2021-2027		
			1.1.2.8 Αποκατάσταση Νεωρίων	15.000.000,00	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τ.Α /ΥΠΕΣ/ΠΔΕ /ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ/ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΣΠΑ 2021-2027		

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ									
Άξονας	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ / ΕΡΓΑ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		Κωδικός Πεδίου παρέμβασης	
						Πρόγραμμα / Πηγή χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγ/τος		
1.2.		1.1.3.	1.1.3.1 Διαμόρφωση ισογείου Ηρώων Πολυτεχνείου σε αίθουσα πολλαπλών πολιτιστικών λειτουργιών όπως η φιλοξενία της συλλογής Φραγκάκη, του αρχείου εφημερίδων της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, αναγνωστήριο, κλπ.	2.000.000,00	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τ.Α /ΥΠΕΣ/ΠΔΕ /ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ/ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΣΠΑ 2021-2027			
		1.1.4	1.1.4.1 Ψηφιακές εφαρμογές προβολής για την αναβάθμιση της εμπειρίας των επισκεπτών	300.000,00	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τ.Α /ΥΠΕΣ/ΠΔΕ /ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ/ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΣΠΑ 2021-2027			
	1.2.1.		1.2.1.1.	1.2.1.1. Ανάπλαση περιοχής Ταμπακαριών	1.789.012,05	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	079
			1.2.1.2.	1.2.1.2. Διαμόρφωση πράσινης Διαδρομής και Ποδηλατόδρομου στον άξονα των οδών Χατζημιχάλη Γιάνναρη, Σκαλίδη και Πειραιώς του Δήμου Χανίων Φάση Β'	377.441,28	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	079
			1.2.1.3.	1.2.1.3. Ανάπλαση παραλιακής ζώνης Κουμ Καπί	8.562.880,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	079
			1.2.1.4.	1.2.1.4. Διαμόρφωση Περιβάλλοντος Χώρου Δημοτικού parking	300.000,00	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τ.Α /ΥΠΕΣ/ΠΔΕ /ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ		
			1.2.1.5.	1.2.1.5. Ανάπλαση Σελίνου	3.000.000,00	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τ.Α /ΥΠΕΣ/ΠΔΕ /ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ		
			1.2.1.6.	1.2.1.6. Ανάπλαση κάτω Κουμ Καπί	5.000.000,00	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τ.Α /ΥΠΕΣ/ΠΔΕ /ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ		
			1.2.1.7.	1.2.1.7. Ανάπλαση της πλατείας Δημοτικής Αγοράς	2.000.000,00	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τ.Α /ΥΠΕΣ/ΠΔΕ /ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ		
	1.2.2.		1.2.2.1.	1.2.2.1. Διαμόρφωση οδού Τζανακάκη σε δρόμο ήπιας κυκλοφορίας με ποδηλατόδρομο	1.000.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	083
			1.2.2.2.	1.2.2.2. Δημιουργία ποδηλατόδρομου στην οδό Κισσάμου	2.380.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	083
			1.2.2.3.	1.2.2.3. Δημιουργία ποδηλατόδρομου στην οδό Παπανδρέου	2.000.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2028	RSO5.1	083
			1.2.2.4.	1.2.2.4. Επέκταση δικτύου ποδηλατοδρόμων	3.000.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	083
			1.2.2.5.	1.2.2.5. Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διαχείρισης κινητικότητας	1.000.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	083

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ								
Άξονας	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ / ΕΡΓΑ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		Κωδικός Πεδίου παρέμβασης
						Πρόγραμμα / Πηγή χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγ/τος	
			1.2.2.6. Δράσεις ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης για τη βιώσιμη αστική κινητικότητα	120.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	083
	1.3.	1.3.1.	1.3.1.1. Ενεργειακή αναβάθμιση 9ου Δημοτικού σχολείου	1.000.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	045
			1.3.1.2. Ενεργειακή αναβάθμιση Ε' Παιδικού Σταθμού	1.000.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	045
			1.3.1.3. Δράσεις ενημέρωσης ευαισθητοποίησης για την εξοικονόμηση ενέργειας και την μείωση εκπομπών CO2 (προμήθεια εξοπλισμού, λοιπές δράσεις)	500.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO2.1	045
		1.3.2.	1.3.2.1. Στερέωση – αποκατάσταση και προστασία από τον κυματισμό του επιθαλάσσιου Προμαχώνα ΜΟCΕΝΙGΟ των ενετικών οχυρώσεων της Παλιάς Πόλης Χανίων	1.380.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	058
			1.3.2.2. Προστασία, ανάδειξη και διαμόρφωση του παραλιακού μετώπου της ακτής Κανάρη	3.000.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO2.4	058
		1.3.3.	1.3.3.1. Διαμόρφωση χώρων καταφυγής πληθυσμού στην Πλατεία Κολοκοτρώνη CH05 και στο πάρκο Σελίνου & Χάου CH12	421.154,54	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	061
		1.3.4.	1.3.4.1 Ενημέρωση/ευαισθητοποίηση του πληθυσμού για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών (προμήθεια/εξοπλισμός/λοιπές δράσεις)	500.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO2.4	058
		1.3.5.	1.3.5.1 Προμήθεια και εγκατάσταση ψηφιακών υδρομέτρων	1.000.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO2.5	062
			1.3.5.2 Βελτίωση υποδομών δικτύων	2.000.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO2.5	062
		1.3.6.	1.3.6.1 Υποδομές και εξοπλισμός ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης απορριμμάτων	1.500.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	067
2.	2.1.	2.1.1	2.1.1.1 Κατασκευή πολυδύναμου δημοτικού κέντρου κοινωνικών δομών και υπηρεσιών Ρεγγίνα (κοινωνικές υπηρεσίες, κοινωνικό εστιατόριο, καταφύγιο αστέγων κ.α.).	4.000.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	127
			2.1.1.2 Ανέγερση νέου ΚΗΦΗ στο χώρο του παλαιού νοσοκομείου Χανίων	3.000.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO4.5	127

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ								
Άξονας	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ / ΕΡΓΑ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		Κωδικός Πεδίου παρέμβασης
						Πρόγραμμα / Πηγή χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγ/τος	
		2.1.2	2.1.2.1 Ανέγερση νέου δημοτικού βρεφονηπιακού σταθμού στο χώρο του παλαιού νοσοκομείου Χανίων	2.000.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO4.2	121
		2.1.3	2.1.3.1 Κατασκευή ραμπών και χώρων υγιεινής για την πρόσβαση και την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ σε σχολικές μονάδες	2.500.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO4.2	122
			2.1.3.2 Αναβάθμιση/ συμπλήρωση του εργαστηριακού εξοπλισμού σε σχολεία α' βαθμιας και β' βαθμιας εκπαίδευσης για ισότιμη πρόσβαση ΑμεΑ	1.000.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO4.2	122
			2.1.3.3 Επισκευές – συντηρήσεις σχολικών κτιρίων και αύλειων χώρων	4.000.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO4.2	122
		2.1.4	2.1.4.1 Συνέχιση της λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας Χανίων Κοινότητας	500.000,00	ΕΚΤ +	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	ESO4.11	158
			2.1.4.2 Συνέχιση της λειτουργίας των Δομών Παροχής Αγαθών (κοινωνικό συσσίτια, παντοπωλείο,)	500.000,00	ΕΚΤ +	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	ESO4.11	158
			2.1.4.3 Συνέχιση της λειτουργίας του Ξενώνα φιλοξενίας των γυναικών θυμάτων βίας.	500.000,00	ΕΚΤ +	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	ESO4.11	159
			2.1.4.4 Συνέχιση λειτουργίας του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)	500.000,00	ΕΚΤ +	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	ESO4.11	159
			2.1.4.5 Συνέχιση λειτουργίας ΚΔΑΠ και παιδικού - βρεφονηπιακού σταθμού	500.000,00	ΕΚΤ +	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	ESO4.11	148
	2.2	2.2.1	2.2.1.1 Δράσεις συμβουλευτικής – κατάρτισης – πιστοποίησης - πρακτικής άσκησης - mentoring ανέργων και ευπαθών κοινωνικών ομάδων	500.000,00	ΕΚΤ +	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	ESO4.1	134
	2.3	2.3.1	2.3.1.1 Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων υφιστάμενων και νέων ΚΑΛΟ σε τομείς προτεραιότητας της RIS3Crete	600.000,00	ΕΚΤ +	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	ESO4.1	138

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Χανίων 2021-2027

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ								
Άξονας	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ / ΕΡΓΑ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		Κωδικός Πεδίου παρέμβασης
						Πρόγραμμα / Πηγή χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγ/τος	
3	3.1.	3.1.1	3.1.1.1 Επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων για Παροχή κινήτρων σε επιχειρήσεις για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, υποδομών και διεργασιών, σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	500.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	40
	3.2	3.2.1	3.2.1.1 Υλοποίηση καινοτόμων επιχειρηματικών σχεδίων για την προαγωγή και τη δημιουργία καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και διεργασιών στους τομείς προτεραιότητας της της RIS3Crete	600.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO1.3	024
		3.2.2	3.2.2.1 Επιχορήγηση επιχειρηματικών σχεδίων για την ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών που στοχεύουν στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων	300.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO1.3	024
		3.2.3	3.2.3.1 Δράσεις συμβουλευτικής, κατάρτισης και διαρθρωτικών σχεδίων για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜμΕ της ευρύτερης περιοχής ΣΒΑΑ.	300.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO1.3	024
	3.3	3.3.1	3.3.1.1 Δράσεις συμβουλευτικής, καθοδήγησης και επιχορήγησης για την δημιουργία νέων επιχειρήσεων στους τομείς της RISCrete	300.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO1.3	024
Τεχνική Βοήθεια	Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση ΣΒΑΑ 2021-2027		Προετοιμασία και Υποβολή της Στρατηγικής-Τεχνική υποστήριξη για την Υλοποίηση της Στρατηγικής	100.000,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027		180
	Πληροφόρηση και επικοινωνία ΣΒΑΑ 2021-2027		Δημοσιότητας και προβολή της Στρατηγικής	37.200,00	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027		179
ΣΥΝΟΛΟ Στρατηγικής				105.820.000,00				
Συνολο έργων ΣΒΑΑ 2021-2027				26.000.000,00				

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Χανίων 2021-2027

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ								
Άξονας	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ / ΕΡΓΑ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		Κωδικός Πεδίου παρέμβασης
						Πρόγραμμα / Πηγή χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγ/τος	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠ ΚΡΗΤΗΣ ΠΛΗΝ ΣΒΑΑ				31.820.000,00				
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΙΠΩΝ ΠΗΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ				48.000.000,00				

Αιτιολόγηση της ανάγκης για συμπληρωματική χρηματοδότηση από άλλα Προγράμματα / Πηγές Χρηματοδότησης

Το σύνολο της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Χανίων για την περίοδο 2021-2027 για τα σχεδιαζόμενα έργα με βάση τις ανάγκες της περιοχής ανέρχονται σε **105.600.000,00 ευρώ**.

Τα έργα που προτείνονται για χρηματοδότηση στον ειδικό στόχο **RSO5.1** «Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές» του ΕΠ Κρήτη 2021-2027 ανέρχονται σε **26.000.000,00 ευρώ** ενώ **δυναμικά** ποσό έως και 31.600.000,00 ευρώ δύναται να ενταχτεί και σε άλλους ειδικούς στόχους του ΕΠ Κρήτη 2021-2027 .

Το υπόλοιπο ποσό της τάξεως **των 48.000.000,00** ευρώ θα πρέπει να αναζητηθεί από λοιπούς χρηματοδοτικούς πόρους και πηγές της τρέχουσας προγραμματικής Περιόδου 2021-2027.

Όπως έχει αναφερθεί αναλυτικά τόσο στην υφιστάμενη κατάσταση όσο και στο κεφάλαιο με τις προκλήσεις , η Περιοχής Παρέμβασης έχει ανάγκη από μικρά και μεγάλα έργα τόσο στον τομέα των υποδομών και του περιβάλλοντος όσο και σε λοιπούς τομείς όπως δράσεις κοινωνικής στήριξης και ένταξης άλλα και δράσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας.

Συνεπώς κρίνεται επιτακτική ανάγκη η συμπληρωματική χρηματοδότηση της ΣΒΑΑ είτε από άλλες επενδυτικές προτεραιότητες του ΕΠ Κρήτη είτε από άλλα τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027 είτε από λοιπές πηγές χρηματοδότησης όπως το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης το ΕΠ είτε από άλλο Προγράμματα του Υπουργείου Εσωτερικών όπως πχ το πρόγραμμα Α. Τρίτης ή άλλες δράσεις του Πράσινου Ταμείου.

Επιπλέον πέρα από τους Περιορισμένους πόρους που διατίθενται στον ειδικό στόχο RSO5.1 για τον Δήμο Χανίων επιπλέον διάφορα σημαντικά έργα που προτείνονται στην ΣΒΑΑ δεν είναι επιλέξιμα στα λοιπά Θεματικά Πεδία του ΕΠ Κρήτη 2021-2027 και θα πρέπει να αναζητηθεί η χρηματοδότηση τους σε άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία όπως Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ή άλλες πηγές του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ ή ΠΠΑ).

Τέτοια έργα υψηλού προϋπολογισμού που θα πρέπει να αναζητηθεί η χρηματοδότηση τους σε άλλες πηγές είναι η αποκατάσταση των Νεωρίων , η Πλακόστρωση του Ενετικού Λιμένα , Το έργο της Προστασίας και ανάδειξης του ανατολικού αναχώματος της Παλιάς Πόλης των Χανίων (ανάπλαση, ανάχωμα, προμαχώνας) , η ανάπλαση της Πλατείας της Δημοτικής Αγοράς και του κάτω Κουμ Καπί, το έργο της Προστασίας και ανάδειξης και διαμόρφωση του παραλιακού μετώπου της ακτής Κανάρη

καθώς και ενεργειακές αναβαθμίσεις των Δημοσίων κτηρίων της Περιοχής .

Αιτιολόγηση της ανάγκης και της δυνατότητας για μόχλευση ιδιωτικών πόρων:

Για την δράση 3.1.1.1 Επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων για Παροχή κινήτρων σε επιχειρήσεις για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, υποδομών και διεργασιών, σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης προβλέπεται η επιχορήγηση της κατά 50% ενώ το υπόλοιπο μέρος χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου θα καλυφθεί με ιδιωτικούς πόρους (ίδια συμμετοχή) . Συνολικά από την υλοποίηση της δράσης αυτής αναμένεται να μοχλεύουν ιδιωτικοί πόροι ποσού 500.000,00 ευρώ για την κάλυψη της ίδια συμμετοχής.

6. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ / ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

6.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Περιγραφή Αστικής Αρχής

α. Αρμοδιότητες και Περιοχή ευθύνης:

Ο Δήμος Χανίων αποτελεί αναλαμβάνει ως Αστική Αρχή το σχεδιασμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης της Στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027.

Για τον παλιό Δήμο Χανίων δεν υπάρχει ΦΕΚ ίδρυσης. Υπάρχουν ωστόσο αναφορές για ύπαρξη Δημάρχου ήδη από το 1894 και ο “Οργανικός Νόμος” του 1879 παρέχει κάποιες πληροφορίες για τις αρμοδιότητες του Δήμου. Ο σημερινός Δήμος Χανίων ιδρύθηκε με το άρθρο 1 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/7-6-2010).

Γενικά οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ προκύπτουν από το Σύνταγμα (Μέρος 3ο: Οργάνωση και Λειτουργίες της Πολιτείας, τμήμα ΣΤ: Διοίκηση, Άρθρο 102: Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης) και τον ΕΧΤΑ (Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας), ο οποίος προσδιορίζει και θεσπίζει τις βασικές αρχές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κατοχυρώνει τις αρμοδιότητες των τοπικών αρχών και την χορήγηση των αναγκαίων πόρων, παρέχει κριτήρια και κανόνες αναφοράς για την προώθηση της αποκεντρωμένης και της δημοκρατικής συμμετοχής και καθιστά δυνατή την συνδυασμένη παρουσία των τοπικών αρχών σε διεθνές επίπεδο).

Οι αρμοδιότητες του Δήμου, περιγράφονται αναλυτικά στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006). Σύμφωνα με το άρθρο 75 του εν λόγω νόμου, οι Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού έχουν αρμοδιότητα στους τομείς:

- Ανάπτυξης
- Περιβάλλοντος
- Ποιότητας Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων και των Οικισμών
- Απασχόλησης
- Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης
- Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού
- Πολιτικής Προστασίας.

Πρόσθετες αρμοδιότητες ορίζονται από το άρθρο 94 του Ν. 3852/2010 και ασκούνται από τα όργανα και τις υπηρεσίες του Δήμου Χανίων, όπως ο νόμος αυτός ορίζει.

Περιοχή ευθύνης του, είναι το σύνολο του Δήμου Χανίων, στον οποία ανήκει και η οριζόμενη περιοχή παρέμβασης ΣΒΑΑ.

β. Διοίκηση:

Ο Δήμος διοικείται από τα όργανα και τις διαδικασίες που προβλέπονται από το Ν. 3852/2010 καθώς και από τον Ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», όπως αυτοί έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

Τα βασικά όργανα διοίκησης του Δήμου Χανίων είναι:

- Ο δήμαρχος, του οποίου οι αρμοδιότητες ορίζονται στο άρθρο 86 του Ν. 3463/06 (ΦΕΚ 114/08.06.2006 τεύχος Α'), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 58 Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/2010 Α'). Τον δήμαρχο επικουρούν αντιδήμαρχοι.
- Το δημοτικό συμβούλιο του οποίου οι αρμοδιότητες ορίζονται στο Άρθρο 93 του Ν. 3463/06 (ΦΕΚ 114/08.06.2006 τεύχος Α'), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 65 Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/2010 Α').
- Οι επιτροπές. Οι επιτροπές διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες, την Οικονομική Επιτροπή (άρθρο 72 του Ν.3852/2010), την Επιτροπή Ποιότητας της Ζωής (άρθρο 73 του Ν.3852/2010), και την Εκτελεστική επιτροπή (άρθρο 63 του Ν.3852/2010).

γ. Διάρθρωση, αντικείμενο και στελέχωση των υπηρεσιών:

Η διάρθρωση των Υπηρεσιών του Δήμου Χανίων είναι η εξής:

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ (Περιγραφή - Αρμοδιότητες)

- Γενικός Γραμματέας
- Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου
- Αυτοτελές Τμήμα Διαφάνειας και Υποστήριξης του Δημότη
- Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων
- Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
- Αυτοτελές Γραφείο Πληροφόρησης και Προώθησης της Απασχόλησης
- Αυτοτελές Γραφείο Πολιτικής Προστασίας και Πυροσβεστικού Σταθμού
- Νομική Υπηρεσία

ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής (Περιγραφή - Αρμοδιότητες)

α) Τμήμα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, Ποιότητας και Οργάνωσης

β) Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

- α) Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης
- β) Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
- γ) Τμήμα Τουρισμού

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

-Υπηρεσία Δόμησης (Διεύθυνση Πολεοδομίας - Περιγραφή Αρμοδιότητες)

- α) Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών
- β) Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών - Διαχείρισης Πράξεων Εφαρμογής/Αναλογισμού
- γ) Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών-Αυθαιρέτων

-Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας (Περιγραφή -Αρμοδιότητες)

- α) Τμήμα Περιβάλλοντος και Πρασίνου
- β) Τμήμα Σχεδιασμού, Εποπτείας Καθαριότητας και Ανακύκλωσης
- γ) Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων και Καθαριότητας
- δ) Τμήμα Διαχείρισης, Επισκευής και Συντήρησης Οχημάτων

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

-Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού (Περιγραφή - Αρμοδιότητες)

- α) Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας
- β) Τμήμα Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης
- γ) Τμήμα Αθλητισμού και Πολιτισμού
- δ) Τμήμα Βιβλιοθηκών

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

-Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών (Περιγραφή - Αρμοδιότητες)

- α) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης
- β) Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης
- γ) Τμήμα Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

-Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (Περιγραφή - Αρμοδιότητες)

- α) Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας
- β) Τμήμα Δαπανών

- γ) Τμήμα Προϋπολογισμού και Λογιστηρίου
- δ) Τμήμα Δημοτικού Ταμείου
- ε) Τμήμα Μισθοδοσίας
- στ) Τμήμα Ελεγχόμενης Στάθμευσης και Ελέγχου Κοινόχρηστων Χώρων

-Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών (Περιγραφή - Αρμοδιότητες)

- α) Τμήμα Μελετών, Προγραμμάτων και Δημοτικής Περιουσίας
- β) Τμήμα Επιβλέψεων και Εκτέλεσης Τεχνικών Έργων
- γ) Τμήμα Προγραμματικής Σύμβασης Παλιάς Πόλης
- δ) Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Κυκλοφορίας
- ε) Τμήμα Εγκαταστάσεων και Αδειών Μεταφορών

-Διεύθυνση Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών- ΚΕΠ (Περιγραφή - Αρμοδιότητες)

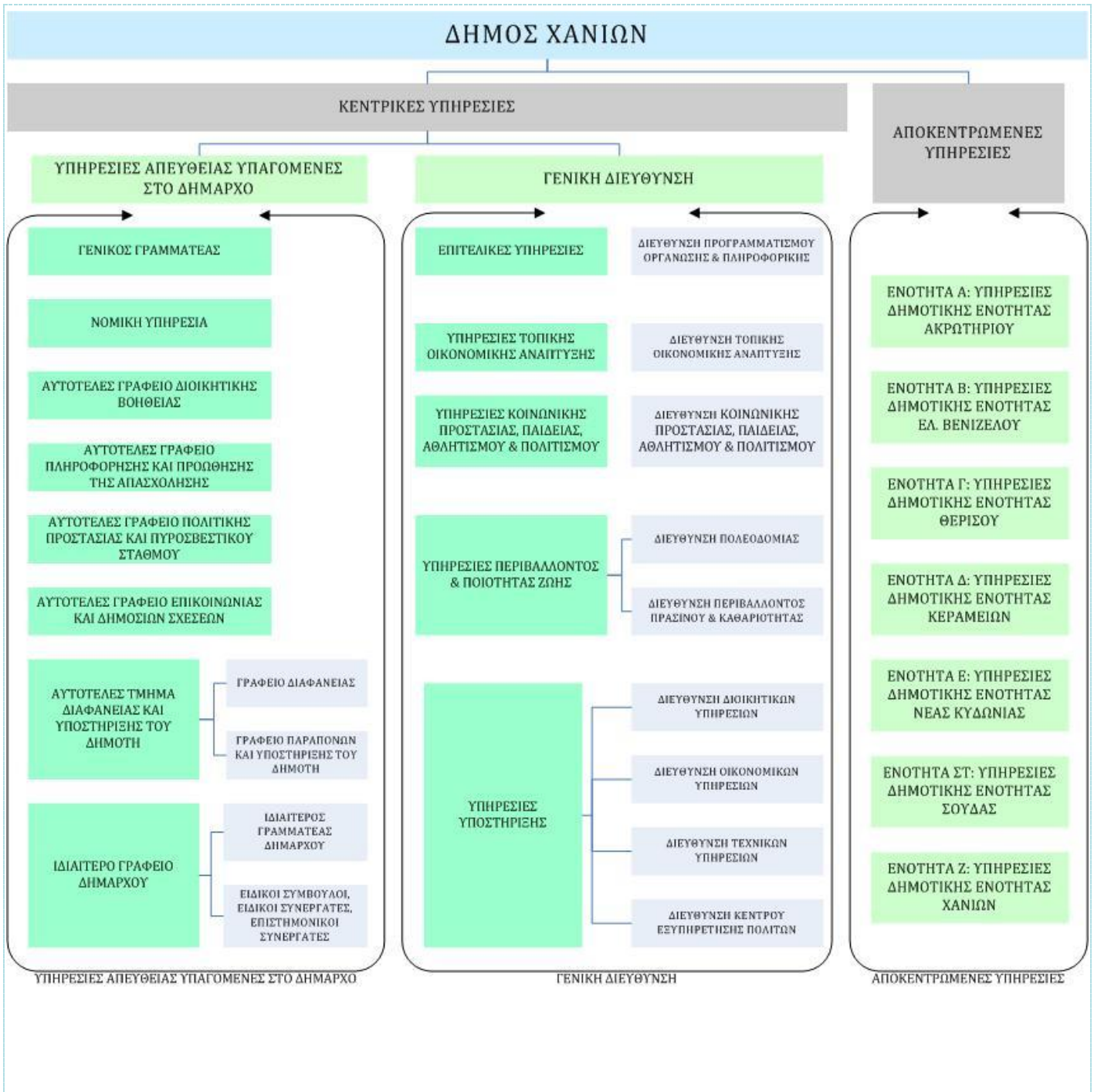
- α) Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών
- β) Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Το αντικείμενο της κάθε οργανικής μονάδας και το εύρος των αρμοδιοτήτων της αναφέρονται αναλυτικά στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Χανίων ΦΕΚ 2812/Β/12-12-2011 (ΟΕΥ), όπως αυτός τροποποιήθηκε με τα ΦΕΚ 1688/Β/13-8-2015, ΦΕΚ 3827/Β/1-11-2017, ΦΕΚ 415/14-2-2019 και ΦΕΚ 2693/24-06-2021.

Οργανόγραμμα Υπηρεσιών Δήμου Χανίων

6.2 ΠΡΟΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

6.2.1. Τοπική ομάδα διακυβέρνησης σε επίπεδο Αστικής Αρχής

Ο Δήμος Χανίων συγκροτεί Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ΣΒΑΑ 2021-2027, η οποία σύμφωνα με την Πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ - ΒΑΑ), έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- Το συντονισμό του σχεδιασμού της στρατηγικής και την διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και τοπική κοινωνία.
- Τη διαμόρφωση του σχεδίου δράσης για την ωρίμανση των έργων και υλοποίηση της στρατηγικής.
- Την παρακολούθηση της πορείας ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων της στρατηγικής.
- Την επίλυση προβλημάτων στην πορεία υλοποίησης.
- Την συνεργασία με την Περιφερειακή Ομάδα.

Η τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης θα πρέπει να έχει συγκροτηθεί πριν την έγκριση της ΣΒΑΑ από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) Προγράμματος «Κρήτη» και θα αποτελεί τμήμα της Απόφασης Έγκρισης

Το Σχέδιο απόφασης συγκρότησης της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης της ΣΒΑΑ Χανίων 2021-2027 εγκρίθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο (αριθμ. απόφασης 384/27.07.2023, ΑΔΑ:6Φ5ΕΩΗ5-Χ4Λ) και επισυνάπτεται στη παρούσα Πρόταση.

Σύμφωνα, με το Σχέδιο, υπεύθυνος για εποπτεία και τον συντονισμό της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης, έχει ο Αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Χανίων.

Την αρμοδιότητα για τον συντονισμό του σχεδιασμού, της παρακολούθησης της υλοποίησης της Στρατηγικής έχει η Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής, με το αρμόδιο Τμήμα Προγραμματισμού, Ποιότητας και Οργάνωσης.

Στην Ομάδα συμμετέχουν τα παρακάτω στελέχη και φορείς:

1. Δήμος Χανίων, με δύο στελέχη τα οποία διαθέτουν εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και την υλοποίηση χωρικών στρατηγικών, ένα από την Διεύθυνση Προγραμματισμού,

Οργάνωσης και Πληροφορικής και ένα από την Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών, με τους αναπληρωτές αυτών, όπως αυτοί ορίζονται με σχετική απόφαση Δημάρχου.

2. Επιμελητήριο Χανίων, με τον εκπρόσωπο και τον αναπληρωτή του, όπως αυτοί ορίζονται μετά από σχετική αλληλογραφία.
3. Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων, με τον εκπρόσωπο και τον αναπληρωτή του, όπως αυτοί ορίζονται μετά από σχετική αλληλογραφία.

Η διάρκεια λειτουργίας της τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης ισχύει μέχρι την λήξη της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 και η ολοκλήρωση της υλοποίησης της Στρατηγικής ΣΒΑΑ. Η σύνθεση της καθώς και το αντικείμενο των αρμοδιοτήτων των μελών της δύναται να τροποποιείται με αντίστοιχη με τον ορισμό της διαδικασία.

6.2.2. Εκπόνηση Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης

Ο Δήμος Χανίων ως Αστική Αρχή έχει την ευθύνη για την κατάρτιση, την διαβούλευση και την υποβολή προς την ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» του Σχεδίου της επικαιροποιημένης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Χανίων, της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και τους όρους της Πρόσκλησης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» της Περιφέρειας Κρήτης.

Την αρμοδιότητα για την εκπόνηση της επικαιροποιημένης Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης και την διενέργεια των διαβουλεύσεων έχει η Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής με το αρμόδιο Τμήμα Προγραμματισμού, Ποιότητας και Οργάνωσης, με τις εξής αρμοδιότητες :

- Συνεργάζεται με τον Δήμαρχο, το Δημοτικό Συμβούλιο, και τους λοιπούς τοπικούς φορείς και κοινωνικούς εταίρους για τον προσδιορισμό της περιοχής παρέμβασης, τον προσδιορισμό των κρίσιμων τομέων, των προκλήσεων και των αναγκών που την αφορούν και χρήζουν αντιμετώπιση στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού της ΣΒΑΑ.
- Συνεργάζεται – ενημερώνει την ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη»
- Συνεργάζεται με τους υπηρεσιακούς παράγοντες που μπορούν να συνεισφέρουν στην καλύτερη και αποτελεσματική εκτέλεση του έργου της, ή να ζητεί εγγράφως τις απόψεις τους.

- Συντονίζει και διενεργεί τις διαβουλεύσεις με ανοικτές συναντήσεις διαβούλευσης με τους κατοίκους της περιοχής και τους τοπικούς, θεματικές συναντήσεις με εκπροσώπους φορέων, με ανάρτηση ερωτηματολογίων στην ιστοσελίδα του Δήμου σε φορείς και ομάδες πολιτών).
- Καθορίζει την θεματολογία των συναντήσεων διαβούλευσης, το αντικείμενο και τους στόχους της συγκεκριμένης διαβούλευσης, προετοιμάζει εισηγήσεις και προτάσεις.
- Τηρεί τα πρακτικά των διαδικασιών διαβούλευσης, συλλέγει και επεξεργάζεται τις προτάσεις που κατατίθενται για την εξαγωγή συμπερασμάτων.
- Μεριμνά για την διαμόρφωση του σχεδίου δράσης και την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και διαδικασιών που τίθενται στην Πρόσκληση της ΕΥΔ για την υποβολή των προτάσεων ΣΒΑΑ 2021-2027.
- Συντάσσει ολοκληρωμένη Πρόταση Στρατηγικής που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις και τις προϋποθέσεις που τίθενται για την περιοχή παρέμβασης, την τεκμηρίωση των δράσεων, την διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, τον προσδιορισμό των πράξεων/έργων της στρατηγικής.
- Εισηγείται και ενημερώνει το Δημοτικό Συμβούλιο, για την έγκριση και υποβολή του σχεδίου ΣΒΑΑ Δήμου Χανίων 2021-2027 .
- Υποβάλλει ολοκληρωμένο Φάκελο πρότασης Στρατηγικής ΒΑΑ στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ» εντός των χρονικών ορίων που τίθενται στη σχετική Πρόσκληση.
- Προσαρμόζει και επικαιροποιεί την Στρατηγική, σύμφωνα με νεότερες οδηγίες της ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ».

Το έργο της Ομάδας δύναται να υποστηρίζεται από Ειδικό Τεχνικό Σύμβουλο-σύμβουλο υποστήριξης για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της στρατηγικής ΒΑΑ , ο οποίος δύναται να συμμετέχει και στην ομάδα διακυβέρνησης, ως εξωτερικός εμπειρογνώμονας.

6.2.3. Παρακολούθηση υλοποίησης Πράξεων

Η τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση της ωρίμανσης και της υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής μετά την έγκριση της από την ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη».

Στο πλαίσιο αυτό έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Καθορίζει τις προδιαγραφές, τις απαιτήσεις ωρίμανσης και το χρονοδιάγραμμα ενεργειών των απαιτούμενων προϋποθέσεων ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων σε συνεργασία

με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δικαιούχου, στις οποίες ανατίθενται οι σχετικές διαδικασίες βάσει των αρμοδιοτήτων τους.

- Παρακολουθεί και καταγράφει την πρόοδο ωρίμανσης και υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου καθώς και της απορρόφησης των πόρων των πράξεων, βάσει των οροσήμων που τέθηκαν και διαπιστώνει τυχών αποκλίσεις.
- Παρακολουθεί την πορεία των διαδικασιών δημοσίευσης, αξιολόγησης των διαγωνισμών και την εκτέλεση των αναγκαίων ενεργειών για την ομαλή ολοκλήρωσή τους, σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες,
- Απευθύνει επιστολές, καλεί σε συναντήσεις τους υπεύθυνους ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων, σε περίπτωση διαφαινόμενης απόκλισης από χρονοδιαγράμματα και στόχους
- Συνεργάζεται σε μηνιαία βάση με την Συντονίστρια της Ομάδας, για την αποτύπωση της πορείας ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής
- Ενημερώνει και συνεργάζεται με την ΕΥΔ για την εξεύρεση λύσεων σε προβλήματα που προκύπτουν στην πορεία ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής.
- Διενεργεί προγραμματισμένες ενημερώσεις στο Δημοτικό Συμβούλιο.

6.2.4. Διαδικασίες παρακολούθησης υλοποίησης, αξιολόγησης και ανασχεδιασμού της Στρατηγικής

Η τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης ΣΒΑΑ, αποτελεί το κύριο όργανο παρακολούθησης υλοποίησης, αξιολόγησης και ανασχεδιασμού της εφαρμογής της Στρατηγικής.

Οι βασικές αρμοδιότητες της Ομάδας στο πλαίσιο της διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ανασχεδιασμού της Στρατηγικής, είναι οι εξής:

- Έχει τη γενική ευθύνη εφαρμογής και παρακολούθησης των προτεραιοτήτων της Στρατηγικής ΣΒΑΑ, εποπτεύει την τήρηση του χρονοδιαγράμματος, του σχεδίου δράσης και των όρων της απόφασης ένταξης της στο Ε.Π. Κρήτη.
- Γνωμοδοτεί για κάθε τι που κρίνει σκόπιμο με στόχο την καλύτερη δυνατή εκπλήρωση του σκοπού της Στρατηγικής.
- Εντοπίζει και επισημαίνει τα προβλήματα κατά την υλοποίηση της Στρατηγικής, προτείνει και υποστηρίζει την επιλογή των καταλληλότερων λύσεων σε συνεργασία με τους δικαιούχους των έργων/δράσεων της Στρατηγικής ΒΑΑ.
- Ενημερώνεται και παρακολουθεί τις εξελίξεις των έργων/δράσεων της Στρατηγικής που υλοποιεί κάθε δικαιούχος και εξετάζει την πορεία επίτευξης συγκεκριμένων

στόχων/οροσήμων που έχουν προγραμματικά τεθεί, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα/στοιχείο σχετικό με την εφαρμογή και την πρόοδο υλοποίησης της Στρατηγικής και ενημερώνει σχετικά την ΕΥΔ.

- Διοργανώνει έκτακτες διαβουλεύσεις των οποίων η αναγκαιότητα προκύπτει κυρίως από προβλήματα κατά την διαδικασία υλοποίησης (όπως ενημέρωση κατοίκων και επιχειρηματιών για την αναστάτωση λειτουργίας της περιοχής από την επικείμενη υλοποίηση τεχνικού έργου, συναντήσεις με υπηρεσίες που ασκούν αρμοδιότητες που επηρεάζουν την υλοποίηση της ΣΒΑΑ και των επιμέρους πράξεων.
- Υποστηρίζει τις δράσεις δημοσιότητας του προγράμματος και της διάχυσης της πληροφόρησης σχετικά με την πορεία εξέλιξης και τα αποτελέσματα της Στρατηγικής.
- Οργανώνει το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης της υλοποίησης ΣΒΑΑ, διασφαλίζοντας τη διαθεσιμότητα στοιχείων και διαδικασιών συλλογής και ανάλυσης δεδομένων παρακολούθησης της υλοποίησης της.
- Επιβλέπει την σύνταξη εξαμηνιαίων εκθέσεων αξιολόγησης της πορείας υλοποίησης της ΣΒΑΑ, την επίτευξη των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της εφαρμογής της.
- Καταγράφει και να διαχειρίζεται τους κινδύνους υλοποίησης της Στρατηγικής και συντάσσει προτάσεις για την αντιμετώπιση αποκλίσεων από τα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης
- Με βάση την πορεία υλοποίησης της στρατηγικής και τις τυχόν αλλαγές στο εξωτερικό περιβάλλον αυτής εισηγείται, εφόσον απαιτείται, αλλαγές στη Στρατηγική ή επανασχεδιασμό του Σχεδίου Δράσης στην ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη»
- Εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο προτάσεις αναθεώρησης της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης.

Η Ομάδα Διακυβέρνησης, συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το εξάμηνο, μετά από πρόσκληση του υπεύθυνου για εποπτεία της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης και ανάλογα με τα θέματα και τις ανάγκες που προκύπτουν για την ορθή εφαρμογή και παρακολούθηση της Στρατηγικής. Η θεματολογία των συνεδριάσεων γνωστοποιείται στα μέλη της Ομάδας, προ της συνεδρίασης, με πρόσκληση, με την προτεινόμενη ημερομηνία και ώρα της συνεδρίασης.

Η Ομάδα Διακυβέρνησης συντάσσει εξαμηνιαίες εκθέσεις για την πορεία υλοποίησης των πράξεων, καθώς και τον προγραμματισμό του επόμενου εξαμήνου, στον Δήμαρχο και στη Συντονίστρια της Ομάδας.

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Χανίων 2021-2027

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης δύναται να συνεπικουρείται από ειδικούς εμπειρογνώμονες ή ειδικό τεχνικό σύμβουλο.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ/ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η πιθανότητα εκδήλωσης κινδύνου, η σοβαρότητα των επιπτώσεων και η αξιολόγηση του κινδύνου βαθμολογούνται ως **X = Χαμηλή, M= Μέτρια, Y= Υψηλό**

Στάδιο	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος	Πιθ. Εκδήλ.	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου	Πιθανός τρόπος αντιμετώπισης/Εναλλακτικό σχέδιο
1. Ωρίμανση έργων	1.1 Αλλαγή στο θεσμικό και πλαίσιο που διέπει την ωρίμανση και την αδειοδότηση των δημοσίων έργων	Αφορά κυρίως τεχνικά έργα υποδομών και Αστικών παρεμβάσεων /αναπλάσεων σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου πρόληψη και έργα σχετικά με την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών	X	-Καθυστερήσεις στην έναρξη της υλοποίησης των έργων - Απόκλιση χρονικού προγραμματισμού -Μη εκπλήρωσή κανόνων επιλεξιμότητας	M	Παρατηρείται συχνά να τροποποιείται το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την ωρίμανση και την αδειοδότηση των δημοσίων έργων(περιβαλλοντική-χωροταξική κτλ νομοθεσία) με κίνδυνο την καθυστέρηση των τεχνικών κυρίως έργων	X	-Συνεχής ενημέρωση για το θεσμικό πλαίσιο -συμμετοχή σε βάσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης -Συχνή συμμετοχή του προσωπικού του δικαιούχου σε εκπαιδευτικά- επιμορφωτικά σεμινάρια, πρόσβαση σε υπηρεσίες πληροφόρησης μέσω των βάσεων δεδομένων και νομικής πληροφόρησης
	1.2 Καθυστέρηση στην ολοκλήρωση ή στην εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών ωρίμανσης εξαιτίας της μείωσης προσωπικού ή της δυσκολίας εξεύρεσής πόρων για την εκπόνηση τους	Αφορά κυρίως τεχνικά έργα υποδομών και Αστικών παρεμβάσεων /αναπλάσεων σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου πρόληψη και έργα σχετικά με την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών	M	-Καθυστέρηση της έναρξης υλοποίησης των έργων -Μη τήρηση των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων -Κίνδυνος μη έναρξης έργων της στρατηγικής	M	-Αυξημένος φόρτος εργασίας εξαιτίας του ότι βγαίνει μειούμενο το απασχολούμενο προσωπικό στους δικαιούχους -Μείωση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων των δικαιούχων που προορίζεται για ωρίμανση έργων – ανάθεση μελετών	M	Έγκαιρος χρονικός προγραμματισμός στην ανάθεση μελετών είτε σε εξειδικευμένο προσωπικό εντός Δήμου είτε σε εξειδικευμένους εξωτερικούς αναδόχους

Στάδιο	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος	Πιθ. Εκδήλ.	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου	Πιθανός τρόπος αντιμετώπισης/Εναλλακτικό σχέδιο
	1.3 Καθυστέρηση στην έκδοση των απαραίτητων εγκρίσεων, αδειοδοτήσεων	Αφορά κυρίως τεχνικά έργα υποδομών και Αστικών παρεμβάσεων /αναπλάσεων σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου πρόληψη και έργα σχετικά με την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών	M	- Καθυστέρηση της έναρξης υλοποίησης των έργων -Μη τήρηση των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων -Κίνδυνος απένταξης έργων της στρατηγικής	M	-Εξαιτίας της υποστελέχωσης του προσωπικού των υπηρεσιών, της νομικής και θεσμικής πολυπλοκότητας παρατηρείται να καθυστερούν οι αδειοδοτήσεις και οι εγκρίσεις έργων που απαιτούν σύνθετες και χρονοβόρες αδειοδοτήσεις πχ περιβαλλοντικές , χωροταξικές , οριοθετήσεις, απαλλοτριώσεις κτλ	M	- Κατάρτιση χρονοδιαγράμματος ωρίμανσης και εκτέλεσης έργου -Συνεργασία με εξ.συνεργάτες για την επίτευξη των αδειών και εγκρίσεων που απαιτούνται -Τακτική επικοινωνία με σχετικούς αδειοδοτικούς φορείς
2. Εκπλήρωση απαιτήσεων χρηματοδότησης	2.1 Αναθεωρήσεις τιμών σε σχέση με τον αρχικά εκτιμώμενο προϋπολογισμό	Όλες	M	- μη ένταξη των έργων εξαιτίας των περιορισμένων πόρων της Στρατηγικής -Καθυστέρηση της υλοποίησης των έργων	Y	Εσφαλμένη εκτίμηση κόστους κατασκευής καθώς και αύξηση του γενικού επιπέδου τιμών (Πληθωρισμός)	Y	Πρόβλεψη για κάλυψη επιπλέον κόστους εάν απαιτηθεί από ίδιους πόρους του δικαιούχου
	2.2 Μη τήρηση του Σ.Δ.Ε ΕΣΠΑ 2021-2027	Όλες	M	-Μη επιλεξιμότητα δαπανών -Μη ένταξη σχεδιαζόμενων έργων της στρατηγικής εξαιτίας της περιορισμένης διαθεσιμότητας της στρατηγικής -Καθυστερήσεις πληρωμών και προβλήματα στην απορρόφηση του προϋπολογισμού της ΣΒΑΑ	Y	- Αστοχία στην τήρηση των κανόνων του ΣΔΕ είτε λόγω αυξημένου φόρτου εργασίας είτε λόγω έλλειψης εξειδίκευσης και εμπειρίας σε θέματα που σχετίζονται με την διαχείριση και υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων	Y	-Παρακολούθηση διαδικασιών και τυχών αλλαγών ΣΔΕ -Εκπαίδευση προσωπικού σε θέματα που σχετίζονται υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων έργων -Συνεργασία με εξωτερικούς συνεργάτες που διαθέτουν εμπειρία στην υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων έργων - Υποστήριξη υλοποίησης στρατηγικής από Τεχνικό σύμβουλο
	2.3 Μη εκπλήρωση κανόνων επιλεξιμότητας έργων και θεσμικού πλαισίου	Όλες	M	-Καθυστέρηση στον χρονοπρογραμματισμό της Στρατηγικής	M	Συχνές τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου πχ Θεσμικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις, για την βιώσιμη	M	-Παρακολούθηση αλλαγών θεσμικού πλαισίου προκειμένου να συμβαδίζουν και να μην επηρεάσουν κατά πολύ την

Στάδιο	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος	Πιθ. Εκδήλ.	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου	Πιθανός τρόπος αντιμετώπισης/Εναλλακτικό σχέδιο
	πχ πλαίσιο Κρατικών ενισχύσεων -θεσμικό πλαίσιο για την Κοινωνική Οικονομία			-Μη ομαλή υλοποίηση Στρατηγικής -Απένταξη σχεδιαζόμενων έργων		αστική κινητικότητα, το χωροταξικό η τις περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις		εκτέλεση του προγράμματος -Εκπαίδευση & ενημέρωση προσωπικού δικαιούχου για τις Δημόσιες Συμβάσεις
3. Δημοπρατίσεις έργων	3.1 Αλλαγή θεσμικού πλαισίου Δημοσίων Συμβάσεων	Όλες	M	-Καθυστέρηση στον χρονοπρογραμματισμό της Στρατηγικής -Αδυναμία έγκαιρης και αποτελεσματικής υλοποίησης επιμέρους πράξεων	M	Συχνές τροποποιήσεις του Ν. 4412/2016	M	- Συνεχής ενημέρωση για το θεσμικό πλαίσιο
	3.2 Μη ορθή εφαρμογή και τήρηση του θεσμικού πλαισίου δημοσίων συμβάσεων	Όλες	M	-Καθυστέρηση στον χρονοπρογραμματισμό της Στρατηγικής -Μη ομαλή υλοποίηση Στρατηγικής -Ανακατανομή προϋπολογισμού λόγω περικοπών	Y	Η μη ορθή εφαρμογή και τήρηση του θεσμικού πλαισίου δημοσίων συμβάσεων ενέχει τον κίνδυνο καθυστέρησης στην έναρξη των επιμέρους πράξεων και απώλεια εγκεκριμένων πόρων	Y	-Παρακολούθηση της εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών από τους δικαιούχους. -Έγκαιρη εκπαίδευση του εμπλεκόμενου προσωπικού των δικαιούχων στις διαδικασίες δημόσιων διαγωνισμών -Συμμετοχή σε βάσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης
	3.3 Αστοχίες και λάθη στα τεύχη δημοπράτησης	Όλες	X	-Υπαρξη ενστάσεων κατά την διαγωνιστική διαδικασία -Καθυστέρηση στην έναρξη των έργων	Y	-Μη κατάρτιση των τευχών δημοπράτησης και διακηρύξεων από έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό -Αστοχίες που προέρχονται από λάθη στις τεχνικές μελέτες πχ μη αναθεωρήσεις τιμολογίων δημοσίων έργων, -Μη επικαιροποιημένα τεύχη δημοπράτησης Αλλαγές στις τεχνικές προδιαγραφές εξοπλισμού και απαιτήσεων νομοθεσίας	Y	-Εκπαίδευση υφιστάμενου προσωπικού σε θέματα που σχετίζονται με διακηρύξεις – διαγωνιστικές διαδικασίες -Συνεχής ενημέρωση για το θεσμικό πλαίσιο -συμμετοχή σε βάσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης , Νομικές βάσεις

Στάδιο	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος	Πιθ. Εκδήλ.	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου	Πιθανός τρόπος αντιμετώπισης/Εναλλακτικό σχέδιο
	3.4 Καθυστερήσεις εξαιτίας ενστάσεων και προσφυγών από τους υποψήφιους αναδόχους	Όλες	X	-Καθυστερήση στην έναρξη της υλοποίησης των έργων	M	-Συχνή η ύπαρξη ενστάσεων και προσφυγών από υποψήφιους αναδόχους κυρίως σε τεχνικά έργα και προμήθειες μεγάλου προϋπολογισμού	M	-Εκπαίδευση προσωπικού σε θέματα που σχετίζονται με δημοπρατήσεις και διαγωνιστικές διαδικασίες -Συνδρομή σε νομικές βάσεις
4.Υλοποίηση Δράσεων	4.1 Μείωση διαθέσιμου προσωπικού Δικαιούχου	Όλες	M	-Καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων -Μη ορθή εκτέλεση του θεσμικού πλαισίου που διέπει την υλοποίηση των έργων	M	-Τα τελευταία χρόνια χρόνια το διαθέσιμο προσωπικό των δικαιούχων βάνει συνεχώς μειούμενο με από αποτέλεσμα να επηρεάζεται αρνητικά ο προγραμματισμός , η ωρίμανσή και η εκτέλεση των έργων	M	-Συνεργασία με ειδικευμένους εξωτερικούς συνεργάτες -Κατάλληλη στελέχωση με επαρκή και ειδικευμένο προσωπικό του δικαιούχου για τα έργα που προβλέπονται να υλοποιηθούν στην ΣΒΑΑ - Υποστήριξη υλοποίησης στρατηγικής από Τεχνικό σύμβουλο
	4.2 Μη συστηματική και ορθή παρακολούθηση του οικονομικού και Φυσικού Αντικείμενου	Όλες	M	-Καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων -Περικοπές – ποινές από Φορείς ελέγχου και διαχείρισης	M	Η υλοποίηση του έργου από τον Δικαιούχο με διαφορετικό τρόπο από αυτόν που έχει εγκριθεί από την απόφαση ένταξης, ανάληψης νομικής δέσμευσης, κλπ., καθώς και από το νομοθετικό πλαίσιο, ενδέχεται να δημιουργήσουν μη επιλέξιμες δαπάνες και συνεπώς απώλεια πόρων.	M	-Αυστηρή τήρηση του ΣΔΕ -Σύνταξη ενδιάμεσων εκθέσεων για την πορεία του έργου σε τακτά χρονικά διαστήματα Τακτικές Συσκέψεις δικαιούχων και αναδόχων για την παρακολούθηση των έργων
	4.3 Μη τήρηση κανόνων δημοσιότητας/ Χαμηλός βαθμός επικοινωνίας της στρατηγικής στο ευρύ κοινό	Όλες	X	Η μη τήρηση των κανόνων πληροφόρησης, επικοινωνίας και δημοσιότητας της ΣΒΑΑ μπορεί να οδηγήσει στην ελλιπή πληροφόρηση του κοινού και τους στόχους της, στην μη έγκαιρη και άμεση ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης και εν γένει	M	Η μη τήρηση των κανόνων δημοσιότητας δύναται να οδηγήσει σε απώλεια πόρων η πλημμελή διάδοση της στο ευρύ κοινό.	M	- Εκπόνηση Επικοινωνιακού Σχεδίου - Συνεχή υλοποίηση δράσεων δημοσιότητας – ενημέρωσης όλων των πολιτών, ειδικών ομάδων στόχου και επιχειρηματιών, σχετικά με τους στόχους και τα αποτελέσματα της Στρατηγικής, τα έργα που υλοποιούνται ή πρόκειται να υλοποιηθούν, τις ευκαιρίες χρηματοδότησης, κ.λπ.

Στάδιο	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος	Πιθ. Εκδήλ.	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου	Πιθανός τρόπος αντιμετώπισης/Εναλλακτικό σχέδιο
				στην αδυναμία εφαρμογής της Στρατηγικής όπως σχεδιάστηκε.				
	4.4 Αναθεωρήσεις τιμών σε σχέση με τον αρχικά εκτιμώμενο προϋπολογισμό	Αφορά κυρίως τεχνικά έργα υποδομών και Αστικών παρεμβάσεων /αναπλάσεων σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου πρόληψη και έργα σχετικά με την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών	M	-Καθυστέρηση της υλοποίησης των έργων	Y	Εσφαλμένη εκτίμηση κόστους κατασκευής καθώς και αύξηση του γενικού επιπέδου τιμών (Πληθωρισμός)	Y	Πρόβλεψη για κάλυψη επιπλέον κόστους εάν απαιτηθεί από ίδιους πόρους του δικαιούχου
	4.5 Μη ικανοποιητική συμμετοχή και έλλειψη εκδήλωσης ενδιαφέροντος από ωφελούμενες επιχειρήσεις	2.2.1 Δράσεις ανάπτυξης πράσινης επιχειρηματικότητας	M	-Δυσκολία επίτευξης στόχων της στρατηγικής ειδικά σε θέματα που σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων της επιχειρηματικότητας	M	- Παρατηρείται συχνά το φαινόμενο της μειωμένης συμμετοχής των επιχειρήσεων σε δράσεις επιχειρηματικότητα είτε εξαιτίας της αδυναμίας για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής είτε γραφειοκρατικών διαδικασιών	M	-Εκτενής ενημέρωση του επιχειρηματικού κόσμου για τις δράσεις επιχειρηματικότητας της ΣΒΑΑ -Απλοποίηση διαδικασιών στην υποβολή και διαχείριση δράσεων επιχειρηματικότητας
	4.6 Καθυστερήσεις από πλευράς αναδόχων στην εκτέλεση των έργων	Όλες	M	-Μη τήρηση του χρονοδιαγράμματος των έργων της Στρατηγικής -Δυσκολία επίτευξης στόχων της στρατηγικής -Καθυστέρηση στην χρηματοδότηση των έργων -Πιθανή απένταξη πράξεων	Y	-Οι Ελλείψεις προσωπικού και οι αναθεωρήσεις των τιμών που παρατηρούνται συχνά τα τελευταία έτη στην αγορά εργασίας οδηγούν τους αναδόχους σε συχνά αιτήματα αναθεωρήσεων των χρονοδιαγραμμάτων των έργων -Αδυναμία τήρησης χρονοδιαγραμμάτων	Y	-Αυστηρή τήρηση του ΣΔΕ -Τακτικές Συσκέψεις δικαιούχων και αναδόχων για την παρακολούθηση των έργων

Στάδιο	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος	Πιθ. Εκδήλ.	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου	Πιθανός τρόπος αντιμετώπισης/Εναλλακτικό σχέδιο
5.Απροβλέπτοι κίνδυνο I	5.1 Εξωγενής ή άλλη κρίση πχ ενεργειακή, οικονομική, πολιτική, υγειονομική	Όλες	M	Απόκλιση οικονομικού και χρονικού προγραμματισμού της Στρατηγικής	Y	Η έξαρση κρίσεων οποιουδήποτε είδους μπορεί να επιφέρει μεγάλες αποκλίσεις στον χρονικό & οικονομικό προγραμματισμό της στρατηγικής. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η υγειονομική κρίση του 2019-2020 με την έξαρση του κορονοϊού.	Y	Κατάρτιση στρατηγικής διαχείρισης εξωγενών κρίσεων
	5.2 Φυσικές καταστροφές	Όλες	M	-Μη τήρηση του χρονοδιαγράμματος της Στρατηγικής -Δυσκολία επίτευξης στόχων της στρατηγικής -Καθυστέρηση στην χρηματοδότηση των έργων -Πιθανή απένταξη πράξεων	M	Οι Φυσικές καταστροφές αποτελούν παγκόσμια συνθήκη και κίνδυνο που επηρεάζει άμεσα όλες τις κοινωνίες και μπορεί να έχει αρνητική επίδραση σε κοινωνικές, πολιτικές διαδικασίες και κατ' επέκταση σε προγραμματισμένες διαδικασίες έργων/ προγραμμάτων κλπ.	Y	Κατάρτιση στρατηγικής διαχείρισης κρίσεων φυσικών καταστροφών

7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Παρατίθενται αναλυτικά οι ενέργειες διαβούλευσης (ημερίδες, εργαστήρια, ηλεκτρονική διαβούλευση κλπ) που ακολουθήθηκαν για το σχεδιασμό της πρότασης ΣΒΑΑ και τα αποτελέσματά τους, καθώς και αυτές που θα ακολουθηθούν στο στάδιο υλοποίησης της ΣΒΑΑ.

1	Θέμα Διαβούλευσης	1 ^η Αρχική εσωτερική συνάντηση του Δήμου Χανίων για προγραμματισμό της εκπόνησης της Στρατηγικής μετά την από 676-10/02/2023 Πρόσκληση της ΕΥΔ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
Ημερομηνία διεξαγωγής	12/02/2023	
Τόπος Διεξαγωγής	Δημαρχείο ΧΑΝΙΩΝ	
Συμμετέχοντες	<ul style="list-style-type: none"> - Μαργαρίτα Μπατάκη, υπάλληλος του Τμήματος Παλιάς πόλης του Δήμου Χανίων. - Περικλής Βακάλης, προϊστάμενος Τμήματος μελετών και ακίνητης περιουσίας του Δήμου Χανίων. - Σεβαστή Πολυχρονάκη, προϊσταμένη Δ/σης προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής. - Γεώργιος Ευθυμίου, προϊστάμενος Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Χανίων - Καλογριδάκης Μιχάλης, Αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Χανίων - Νικολοζάκη Ιφιγένεια, προϊσταμένη του Τμήματος προγραμματισμού, ποιότητας και οργάνωσης του Δήμου Χανίων. 	
Συμπεράσματα /Αποτελέσματα	<p>Θέμα της συνάντησης αποτέλεσε η πρόσκληση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του προγράμματος Κρήτη 2021-2027 στην οποία καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και το περιεχόμενο των υπό εκπόνηση Στρατηγικών Βιώσιμης Ανάπτυξης για την νέα Περίοδο 2021-2027</p> <p>Σύμφωνα με την πρόσκληση οι διατιθέμενοι πόροι για το Δήμο ΧΑΝΙΩΝ ανέρχονται στα 26 εκατομμύρια ευρώ ποσό που περιλαμβάνει και τυχών μη ολοκληρωμένων , ενταγμένων έργων που θα μεταφερθούν από την τρέχουσα Στρατηγική ΒΑΑ στο Πλαίσιο του του ΠΕΠ 2014-2020.</p> <p>Στην συνάντηση συζητήθηκε το περιεχόμενο της πρόσκλησης και καθορίστηκε να αναζητηθούν με βάση τους κανόνες επιλεξιμότητας τα προτεινόμενα δυνητικά έργα που μπορούν να ενταχθούν καθώς και επίσης και τυχών επανασχεδιασμός και οριοθέτηση της Περιοχής Παρέμβασης λαμβάνοντας υπόψη τις εξής Παραμέτρους :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Την εξέλιξη των έργων της τρέχουσας στρατηγικής 2. Την ένταξη νέων έργων σε λοιπά χρηματοδοτούμενα προγράμματα όπως το ΤΑΑ 3. Τις αναπτυξιακές ανάγκες της Περιοχής Παρέμβασης 4. Την εξεύρεση προτεινόμενων έργων για την νέας Στρατηγική ΒΑΑ με βάση την επιλεξιμότητα αλλά και την ωριμότητα τους προκειμένου να ολοκληρωθούν εντός της καταληκτικής ημερομηνίας που θέτει νέα ΣΒΑΑ 	

2	Θέμα Διαβούλευσης	2 ^η Εσωτερική συνάντηση στελεχών και υπηρεσιών του Δήμου Χανίων για προγραμματισμό της εκπόνησης της Στρατηγικής μετα την από 676-10/02/2023 Πρόσκληση της ΕΥΔ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
Ημερομηνία διεξαγωγής	29/03/2023	
Τόπος Διεξαγωγής	Δημαρχείο ΧΑΝΙΩΝ	
Συμμετέχοντες	<ul style="list-style-type: none"> - Αλόγλου Αναστάσιος , Αντιδήμαρχος Οικονομικών Δήμου Χανίων - Καλογριδάκης Μιχαηλ, Αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Χανίων - Φραγκιαδάκης Γεωργιος Γενικός Γραμματέας Δ. Χανίων - Μαργαρίτα Μπατάκη, στέλεχος του Τμήματος Παλιάς πόλης του Δήμου Χανίων. - Περικλής Βακάλης, προϊστάμενος Τμήματος μελετών και ακίνητης περιουσίας του Δήμου Χανίων. - Σεβαστή Πολυχρονάκη, προϊσταμένη Δ/σης προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής. - Γεώργιος Ευθυμίου, προϊστάμενος Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Χανίων - Καλογριδάκης Μιχάλης, Αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Χανίων - Νικολοζάκη Ιφιγένεια, προϊσταμένη του Τμήματος προγραμματισμού, ποιότητας και οργάνωσης του Δήμου Χανίων 	
Συμπεράσματα /Αποτελέσματα		<p>Τα βασικά θέματα της συνάντησης ήταν τα εξής :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η αποτίμηση της πορείας των έργων της τρέχουσας στρατηγικής και η ακριβής εικόνα για τον χρόνο ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου 2. Η παρουσίαση των έργων που δύναται να χρηματοδοτηθούν 3. Ο προσδιορισμός της Περιοχής παρέμβασης <p>Από την εκτενής συζήτηση που πραγματοποιήθηκε τα βασικά συμπεράσματα ήταν τα εξής :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Με βάση την ικανοποιητική αποτίμηση της πορείας υλοποίησης των έργων και της εξέλιξης του οικονομικού αντικείμενου τους τα έργα τα οποία προορίζονται να μεταφερθούν στην νέα ΣΒΑΑ είναι οι ενταγμένες μελέτες Αποκατάστασης και Επανάχρησης της Βίλας ΣΒΑΡΤΣ στη Χαλέπα Χανίων, της Βίλας Πολογωργη καθώς και η μελέτη Ανάπλασης των Ταμπακαριων . Επίσης και το έργο που αφορά την Ανάπλαση περιοχής Ταμπακαριών ποσού 1789.012,15 ευρώ. Επίσης κρίνεται υποχρεωτικό στην νέα ΣΒΑΑ να ενταχτούν και τα έργα που θα προκύψουν από τις παραπάνω μελέτες. 2. Σχετικά με τον προσδιορισμό της περιοχής παρέμβασης προταθηκε η παριοχη που θα προταθεί προς διαβούλευση να παραμείνει ταυτόσημη με την αρχική προκειμένου αφενός μεν να ολοκληρωθεί ο αρχικός σχεδιασμός αλλά και για το λόγο του ότι αποτελεί συνεκτική και ομοιογενής περιοχή στην οποία επίσης περιλαμβάνονται και οι Βίλες Πολογιωγη και Σβαρτς καθώς εφάπτονται πάνω σε αυτήν. 3. Με βάση το όραμα και της στόχους της στρατηγικής για την ανάπτυξη της περιοχής αλλά και το ΣΒΑΚ του Δήμου Χανίων καθώς επίσης και την σχετική ωριμότητα που τέθηκε προς διερεύνηση τέθηκε η συζήτηση για την ένταξη των παρακάτω έργων στην ΣΒΑΑ 2021-2027 <ul style="list-style-type: none"> - Αποκατάσταση διατηρητέου κτηρίου στην οδό Τζανακάκη για την εγκατάσταση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Χανίων. - Προστασία και ανάδειξη του ανατολικού αναχώματος της Παλιάς Πόλης των Χανίων (ανάπλαση, ανάχωμα, προμαχώνας)

	<ul style="list-style-type: none"> - Διαμόρφωση ισογείου Ηρώων Πολυτεχνείου ε αίθουσα πολλαπλών πολιτιστικών λειτουργιών όπως η φιλοξενία της συλλογής Φραγκάκη, του αρχείου εφημερίδων της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, αναγνωστήριο, κλπ. - Ανάπλαση Τζανακάκη, Σελίνου, Κισσαμου και Παπανδρέου - Κατασκευή πολυδύναμου δημοτικού κέντρου κοινωνικών δομών και υπηρεσιών Ρεγγίνα (κοινωνικές υπηρεσίες, κοινωνικό εστιατόριο, καταφύγιο αστέγων κ.α.) ένα εργο με ιδιαίτερη σημασία για την κοινωνική συνοχή της Π.Π - Ανέγερση νέου ΚΗΦΗ και Βρεφονηπιακού στο χώρο του παλαιού νοσοκομείου Χανίων" - Οι ενεργειακές αναβαθμίσεις των κτηρίων 9^{ου} Δημοτικού και Ε παιδικού καθώς και άλλων δημοσίων κτηρίων - Οι αναγκες για βελτιωση των υποδομων και δικτυων καθως και η αναγκη για τοποθετηση ψηφιακων υδρομετρων - Η Διαμόρφωση χώρων καταφυγής πληθυσμού στην Πλατεία Κολοκοτρώνη CH05 και στο πάρκο Σελίνουχαου CH12 - Στερέωση – αποκατάσταση και προστασία από τον κυματισμό του επιθαλάσσιου Προμαχώνα MOCENIGO των ενετικών οχυρώσεων της Παλιάς Πόλης Χανίων <p>Επίσης συμφωνήθηκε να συνεχιστεί η διερεύνηση έργων με την εκτίμηση του προϋπολογισμού τους προκειμένου να παρουσιαστούν στις σχεδιαζόμενες διαβουλεύσεις</p>
3	<p>Θέμα Διαβούλευσης</p> <p>Ενημέρωση για την Πορεία και τον Προγραμματισμό της ΣΒΑΑ Δήμου ΧΑΝΙΩΝ</p>
Ημερομηνία διεξαγωγής	05/05/2023
Τόπος Διεξαγωγής	Έδρα Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του προγράμματος Κρήτη 2021-2027
Συμμετέχοντες	<ul style="list-style-type: none"> - Προϊστάμενη της ΕΥΔ κα Κασωτακη Μ. Στελέχη της ΕΥΔ, - Ξυδιανός Βαλάντης , Αναπληρωτής Προϊστάμενος της Μονάδας Α της ΕΥΔ - Γιατρομανωλάκη Μαρία , Στέλεχος της Μονάδας Α της ΕΥΔ - Σεβαστή Πολυχρονάκη, προϊσταμένη Δ/σης προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής. - Γεώργιος Ευθυμίου, προϊστάμενος Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Χανίων - Σύμβουλοι υποστήριξης του Δ.Χανίων για την εκπόνηση της Στρατηγικής
Συμπεράσματα /Αποτελέσματα	<p>Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στην έδρα της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του προγράμματος Κρήτη 2021 - 2027 στο Ηράκλειο μετά από σχετική πρόσκληση προς τους 4 Δήμους που συμμετάσχουν στην πρόσκληση έτσι ώστε να παρουσιαστούν τα βασικά σημεία της προετοιμασίας του κάθε Δήμου καθώς επίσης στο να επιλυθούν απορίες που αφορούν το περιεχόμενο της επιλεξιμότητας δράσεων και λοιπών σημείων της Πρόσκλησης.</p> <p>Από πλευράς του Δήμου Χανίων παρουσιάστηκε με σχετική παρουσίαση σε ppt η πρόοδος της προετοιμασίας ενδεικτικά έργα που προτείνονται για ένταξη καθώς και η ενσωμάτωση στην Π.Π για τις Βίλλες Πολεογιοργη και ΣΒΑΡΤΣ οι οποίες εφάπτονται στην Περιοχή Παρέμβασης και θα ενταχτούν τα έργα αποκατάστασης τους καθώς αναμένεται να συμβάλουν θετικά στην υλοποίηση του οράματος της στρατηγικής και στην διερεύνηση του πράσινου δικτύου τουρισμού Πολιτισμού .</p>

	Παρουσιάστηκαν επίσης τα επόμενα βήματα και η μεθοδολογία η οποία θα ακολουθήσει ο Δήμος Χανίων για την ολοκλήρωση και υποβολή της στρατηγικής .	
4	Θέμα Διαβούλευσης	Συνάντηση εργασίας – διαβούλευση με την ΕΦΑ Χανίων για την επικαιροποίηση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Δήμου Χανίων, για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027
Ημερομηνία διεξαγωγής	29/05/2023	
Τόπος Διεξαγωγής	Αίθουσα Τύπου Δήμου Χανίων	
Συμμετέχοντες	<ul style="list-style-type: none"> - Ελένη Παπαδοπούλου, προϊσταμένη της ΕΦΑ Χανίων. - Χρύσα Μπούρμου, υπάλληλος του Τμήματος Βυζαντινών της ΕΦΑ Χανίων. - Λευτέρης Βεργεράκης, υπάλληλος Τμήματος έργων και μελετών της ΕΦΑ Χανίων. - Αντώνης Μυλωνάς, προϊστάμενος του Τμήματος Παλιάς πόλης του Δήμου Χανίων. - Μαργαρίτα Μπατάκη, υπάλληλος του Τμήματος Παλιάς πόλης του Δήμου Χανίων. - Περικλής Βακάλης, προϊστάμενος Τμήματος μελετών και ακίνητης περιουσίας του Δήμου Χανίων. - Σεβαστή Πολυχρονάκη, προϊσταμένη Δ/σης προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής. - Γεώργιος Ευθυμίου, προϊστάμενος Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Χανίων - Καλογριδάκης Μιχάλης, Αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Χανίων - Νικολοζάκη Ιφιγένεια, προϊσταμένη του Τμήματος προγραμματισμού, ποιότητας και οργάνωσης του Δήμου Χανίων. 	
Συμπεράσματα /Αποτελέσματα	<p>Το θέμα της συνάντησης αφορούσε την επικαιροποίηση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Δήμου Χανίων, για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027. Έγινε μια συνοπτική παρουσίαση των βασικών σημείων της Πρόσκλησης της ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» για την υποβολή προτάσεων Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ - ΒΑΑ), στο Πρόγραμμα «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 καθώς και της τρέχουσας στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Χανίων, της οποίας επίκειται η επικαιροποίηση. Η περιοχή παρέμβασης κρίθηκε επαρκής και η υφιστάμενη στρατηγική αρκετά ευρεία ώστε να καλύψει τις μελλοντικές ανάγκες και τα έργα και για την επόμενη προγραμματική περίοδο.</p> <p>Ακολούθησε συζήτηση. Τα συμπεράσματα συνοψίζονται στα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το έργο της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου «Ψηφιακές εφαρμογές προβολής στο νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων» φαίνεται ότι δεν θα μπορέσει να ολοκληρωθεί εμπρόθεσμα. Το έργο αυτό θα πρέπει, σε συνεννόηση με την ΕΥΔ, να συμπεριληφθεί στα μεταφερόμενα στην επόμενη προγραμματική περίοδο. • Υπάρχουν δύο πλήρως ώριμες μελέτες για έργα στην περιοχή παρέμβασης. Η πρώτη μελέτη αφορά την αποκατάσταση του επιπρομαχώνα του Αγίου Δημητρίου, η δεύτερη αφορά την αποκατάσταση του προμαχώνα Mocenigo. • Η μελέτη για την Ανατολική Τάφρο η οποία έχει ενταχθεί και χρηματοδοτείται στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο , δεν θα έχει ολοκληρωθεί εντός των ορίων του ΕΣΠΑ 2014 -2020, συνεπώς θα πρέπει να μεταφερθεί στην επόμενη προγραμματική περίοδο. • Τέθηκαν προς συζήτηση έργα σε εξέλιξη και λοιπά λειτουργικά ζητήματα. 	

<p>Φωτογραφικό Υλικό</p>		
<p>5</p>	<p>Θέμα Διαβούλευσης</p>	<p>Διαβούλευση και Προγραμματισμός έργων με την ΔΕΔΙΣΑ με θέμα την περιοχή εφαρμογής, τους στόχους τις προτεινόμενες παρεμβάσεις σε θέματα διαχείρισης αποβλήτων και τις λοιπές σχεδιαζόμενες δράσεις (Συνάντηση εργασίας – διαβούλευση με την ΔΕΔΙΣΑ και την Δ/νση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας στο πλαίσιο της επικαιροποίησης της Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Δήμου Χανίων, για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027)</p>
<p>Ημερομηνία διεξαγωγής</p>	<p>01/06/2023</p>	
<p>Τόπος Διεξαγωγής</p>	<p>Αίθουσα Τύπου Δήμου Χανίων</p>	
<p>Συμμετέχοντες</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Αικατερίνη Κατσιαγάνη, προϊσταμένη Δ/νσης Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας του Δήμου Χανίων - Κωνσταντίνος Πατεράκης, Γενικός Δ/ντής της ΔΕΔΙΣΑ Α.Ε. (ΟΤΑ) - Μιχαήλ Τσουπάκης, Αντιδήμαρχος Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας του Δήμου Χανίων - Περικλής Βακάλης, προϊστάμενος Τμήματος μελετών και ακίνητης περιουσίας του Δήμου Χανίων. - Σεβαστή Πολυχρονάκη, προϊσταμένη Δ/νσης προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής. - Νικολοζάκη Ιφιγένεια, προϊσταμένη του Τμήματος προγραμματισμού, ποιότητας και οργάνωσης του Δήμου Χανίων 	
<p>Συμπεράσματα /Αποτελέσματα</p>	<p>Το θέμα της συνάντησης είναι η επικαιροποίηση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Δήμου Χανίων, για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027. Έγινε μια σύντομη παρουσίαση των βασικών σημείων της Πρόσκλησης της ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» για την υποβολή προτάσεων Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ - ΒΑΑ), στο Πρόγραμμα «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 καθώς και της τρέχουσας στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Χανίων, της οποίας επίκειται η επικαιροποίηση. Η περιοχή παρέμβασης κρίθηκε επαρκής και η υφιστάμενη στρατηγική αρκετά ευρεία ώστε να καλύψει τις μελλοντικές ανάγκες και τα έργα της Αστικής Περιοχής και για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Ακολούθησε συζήτηση από την οποία προέκυψαν τα εξής συμπεράσματα:</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Επίκειται αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ ώστε να προστεθούν στοιχεία οικονομοτεχνικής τεκμηρίωσης. • Υπάρχει στην νομοθεσία σχετική αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ των ΦΟΔΣΑ. • Αναλύθηκαν τα προτεινόμενα έργα τα οποία θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στην Στρατηγική ΒΑΑ ώστε να υλοποιηθούν στην επόμενη προγραμματική περίοδο, αλλά και σε άλλα προγράμματα χρηματοδότησης.
<p>Φωτογραφικό Υλικό</p>	
<p>6</p>	<p>Θέμα Διαβούλευσης</p> <p>Διαβούλευση και Προγραμματισμός έργων με την ΔΕΥΑΧ με θέμα την περιοχή εφαρμογής, το όραμα, τους στόχους τις προτεινόμενες παρεμβάσεις και το σύστημα διακυβέρνησης της στρατηγικής (Συνάντηση εργασίας – διαβούλευση με την Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Χανίων (ΔΕΥΑΧ) για την επικαιροποίηση της Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Δήμου Χανίων, για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027)</p>
<p>Ημερομηνία διεξαγωγής</p>	<p>09/06/2023</p>
<p>Τόπος Διεξαγωγής</p>	<p>Αίθουσα Τύπου Δήμου Χανίων</p>
<p>Συμμετέχοντες</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Μανώλης Κασαπάκης, Γενικός Διευθυντής ΔΕΥΑΧ. - Χρυσαιγή Παπαδογιάννη, Διευθύντρια Τεχνικών Υπηρεσιών ΔΕΥΑΧ. - Αγγελική Σταθοπούλου, Προϊσταμένη Τμήματος Προγραμματισμού και Μελετών ΔΕΥΑΧ. - Σεβαστή Πολυχρονάκη, προϊσταμένη Δ/σης προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής. - Γεώργιος Ευθυμίου, προϊστάμενος Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Χανίων - Καλογριδάκης Μιχάλης, Αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Χανίων - Νικολοζάκη Ιφιγένεια, προϊσταμένη του Τμήματος Προγραμματισμού, Ποιότητας και Οργάνωσης του Δήμου Χανίων.
<p>Συμπεράσματα /Αποτελέσματα</p>	<p>Το θέμα της συνάντησης αφορά την επικαιροποίηση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Δήμου Χανίων, για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027. έγινε μια σύντομη παρουσίαση των βασικών σημείων της Πρόσκλησης της ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ»</p>

	<p>για την υποβολή προτάσεων Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ - ΒΑΑ), στο Πρόγραμμα «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027, καθώς και της τρέχουσας στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Χανίων της οποίας επίκειται η επικαιροποίηση. Η περιοχή παρέμβασης κρίθηκε επαρκής και η υφιστάμενη στρατηγική αρκετά ευρεία ώστε να καλύψει τις μελλοντικές ανάγκες και τα έργα και για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Ακολούθησε συζήτηση τα συμπεράσματα της οποία συνοψίζονται στα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνεννόηση της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Χανίων με την ΔΕΥΑΧ ώστε να διασφαλιστεί ότι θα συμπεριληφθεί η διευθέτηση των ομβρίων στην οριστική μελέτη ανάπλασης του Κουμ Καπί. • Στο έργο ανάπλασης των Ταμπακαριών, το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη, έχει συμπεριληφθεί υποέργο της ΔΕΥΑΧ με χρηματοδότηση από ίδιους πόρους. Συνίσταται διερεύνηση για το αν είναι εφικτή η ένταξη της χρηματοδότησής του από πόρους του Ε.Π. «Κρήτη». • Συνεργασία της ΔΕΥΑΧ με την Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Χανίων, προκειμένου να γίνεται συνδυασμός των παρεμβάσεων στα τεχνικά έργα που θα υλοποιηθούν στην περιοχή παρέμβασης. • Εκδήλωση ενδιαφέροντος για δράσεις εκσυγχρονισμού αντλιοστασίων καθώς και εγκατάσταση ψηφιακών υδρομέτρων. 	
7	Θέμα Διαβούλευσης	Διαβούλευση με το Επιμελητήριο Χανίων , με θέμα την περιοχή εφαρμογής , τους στόχους, τις προτεινόμενες παρεμβάσεις στο πεδίο ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και τις λοιπές σχεδιαζόμενες δράσεις
Ημερομηνία διεξαγωγής	10/07/2023	
Τόπος Διεξαγωγής	Επιμελητήριο Χανίων	
Συμμετέχοντες	<ul style="list-style-type: none"> - Ροκάκης Αντώνης Προέδρος EBEX - Καλογριδάκης Μιχάλης , Αντιδήμαρχος Χανίων - Πατεράκης Γιώργος Μέλος Δ.Σ EBEX - Μουντάκης Δ. Μέλος Δ.Σ EBEX - Σύμβουλοι υποστήριξης του Δήμου Χανίων για την εκπόνηση της ΣΒΑΑ 	
Συμπεράσματα /Αποτελέσματα	<p>Στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο χώρο του Επιμελητηρίου Χανίων παρουσιάστηκε συνοπτικά η προτεινόμενη Επικαιροποίηση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής ανάπτυξης για το Δήμο Χανίων για την περίοδο 2021-2027, τόσο ως προς την προτεινόμενη περιοχή όσο και για το προτεινόμενο όραμα, τους άξονες στρατηγικής και κυρίως τις δράσεις που είναι επιλέξιμες στο πεδίο που αφορά την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.</p> <p>Παρουσιάστηκαν επίσης η πρόοδος και τα αποτελέσματα υλοποίησης των έργων της ΣΒΑΑ 2014-2020.</p> <p>Ο πρόεδρος και τα στελέχη του επιμελητηρίου προέβησαν στην αναλυτική παρουσίαση των αναγκών των επιχειρήσεων της περιοχής παρέμβασης έγινε αναφορά στα γενικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η περιοχή παρέμβασης ενώ τονίστηκε ιδιαίτερα το πρόβλημα της στάθμευσης στην Περιοχή Παρέμβασης που είναι ιδιαίτερα έντονο και το οποίο δημιουργεί προβλήματα στις τοπικές επιχειρήσεις .</p>	

	<p>Τονίστηκαν επίσης τα προβλήματα που παρουσιάζουν οι τοπικές επιχειρήσεις σε θέματα που σχετίζονται με ανάγκες εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και ενσωμάτωσης ΤΠΕ.</p> <p>Επίσης τονίστηκε ως ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που παρουσιάζουν οι επιχειρήσεις αφορά τις αυξημένες ενεργειακές ανάγκες το υψηλό ενεργειακό κόστος το οποίο αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα στη βιωσιμότητά τους. Ιδιαίτερα τονίστηκε ότι οι επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης οι οποίες αποτελούν στην πλειοψηφία τους μικρές ατομικές επιχειρήσεις που απασχολούν πολλές από αυτές λιγότερο από 2 άτομα αποκλείονται από πολλά σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα τα οποία περιλαμβάνουν δράσεις για την ενεργειακή τους αναβάθμιση. συνεπώς τονίστηκε ότι θα ήταν πολύ χρήσιμο και ωφέλιμο για τις τοπικές επιχειρήσεις Ο σχεδιασμός μιας δράσης στο πλαίσιο της στρατηγικής το οποίο θα περιλαμβάνει την υλοποίηση επιχορηγούμενων σχεδίων για τον ενεργειακό εκσυγχρονισμό και την ενεργειακή αναβάθμιση αυτών των μικρών πολύ επιχειρήσεων .</p> <p>Ενδεικτικά σημεία της δράσης αυτής προτείνεται να είναι η επιχορήγηση για την αντικατάσταση ενεργοβωρων συσκευών κλιματισμού, ψύξης, θέρμανσης με ενδεικτικό προϋπολογισμό για κάθε επενδυτικό σχέδιο της τάξεως των 10.000 € και επιχορήγηση ποσοστού 50% έτσι ώστε να επιχορηγηθούν περίπου 100 επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης.</p> <p>τονίστηκε επίσης η ανάγκη απλοποίησης των διαδικασιών στην υποβολή και υλοποίηση του προγράμματος αυτού με τη μέθοδο του απλοποιημένου κόστους έτσι ώστε να μην επιφορτιστούν οι επιχειρήσεις με μεγάλο διοικητικό κόστος που αφορά την υποβολή και την υλοποίηση του.</p> <p>η δράση θα εκχωρηθεί στον ΕΦΕΠΑΕ ο οποίος θα καταρτίσει θα είναι υπεύθυνος για την προκήρυξη και υλοποίηση της δράσης εξειδικεύοντας τα κριτήρια επιλογής και τους λοιπούς κανόνες επιλεξιμότητας.</p>	
<p>Φωτογραφικό Υλικό</p>		
<p>8</p>	<p>Θέμα Διαβούλευσης</p>	<p>Δημόσια ανοιχτή διαβούλευση με όλους τους Αναπτυξιακούς , επαγγελματικούς , επιστημονικούς , κοινωνικούς και Πολιτιστικούς φορείς της Περιοχής για την Παρουσίαση του Συνολικού Περιεχομένου της Στρατηγικής</p>
<p>Ημερομηνία διεξαγωγής</p>	<p>10/07/2023</p>	

Τόπος Διεξαγωγής	Αίθουσα Δημοτικού Συμβουλίου Δημαρχείο Χανίων
Συμμετέχοντες	<ul style="list-style-type: none"> - Σημανδηράκης Παναγιώτης, Δήμαρχος Χανίων - Καλογριδάκης Μιχάλης, Αντιδήμαρχος Τεχνικών Έργων - Λιάκος Γεώργιος, Υποδιοικητής Δ.Α. Χανίων - Μπούρμπου Χρύσα, Εκπρόσωπος Εφορείας Αρχαιοτήτων Χανίων - Κανάκης Ιωάννης, Μέλος ΕΔΙΠ Πολυτεχνείου Κρήτης - Μαυριγιαννάκη Αγγελική, Ερευνήτρια Πολυτεχνείου Κρήτης - Λιλλή Αικατερίνη, Ερευνήτρια Πολυτεχνείου Κρήτης - Μανούσακας Ιωάννης, Περιφερειακός Σύμβουλος Χανίων - Λίτος Χαράλαμπος, Διευθυντής ΚΥΔΩΝ ΑΕ - Νομικός Αντώνης, Δημοσιογράφος ANT1 Δυτικής Κρήτης - Χουδαλάκης Άρης, Γεν. Γραμματέας Εμπορικού Συλλόγου Χανίων - Κυριακάκη Θεοδώρα, Πρόεδρος Εμπορικού Συλλόγου Χανίων - Σταματάκης Εμμανουήλ, Αντιπρόεδρος Ένωσης Ξενοδόχων Χανίων - Φουρναράκης Κώστας, Προϊστάμενος Ιστορικού Αρχείου Κρήτης - Κίτσιου Μάρθα, Διοικήτρια Τροχαίας Χανίων - Μαρινάκης Αλέκος, Περιφερειακός Σύμβουλος Χανίων - Γιανναράκη Δέσποινα, Ελεύθερος επαγγελματίας <p>Από το Δήμο Χανίων συμμετείχαν οι: Ευθυμίου Γεώργιος, Ανθομελίδης Δήμος, Πολυχρονάκη Σεβαστή, Τσουπάκης Μιχαήλ (Αντιδήμαρχος), Αλόγλου Τάσος (Αντιδήμαρχος), Σαρρής Γιάννης, Μπολανάκη Δέσποινα, Βακάλης Περικλής, Μαθιοπούλου Ιουλία, Ψαρουδάκης Νεκτάριος (Αντιδήμαρχος), Ζερβουδάκη Ελένη (Αντιδήμαρχος), Νικηφοράκης Ιωάννης (Αντιδήμαρχος), Φραγκιαδάκης Γεώργιος, Πετροχείλου Σοφία, Χαιρετάκης Γρηγόριος</p>
Συμπεράσματα /Αποτελέσματα	<p>Η συνάντηση αφορούσε όλους τους θεσμικούς, κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς, επιστημονικούς και αναπτυξιακούς φορείς της πόλης καθώς και τους Πολίτες - κατοίκους σε ανοιχτή εκδήλωση ενημέρωσης στο πλαίσιο της επικαιροποίησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ), του Προγράμματος ΚΡΗΤΗ 2021-2027.</p> <p>Στην εκδήλωση, η οποία διεξήχθη στην Αίθουσα Δημοτικού Συμβουλίου Χανίων, παρευρέθηκαν υπηρεσιακά και αιρετά στελέχη του Δήμου, καθώς και εκπρόσωποι από κοινωνικούς, αναπτυξιακούς, θεσμικούς και άλλους φορείς της πόλης, όπως η Περιφέρεια Κρήτης, το Πολυτεχνείο Κρήτης, η Αστυνομική Διεύθυνση Χανίων, το τμήμα Τροχαίας Χανίων, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων (ΕΦΑ), ο Εμπορικός Σύλλογος, η Ένωση Ξενοδόχων Ν. Χανίων, το Ιστορικό Αρχείο Κρήτης, δημοσιογράφοι κ.α..</p> <p>Ο Δήμαρχος Χανίων, Παναγιώτης Σημανδηράκης ο οποίος αφού έκανε μία παρουσίαση της επιτυχούς πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής ΒΑΑ 2014-2020 της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, παρουσίασε τα βασικά σημεία της επικαιροποίησης της νέας στρατηγικής ΒΑΑ και τα σχεδιαζόμενα έργα, καθώς και έργα που έχουν ενταχθεί σε άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, (π.χ. Ταμείο Ανάκαμψης, Τομεακά Προγράμματα ΕΣΠΑ κλπ.) σε συμφωνία με τη στρατηγική ΒΑΑ αλλά και το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Δήμου, συνθέτοντας το δυναμικό αναπτυξιακό προφίλ του Δήμου Χανίων.</p> <p>Ο αρμόδιος Αντιδήμαρχος Τεχνικών Έργων, Μιχάλης Καλογριδάκης, ο οποίος παρουσίασε την πορεία υλοποίησης των έργων που είχαν ενταχθεί στην ΒΑΑ 2014-2020 καθώς και άλλα έργα έχουν ενταχθεί σε άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, (π.χ. Ταμείο Ανάκαμψης, Τομεακά Προγράμματα ΕΣΠΑ κλπ.).</p>

Ακολούθησε αναλυτική παρουσίαση από της επικαιροποιημένης στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027 του Δήμου Χανίων. Παρουσιάστηκαν οι απαιτήσεις της πρόσκλησης της Περιφέρειας Κρήτης, τα χαρακτηριστικά της περιοχής παρέμβασης αλλά και των προκλήσεων που αντιμετωπίζει σε κοινωνικο-οικονομικό και περιβαλλοντικό επίπεδο. Στη συνέχεια παρουσιάστηκαν οι άξονες και οι ειδικοί στόχοι της σχεδιαζόμενης στρατηγικής καθώς και τα προτεινόμενα έργα. Τέλος ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των παραβρισκόμενων.

Με τα εξής βασικά συμπεράσματα :

1. Ως προς την Προτεινόμενη Περιοχή παρέμβασης το σύνολο σχεδόν των παρευρισκόμενων συμφώνησαν ότι θα πρέπει να παραμείνει η ίδια με την αρχική προκείμενου να συνεχίσει η ολοκλήρωση του αρχικού σχεδιασμού αλλά και για το γεγονός ότι αποτελεί ομοιογενής και συνεκτική περιοχή.
2. Το όραμα οι στόχοι και οι άξονες της στρατηγικής καλύπτουν τις ανάγκες και τις απαιτήσεις
3. Τα προτεινόμενα έργα προς χρηματοδότηση ιεραρχούνται σε προτεραιότητα με βάση και το συνολικό ποσό που διατίθεται .

Από τους εκπροσώπους των φορέων που τοποθετήθηκαν αναλυτικά τονίστηκε η ανάγκη επίλυσης του θέματος της στάθμευσης στην περιοχή, η ανάγκη για την ενίσχυση της προσβασιμότητας στα Δημόσια κτήρια και κυρίως στα σχολεία, η ανάγκη για την κατασκευή των έργων που θα πραγματοποιηθούν με βάση το νέο βιοκλιματικό σχεδιασμό. Ιδιαίτερα τονίστηκε η εξεύρεση δράσεων για την εξομάλυνση του προβλήματος που αφορά την μειωμένη προσφοράς κατοικίας σε φοιτητές και εργαζομένους και κατοίκους της περιοχής πρόβλημα που προέχεται από την ύπαρξη μεγάλου αριθμού καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην περιοχή.

Επίσης ζητήθηκε από όλους τους παρευρισκόμενους να καταθέσουν γραπτά τις ιδέες και τις προτάσεις τους προκειμένου να ληφθούν υπόψη στην οριστικοποίηση και υποβολή του σχεδίου της Στρατηγικής.

Η παρουσίαση της επικαιροποιημένης στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027 αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Δήμου: chania.gr/enimerosi/erga-BAA/atratigikibaa.html

Φωτογραφικό
Υλικό

9	Θέμα Διαβούλευσης	Ηλεκτρονική διαβούλευση για την επικαιροποίηση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) 2021 -2027 Δήμου Χανίων
Ημερομηνία διεξαγωγής	11-05-2023 έως 10-06-2023	
<p>Για τη συμμετοχή του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού πολιτών και τοπικών επιχειρήσεων στον σχεδιασμό της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) για το Δήμο Χανίων, δημιουργήθηκαν και διαμοιράστηκαν ψηφιακά ερωτηματολόγια. Για την ευρύτερη διάδοση της πληροφορίας αξιοποιήθηκαν όλα τα εργαλεία που έχει στη διάθεσή του ο Δήμος για την καθημερινή επικοινωνία με την τοπική κοινωνία, όπως η ιστοσελίδα του Δήμου, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δελτία τύπου κλπ.</p> <p>Η διαβούλευση διήρκεσε από τις 11 Μαΐου 2023 έως και τις 10 Ιουνίου του ίδιου έτους. Συγκεντρώθηκαν 97 απαντήσεις από φορείς και πολίτες και τα αποτελέσματά της παρουσιάζονται παρακάτω. Το ερωτηματολόγιο επισυνάπτεται στο σχετικό παράρτημα.</p>		
Φωτογραφικό Υλικό	<p>Ο χρήστης Δήμος Χανίων - Municipality of Chania βρίσκεται στην τοποθεσία Δήμος Χανίων - Municipality of Chania. 11 Μαΐου · Χανιά · 🌐</p> <p>🗣️ Πες τη γνώμη σου 👉 συνδιαμόρφωσε τη Στρατηγική του Δήμου Χανίων για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ 2021 – 2027)</p> <p>🏡 Για τον σχεδιασμό και τη συνδιαμόρφωση της νέας συνεχιζόμενης Στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027, ο Δήμος Χανίων ανοίγει δημόσια τη συζήτηση</p> <p>👉 Προσκαλεί όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και όλους τους πολίτες να συμμετάσχουν στη Δημόσια Διαβούλευση και να διατυπώσουν τις απόψεις και τις προτάσεις τους, συμπληρώνοντας το σχετικό ψηφιακό ερωτηματολόγιο.</p> <p>🌐 Πες τη γνώμη σου εδώ 👉 https://docs.google.com/.../1FAIpQLSdOK2F8oNoism.../viewform</p> <p>!! Η διαδικασία θα παραμείνει ενεργή έως τις 09/06/2023 !!</p> <p>ℹ️ Περισσότερες πληροφορίες: https://www.chania.gr/.../munici.../11052023diabouleusi.html</p>	

8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Περιγραφή Δράσεων για την δημοσιοποίηση του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της διάδοσης των αποτελεσμάτων της Στρατηγικής. Οι δράσεις θα περιγράφονται ανά φάση και θα καταγράφονται τα μέσα για την υλοποίηση του σχεδίου οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν καθώς και ο ενδεικτικός προϋπολογισμός.

Βασικός σκοπός του επικοινωνιακού σχεδίου είναι να προσδιορίσει τις επικοινωνιακές μεθόδους και να εξειδικεύσει τα μέσα που θα αξιοποιηθούν για την προβολή της Στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027 και της συμβολής της στην ενίσχυση της οικονομίας, στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής και στη βελτίωση της ποιότητας των πολιτών αλλά και των επισκεπτών της πόλης των Χανίων.

Για την ανάπτυξη του Επικοινωνιακού Σχεδίου της ΣΒΑΑ Χανίων ελήφθησαν υπόψη:

- ✓ Η προτεινόμενη Στρατηγική ΒΑΑ Χανίων 2021 -2027
- ✓ Ο Οδηγός Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021- 2027
- ✓ Η στρατηγική επικοινωνίας του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027

Οι βασικοί επικοινωνιακοί στόχοι, είναι οι ακόλουθοι και είναι σε πλήρη συμφωνία με αυτούς της στρατηγικής επικοινωνίας του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027:

- ✓ Διασφάλιση της διαφάνειας ως προς τη διαχείριση και υλοποίηση των πόρων
- ✓ Ευαισθητοποίηση και εμπιστοσύνη στις ευκαιρίες που παρέχει η ΕΕ
- ✓ Έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση πολιτών και όλων των εμπλεκόμενων φορέων (δυνητικών δικαιούχων, οργανώσεων, εταιρών) για τις δυνατότητες χρηματοδότησης και τις διαδικασίες αξιοποίησης της Στρατηγικής
- ✓ Αναγνωρισιμότητα των συγχρηματοδοτούμενων έργων
- ✓ Ανάδειξη - αναγνώριση της συμβολής της ΕΕ
- ✓ Προβολή των αποτελεσμάτων των συγχρηματοδοτούμενων έργων
- ✓ Ευαισθητοποίηση και ενεργός συμμετοχή των πολιτών σε κρίσιμους τομείς της καθημερινής τους ζωής

Στοχοθετούμενο κοινό

Το στοχοθετούμενο κοινό του επικοινωνιακού σχεδίου διακρίνεται στις παρακάτω κατηγορίες:

Δυνητικοί Δικαιούχοι: Φορείς Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα , Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ , ΟΤΑ α και β βαθμού, Εκπαιδευτικά ιδρύματα, Ερευνητικά ιδρύματα, Επιχειρήσεις, κλπ,

Άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του προγράμματος: Κάτοικοι - πολίτες της πόλης των Χανίων, της Κρήτης, της Ελληνικής Επικράτειας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επισκέπτες ανεξαρτήτως χώρας προέλευσης, φύλου και ηλικίας

Νομικά Πρόσωπα - Πολλαπλασιαστές Ενημέρωσης: ΜΜΕ (Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας), Φορείς, Υπηρεσίες, Στελέχη & Διαμορφωτές Γνώμης στην έδρα της Περιφέρειας και στις Χώρες της Ε.Ε., Τοπικές επαγγελματικές οργανώσεις κλπ.

Επικοινωνιακά μέσα και μέθοδοι

Για την επίτευξη του βασικού επικοινωνιακού στόχου έχουν προσδιορισθεί εξειδικευμένες δράσεις προβολής των έργων της ΣΒΒΑ και ενημέρωσης του στοχοθετούμενου κοινού.

Βασικές προϋποθέσεις για την διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των προτεινόμενων επικοινωνιακών δράσεων, οι οποίες θα ληφθούν υπόψη κατά την υλοποίηση τους αποτελούν:

Ενιαία σηματοδότηση – επικοινωνιακή ταυτότητα: Θα αξιοποιηθεί η ενιαία επικοινωνιακή ταυτότητα που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της ΣΒΑΑ 2014-2020 η οποία θα εφαρμοστεί σε όλες τις ενέργειες προβολής, διαφάνειας και επικοινωνίας που θα συμβάλει στην αναγνωρισιμότητα των έργων της στρατηγικής. Παράλληλα θα ληφθούν υπόψη όλες οι υποχρεώσεις που απορρέουν τόσο από τον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021- 2027 όσο και από τη στρατηγική επικοινωνίας του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.

Χρήση απλής, κατανοητής γλώσσας: Η χρήση απλής και κατανοητής γλώσσας, αποφεύγοντας τους εξειδικευμένους όρους στις ενέργειες επικοινωνίας, συμβάλλει στην καλύτερη κατανόηση των πληροφοριών από όλους τους πολίτες

Αξιοποίηση της εικόνας: Η αξιοποίηση της δύναμης της εικόνας μέσα από την δημιουργία σύντομων βίντεο time lapse για την παρουσίαση των έργων που υλοποιήθηκαν, θα συμβάλει σημαντικά στην μεγιστοποίηση της διάδοσης των αποτελεσμάτων της στρατηγικής

Τα επικοινωνιακά μέσα και οι μέθοδοι προβολής που αξιοποιηθούν διακρίνονται στις παρακάτω τρεις κατηγορίες:

✓ **Προβολή στα ΜΜΕ:** Στην πρώτη κατηγορία ανήκουν οι ενέργειες προβολής στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, όπως είναι οι εφημερίδες, τα περιοδικά, το ραδιόφωνο, η τηλεόραση και το διαδίκτυο μέσα από τη διοργάνωση συνεντεύξεων και τη σύνταξη άρθρων και δελτίων τύπου.

✓ **Παραγωγή – Διανομή Οπτικοακουστικού υλικού:** Στη δεύτερη κατηγορία ανήκει η παραγωγή και διανομή προωθητικού οπτικοακουστικού υλικού, όπως είναι η παραγωγή εντύπων (λευκωμάτων, φυλλαδίων, αφισών, χαρτών κ.α.) και βίντεο για την προβολή των αποτελεσμάτων της στρατηγικής.

✓ **Άμεσες ενέργειες επικοινωνίας:** Στην τρίτη κατηγορία ανήκουν οι ενέργειες άμεσης επικοινωνίας, όπως η διοργάνωση και συμμετοχή του Δήμου Χανίων σε τεχνικές συναντήσεις, Εκθέσεις, Ημερίδες, Συνέδρια όπου θα παρουσιάζονται η στρατηγική, η πορεία υλοποίησης και τα αποτελέσματά της και θα προβάλλονται τα αποτελέσματα της ενίσχυσης της οικονομίας, της αντιμετώπισης των επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής και της βελτίωσης της ποιότητας των πολιτών αλλά και των επισκεπτών της πόλης των Χανίων.

Επικοινωνιακά Εργαλεία

Ακολουθούν τα επικοινωνιακά εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν κατά την υλοποίηση του επικοινωνιακού σχεδίου:

Επικοινωνιακό μέσο/ μέθοδος	Επικοινωνιακό Εργαλείο
<p>Προβολή στα ΜΜΕ</p>	<p>Δελτία τύπου: Θα συνταχθούν δελτία τύπου που θα εμπεριέχουν πληροφόρηση για τις δράσεις που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο Σχέδιο Στρατηγικής, πληροφορίες για την περιοχή παρέμβασης και την εξέλιξη υλοποίησης της. Η δημοσίευση των Δελτίων Τύπου θα γίνει σε επιλεγμένα τοπικά μέσα, εφημερίδες και σελίδες ηλεκτρονικής προώθησης/διαφήμισης υψηλής επισκεψιμότητας/ακροαματικότητας σε τοπικό επίπεδο</p>
	<p>Συνεντεύξεις τύπου: Θα διοργανωθούν τουλάχιστον δυο συνεντεύξεις τύπου για την ευρύτερη διάχυση του έργου σε τοπικό αλλά και εθνικό επίπεδο</p>
	<p>Επικαιροποίηση και εμπλουτισμός της ιστοσελίδας της Στρατηγικής ΒΑΑ 2014 – 2020 https://baa.chania.gr/</p>
	<p>Καμπάνια στα Κοινωνικά Δίκτυα: Ο Δήμος Χανίων θα αξιοποιήσει τους λογαριασμούς που διαθέτει στα κοινωνικά δίκτυα για την προώθηση της στρατηγικής, των στόχων αλλά και της εξέλιξης της στο ευρύ κοινό. Καθ' όλη τη διάρκεια θα χρησιμοποιούνται τα hashtags #ΕΣΠΑ στις αναρτήσεις στα social media καθώς και τα #ΕργοΕΣΠΑ #EUinmyRegion όταν η ανάρτηση αφορά την προβολή έργου του ΕΣΠΑ.</p>
<p>Παραγωγή – Διανομή Οπτικοακουστικού υλικού</p>	<p>Διοργάνωση road – trip για τους δημοσιογράφους με σκοπό την παρουσίαση των έργων της στρατηγικής</p>
	<p>Ενιαία επικοινωνιακής ταυτότητας: Θα αξιοποιηθεί η ενιαία επικοινωνιακή ταυτότητα που αναπτύχθηκε κατά την ΣΒΑΑ 2014-2020 και η οποία θα εφαρμοστεί σε όλες τις ενέργειες προβολής, διαφάνειας και επικοινωνίας που θα συμβάλει στην αναγνωρισιμότητα των έργων της στρατηγικής. Παράλληλα θα ληφθούν υπόψη όλες οι υποχρεώσεις που απορρέουν τόσο από τον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021- 2027 όσο και από τη στρατηγική επικοινωνίας του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.</p>
	<p>Παραγωγή και διανομή έντυπου ενημερωτικού υλικού: θα παραχθεί έντυπο ενημερωτικό υλικό (λευκώματα, φυλλάδια, αφίσες, χάρτες κ.α.) που θα διανεμηθούν στην περιοχή παρέμβασης και στις εκδηλώσεις που θα διοργανωθούν.</p>
<p>Φωτογραφικό αρχείο: Ο Δήμος Χανίων θα δημιουργήσει και θα διατηρεί αρχείο φωτογραφιών των έργων από τα διάφορα στάδια εξέλιξης του, κατάλληλα και για την παρακολούθηση της υλοποίησης και για επικοινωνιακή προβολή.</p>	

	<p>Βίντεο: Θα παραχθούν συνολικά τρία (3) βίντεο, ένα για κάθε Άξονα της Στρατηγικής. Ειδικά για τα έργα των Αξόνων 1 και 2 της Στρατηγικής που αφορούν σε τεχνικά έργα θα δημιουργηθούν time lapse βίντεο που θα παρουσιάζουν την πορεία υλοποίησής τους. Για το έργο του Άξονα 3 θα δημιουργηθεί ένα βίντεο αφηγηματικού χαρακτήρα με μαρτυρίες και παραδείγματα των επιχειρήσεων, τα οποία το κοινό θα μπορεί να κατανοήσει και να συσχετίσει με τη δική του πραγματικότητα.</p>
	<p>Ενημερωτικές πινακίδες: Με την εκκίνηση της υλοποίησης του εκάστοτε έργου θα αναρτάται (σύμφωνα με το πρότυπο του προγράμματος) από ανθεκτικό υλικό, ευδιάκριτη στο κοινό. Η υποχρέωση αυτή θα προβλέπεται σε κάθε σύμβαση έργου της ΣΒΑΑ.</p>
Άμεσες ενέργειες επικοινωνίας	<p>Διοργάνωση Ανοικτής Ημερίδας με Θέμα: «Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης»</p>
	<p>Εγκαίνια έργων / παρεμβάσεων που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Στρατηγικής</p>
	<p>Τεχνικές συναντήσεις με αστικούς φορείς που υλοποιούν σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης αλλά και με φορείς του Εθνικού Δικτύου Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης.</p>

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Το επικοινωνιακό σχέδιο του Δήμου Χανίων για την Προβολή και Επικοινωνία της Στρατηγικής ΒΑΑ και των δράσεων της, διακρίνεται στις παρακάτω τρεις φάσεις υλοποίησης:

ΦΑΣΗ Α: Γενική πληροφόρηση για το Σχέδιο Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Χανίων

- Παρουσίαση της εγκεκριμένης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Χανίων.
- Ενημέρωση του κοινού για τις δράσεις που εντάσσονται σε αυτή
- Ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων παρεμβάσεων/έργων και των φορέων που συμμετείχαν στη διαδικασία της διαβούλευσης για την εγκεκριμένη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Χανίων.
- Ευρύτερη πληροφόρηση του κοινού για τους στόχους και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Χανίων.

ΦΑΣΗ Β: Εξειδικευμένη πληροφόρηση για επιμέρους δράσεις/έργα και δικτύωση των φορέων

- Πληροφόρηση του κοινού στόχου για τις ευκαιρίες και τις προϋποθέσεις συμμετοχής σε κάθε δράση η οποία σχεδιάζεται να υλοποιηθεί στα πλαίσια του σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Χανίων.
- Πληροφόρηση των πολιτών για την κάθε δράση/έργο η οποία υλοποιείται στα πλαίσια του σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Χανίων.
- Δικτύωση, μεταξύ φορέων και δυνητικών δικαιούχων υλοποίησης δράσεων/ έργων του σχεδίου, μεταξύ των αστικών αρχών που υλοποιούν σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης αλλά και με φορείς του Εθνικού Δικτύου Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης.

ΦΑΣΗ Γ: Παρουσίαση των Ολοκληρωμένων Δράσεων/Εργων

- Παρουσίαση των δράσεων/έργων Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, μετά την ολοκλήρωσή τους και των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων αυτών.

Ακολουθεί το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των ενεργειών πληροφόρησης και επίτευξης των στόχων του έργου ανά φάση και εξάμηνο υλοποίησης της Στρατηγικής ΒΑΑ:

	1ο έτος		2ο έτος		3ο έτος		4ο έτος	
	1 ^ο Εξάμηνο	2 ^ο Εξάμηνο	1 ^ο Εξάμηνο	2 ^ο Εξάμηνο	1 ^ο Εξάμηνο	2 ^ο Εξάμηνο	1 ^ο Εξάμηνο	2 ^ο Εξάμηνο
	Φάση Α: Γενική πληροφόρηση για το Σχέδιο Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Χανίων				Φάση Β: Εξειδικευμένη πληροφόρηση για επιμέρους δράσεις/έργα και δικτύωση των φορέων		Φάση Γ: Εξειδικευμένη πληροφόρηση για επιμέρους δράσεις/έργα και δικτύωση των φορέων.	
Επικαιροποίηση επικοινωνιακής ταυτότητας								
Δελτία τύπου								
Συνεντεύξεις τύπου								
Επικαιροποίηση και εμπλουτισμός ιστοσελίδας								
Παραγωγή και διανομή έντυπου ενημερωτικού υλικού								
Καμπάνια στα Κοινωνικά Δίκτυα								
Τεχνικές συναντήσεις								
Φωτογραφικό αρχείο								
Βίντεο								
Διοργάνωση road – trip								
Εγκαίνια έργων/ παρεμβάσεων								
Διοργάνωση Ανοικτής Ημερίδας								

Υπόμνημα

Υψηλή ένταση ενεργειών και επίτευξης στόχων

Χαμηλότερη ένταση ενεργειών και επίτευξης στόχων

Προϋπολογισμός

Το κόστος υλοποίησης των ενεργειών επικοινωνίας που προβλέπονται στο Επικοινωνιακό Σχέδιο για την Προβολή και Επικοινωνία της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Χανίων υπολογίζεται ότι θα ανέλθει στις 37.200€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24% και αναλύεται ανά μέθοδο επικοινωνίας ως ακολούθως:

Επικοινωνιακό μέθοδος	μέσο/	Επικοινωνιακό Εργαλείο	Ενδεικτικός Π/Υ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%
Προβολή στα ΜΜΕ		Δελτία τύπου	4.600,00€
		Συνεντεύξεις τύπου	
		Επικαιροποίηση και εμπλουτισμός ιστοσελίδας	
		Καμπάνια στα Κοινωνικά Δίκτυα	
		Διοργάνωση road – trip για τους δημοσιογράφους με σκοπό την παρουσίαση των ολοκληρωμένων έργων της στρατηγικής	
Παραγωγή – Διανομή Οπτικοακουστικού υλικού		Επικαιροποίηση της ενιαίας επικοινωνιακής ταυτότητας	30.000,00€
		Παραγωγή και διανομή έντυπου ενημερωτικού υλικού	
		Φωτογραφικό αρχείο	
		Βίντεο	
Άμεσες επικοινωνίας	ενέργειες	Διοργάνωση Ανοικτής Ημερίδας	2.600,00€
		Εγκαίνια έργων/ παρεμβάσεων	
		Τεχνικές συναντήσεις	
Συνολικό κόστος υλοποίησης επικοινωνιακού σχεδίου			37.200,00

Προσβάσιμη επικοινωνία για άτομα με αναπηρία

Σε όλες τις επικοινωνιακές δραστηριότητες που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Επικοινωνιακού Σχεδίου της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Χανίων θα πρέπει να τηρούνται οι υποχρεώσεις για παροχή προσβάσιμης πληροφόρησης στα άτομα με αναπηρία. Ενδεικτικά αναφέρονται:

1. Εκδηλώσεις: Θα επιλέγονται χώροι φιλοξενίας που παρέχουν: i. Δυνατότητα πρόσβασης στην αίθουσα και τους λοιπούς χώρους των εκδηλώσεων ατόμων σε αναπηρικό αμαξίδιο μέσω ραμπών, ανελκυστήρων ή αναβατορίων, θυρών ικανού πλάτους. ii. Πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής. iii. Σήμανση προσβάσιμων εξυπηρετήσεων. iv. Πρόβλεψη θέσεων στάθμευσης οχημάτων ατόμων με αναπηρία πλησίον του χώρου των εκδηλώσεων. v. Πρόβλεψη θέσεων στάσης αναπηρικών αμαξιδίων μέσα στην αίθουσα. vi. Πρόβλεψη τραπεζοκαθισμάτων με δυνατότητα μετακίνησης, ώστε να μπορεί να δημιουργηθεί θέση για άτομο που είναι χρήστης αναπηρικού αμαξιδίου κλπ. vii. Στην περίπτωση συμμετοχής ομιλητή-χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου, παρέχεται δυνατότητα πρόσβασης στο πάνελ με χρήση ράμπας.

2. Τηλεοπτικά μηνύματα: Κατά τον σχεδιασμό και την παραγωγή τηλεοπτικών μηνυμάτων λαμβάνεται μέριμνα ώστε αυτά να είναι προσβάσιμα και στους κωφούς ή βαρήκοους/τυφλούς ή εν γένει άτομα με οπτική αναπηρία, με χρήση υποτιτλισμού, ακουστικής περιγραφής, διερμηνείας στη νοηματική κ.α. (βλ. ν.4779/2021)

3. Ιστοσελίδα: Η ιστοσελίδα θα πρέπει να συμμορφώνεται με το νέο εναρμονισμένο ευρωπαϊκό πρότυπο EN 301 549 v3.2.1 (2021-03), το οποίο καθορίζει, μεταξύ άλλων, τεχνικές απαιτήσεις για την προσβασιμότητα ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές και περιλαμβάνει αντιστοίχιση των σχετικών διατάξεων του προτύπου στις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο άρθρο 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102, η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική μας νομοθεσία εκ νέου με τον ν. 4727/2020 – Κεφάλαιο Η.

Παρακολούθηση υλοποίησης και αξιολόγηση της Επικοινωνιακής Στρατηγικής

Ο Δήμος Χανίων θα ορίσει έναν Υπεύθυνο Επικοινωνίας που θα έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση και το συντονισμό της υλοποίησης της Επικοινωνιακής Στρατηγικής και θα είναι σε στενή συνεργασία με όλα τα στελέχη του Δήμου που εμπλέκονται στην υλοποίηση της Στρατηγικής ΒΑΑ, με τους εξωτερικούς συνεργάτες που θα αναλάβουν την υλοποίηση του επικοινωνιακού σχεδίου αλλά και με τα αρμόδια στελέχη της ΕΥΔ του ΕΠ «ΚΡΗΤΗ».

Η επικοινωνιακή στρατηγική θα αξιολογείται κατά την υλοποίηση και θα αποτιμηθεί μετά την ολοκλήρωση της αξιοποιώντας τους παρακάτω δείκτες εκρών και αποτελέσματος:

Δείκτες εκρών: Αριθμός καταχωρίσεων, αριθμός συμμετεχόντων ανά εκδήλωση/ συνέδριο/ σεμινάριο, ακόλουθοι/impressions/views για τα social media, impressions διαδικτυακής διαφήμισης, επισκεψιμότητα ιστοσελίδας

Δείκτες αποτελέσματος: Ποσοστό αναγνωρισιμότητας (Στρατηγικής, έργων/ ενισχύσεων), audience, recall καμπάνιας/ενέργειας, βαθμός ικανοποίησης/ χρησιμότητας από event, engagement στα social media (shares, likes, clickthroughs, comments, αναφορές hashtag), conversions ιστοσελίδας (downloads, εγγραφές, bouncing rate, διάρκεια σύνδεσης)